

2016

Årsrapport

Andelskassen
— sammen kan vi mere

1

Danske Andelskassers Bank
— nu og i fremtiden

- 8 Sammen kan vi mere
— og det gør vi så
- 10 Bankens bestyrelse
- 12 Bankens direktion
- 13 Udvalgte begivenheder i 2016

2

Aktionær i
Danske Andelskassers Bank

- 16 Danske Andelskassers Bank – en investering i Det Lokale Danmark
- 17 Portræt af bankens adm. direktør
- 19 Portræt af bestyrelsesformanden
- 22 Konstant plus på arbejdsglæde
- 24 Ekstraordinær generalforsamling
- 27 Landbruget vejrer morgenluft
- 29 Årets unge landmand
- 30 Aktionærmøder 2017
- 32 Bankens aktionærråd
- 34 Andelskassen har fundet den gyldne middelvej

5

Danske Andelskassers Bank
i lokalsamfundet

- 70 Sammen med bankens lokalsamfund kan vi skabe mere vækst og udvikling
- 71 Lån til lokal vækst
- 73 Fremtiden Spirer
- 78 Danmark på Vippen
- 82 Flying Superkids
- 84 Andelskassens prisuddeling
- 88 Lokal støtte til gavn for store og små
- 92 Sponsorater 2016
- 93 Hvorfor bevare det lokale pengeinstitut?
- 96 Pengeuge 2016

6

Finansiell årsrapport 2016

- 100 Selskabsoplysninger
- 101 Hoved- og nøgletal
- 102 Direktionens kommentar
- 103 Ledelsespåtegning
- 104 Den uafhængige revisors erklæringer
- 108 Intern revisions erklæringer
- 109 Koncernledelsesberetning
- 126 Information om bestyrelsesmedlemmer

3

Kunde i
Danske Andelskassers Bank

- 36 Rådgivning og løsninger gennem hele livet
- 37 Kundeprincipper
- 38 Forsigtighed og sund fornuft sikrer dig på nettet

- 39 Hvidvask – en samfundsmæssig opgave, vi alle må hjælpe til med at løse
- 40 Den velforbredte klarer sig bedst på boligmarkedet
- 42 Tæt kontakt – også med fjernkunder
- 44 Private Banking Eksklusiv-kunde i Andelskassen
- 46 Få din egen vindmølle
- 47 Andelskassen – virksomheds-ejernes bank
- 50 Samarbejdspartnere

4

Om
Danske Andelskassers Bank

- 56 En stærkere bank for Det Lokale Danmark
- 57 Det siger medarbejderne
- 60 Flot åbningsdag i Randers
- 62 En god strategi giver fælles kraft og retning
- 64 Kundefokus i alle aspekter
- 67 Nye digitale muligheder skaber værdi

- 129 Direktion
- 130 Aktionærinformation
- 134 Selskabsmeddelelser og Finanskalender
- 138 Resultat- og totalindkomstopgørelse
- 139 Balance
- 140 Egenkapitalopgørelse
- 141 Pengestrømsopgørelse
- 142 Noter

Ledelsesberetningen som defineret i lov om finansiel virksomhed omfatter siderne 99 -135.

Danske
Andelskassers Bank
– nu og i fremtiden

1

” 2016 blev året, hvor Danske
Andelskassers Bank for alvor kom
ud af finanskrisen.

*Jan Pedersen, adm. direktør og
Jakob Fastrup, betyrelsesformand*

Sammen kan vi mere – og det gør vi så

2016 blev året, hvor Danske Andelskassers Bank A/S, som i daglig tale går under navnet Andelskassen, for alvor kom ud af finanskrisen og kunne fremvise rigtig pæne tal i årsrapporten.

Tallene i denne årsrapport fortæller den historie meget tydeligt. Vi har nu positive tal over stort set hele linjen, og den daglige drift dokumenterer en bank på vej fremad og opad.

Fremad og opad er også karakteristisk for den arbejdsindsats, kampånd og dedikation, bankens medarbejdere i hele 2016 brugte som kompas, når de hver dag mødte på arbejde og sammen skabte den succes, som Danske Andelskassers Bank er blevet til.

2016 var også året, hvor vi på den ekstraordinære generalforsamling fik svar på spørgsmålet om, hvorvidt der var opbakning til bankens siddende bestyrelse. Det var der heldigvis.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at både bestyrelse og direktion hellere vil have været foruden den ekstraordinære generalforsamling i banken, der skabte store overskrifter i november og december. Det skal heller ikke være nogen hemmelighed, at bestyrelsen håber på, at vi i 2017 kan genskabe det gode forhold og det gode samarbejde med de storaktionærer, der ønskede den ekstraordinære generalforsamling. Danske Andelskassers Bank sætter stor pris på alle vores aktionærer, store som små, og ønsker et godt og konstruktivt samarbejde med dem alle.

Men hele processen op til og under den ekstraordinære generalforsamling dokumenterede meget overbevisende, at langt størstedelen af vores kunder og aktionærer bakker op om den strategi og kurs, som banken har sat. Sociale medier, tilkendegivelser i filialerne og læserbreve i lokale aviser beviste sammen med stemmeafgivningen på generalforsamlingen, at der er opbakning til Andelskassen og tillid til den kurs, vi har sat.

Det er både bestyrelse og direktion meget glade for, og det giver os et godt og solidt udgangspunkt for at fortsætte arbejdet med at gøre Andelskassen endnu stærkere i 2017.

For første gang i mange år ser det også ud til, at vi i 2017 vil få lidt medvind fra den generelle samfundsudvikling. Det har både vi og alle andre lokalt forankrede banker manglet i de seneste 10 år. I 2016 begyndte landbruget så småt at komme ud af sin dybe krise, og alt tyder på, at Danmarks største og vigtigste erhverv også i 2017 vil få bedre tal. Det vil hjælpe Andelskassen ganske betragteligt.

Det samme er tilfældet med den kurs, som regering og Folketing nu har sat ind på med at skabe en bedre balance i Danmark.

I al beskedenhed vil vi i Andelskassen tillade os at tage en del af æren for den udvikling. Vi var med til at stifte Landsforeningen Danmark på Vippen i 2014, og bankens bestyrelsesformand har ligeledes været formand i Danmark på Vippen siden stiftelsen. Der er ingen tvivl om, at netop det faktabaserede arbejde og den solide dokumentation, som Danmark på Vippen løbende har præsenteret politikerne for, har bidraget positivt til den nye kurs, regering og Folketing har sat.

I en mindre skala, men meget konkret og lokalt, bidrager Andelskassen også til at udvikle lokalområderne med innovationsprojektet Fremtiden Spirer. Her arbejder vi sammen med lokale folkeskoler og gymnasier om at udvikle og motivere lokale unge talenter til at starte egne virksomheder og dermed styrke Det Lokale Danmark, specielt i de områder, hvor Andelskassen har filialer.

Såvel i det store som i det små har Andelskassen således i 2016 hjulpet med til at udvikle de lokalområder, vi betjener. Og ved at udvikle dem sikrer vi samtidig Andelskassen og dens aktionærer en bedre forretning her og nu og en bedre og mere sikker fremtid.

Det er ikke for ingenting, at vi altid siger: Sammen kan vi mere.

Jan Pedersen
Adm. direktør

Jakob Fastrup
Bestyrelsesformand

Bankens bestyrelse

Bestyrelsen i Danske Andelskassers Bank består af i alt 11 medlemmer: 8 generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer og 3 medarbejdervalgte repræsentanter.

1 Jakob Fastrup

Advokat og bestyrelsesformand siden 2008.
Medlem af bankens bestyrelse siden 2006.

Jakob Fastrup er direktør og bestyrelsesmedlem i et advokatfirma og har udført bestyrelsesarbejde i talrige bestyrelser gennem mere end 20 år. Som advokat har han især erfaringer inden for følgende specialer: Byggeret, insolvensret, selskabsret, strafferet og retssagsbehandling. Har desuden efteruddannet sig på flere områder, senest inden for bestyrelsesansvar og strategiprocesser for bestyrelsesmedlemmer. Herudover har han gennem sin post som bestyrelsesformand i Danske Andelskassers Bank siden 2008 opnået stor viden og indsigt inden for stort set alle områder, der vedrører bankdrift.

2 Helle Okholm

Fhv. CFO og næstformand i bankens bestyrelse siden oktober 2016.

Medlem af bestyrelsen siden 2013.

Helle Okholm er uddannet statsautoriseret revisor og har mange års erfaring som økonomiansvarlig i større internationale produktions- og servicevirksomheder, senest som nordisk CFO i Bluegarden Holding A/S. Dertil har en lang række bestyrelsesposter og tidligere ledelsesposter givet hende en indgående indsigt i økonomi, virksomhedsledelse, bestyrelsesarbejde og forretningsudvikling.

3 Bent Andersen

Fhv. direktør i DLR Kredit.

Medlem af bankens bestyrelse siden 2015.

Bent Andersen er bankuddannet samt merkonon i finansiering og regnskab. Han har været i finanssektoren i 50 år og har på den baggrund opnået omfattende viden og erfaring på alle relevante områder.

4 Britt Hauervig

Direktør i Hauervig Research ApS.

Medlem af bankens bestyrelse siden 2016.

Britt Hauervig har erhvervet sine kompetencer på baggrund af uddannelser som advokatsekretær, journalist og svensk journalistresearcher og har desuden været ansat i realkreditinstitut, sparekasse samt 10 år på TV2/Danmark. Hun har drevet selvstændig erhvervsvirksomhed med salg af research-opgaver siden 2010 og i den forbindelse opnået kompetencer inden for kommunikation, iværksætteri, innovation og salg/marketing

5 Tommy Skov Kristensen

Forretningsfører.

Medlem af bankens bestyrelse siden bankens ekstraordinære generalforsamling i december 2016.

Tommy Skov Kristensen er forretningsfører hos Bramming Byggelager A/S og har via sit nuværende og tidligere arbejde erhvervet kompetencer inden for ledelse, salg, økonomi og forretningsudvikling.

6 Asger Pedersen

Gårdejer.

Medlem af bankens bestyrelse siden 2006.

Asger Pedersen har erhvervet sine kompetencer gennem sit arbejde som selvstændig landmand siden 1983 samt fra sit bestyrelsesarbejde i andre professionelle bestyrelser, herunder flere år som koncernbestyrelsesmedlem i DLG. Dette har givet ham særlig erfaring inden for virksomhedsledelse samt i forhold til de risici, der følger af bankens eksponering på landbrugsområdet.

7 Klaus Moltesen Ravn

Jordbrugsteknolog og gårdejer.

Medlem af bankens bestyrelse siden 2015.

Klaus Moltesen Ravn har erhvervet sine kompetencer på baggrund af en uddannelse som jordbrugsteknolog med økonomisk speciale samt en bred landbrugsmæssig baggrund som blandt andet økonomikonsulent og cheføkonom.

8 Poul Erik Weber

Fhv. amtsborgmester og frugtavl.

Medlem af bankens bestyrelse siden 2009.

Poul Erik Weber har gennem sit tidligere virke som borgmester og amtsborgmester opnået erfaring med ledelse af store organisationer. Hertil kommer en generel erfaring med bestyrelsesarbejde såvel frivilligt som professionelt, som har medført en betydelig viden om de økonomiske forhold i land-områderne og en særlig viden om bankens kundesegmenter. Poul Erik Weber har herudover haft flere ledende stillinger i entreprenør- og byggebranchen.

9 Anette Holstein Nielsen

Kunderådgiver og medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem.

Medlem af bankens bestyrelse siden 2012.

Anette Holstein Nielsen har erhvervet sine kompetencer gennem sit arbejde som bankansat siden 1979, heraf i Danske Andelskassers Bank A/S siden 1993, hvor hun også har været tillidsmand ad flere omgange. Hendes viden om og kendskab til bankens organisation, produkter, forretningsområder og udstukne politikker er således indgående.

10 Lona Linding

Gruppenleder i bankens filial i Varde og medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem.

Medlem af bankens bestyrelse siden 2012.

Lona Linding har erhvervet indgående viden om og kendskab til bankens produkter, forretningsområder og udstukne politikker gennem sit arbejde som bankansat siden 1977. Herudover har hun som tidligere medlem af Billund Byråd opnået viden om og indsigt i bestyrelsesarbejde og anden ledelse.

11 Britta Rytter Eriksen

Kundemedarbejder samt tillidsrepræsentant og medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem.

Medlem af bankens bestyrelse siden 2016.

Britta Rytter Eriksen har erhvervet sine kompetencer gennem sit arbejde som bankansat siden 1985, og på den baggrund er hendes viden om og kendskab til bankens organisation, produkter og forretningsområder samt udstukne politikker indgående.

Bankens direktion

Danske Andelskassers Banks direktion består af administrerende direktør Jan Pedersen (t.h.) og viceadministrerende direktør Tomas Michael Jensen, der i fællesskab varetager direktionens opgaver.

Jan Pedersen

Administrerende direktør.

Ansæt i Danske Andelskassers Bank A/S og medlem af direktionen siden 2010.

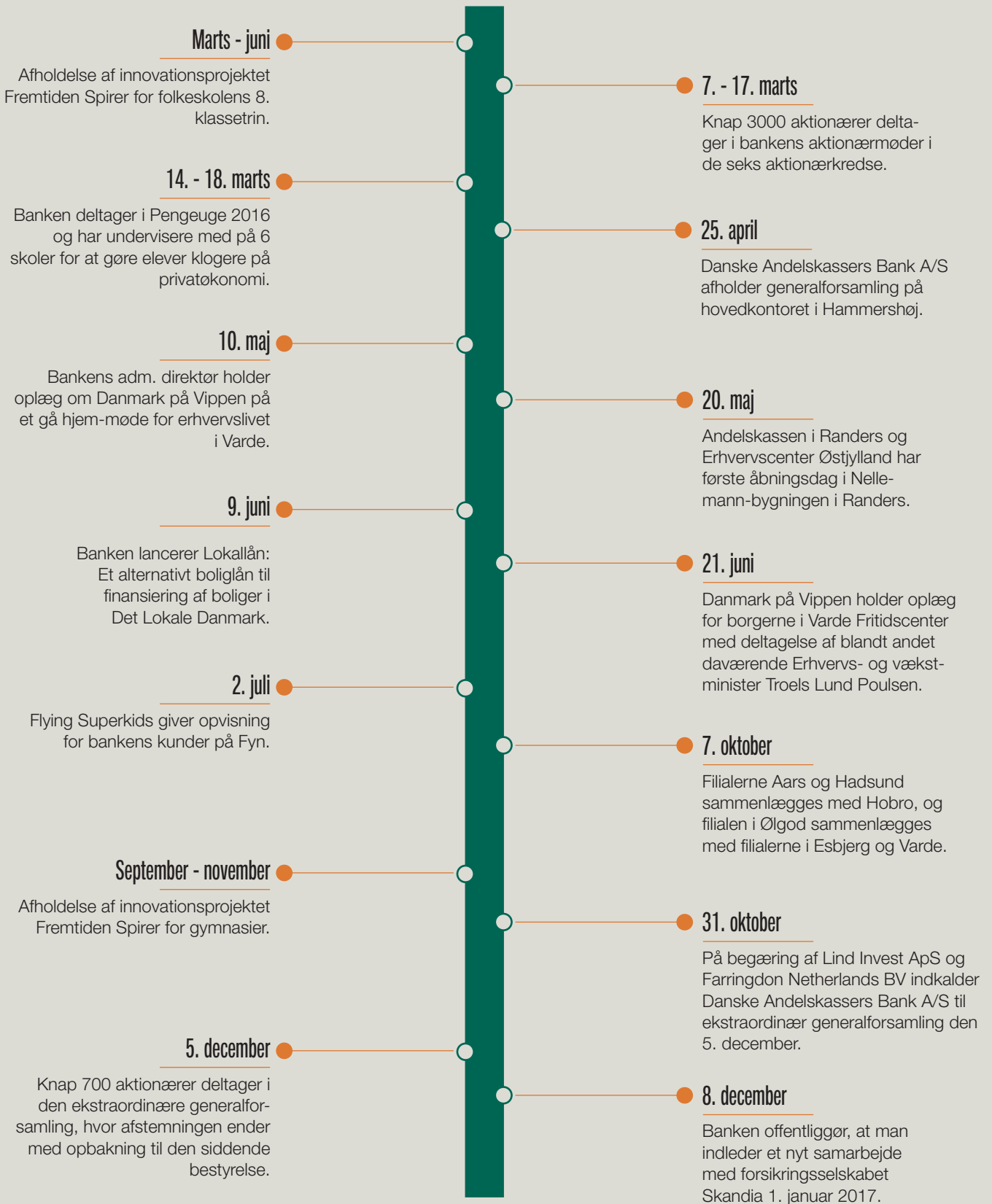
Tomas Michael Jensen

Viceadministrerende direktør.

Ansæt i Danske Andelskassers Bank A/S i 2011 og medlem af direktionen siden 2012.

Udvalgte begivenheder i 2016

Aktionær i Danske Andelskassers Bank

2

” Banken er i dag bedre rustet end
nogensinde før til at klare udfordringerne.

Jakob Fastrup, bestyrelsesformand

Danske Andelskassers Bank

– en investering i Det Lokale Danmark

I 2016 blev aktierne i Danske Andelskassers Bank 56 % mere værd. Og kursfremgangen fortsatte i januar 2017, så bankens aktionærer ved udgangen af januar kunne notere en 80 % stigning på aktierne i forhold til kursen ved indgangen til januar 2016.

Det er en udvikling, vi i banken naturligvis er glade for. Og det var ikke kun bankens aktier, der havde det godt i 2016. Årets resultat viser positiv udvikling over stort set hele linjen. Således kunne vi i 2016 notere et overskud før skat på 50 mio. kroner mod et underskud på 11 mio. kroner året før. Hertil kommer stigende udlån, stigninger i netto rente- og gebyrindtægter, faldende nedskrivninger og markante fald i omkostningerne. Alt i alt et rigtigt godt år i Danske Andelskassers Bank og et godt udgangspunkt for fremtiden.

Her i banken er vi overbeviste om, at det faktum, at de store pengeinstitutter stort set alle har forladt det, der populært kaldes Det Lokale Danmark, har skabt et hul i markedet, som vi kan udnytte og få fordel af i mange år fremover. De værdier, Danmark lever af, bliver i overvejende grad skabt i fremstillings- og eksporterhverv, der ligger langt væk fra de store byer. Faktisk ligger disse erhverv netop i de områder, de store pengeinstitutter nu har forladt, og som Danske Andelskassers Bank og andre lokale pengeinstitutter er stort set ene om at betjene.

At Danmarks rigdom skabes her, er et faktum, som store dele af Folketingets partier har overset i årtier. Danske Andelskassers Bank har gennem sit engagement i landsforeningen Danmark på Vippen været med til at dokumentere og skabe lydhørhed i Folketinget om, at det faktisk er sådan, det hænger sammen. Og den overbevisning har ført til, at stort set alle Folketingets partier nu støtter op om forslag, der styrker Det Lokale Danmark.

Udflytning – eller måske snarere hjemtagning – af statslige arbejdspladser, mere fleksibel planlovgivning, bedre fordeling af uddannelser, bedre infrastruktur og bedre aflønning af læger i de lokale områder er blot eksempler på nogle af de initiativer, der i de kommende år vil styrke Det Lokale Danmark. Og det

styrkede lokale Danmark er netop vores forretningsområde og samtidig en integreret del af vores strategi.

I Danske Andelskassers Bank tror vi på, at vores bank skal vokse sig større og stærkere sammen med de lokalområder, vi betjener. Vi arbejder målrettet for at skabe vækst og udvikling i "vores egne" lokalområder, og vi ved, at når vi gør det, vil vores forretning i de områder også blive større og stærkere – og dermed skabes der en positiv spiral.

Aktionærer har mange grunde til at købe de aktier, de køber. I Danske Andelskassers Bank er vi overbeviste om, at den væsentligste årsag altid er at tjene penge på sin investering, og alle bankens medarbejdere arbejder hver dag for, at vores aktionærer skal gøre præcis dét.

Men vi er også overbeviste om, at en meget stor del af vores aktionærer, der samtidig er kunder, også har en anden prioritet med deres investering i Danske Andelskassers Bank. Bankens aktionærer kommer typisk fra de områder, vi betjener med vores filialer, og vi ved fra mange samtaler med aktionærerne, at netop vores fokus på at skabe værdi og vækst i banken ved at medvirke til at skabe vækst og udvikling i vores lokalområder, er en anden meget væsentlig årsag til, at de investerer i Danske Andelskassers Bank.

Ved at investere i Danske Andelskassers Bank investerer man også i vækst i de dele af Danmark, vi alle lever af. Med andre ord sætter man sine penge til at arbejde for både Det Lokale Danmark og for hele vores samfund.

Med venlig hilsen

Jan Pedersen
Adm. direktør

Jakob Fastrup
Bestyrelsesformand

Foto: FinansWatch/Carsten Bundgaard

Én **ironman** om året, indtil jeg bliver **70**

53-årige Jan Pedersen er administrerende direktør i Danske Andelskassers Bank og har været det siden 2011. På trods af, at banken ikke hører til blandt landets største pengeinstitutter, og man derfor kunne forledes til at tro, at det er et mindre krævende job end en tilsvarende stilling i et større pengeinstitut, er det ingenlunde tilfældet. Tværtimod er

de forløbne seks år bestemt ikke gået stille af sig rent arbejdsmæssigt.

Da Jan Pedersen i sin tid blev ansat i Danske Andelskassers Bank, var hans primære opgave at se på, hvordan man sikrede en mere central styring af pengeinstituttet, som dengang bestod af 16 selvstændige andelskasser med

hver deres lokale styring. Det lå i kortene, at andelskasserne skulle fusioneres, og det var det, han blev sat til at styre på plads.

”Det har været en til tider udfordrende, men også meget spændende proces, og jeg synes, vi er kommet rigtig langt. Efter nogle svære år har vi nu fået skabt

en bank med en effektiv organisation og en fælles kultur, ligesom vores nye strategi har været med til at skabe en langt højere grad af ensartethed i hele banken. Især er jeg stolt over medarbejdernes store indsats, der er virkelig blevet kæmpet hårdt ved alle skriveborde for at nå dertil, hvor vi er nu,” siger Jan Pedersen og henviser dermed blandt andet til årets resultat på 50 mio. kr. før skat, de faldende nedskrivninger og det støt stigende antal kundemøder, der bliver holdt.

Jernmand før alle andre direktører også ville være det

Men Jan Pedersen er naturligvis meget andet og mere end administrerende direktør i en mellemstor bank med godt 350 ansatte, og selv om arbejdet fylder en stor del af hans vågne timer, bliver der også tid til familien. Jan er desuden passioneret triatlonudøver med fokus på ironman-distancen. 3,8 km svømning, 180 km cykling og godt 42 km løb – som vel at mærke skal gennemføres på én dag. Det kræver en god fysisk grundform hele året rundt.

Sport og motion har altid fyldt meget i Jan Pedersens liv. Som ung dyrkede han håndbold og fodbold på et relativt seriøst plan, men efter flere skader var han nødsaget til at ændre kurs og kastede sig i stedet over løb – og helst på de lange distancer. Det er siden blevet til en lang række gennemførte maratonløb, triatlon og ni gennemførte ironman. Faktisk gennemførte han sin første ironman for 10 år siden, hvilket var lang tid før, det for alvor blev populært – især blandt erhvervslivets topchefer – at dyrke den krævende sport.

”Det er ekstremt hårdt at gennemføre en ironman, men det er det hele værd. Især træningen er vigtig for mig, da den

er med til at give mig overskud til mit arbejde både fysisk og mentalt,” fastslår Jan Pedersen.

Glad for at kunne være med til at gøre en forskel lokalt

I starten af 2016 lancerede Danske Andelskassers Bank sin nye strategi, som man gennem hele året har arbejdet målrettet med at implementere og udvikle. Jan Pedersen er stolt over at have stået i spidsen for denne strategi sammen med sin kollega i bankens tomands direktion, viceadministrerende direktør Tomas Michael Jensen, samt bankens bestyrelse.

”Vores strategi bygger på kundenærhed og på at være med til at skabe reel værdi – både i forhold til den enkelte kunde og i de lokalsamfund, hvor vi er til stede. Vi har naturligvis også tidligere vægtet vores kunder og lokalsamfund højt – alt andet ville være utroværdigt, når nu vi er en lokalbank – men i den nye strategi får den ikke bare ét, men to nøk opad,” understreger Jan Pedersen, som selv er født og opvokset i Det Lokale Danmark, nærmere betegnet i Esbjerg som den ældste af to brødre.

”Jeg er især glad for at kunne fremhæve Fremtiden Spirer og Danmark på Vippen som de fyrtårne i strategien, der formentlig gør den allerstørste forskel lokalt – og endda for mange lokalområder på én gang. Begge fyrtårne er meget vigtige i forhold til at brande banken, og det er samtidig noget af det, vi kan adskille os fra mange andre banker på og skabe reel lokal værdi, da vi herigennem bidrager til at fremme lokal vækst og udvikling – også på lidt længere sigt.”

Hvad fremtiden bringer

Hvad er så målene for fremtiden, kan

man med rette spørge den ambitiøse bankdirektør?

”For banken er det mit mål, at vi får en Danske Andelskassers Bank helt fri af statslig kapital og med en stærk basal bankdrift, der løbende styrkes yderligere. For mig selv er det planen, at jeg skal gennemføre en ironman hvert år, indtil jeg bliver 70 år. Førhen sagde jeg altid, indtil jeg bliver 60 år, men mål flytter sig jo hele tiden. Når jeg engang nærmer mig 70, tager jeg det op til revurdering og ser, hvad kroppen kan holde til, og hvad de næste mål skal være.”

Født 1964 i Esbjerg. Bor i Viborg.

Uddannet Cand.merc., markedsøkonomi fra Handelshøjskolen i Aarhus i 1991.

2011- : Adm. direktør i Danske Andelskassers Bank A/S

2010-2011: Viceadm. direktør i SDA-koncernen

2007-2010: Adm. direktør i BNP Paribas Cardiff

2005-2006: Underdirektør i SEB

1991-2005: Diverse ledelsesposter i Bikuben, BG Bank og Danske Bank

”Jeg syntes, at omdannelsen fra andelskasser til børsnoteret bank lød som en spændende opgave. Da jeg samtidig mente – og stadig mener – at der virkelig er behov for et pengeinstitut med fokus på det, man kan kalde ”Det Lokale Danmark”, var det en opgave, som jeg gerne ville påtage mig.”

Jakob Fastrup

”Banken er i dag bedre rustet end nogensinde før til at klare udfordringerne”

Danske Andelskassers Banks bestyrelsesformand Jakob Fastrup er ikke uvant med at blive interviewet eller omtalt i artikler. Det sker oven i købet jævnlige, dels i kraft af hans hverv som formand for bankens bestyrelse, dels som følge af hans daglige job som advokat og direktør hos MidtAdvokaterne A/S i Ikast og dels grundet hans formandskab i landsforeningen Danmark på Vippen, der arbejder for vækst, velstand og lige vilkår i hele Danmark.

Det er til gengæld ikke ofte, man ser Jakob Fastrup beskrevet fra den mere private side, hvilket denne artikel vil forsøge at råde bod på.

For hvem er egentlig bestyrelsesformanden inde bag jakkesættet?

Udgangspunktet

Jakob Fastrup blev født i København i 1957 som den ældste af tre brødre.

Han nåede dog kun at bo i hovedstaden en enkelt uge, inden familien flyttede længere vestpå til Roskilde. Størstedelen af opvæksten boede familien dog omkring Aarhus, først i Risskov og senere i Stautrup.

Jakobs forældre kom begge fra Viborg, og moderen arbejdede som journalist ved blandt andet Viborg Stifts Folkeblad, Aarhus Stiftstidende og Thisted Dagblad, mens faren er uddannet civilingeniør og arbejdede som atomfysiker først på Risø ved Roskilde og siden på Aarhus Universitet. Som 17-årig flyttede Jakob hjemmefra, nærmere betegnet til Viby, hvor han boede på kollegium og gik på gymnasiet. Samtidig med gymnasiet og senere jurastudiet havde han mange forskellige fritidsjobs – blandt andet slog han sine folder som opvasker på et hotel, medarbejder på et trykkeri, i en grillbar, hos en orkidégartner og ikke mindst som motorjournalist

gennem en længere periode, hvor han både skrev artikler og fotograferede til et motorblad.

Familien

Jakob Fastrup har fire børn fra et tidligere ægteskab, og hans kone Birgit har to, så tilsammen har de seks børn mellem 24 og 32 år. Hertil kommer indtil videre ét barnebarn – men Jakob håber, at der kommer mange flere børnebørn med tiden.

Eftersom alle børnene for længst er flyttet hjemmefra, skulle man tro, at hjemmet, som ligger et godt stykke ude på landet i den lille landsby Sinding ved Herning, altid ånder fred og ro. Det er imidlertid ikke tilfældet. For med til hjemmet hører også de to meget energiske islandske fårehunde Freja og Frida – mor og datter i øvrigt – samt masser af høns og en stor fåreflok af den relativt sjældne Spælsau-race,

JAKOB FASTRUP

Født 1957 i København, opvokset på Aarhus-egnen, begge forældre fra Viborg.

Bor i Sinding ved Herning, har tidligere boet i Ikast i mange år.

Cand.jur fra Aarhus Universitet i 1981

Advokat, direktør og bestyrelsesmedlem i MidtAdvokaterne A/S i Ikast, møderet for Højesteret

Bestyrelsesformand i Danske Andelskassers Bank A/S og Danmark på Vippen

Største personlige styrke:

”Jeg er interesseret i mange ting og holder mig bredt orienteret. Det er samtidig nok også min største svaghed, da jeg har svært ved at fokusere på få ting og også har megen unødvendig viden i hovedet.

Jeg er en af dem, der altid læser, hvad der står på mælkekartonerne og Gajol-æskerne, uanset om det er interessant eller ej.”

som er en gammel nordisk fårerace, der helst går ude hele året. ”De har taget tøj på til det”, som Jakob udtrykker det med et glimt i øjet. Jakobs kone Birgit, der arbejder som institutionsleder i Ørnhøj, bruger ulden fra fårene til blandt andet strikning, og hun får garnet spundet i Langå på Fyn, hvorefter hun farver ulden med plantefarver, mest fra træsvampe, som hun selv finder i de dybe midtjyske skove.

Fritiden (som der er alt for lidt af)

Fritid er der ikke meget af, når man har et fuldtidsjob som advokat og i perioder faktisk også et fuldtidsjob i bankens bestyrelse. Og når man samtidig har mange fritidsinteresser, som det er tilfældet med Jakob Fastrup, er der sjældent tid nok til at pleje dem alle.

Udover selv at være en habil amatør-fotograf, som går meget op i både fotokunst og kunst i det hele taget, går han på jagt og kører motorcykel, hvilket opbevaringen af indtil flere motorcykler i hans lade vidner om.

Derudover har han som nævnt sine Spælsau-får, som skal fodres hver eneste morgen vinteren igennem, og hundene, som kræver masser af motion og frisk luft. Han er dog også glad for en stille læsestund, og både fagbøger af forskellig art og skønlitteratur har hans interesse, men allermest foretrækker han bøger om historiske begivenheder. Yndlingsbogen er ”Walden – Life in the Woods” af forfatteren Henry David Thoreau, men på det seneste er det Kim Leines bøger ”Profeterne i Evighedsfjorden” og ikke mindst ”Afgrunden”, der er blevet læst med stor fornøjelse.

Han slapper også gerne af med en god film, og adspurgt om hans favoritfilm afslører Jakob, at ”det er meget svært,

men totalt set må det være ”Dead Man” af Jim Jarmusch”. Han erklærer imidlertid, at han har en bred filmsmag og for eksempel også godt kan lide ”Harry og kammertjeneren”. I det hele taget ser han og hustruen mange film på Netflix, Filmstriben og DVD, men til gengæld ser de stort set aldrig fjernsyn.

Mad er også noget af det, han gerne bruger tid på, når muligheden byder sig. Blandt livretterne er østers fra Limfjorden og helst nogle, han selv har samlet og tilberedt.

Skal han og Birgit holde ferie, er Bourgogne det foretrukne rejsemål, og det er ikke blot på grund af de gode vine, men ”på grund af hele den afslappede stemning dernede”, som han udtrykker det. Jakob og Birgit har besøgt Bourgogne mindst 20 gange, men de er også glade for at rejse i de nordiske lande og har blandt andet været rundt på mange af de danske øer. Som en fast årlig tradition går turen til Æbelø ud for Bogense, hvor den eneste måde, man kan besøge øen på, er ved at gå gennem vandet ved ebbe.

Arbejdet

Jakob Fastrup har været medlem af bankens bestyrelse siden 2006 og formand siden 2008. Adspurgt om, hvad der i sin tid fik ham til at beslutte at takke ja til et krævende job som bestyrelsesformand, er svaret, at han syntes, udfordringen lød spændende.

Der skal dog ikke herske nogen tvivl om, at han ikke kun takkede ja til formandsposten for udfordringens skyld.

Hans hjerte banker for andelskassetanken og for Det Lokale Danmark, hvilket kommer til udtryk både i hans formandskab i Danske Andelskassers Bank og i Danmark på Vippen.

Han startede således i bestyrelsen i Bording Andelskasse, som var en af de første andelskasser i SDA (Sammenlutningen Danske Andelskasser), der begyndte at lave frivillige fusioner sammen med nogle af de andre daværende andelskasser. I 2011, hvor de tilbageværende andelskasser blev fusioneret og blev til Danske Andelskassers Bank A/S, var der 16 af de 49 oprindelige andelskasser tilbage.

Siden da er mængden af arbejdsopgaver vokset støt og roligt, og selv om bankens direktion og bestyrelse ifølge Jakob Fastrup har løst udfordringerne, efterhånden som de dukkede op, forventer han, at det høje arbejdspress sandsynligvis vil fortsætte. Så hvad er det egentlig lige, der gør, at han har lyst og kræfter til at blive ved?

Svaret kommer uden tøven: ”Sammen med den øvrige bestyrelse og ledelsen glæder jeg mig ofte over, at banken – ikke mindst takket være nogle rigtig dygtige og engagerede medarbejdere – i dag er bedre rustet til at klare udfordringerne, end vi nogensinde før har været. Det er især det, der giver lysten og energien til at fortsætte. Mit ønske er, at Danske Andelskassers Bank holder den linje, banken har fulgt gennem de seneste år, da jeg tror, at der også i mange år fremover vil være behov for et pengeinstitut med vores profil.”

Konstant plus på arbejdsglæde

I landsbyen Hammershøj, omgivet af grønne, opdyrkede marker ligger Danske Andelskassers Banks hovedkontor.

Og hvorfor så lige her midt mellem Randers og Viborg? Jo, netop den centrale placering midt i Jylland var en de afgørende faktorer for valget af Hammershøj som hjemsted for hovedkontoret, da foreningen af danske andelskasser i 1969 besluttede at etablere sin egen bank for at kunne tilbyde kunderne endnu flere produkter.

Andelskassernes bank blev etableret den 1. april 1969 og delte i begyndelsen kontorfaciliteter med Hammershøj Andelskasse.

Fra receptionen til direktiongangen

Tre dage før banken i 1980 skulle indvi sine første nybyggede lokaler, ansatte man en receptionist. Der var tale om en lokal kvinde, Inger-Lise Boldrup, med en baggrund som advokatsekretær.

"Vi boede i Hammershøj og havde to børn, så for mig var det en rigtig god chance at få et job her i byen i stedet for at skulle køre til Viborg", siger Inger-Lise Boldrup.

I dag – 37 år senere – er hun stadig ansat i Danske Andelskassers Bank. Stillingen som receptionist er for flere årtier siden skiftet ud med titlen som direktionsssekretær med eget kontor med kodelås på døren, som de børsetiske regler kræver.

Hendes første tre arbejdsdage begyndte for enden af et skrivebord, fordi hele banken gjorde klar til at rykke over i de nybyggede lokaler.

"Det var kæmpe stort at rykke over i de moderne og helt nye lokaler dengang."

Vokseværk betød, at banken også snart skulle få brug for Inger-Lise Boldrups kvalifikationer som sekretær på fuld tid. Hun assisterede i flere afdelinger, blandt andet i de nye afdelinger intern revision og marketing, som banken løbende blev udvidet med.

"På den måde har mit arbejde altid har været afvekslende. For eksempel synes jeg, det var spændende at få den kreative side med som sekretær i marketingafdelingen."

Hendes primære funktion har dog hele vejen igennem været som sekretær for direktionen, hvor direktøren i de første år var Carl Rasmussen.

"Oprindeligt var jeg på efternavn med direktøren og alle andre, der var ældre end mig i organisationen. Sådan var det dengang."

Siden har Inger-Lise Boldrup været ansvarlig sekretær i direktionen for flere øverste direktører. Efter Carl Rasmussen kom Bent H. Jakobsen, der blev efterfulgt af Vagn T. Raun, inden Jan Pedersen i 2011 blev udpeget som administrerende direktør for Danske Andelskassers Bank, som samme år blev børsnoteret.

"Jan og jeg har altid været på fornavn. Fordi Jan er, som han er, og fordi tiderne er skiftet," siger Inger-Lise Boldrup.

"Hver direktør har haft sin personlighed, og på hver sin måde har de været med til at tegne banken. Og på hver sin måde har de været med til at gøre banken til en god arbejdsplads. Det har krævet lidt tilvænnning, når der er kommet en ny direktør til, for de har naturligvis haft for-

skellige måder at gøre tingene på, men jeg har haft et godt samarbejde med dem alle hver især.”

På samme måde som personlighederne i chefstolen har også konjunkturerne gjort Inger-Lise Boldrups arbejdsplads spændende, udfordrende og sjov, men til tider også hård, når banken har oplevet modgang. Men de vekslende tider har også både kittet medarbejderne sammen og givet værdifuld erfaring.

”Jeg har i hvert fald lært, at man ikke skal give op. At det hjælper at stå sammen og kæmpe.”

De gode og sjove år, dem med fremgang og vækst, har heldigvis fyldt mest. Både i Danske Andelskassers Banks 48 år i Hammershøj og ikke mindst i Inger-Lise Boldrups bevidsthed.

Liv og sammenhæng i banken

Bankens fysiske rammer har også ændret sig flere gange. I takt med vækst og udvikling har der løbende været brug for at udvide bygningerne fra 1980. Da Inger-Lise Boldrup begyndte i banken, fik hun medarbejdernummer 16. I dag arbejder der ca. 100 mennesker på hovedkontoret i Hammershøj, som ad fire omgange er blevet udvidet med nye tilbygninger, senest i 2008.

”Med den seneste tilbygning fik vi plads til efteruddannelse, konference og kantine her i huset. Det betyder, at vi nu ofte får chancen for at hilse på vores kolleger fra filialerne rundt omkring, der lægger vejen forbi til møder eller kurser. Det er med til at give liv i huset, og det er med til at skabe sammenhæng i hele banken.”

”Jeg har i hvert fald lært, at man ikke skal give op. At det hjælper at stå sammen og kæmpe.”

Ekstraordinær generalforsamling:

Opbakning til den siddende bestyrelse

Mandag den 5. december 2016 var der ekstraordinær stor aktivitet i Hammershøj-Hallen. Denne kolde vinteraften havde knap 700 mennesker fra nær og fjern fundet vej til hallen i den lille midtjyske by mellem Randers og Viborg.

Fælles for de 700 gæster i Hammershøj Hallen var, at de var aktionærer i Danske Andelskassers Bank A/S, og denne aften var de samlet for at bestemme bankens fremtidige retning. Skulle den siddende bestyrelse fortsætte i spidsen for banken, eller skulle den skiftes ud med nye kræfter?

Baggrunden var, at to aktionærer, Lind Invest ApS og Farringdon Netherlands BV, i oktober anmodede banken om at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling med det formål at få valgt nye medlemmer til bestyrelsen.

I ugerne mellem anmodningen og afholdelsen af den ekstraordinære generalforsamling fulgte medierne udviklingen tæt. Særligt Børsen, FinansWatch og

Jydske Vestkysten satte kræfter ind på at gøre sine læsere kloge på, hvad striden mellem den siddende bestyrelse og de utilfredse aktionærer drejede sig om.

Om det var årsagen til det store fremmøde til generalforsamlingen, eller om aktionæerne uanset ville være troppe op for at gøre deres indflydelse gældende, skal være usagt. Men uanset hvad var talelysten stor denne aften. Ud over Henrik Lind, indehaver af Lind Invest, og bankens bestyrelsesformand Jakob Fastrup valgte 12 aktionærer at give deres mening til kende.

Massiv opbakning

Resultatet af punkt 3 på dagordenen – valg af bestyrelsesmedlemmer til bestyrelsen – blev et sikkert genvalg til

hovedparten af den siddende bestyrelse samt nyvalg af den nye kandidat Tommy Skov Kristensen fra bankens aktionærråd i Sydjylland.

Den 16. november kunne banken i en selskabsmeddelelse oplyse, at bestyrelsen havde modtaget fuldmagter fra dens aktionærer svarende til 36,12 procent af aktiekapitalens stemmeretigheder. Blandt andet havde bankens 16 fonde tilkendegivet deres opbakning til bestyrelsen svarende til knap 31 % af stemmerne.

Også i det lys var det imponerende, at knap 700 aktionærer havde valgt at tage til Hammershøj for at vise deres interesse for udviklingen i den bank, de som aktionærer er en væsentlig del af.

Tidsforløb

Taknemmelig for den store opbakning fra aktionærerne

Bestyrelsesformand Jakob Fastrup og resten af bestyrelsen glædede sig naturligtvis over genvalget, og inden han takkede af den aften, havde Jakob Fastrup denne bemærkning til bankens aktionærer:

”Jeg er utroligt taknemmelig for den store opbakning, vi har modtaget fra bankens aktionærer – hvad enten der er tale om aktionærråd, medarbejdere eller alle de øvrige aktionærer ude i vores lokalsamfund. Jeg havde slet ikke turdet håbe på så loyal en opbakning, dengang vi indkaldte til generalforsamlingen, så jeg er meget, meget glad for alle de brevstemmer og fuldmagter, vi har modtaget, samt ikke mindst alle tilkendegivelserne på aftenens generalforsamling.”

Efterfølgende slog han fast, at han også fremadrettet håber på et godt samarbejde med alle bankens aktionærer.

31. oktober

Bestyrelsen for Danske Andelskassers Bank A/S indkalder på begæring af Lind Invest ApS og Farringdon Netherlands BV til ekstraordinær generalforsamling, til afholdelse mandag den 5. december 2016.

Lind Invest ApS meddeler, at kandidat til bestyrelsen, Ole Juul Svendsen, opstillet af Lind Invest ApS og Farringdon Netherlands BV, har trukket sit kandidatur.

Ole Juul Svendsen sidder i bankens aktionærråd Midtjylland og var på dette tidspunkt formand i Andelskassen Midtvests Fond.

1. november

Bankens bestyrelse offentliggør via Fondsbørsen, at den ønsker at fortsætte arbejdet med at udvikle banken efter de principper og den strategi, der er lagt, og at syv af otte bestyrelsesmedlemmer derfor er indstillet på genvalg. Bankens bestyrelse anbefaler, at generalforsamlingen vælger de af bestyrelsen indstillede kandidater.

7. november

Bestyrelsen i Danske Andelskassers Bank A/S afviser forlydender i pressen om, at den er blevet forelagt et tilbud om fusion med en fast budpris.

11. november

Lind Invest ApS meddeler, at kandidat til bestyrelsen, Kim Balle, opstillet af Lind Invest ApS og Farringdon Netherlands BV, har trukket sit kandidatur.

16. november

Bankens bestyrelse offentliggør, at den har modtaget fuldmagter fra en række aktionærer til at stemme i overensstemmelse med bestyrelsens anbefaling på den ekstraordinære generalforsamling. Fuldmagter repræsenterer 36,12 procent af aktiekapitalens stemmerettigheder.

30. november

Banken offentliggør, at bestyrelsen har besluttet at indstille Tommy Skov Kristensen som yderligere kandidat til bestyrelsen. Han er forretningsfører hos Bramming Byggelager A/S og har via sit nuværende og tidligere arbejde oparbejdet kompetencer inden for ledelse, salg, økonomi og forretningsudvikling.

5. December

Generalforsamlingen følger bestyrelsens anbefaling og genvælger Bent Andersen, Jakob Fastrup, Britt Hauervig, Helle Okholm, Asger Pedersen, Klaus Moltesen Ravn og Poul Erik Weber – og giver nyvalg til Tommy Skov Kristensen.

Landbruget vejrer morgenluft

Regnskaber, prognoser og stigende afregningspriser i landbrugssektoren giver grobund for optimisme. Hos Andelskassen glæder man sig på landmændenes vegne.

Efter en række magre år er mange af de danske landmænd endelig på vej mod overfladen. Landbrugets samlede driftsresultat ventes at blive forbedret fra et minus på 2,8 mia. kr. i 2016 til et plus på 2,2 mia. kr. i 2017. Det viser de prognoser, som landbrugets rådgivningscenter, SEGES, offentliggjorde i januar.

Adm. direktør i Andelskassen, Jan Pedersen, glæder sig over, at det går bedre for bankens mange landbrugs-kunder:

”Vi kommer fra andelsbevægelsen, og derfor har vi tætte relationer til landbruget, som vi ser som en af vores væsentligste kunder og samarbejdspartnere. Derfor er det meget glædeligt at kunne konstatere, at der nu begynder at vise sig tegn på bedring hos landmændene”.

Jan Ib, som er landbrugsdirektør i Andelskassens Landbrugscenter i Nordenskov ved Varde, er ligeledes optimistisk: ”Jeg ser dansk landbrug gå nogle lysere tider i møde, både inden for mælke- og svineproduktion, og det er jo grene, der fylder relativt meget ved os. Der ser det lovende ud.”

Bestyrelsesmedlem i banken, Klaus Moltesen Ravn, som også er selvstændig landmand, supplerer:

”Det er den samme opfattelse, jeg har. Vi har jo været igennem en tid, hvor der virkelig har været pres på afregningspriserne. Nu ser det så ud til at blive bedre. Det er især mælkeproducenterne, det har været ekstremt hårdt for i det sidste år eller to – så der er selvfølgelig nogle huller, der skal fyldes op rundt omkring, men optimismen er bestemt begyndt at spire hos mælkeproducenterne.”

Landbrugsporteføljen ser generelt godt ud

”Landbruget fylder forholdsmæssigt meget i vores bank, men det er jo også et udtryk for, at vi driver forretning i et geografisk område, som er landbrugsintensivt i forhold til andre erhverv. I Andelskassen har vi bestemt haft vores del af landbrugsbedrifter med udfordringer – udfordringer, som nogle landbrugskunder fortsat oplever. Men i forhold til tidligere, er det mere almindelige udfordringer, som vi godt kan se os udover. Min opfattelse er, at der er rigtig godt styr på det. Boniteten i vores landbrugsudlån er helt på højde med

sammenlignelige banker,” mener Klaus Moltesen Ravn.

Jan Pedersen er enig: ”Vores specialister inden for landbruget har godt styr på området, og jeg synes, vi står rimeligt stærkt inden for landbrug og de erhverv, der knytter sig hertil. Medarbejderne i bankens landbrugscenter såvel som i vores kreditafdeling har efter min mening ydet en stor og dygtig indsats her i de svære år, så vores landbrugsportefølje ser generelt godt ud i dag. Jeg er absolut fortrøstningsfuld – både på landbrugets og bankens vegne,” understreger Jan Pedersen.

”Vi har rigtig mange dygtige landmænd, og nu, hvor vi måske går ud af en krisetid, og landmændene får nogle fornuftige priser for deres produkter, så begynder vi virkelig at se nogle, der tjener penge og nok også vil investere lidt mere. Det har vi mulighed for at fokusere på nu, og det er bestemt positivt,” siger Jan Ib.

Fremtiden: Specialproduktion, større enheder og generationsskifte

Når man kigger længere ud i fremtiden, mener Jan Ib, at vi vil se to tendenser for dansk landbrug.

”Det ser ud, som om vi får færre landbrug – men spørgsmålet er jo så, hvad det er for nogle landbrug, vi har tilbage? Jeg tror dels, vi får nogle større enheder, men vi får også nogle anderledes enheder på de små og mellemstore landbrug. Her tror jeg, vi vil se flere specialproducenter inden for økologi, medicin og biodynamiske produktioner og andre alternativer. Og så tror jeg, vi måske går lidt tilbage til nogle familieejede landbrug, hvor hele familien er involveret i bedriften.

På den anden side får vi de større enheder med store mælke- og svineproducenter, der ligger ovre i den anden ende af skalaen. De skal producere den almindelige vare, som skal konkurrere med resten af verden.”

Klaus Moltesen Ravn peger på, at de svære år har bevirket, at dansk landbrug står over en fælles udfordring: ”Vi har været igennem en periode, som nok kan betegnes som den største kriseperiode, man har oplevet i landbruget siden 30’erne. Der er selvfølgelig nogle ting, som er blevet sat på hold i den periode – eksempelvis generationsskifte. Gennemsnitsalderen på landmænd er jo steget betragteligt de seneste 10 år. Generations-skifter bliver derfor en udfordring, som skal løses.”

Uforudsigelig Trump kan påvirke priserne

En anden faktor, som kan få betydning inden for en overskuelig fremtid, er den nye diplomatiske kurs, som den nyindsatte Præsident Trump lægger for dagen:

”Nu har vi et USA, som fuldstændig kan ændre fremtiden for dansk landbrug. Hvis Præsident Trump fortsætter med sine nuværende udmeldinger, kan han gøre sig uvenner med eksempelvis Kina, og det kan resultere i kraftige prisstigninger i svinesektoren og mælkeproduktionen inden for en overskuelig fremtid. Men det er jo politik, og derfor er det svært at forudsige, hvad der kommer til at ske,” siger Jan Ib.

Klaus Moltesen Ravn tilføjer: ”Vi lever i en globaliseret verden med den usikkerhed, det indebærer – det er ikke nyt for landbruget. Det kan selvfølgelig give nogle bølgeskulp, men jeg er ikke så nervøs for det på den lange bane. De fremtidige landmænd skal have dette med i deres strategi, så de har et værn i form af en buffer, så de kan modstå de udsving, der kan være af politiske årsager. Det skal deres forretningsmodel bære præg af fremadrettet, men jeg er sikker på, at den nye generation af landmænd er klar på den udfordring.”

28-årige Connie Linde driver en kvæggård syd for Vesterhede nær Grindsted. Hun købte gården i 2015, og på et år vendte hun en ellers konkurstruet gård til en bedrift i fremgang. For den indsats blev hun belønnet med titlen som Årets Unge Landmand 2016 - og hun glæder sig over at kunne mærke optimismen spire i dansk landbrug.

Da Connie Linde overtog bedriften ved Grindsted i september 2015, var der 165 kvæg tilbage, men på et år øgede hun antallet af malkekøer til 220. Samtidig har hun hævet den årlige ydelse med 2000 kg mælk pr. årsko.

Årets Unge Landmand

Formålet med Årets Unge Landmand er at sætte fokus på lyspunkter i form af konkrete beretninger om unge landmænd, der med kreativitet, flid og rettidig omhu bryder mønstret og etablerer sig med en bedrift, der peger fremad. Prisen uddeles af Gjensidige, Landbrugsavisen og Landbrug & Fødevarer.

Årets Unge Landmand 2016:

”Det er meget sjovere nu”

Fotos: Ludvig Dittmann

Da Connie Linde modtog prisen som Årets Unge Landmand på Landbrug & Fødevarers Delegeretmøde i Herning i november, lød begrundelsen bl.a.:

”Hun er enormt bevidst om sin bedrift og driften af denne, og hun tænker både økonomisk og langsigtet, hvilket i den grad kan ses på regnskaberne. Her ligger bedriften langt under det gennemsnitlige nulpunkt (den omkostning, som er på at producere mælk, red.) for mælkeproducenter.

Connie Linde, som er født og opvokset på forældrenes gård i Ansager, fokuserede lige fra overtagelsen af gården på at få både sundheden og ydelsen op hos besætningen. På bedriften har hun lært sig selv og sine tre ansatte at skabe faste rutiner for at undgå spildtid og få en høj sundhed. ”En høj ydelse behøver ikke være en videnskab”, siger hun.

Vi spurgte hende, hvordan hun oplever den nuværende situation for dansk landbrug:

- Jeg oplever bestemt også en bedring. Likviditetsmæssigt er det meget sjovere nu. Det var altså ikke så sjovt sidste sommer og efterår – det er rart, at priserne her rettet sig nu. Det giver også meget mere optimisme rundt omkring, det er dejligt, at det ikke længere er negativt det hele.

Samarbejdet giver tryghed

- Jeg har oplevet mit samarbejde med Andelskassen som supergodt. De rådgivere, jeg har haft kontakt til, er fagligt dygtige og nemme at arbejde sammen med.

- Jeg sender månedlige opfølgninger, og de vil gerne bruge tiden på at kigge det igennem og kommentere. Det er rigtig rart at have en bankmand med ind over, som både kommenterer på de ting, der går godt og på dem, som går knap så godt. At min rådgiver kommer ud på bedriften, bl.a. da vi havde budgetmøde her i 2016 og så et par gange bare for at se, hvordan det går med det hele - det synes jeg er superdejligt.

- Det giver en tryghed, når man har en bank, der følger med. Jeg behøver ikke hele tiden at tænke over, om banken er med eller ej – for det er de.

”Connie Linde har i enestående grad evnet at forandre en nedslidt besætning til en effektiv og sund kvægbedrift, der selv i dårlige tider tjener penge”

- Tekst fra diplommet, som fulgte med prisen som Årets Unge Landmand.

- Jeg føler, at Andelskassen stoler på, at jeg varetager driften det bedste, jeg kan. Og så er de også med, når jeg kommer og siger, at nu er det tid til at få gjort det ene eller det andet. Det er rart, at jeg ikke behøver gå at tænke på, hvordan jeg skal sammensætte den bedste salgstale for at få noget igennem.

Aktionærmøde i Gudme i marts 2016.

Vinder af Andelskasseprisen i Sønderjylland

Aktionærmøder 2017

Danske Andelskassers Bank indbyder sine godt 29.000 aktionærer til aktionærmøder i bankens seks regioner i marts. Møderne afholdes således:

- 1. marts: Østjylland, Hobro Idrætscenter
- 6. marts: Fyn, Svendborg Idrætscenter
- 8. marts: Vestjylland, Varde Fritidscenter
- 13. marts: Midtjylland, IBF Arena, Ikast
- 15. marts: Sydjylland, Ribe Fritidscenter
- 20. marts: Sønderjylland, Augustenborg Hallen

I marts inviterer Andelskassen til aktionærmøder i bankens seks regioner. På programmet er nyt fra banken, en god middag og underholdning ved sanger og sangskriver Allan Olsen. Desuden uddele vi traditionen tro en række priser til ildsjæle og foreninger, som har gjort en særlig indsats for lokalområdet i det forgangne år.

I 2016 deltog knap 3000 aktionærer, og igen i år håber vi på at se mange aktionærer, når vi byder på en god middag, indlæg om året 2016 i Andelskassen, prisuddelinger og ikke mindst underholdning ved den populære entertainer, sanger og sangskriver, Allan Olsen.

300.000 kr. til lokale ildsjæle og foreninger

På aktionærmøderne vil banken igen i år uddele 'Andelskasseprisen' og 'Sammen kan vi mere-priserne' og dermed præmiere store og små initiativer, der skaber glæde og sammenhold lokalt.

På hvert aktionærmøde uddeles fire priser – én til en privatperson eller et par og tre til foreninger. I alt uddele Andelskassen 300.000 kr.

Med Andelskasseprisen, som uddeles til privatpersoner, følger en unik statu-

2016, Kim Nørballe.

Herringe Ungdomsklub var blandt vinderne af Sammen kan vi mere-prisen i 2016.

ette skabt af kunstneren Jørgen Peder-
sen fra Herning.

Valg til aktionærråd

På hvert aktionærmøde vælges Andels-
kassens aktionærråd. I år vil der i alle
regioner være fredsvalg.

Aktionærrådene har blandt andet til op-
gave at udveksle erfaringer med samt
drøfte og formidle viden til Andelskas-
sen. Populært beskrevet er aktionær-
rådene Andelskassens ambassadører
i forhold til lokalområderne og lokal-
områdernes ambassadører i forhold til
banken.

Allan Olsen tager guitaren med

Hvert aktionærmøde rundes af med
sanger, sangskriver, guitarist og forfat-
ter Allan Olsen, som gennem sin kar-
riere som entertainer og pladekunstner
har bevæget sig mellem mange forskel-
lige genrer relateret til rock og folk.

Gennem 35 år og tusindvis af koncerter
har han cementeret sin position som
én af landets mest respekterede, suc-

cesfulde og hyldede sangskrivere, der
står bag hele 19 pladeudgivelser og har
vundet flere Danish Music Awards.

I foråret 2016 gav Allan Olsen en række
udsolgte og meget anmelderroste so-
lokoncerter, og det vil også være som
solist, han med få og enkle virkemidler
optræder på bankens aktionærmøder
for at være med til at give de fremmødte
aktionærer en mindeværdig oplevelse.

Allan Olsen

Født **18. marts 1956** i Frederikshavn.
Begyndte sin **musikalske karriere** med
at spille på nordjyske udskænkingssteder
i 70'erne. Turnerede i 80'erne som professio-
nel **værtshussanger**. Dannede omkring 1987
trioen Dalton sammen med **Johnny Madsen og
Lars Lilholt**. Debuterede i 1989 som pladekunstner
med udgivelsen Norlan. Ud gav i **2013** sit seneste udspil,
"JØWT", et album med stærkt lokalt forankrede sange,
som vakte **begejstring** hos såvel anmelderne som plade-
køberne. Har modtaget et **væld af priser**, heriblandt LO's
Kulturpris, Ordkraftprisen, Årets Steppeulv og **Grammy/Danish
Music Awards** i 1993, 1997, 1999, 2001, 2005 og 2013.

Aktionærråd – hvem, hvad, hvorfor?

Danske Andelskassers Bank er geografisk delt op i seks regioner, der hver har et aktionærråd tilknyttet. Aktionærrådernes rolle er at medvirke til at sikre bankens forankring i lokalområdet og lokalområdets forankring i banken. Eller sagt på en anden måde: Aktionærrådene er bankens ører og stemmer i lokalsamfundene.

Derudover fungerer aktionærrådene også som fora og netværk for et godt samarbejde mellem aktionærrådsmedlemmerne, som via forskellige aktiviteter kan mødes om den fælles opgave, der ligger i at udvikle sit lokalområde.

Størrelsen af aktionærrådene varierer fra 6 til 30 medlemmer, der vælges af

aktionærerne i den enkelte aktionærkreds på bankens årlige aktionærmøder. Medlemmerne vælges "forskudt" for 2 år ad gangen.

Vi har spurgt et par af bankens aktionærrådsmedlemmer, hvad der har fået dem til at gå ind i aktionærrådsarbejdet.

Aktionærrådsmedlemmet:

"Jeg håber på at kunne være med til at påvirke banken fremadrettet"

48-årige Kent Jacobsen er landmand i Hundsløv nær Augustenborg, gift og far til tre børn. Han blev valgt ind i aktionærrådet i Region Sønderjylland på regionens aktionærmøde i marts 2015.

Kent Jacobsen har valgt at blive en del af Andelskassens aktionærråd, fordi familien har været kunde i Andelskassen siden 2001, og efterhånden syntes

han, at det kunne være sjovt at få lidt mere indblik i, hvordan man egentlig driver en bank, blandt andet i forhold til hele det bagvedliggende set-up.

"Udover at få en dybere indsigt håber jeg på muligheden for at kunne være med til at påvirke banken fremadrettet ved at give min mening om tingene til kende. Samtidig synes jeg, det giver

stor værdi med den gode snak, vi har hen over bordet, når vi mødes i aktionærrådene. Ind imellem deltager en ekstern indlægsholder på aktionærrådsmøderne, hvilket er rigtig godt og inspirerende – det er jo altid spændende også at høre om nogle andre brancher," uddyber Kent Jacobsen.

Aktionærrådsformanden:

”Dialogen med ledelsen er et vigtigt incitament for mig”

Allan Kirk Jensen, 43 år, er aktionærrådsformand i bankens Region Midtjylland, bor med sin kone og to børn i Ikast og arbejder til daglig som chef for Beredskabsstyrelsen Sydjylland i Haderslev.

Han har valgt at bruge en del af sin fritid på posten som aktionærrådsformand af flere årsager.

”Helt fra barnsben har jeg haft en personlig tilknytning til Bording Andelskasse, og derfor har det været helt naturligt for mig at stille mig til rådighed i et formandsvalg,” siger Allan Kirk Jensen. ”Posten skal desuden ses som en naturlig udvikling i et forløb, hvor jeg sidst

i halvfemserne blev valgt ind i repræsentantskabet i Bording Andelskasse og endte i bestyrelsen i Andelskassen MidtVest forud for omdannelsen af andelsselskabet til et aktieselskab.”

”Men der er selvfølgelig også andre gode grunde til, at jeg har valgt at engagere mig i Andelskassens aktionærråd,” fortsætter aktionærrådsformanden. ”Først og fremmest er den direkte og positive dialog med den lokale ledelse i filialerne såvel som den centrale ledelse i bankens direktion og øvrige ledergruppe vigtig for mig. Jeg sætter stor pris på muligheden for at give min mening til kende i spørgsmål, der er væsentlige for mig og for den måde, jeg ser ban-

ken på – blandt andet i forhold til den lokale forankring og historik. En anden side af samme sag er muligheden for at blive orienteret om bankens virksomhed mere aktivt end blot ved at være almindelig kunde, så jeg kan føle mig godt klædt på til at gå ud og være en god ambassadør for banken i lokalområdet. Og så er der selvfølgelig hele det sociale aspekt med samvær, oplevelser og udveksling af synspunkter med de øvrige medlemmer af aktionærrådet i Region Midtjylland. Sidst, men ikke mindst, giver posten som aktionærrådsformand mig mulighed for at holde øje med bankens ledelse,” siger Allan Kirk Jensen med et glimt i øjet.

”Andelskassen har fundet den gyldne middelvej”

Martin Fisker er kvalitetschef hos ECM Industries A/S og bor i Esbjerg.

Martin Fisker fra Esbjerg er aktionær og blev i 2016 medlem af bankens Aktionærråd Sydjylland. Han fortæller her, hvordan han oplever samarbejdet med banken som kunde, aktionær og aktionærrådsmedlem.

Der er flere grunde til, at jeg valgte at blive aktionær i banken. Jeg er meget glad for den personlige betjening og de flinke medarbejdere, jeg mødes af i Andelskassen. For mig er den direkte og enkle kontakt meget vigtig.

Der er meget, der kan og skal digitaliseres i bankverdenen i dag, men jeg ønsker ikke blot at blive et nummer i rækken. Til forskel fra de store banker oplever jeg, at jeg kan få et sagligt og fagligt velfunderet svar, når jeg ringer til Andelskassen – og det fra en rådgiver, som er godt inde i mit engagement. Jeg ser det som en stor fordel, at personalet kender mig på forhånd.

Dertil kommer, at jeg tror på den måde, banken bliver drevet nu. Andelskassen har været gennem nogle hårde år, men jeg har en forventning om, at billedet så småt er vendt nu. Andelskassen har naturligvis også mistet kunder – det tror jeg ikke kan undgås, når man sammenlægger filialer. Til gengæld er der også kommet mange nye, sunde kunder til.

Jeg er glad for at være med i Andelskassens aktionærråd, og jeg valgte at involvere mig, fordi jeg synes, det er

rigtig vigtigt, at vi lokalt bakker op om vores bank, så vi kan være medvirkende til, at mindre pengeinstitutter som Andelskassen ikke bare køres ud på et sidespor.

Andelskassen har sjælen med

Som medlem af aktionærrådet er man en slags ambassadør for banken, og det er en rolle, der passer mig godt, fordi jeg kan stå på mål for Andelskassens måde at drive sin forretning på – så jeg vil gerne anbefale banken og på den måde bidrage til, at Andelskassen får nye kunder.

Det er spændende at følge med i implementeringen af bankens nye strategi. I mine øjne er det det helt rigtige, der bliver gjort. Man kan naturligvis begræde, at vi ikke kan bevare det, der var engang, men det er jo nu engang sådan, at nogle af de mere Morten Korch-agtige aspekter af Andelskassens virke ikke hører til i verden, som den ser ud i dag.

Jeg synes, Andelskassen har fundet den gyldne middelvej: Der er sket store fremskridt inden for forretningsoptimering, modernisering og digitalisering,

mens man har formået at bevare Andelskassens sjæl. Det er et projekt som Danmark på Vippen et rigtig godt eksempel på.

”Jeg synes, det er rigtig vigtigt, at vi lokalt bakker op om vores bank.

God og jordnær investeringsrådgivning

Jeg håber, at Andelskassen fremover vil kunne satse endnu mere på sine investeringsprodukter. Her er den tætte kundekontakt vejen frem, og Andelskassens evne til at give god og let forståelig investeringsrådgivning er virkelig noget, der har stor værdi, og som jeg personligt sætter stor pris på. Jeg tror, at efterspørgslen på den type produkter og rådgivning vil være stigende.

Kunde i Danske
Andelskassers Bank

3

” De andre banker skal stå tidligt op
for at kunne måle sig med Andelskassen.

Vukasin Marinovic, adm. direktør i Jugo-Dan A/S

Rådgivning og løsninger gennem hele livet

Det er vigtigt for Andelskassens virke som pengeinstitut, at vores kunder trives og har det godt, der hvor de bor. Derfor engagerer vi os i vores lokalsamfund, og vi tager ansvar for udviklingen i Det Lokale Danmark.

Det er vores ambition, at uanset hvilken kunderelation du har til Andelskassen, skal denne relation skabe merværdi for dig som kunde. Vi ønsker størst muligt fokus på kunderne, og det gælder både de private kunder og erhvervs kunderne. Derfor har banken som et led i sit strategiarbejde haft særligt fokus på at skabe tid til kunder hos alle kundevendte funk-

tioner i banken. Dette har blandt andet betydet, at antallet af kundemøder og øvrige kundecontakter er steget betragteligt i løbet af 2016.

Netop den tætte kundecontact sikrer, at der bliver plads til individualitet. Vores løsninger til kunderne skal ikke passe ind i en bestemt skabelon. Derfor tager vores rådgivning altid udgangspunkt i kundens aktuelle livsfase og økonomiske ståsted.

For at imødekomme vores kunders forskellige forventninger og behov har vi bl.a. udviklet kundekoncepter som An-

delskassen Direkte og Private Banking. Førstnævnte er Andelskassens afdeling for fjernkunder, som ikke har behov for at være tilknyttet en fysisk filial, mens sidstnævnte er vores koncept for formuende kunder. Dette kan du læse mere om på de følgende sider, ligesom du finder en beskrivelse af Andelskassens fire kundeprincipper, som fortæller om bankens adfærd og relation til vores kunder – og hvad du kan forvente som kunde hos os.

Kundeprincipper

Rådgivning er en af bankens primære varer, og den har naturligvis størst værdi, hvis den sker på et åbent og fyldestgørende grundlag. Derfor har Andelskassen en personlig, individuel og værdibaseret tilgang til vejledning af kunderne.

I bankens nye strategi er kundefokus i højsædet, og i den forbindelse har banken udarbejdet fire overordnede prin-

cipper, som er kendetegnende for bankens adfærd og relation til kunderne:

- 1 Det er let at være kunde
- 2 Vi tager ansvar og udfordrer
- 3 Vi siger tingene, som de er
- 4 Du er velkommen hele livet

Principperne er udarbejdet blandt andet på baggrund af flere forskellige lokale kundeundersøgelser og interviews med

bankens kunder, og de er i det daglige udgangspunktet for kontakten med kunderne.

Et vigtigt fokuspunkt i bankens strategi er at skabe tid til kunder. Dette har resulteret i, at antallet af kundemøder og øvrige kundecontakter er steget betragteligt i løbet af 2016.

Princippernes betydning for kunden

Det er let
at være kunde

- Vi er nemme at få fat på. Vi er **fleksible**. Vi træffer **hurtige beslutninger**. Vi er **proaktive** og kommer med **gode forslag** til vores kunder.

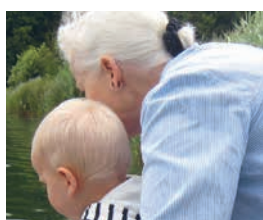
Vi tager ansvar
og udfordrer

- Vi tager altid **udgangspunkt** i den enkelte kunde og gør en dyd ud af at **forstå kundens situation**. Sammen med kunden træffer vi **gode økonomiske beslutninger**.

Vi siger tingene,
som de er

Bankforretninger kan være komplekse, men vi gør en dyd ud af at **formidle vores rådgivning** på en forståelig måde. Derudover er vi altid **ærlige** og **åbne** i vores kommunikation.

Du er velkommen
hele livet

Vi tager **udgangspunkt** i vores kunders **livsfaser** og har et **stærkt koncept**, uanset hvilken livsfase kunden befinder sig i.

Forsigtighed og sund fornuft sikrer dig på nettet

Svindel på nettet kan ramme os alle, og metoderne bliver stadigt mere komplekse. Med skepsis, forsigtighed og fornuft kan man dog undgå de fleste faldgruber.

I Andelskassen udvikler vi konstant vores sikkerhedssystemer, så vi kan levere sikre løsninger til vores kunder. Netbank og brugen af NemID garanterer en meget høj sikkerhed, men derudover er det vigtigt, at du også selv sikrer dig. Det er altid en god idé at holde sin pc opdateret og bruge antivirusprogrammer. Og så kan langt de fleste forsøg på nettsvindel heldigvis undgås, hvis vi er forsigtige og bruger vores sunde fornuft.

Sikker på nettet 2.0

Sikkerhed for kunder er altafgørende for Andelskassen. Det gælder i alle forhold, og således også på nettet. Derfor bakker banken op om Digitaliseringsstyrelsens og Finansrådets kampagne 'Sikker på nettet 2.0', som blev lanceret i slutningen af 2016, og som med en række tiltag skal 'opgradere' borgernes digitale sikkerhed.

Svindel på nettet kan ramme alle. Derfor er det vigtigt, at vi taler med hinanden om nettsvindel, så vi kan lære af hinandens erfaringer og oplevelser – og stå sammen mod it-kriminalitet.

Følg kampagnen på sociale medier under #sikkerpaanettet eller test din net-sikkerhed på www.sikkerpaanettet.dk.

6 gode råd mod nettsvindel

Vær opmærksom på nettsvindel

Første skridt er at være opmærksom på problemet: De it-kriminelle finder hele tiden på nye metoder, som kan være svære at gennemskue. Derfor lyder rådet: Hold antennerne ude – og tænk dig om en ekstra gang, før du reagerer på noget.

ler en offentlig myndighed vil aldrig bede dig afgive personfølsomme eller andre fortrolige oplysninger på en hjemmeside via et link i en mail eller SMS. Klik ikke på disse links, men gå i stedet direkte ind på den relevante hjemmeside, hvis der er behov for at afgive oplysninger.

Del aldrig følsomme data

Data som f.eks. kontonumre, kreditkortnumre og adgangskoder bør du aldrig dele. Vær altid forsigtig over for mails, sms'er og telefonopkald, som spørger til personfølsomme oplysninger. Tænk også over, hvad du deler på sociale medier som Facebook eller Instagram.

Gem ikke fotos af dit

NemID-nøglekort på mobilen

NemID er et meget sikkert system, når det bruges rigtigt, fordi du både har en kode i hovedet og en kode på dit nøglekort, som er svære at få fat på for it-kriminelle. Gemmer du et foto af kortet på mobilen, udsætter du dig selv for svindelrisiko, f.eks. hvis du taber din mobil.

Styrk dine adgangskoder

Vælg en adgangskode, som er svær at gætte, og brug forskellige koder til forskellige tjenester. Placér specialtegn, store bogstaver og tal forskellige steder i adgangskoden og ikke kun i starten eller til sidst. Skift dine adgangskoder jævnligt.

Tal med andre og del din viden

Hvis du får en mail, som gør dig usikker, eller som lover noget, der lyder for godt til at være sandt, så del dine tanker med andre. Ofte vil du opleve, at andre har modtaget lignende henvendelser. På den måde kan vi hjælpe hinanden til at undgå svindel.

Klik ikke på noget, hvis du er i tvivl

Forsigtighed kan hindre langt de fleste tilfælde af nettsvindel. Andelskassen el-

(Kilde: borger.dk)

Hvidvask – en samfundsmæssig opgave, vi alle må hjælpe til med at løse

Alle danske pengeinstitutter og mange andre typer virksomheder – eksempelvis realkreditinstitutter, advokater, ejendomsmæglere og revisorer – er underlagt en række lovgivningsmæssige krav i forhold til bekæmpelse af terrorisme og hvidvask. For de finansielle virksomheders vedkommende skyldes den stramme regulering, at man vil undgå, at sektoren bliver misbrugt som instrument for ulovlige transaktioner, idet der jo foregår mange, mange transaktioner hver eneste dag.

Der er i det hele taget meget stort samfundsmæssigt fokus på terrorbekæmpelse og økonomisk kriminalitet, herunder hvidvaskning af penge, og det gælder ikke blot i Danmark, men også på internationalt plan. Det er således et område, der har trukket mange overskrifter de seneste år, især fordi der desværre oftere og oftere ses sager med hvidvask og finansiering af terror.

Manglende overholdelse kan få alvorlige konsekvenser

Som kunde kan det muligvis være svært at forstå alvoren helt, og det kan måske endda virke, som om der er overdrevet fokus på området. Men for pengeinstitutterne kan det have meget alvorlige konsekvenser i form af påbud, betydelige bøder og i værste fald politianmeldelse og fængselsstraffe, hvis man ikke overholder lovgivningen på området. Det er Finanstilsynet, politiet og diverse internationale myndigheder, der tilsær, at reglerne bliver overholdt, og Finanstilsynet har nedsat en særlig task force-enhed for at styrke indsatsen på hvidvaskområdet yderligere.

Hvidvask og overholdelsen af reglerne på området er således ikke noget, der bare forsvinder af sig selv med tiden, men noget, der er kommet for at blive.

Hvad betyder det for dig?

Eftersom loven kræver, at alle banker skal kunne dokumentere, hvem deres kunder er, er man som kunde i et pengeinstitut ligeledes underlagt en række krav i hvidvaskloven. Et af disse er, at alle bankkunder skal indlevere legitimation – og det gælder også, selv om man kun er indskyder på en børneopsparing, kautionist på et lån eller har fuldmagt til en konto. Og selv om man måske har været kunde i mange år.

Derfor skal Andelskassen indhente og registrere følgende identitetsoplysninger hos alle sine kunder – både de nye og dem, som har været kunder i banken gennem mange år:

Hvad er hvidvask?

Hvidvaskning er en eller flere økonomiske transaktioner, der foretages med henblik på at skjule, at en indtægt stammer fra en kriminell handling. Hvidvaskningen har således til formål at forandre de illegale, sorte penge til legale, hvide penge, som kan anvendes normalt.

- Fulde navn
- CPR-nummer
- Adresse

Som hovedregel skal kunderne identificere sig med enten:

Sundhedskort og kørekort
eller:

Sundhedskort og pas

Børn eller andre, som ikke har et pas, kan i stedet fremvise dåbsattest eller navneattest samt sundhedskort.

For erhvervskunder gælder særlige regler, som du kan få oplyst ved henvendelse i banken.

Hjælp os med at overholde loven

Så derfor, kære kunde:

Når du i din bank bliver bedt om at indlevere legitimation, så tag det ikke ilde op. Bankens medarbejdere gør det ikke op. Bankens medarbejdere gør det ikke for at genere dig, men ganske enkelt, fordi det er et lovkrav. Pengeinstitutets medarbejdere har således intet valg – de SKAL indhente legitimation på samtlige deres kunder. Også dig.

Sådan kan du indlevere legitimation:

- **Indsend online:** via formular på andelskassen.dk (overførsel krypteret)
- **Brev:** Kopi fremsendt i papirform til Andelskassen
- **Ved personlig henvendelse i Andelskassen:** Medbring legitimation som beskrevet ovenfor, og personalet vil sørge for at indscanne oplysningerne
- **Indscan legitimation** og send via besked i Netbank
- **Foto af legitimation** (evt. taget med smartphone) indsendt via besked i Netbank

Den velforberejede klarer sig bedst på boligmarkedet

Filialdirektør i Viborg, Tage Malling, souschef i Aarhus, Kim Thomasen, filialdirektør i Esbjerg, Lene Christiansen, filialdirektør i Ikast, Ann Kongensgaard og boligkonsulent Flemming Steen Sloth.

"Hvis vi skal give ét godt råd til boligkøbere, så er det: 'Tag jer rigtig god tid til forberedelse – og søg råd og vejledning.'"

Sådan siger Flemming Steen Sloth, boligkonsulent i Andelskassen. Han mødtes for nylig med fire af sine kolleger – filialdirektørerne Lene Christiansen, Ann Merete Kongensgaard og Tage Malling fra Andelskassen i henholdsvis Esbjerg, Ikast og Viborg samt Kim Thomasen, souschef i Andelskassen i Aarhus – for blandt andet at tale om boligmarkedet, som det ser ud på tærsklen til 2017.

"Vi kan konstatere, at der er godt gang i boligmarkedet. Fra alle steder i vores filialnet i Jylland og på Fyn hører vi, at banken finansierer rigtig mange boligkøb. Og det går stærkt. Hvis gode ejendomme er til salg til de rigtige priser, så bliver der handlet hurtigt. Hastigheden er steget gennem de seneste år," siger Flemming Steen Sloth.

Forberedelse er altafgørende

Med et højt tempo på boligmarkedet er det vigtig, at man som køber er parat til at slå til, når den rigtige bolig bliver sat til salg. Det kræver, at man er godt forberedt.

"God forberedelse er alfa og omega. Start i banken og få drøftet, hvad der er vigtigt for dig eller jer. 'Skal vi købe en dyr bolig og dermed få en økonomi, der kræver, at vi arbejder meget?' 'Skal vi prioritere familieliv?' 'Hvor lang transporttid til arbejde vil vi have?' 'Hvor meget råderum skal der være til fritidsinteresser og rejser og så videre?' 'Er et hus med et nyt køkken vigtigere end beliggenheden?' Det er den slags overvejelser, man skal gøre sig. Det handler om at finde den rette balance i sin økonomi," siger Andelskassens boligkonsulent.

”Det er vigtigt at huske, at køb af bolig er en meget afgørende beslutning for ens økonomi. Ofte den vigtigste, hvis man ser på et helt livsforløb. Derfor skal man tage imod al den hjælp, man kan få eller købe. Vi anbefaler for eksempel altid vores boligkøbere at få en byggesagkyndig til at gennemgå boligen. Det betaler sig at sikre sig bedst muligt mod ubehagelige overraskelser i form af uventede fejl og mangler,” siger Flemming Steen Sloth.

Flere handler i 2017

Han og kollegaerne forventer fortsat stor aktivitet på boligmarkedet i det nye år. Umiddelbart gætter Andelskassens boligeksperter på flere handler i 2017 end i 2016.

”Vi oplever, at der handles både i byerne og i landområderne, så det gælder om at være opmærksom. Det gælder både meget attraktive boliger, som ligger i den dyre ende, og mindre huse i landdistrikterne, hvor priserne er lavere,” fortæller Ann Merete Kongensgaard, filialdirektør i Andelskassen i Ikast.

”Sådan vil det også være i 2017, er mit bud. Vi kommer formentlig til at se endnu flere bolighandler i det kommende år, end vi har set i 2016,” siger boligkonsulent Flemming Steen Sloth.

”Så kom ind i banken og tal med en rådgiver. For nye på boligmarkedet kan en handel godt være lidt af en jungle med masser af nye ord og begreber, man skal sætte sig ind i. Så det gælder om at sikre sig rådgivning af faglig høj kvalitet, så man er rustet til at begive sig ud på boligmarkedet. Det er nemlig sådan, at den velforberejdede klarer sig bedst på boligmarkedet.”

» Vi er nok ret krævende kunder

Rikke Marzec og Jimmy Dothkjær, Galten

Vi havde et rigtig positivt samarbejde med Andelskassen, da vi købte grund og byggede hus. Rådgiveren talte et sprog, vi kunne forstå – og tegnede og forklarede. Samarbejdet har været smertefrit. Vores rådgiver har imødekommet vores ønsker på bedste vis. Det har været meget positivt.

Vi er nok i virkeligheden ret krævende kunder. Vi spørger meget og meget detaljeret. Og det har banken haft forståelse for. Fordi vi er så detaljeorienterede, har vi skullet ret meget igennem, men vores rådgiver har virkelig gjort meget for at hjælpe os med de spørgsmål, vi havde. Banken har nok haft deres sag for, tror vi, men vi har ikke oplevet sure miner overhovedet. Der har været plads til, at vi måske er mere krævende end andre. Hele tiden er vi blevet mødt med et smil på læben og har fået svar.

Vi kan helt sikkert anbefale Andelskassen. Vi kan rigtig godt lide, at når vi ringer til banken, så føler vi, at de kender én. At vi ikke bare er et nummer. At de på navn ved, hvem vi er. Hvis vi ikke lige rammer vores egen rådgiver, så virker det alligevel til, at de kender os, og det giver en rigtig positiv fornemmelse.

Tæt kontakt

– også med fjernkunder

I begyndelsen af 2016 blev Andelskassen Direkte etableret som en særlig afdeling, der blandt andet tager sig af nye kunder, som ikke har behov for at være tilknyttet en filial. Ved årsskiftet har den nye afdeling flere hundrede kunder og godt gang i forretningen.

Andelskassen Direkte er vores tilbud til kunder, som ønsker grundig rådgivning og gode vilkår, men ikke har behov for at være tilknyttet en fysisk bankfilial. Afdelingen kom for alvor i gang fra april, da Britt Durvardt Jørgensen og Maja Vesterskov Jensen, der kom fra henholdsvis KundeServicecenter og Viborg, tiltrådte og gjorde Anette Holstein og filialdirektør Kirsten Antonsen selskab. Og siden er det gået stærkt.

Direkte digital kontakt

Når man bliver kunde hos Andelskassen Direkte, får man sin egen, personlige rådgiver, som kan kontaktes direkte pr. telefon, mail eller via netbank. Som i Andelskassens øvrige filialer bliver der nemlig lagt vægt på, at det skal være let at være kunde.

"Kunderne kan forvente hurtig sagsbehandling og kompetent og individuel rådgivning, som primært foregår pr. telefon og mail – også uden for normale åbningstider, hvis det passer bedst", fortæller Kirsten Antonsen, der står i spidsen for Andelskassen Direkte.

Om mandagen holder Andelskassen Direkte åbent helt frem til kl. 20.00 for at imødekomme behovet hos kunder, der har bedst tid til banksnak om aftenen, når arbejdet er overstået og børnene lagt i seng.

Nye kunder via samarbejdspartnere, nettet og mundtlige anbefalinger

"Vi har knaldhamrende travlt," siger Kirsten Antonsen. "Og vi er selv ret stolte af de mange nye kunder og nye forretninger."

Kunderne kommer til Andelskassen Direkte via en række forskellige kanaler: Samarbejdsaftaler med blandt andre Sparinvest og AP Pension, via firmaaf-

taler med små og mellemstore virksomheder – og via direkte henvendelser, eksempelvis gennem andelskassen.dk.

"Vi er selv ret stolte af de mange nye kunder og nye forretninger."

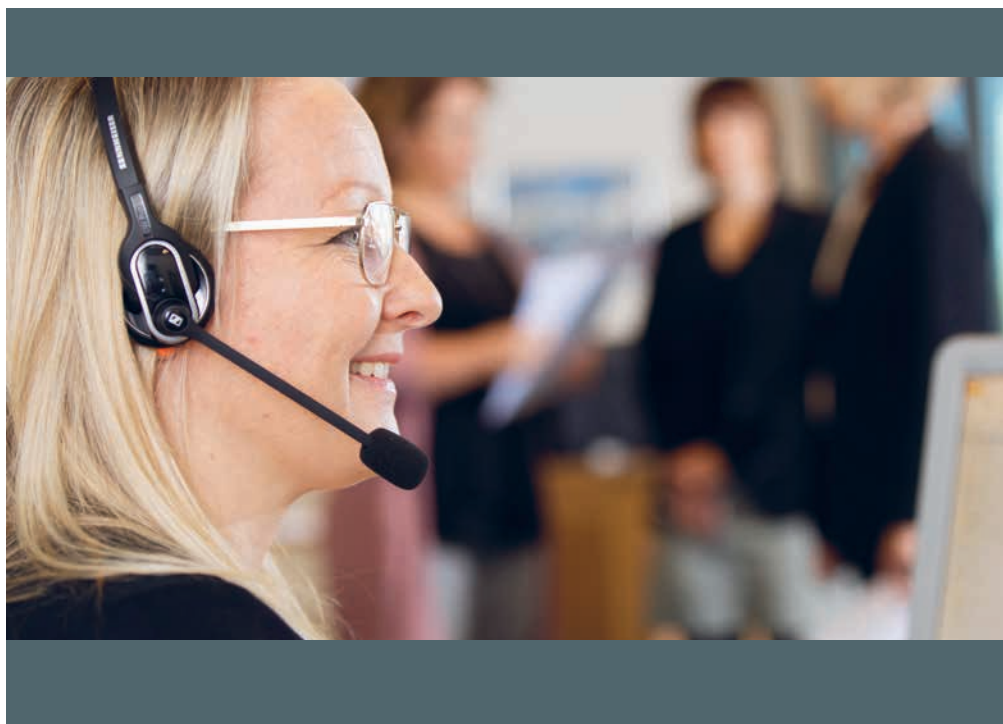
Når nogen via hjemmesiden viser interesse for at blive kunde i banken, er det medarbejderne i Andelskassen Direkte, der tager kontakt til den potentielle kunde for at finde den bedste løsning. Hvis der kan etableres et kundeforhold, henviser Andelskassen Direkte den nye kunde til en filial eller til KundeServicecenter – eller etablerer selv forholdet, hvis kunden geografisk ikke har et naturligt tilhørsforhold til en filial eller blot

ønsker kontakt til banken via telefon, mail, net- og Mobilbank.

Også Mybanker – en forbrugertjeneste, der blandt andet giver deres brugere mulighed for at få uforpligtende tilbud fra tre forskellige banker – skaber mange nye henvendelser, og de bliver alle sammen behandlet i Andelskassen Direkte.

"Det er typisk i weekenden, den slags henvendelser dumper ind, og her er det også en fordel, af afdelingen holder åbent hver mandag åbent til kl. 20.00, så vi hurtigt kan få tilbud af sted til mulige nye kunder", siger Kirsten Antonsen.

"Vi får faktisk en del kunder via 'mundtil-mund-metoden'. De kunder, vi har fået ind, er virkelig glade for de piger, der sidder herinde. Kunderne får venner, familier og naboer til at kontakte os, og på den måde breder det sig som ringe i vandet. Og vi tager rigtig gerne imod flere henvisninger," slutter Kirsten Antonsen.

Private Banking Eksklusiv-kunde i Andelskassen

Andelskassens Private Banking Eksklusiv-koncept henvender sig til bankens mest formuende privat- og erhvervs-kunder. Som Private Banking Eksklusiv-kunde trækker man på viden og erfaring fra et team af specialister, der samarbejder tæt om at pleje den enkelte kundes formue, så man som kunde får mest muligt ud af de penge, man har sparet op.

Rådgivningsmøderne kan foregå enten i den filial, kunden er tilknyttet, eller hjemme hos kunden selv.

Specialistteamet består dels af en Private Banking-rådgiver, der yder rådgivning på områder som skat, formueplanlægning, investering, pension, forsikring, generationsskifte, arv og testamente. Dels en investeringsrådgiver, som er helt tæt på markederne

og på den baggrund yder individuel rådgivning på investeringsområdet. Og dels kundens almindelige privat- eller erhvervsrådgiver, som tager sig af de daglige bankforretninger. Konceptet giver desuden gode muligheder for at inddrage eksterne samarbejdspartnere som f.eks. advokat og revisor – og har kunden allerede selv en advokat og/eller revisor, inddrager vi gerne disse.

”Kernen i konceptet er, at det skal være let for kunden. Vi hjælper med at optimere og skabe overblik over sammensætningen af kundens formue via individuelt tilpasset rådgivning. Det er kundens ønsker og behov, der er i centrum,” siger Jens Sørensen, som er direktør for Banking Services i Andelskassen.

Rådgivning af høj kvalitet

”Jeg oplever helt klart, at jeg som Private Banking Eksklusiv-kunde i Andelskassen får rigtig meget værdi for pengene, og at kvaliteten af rådgivningen er meget høj. Og så får jeg en høj grad af nærvær og personligt engagement. Jeg kan godt lide, at uanset hvem jeg ringer til af de rådgivere, som er tilknyttet min portefølje, så tager de telefonen og siger ”Hej Lars”. De ved, hvem jeg er, og jeg

føler en ærlig interesse for det, jeg laver, og et oprigtigt ønske fra bankens side om at være med til at understøtte dette. Jeg synes, at man i Andelskassen rent faktisk gør det, man siger, man gør.

Jeg kan godt lide, at banken på investeringssiden ikke ”bare” kommer med almindelige standardanbefalinger, men at jeg får anbefalinger, der er tilpasset min

situation, min portefølje og mine ønsker. Det er noget, jeg ikke rigtig har prøvet før, selv om jeg tidligere har været Private Banking-kunde i andre banker. Der er ikke noget ”One size fits all” hos Andelskassen – det er tilpasset den enkelte kunde, og det passer mig utrolig godt.”

*Lars Bytoft, direktør i Bytoft Consulting ApS
Private Banking Eksklusiv-kunde*

Rådgivningsfordele

- Formueplanlægning
- Skatteoptimering
- Investeringsrådgivning
- Pensionsrådgivning
- Arv og testamente
- Generationsskifte

Et koncept, der er tilpasset lige præcis mine behov

"Det, som jeg finder særligt attraktivt ved Private Banking Eksklusiv, er den meget personlige dimension ved konceptet. Jeg oplever, at der i utroligt høj grad bliver taget udgangspunkt i min investeringsprofil, min alder, situation og pensionsforhold – det er ikke et koncept, som jeg skal passe ind i, men et koncept, der tilpasses lige præcis mine behov.

Det er især investeringsrådgivningen, jeg gør brug af, mens jeg til mine daglige bankforretninger fortsat bruger min almindelige kunderådgiver. Min investeringsrådgiver er særdeles kompetent, og dialogen med ham er altid fuldstændig "to the point". Kontakten går begge veje: Ofte kontakter jeg ham, når jeg selv får en idé eller har et konkret investeringsønske, men det kan lige så vel gå den anden vej – at han tager fat i mig, hvis han har en idé, som matcher

mit behov. Der er masser af muligheder, for det er et meget rummeligt koncept.

Det er vigtigt for mig, at jeg ikke bliver overdyngt med overflødige ting, men kun skal forholde mig til det, som er relevant for mig. Diverse arrangementer, informationsaftener, netværk og forskellige andre typer fordele og rabatter er helt fint, men det har ikke så stor betydning for mig personligt. Lige i øjeblikket er det således mine investeringsforhold, der er fokus på, men det kan sagtens være, at det bliver mine pensionsforhold eller noget helt tredje på et senere tidspunkt. Jeg er sikker på, at jeg også til den tid vil få kompetent og skræddersyet rådgivning."

*Kim Kirk Christensen,
President, Danfoss Global Services
Private Banking Eksklusiv-kunde*

Høj relevans giver stor kundetilfredshed

"Som filialdirektør i Andelskassen er jeg meget glad for vores nye Private Banking Eksklusiv-koncept, som jeg virkelig synes gør en positiv forskel for kunderne. Kunderne tilbydes en bred vifte af forskellige fordele og løsninger, hvor den enkelte kan tage stilling til, hvilke man ønsker at gøre brug af. Det betyder, at kunden kun bliver kontaktet af banken med tilbud og nyheder, som er relevante for vedkommende, hvilket jeg oplever giver stor kundetilfredshed.

På rådgivningssiden kan kunden sparre med et fast rådgiverteam bestående af en investeringsrådgiver, en Private banking-rådgiver og kundens faste bankrådgiver. Med dette set-up kan kunden altid få hurtigt og kompetent svar og selv have ro til at klare sit daglige virke.

Det er min klare opfattelse, at det er et koncept, vores Private Banking Eksklusiv-kunder synes rigtigt godt om."

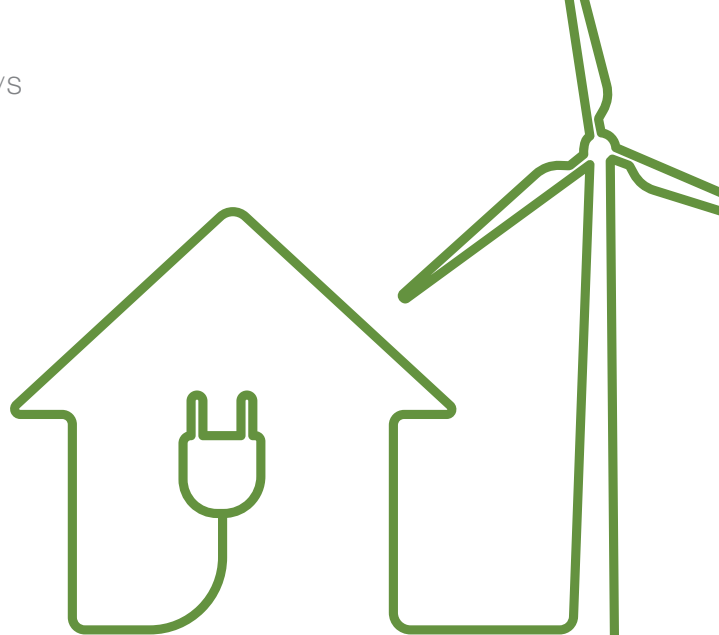
Helle Brodersen, filialdirektør i Andelskassen i Augustenborg

Øvrige fordele for Private Banking Eksklusiv-kunder:

- MasterCard Guld med rejse- og produktforsikring
- Invitationer til events (sociale og faglige)
- Concierge service, Kortspær, ID-sikring
- Særlige rabatter hos Købstædernes Forsikring og på alarmanlæg via Falck
- Investeringspublikationer
- Og mange flere

Få din egen vindmølle

Husstandsvindmøller er en grøn investeringsmulighed for både private og virksomheder. Andelskassen i Koldby oplever stor efterspørgsel på lån til vindmøller.

Efterspørgslen på vindmøller til private stiger i hele verden – også i Danmark. Mange danske boligejere har fået øjnene op for fordelene i at gøre boligen mere energivenlig, og bor man med god afstand til nærmeste nabo, kan en husstandsvindmølle være en god idé.

”Hver dag bliver vi bekræftet i, at energipriser er flygtige størrelser, og energien bliver ikke billigere. En husstandsmølle er en inflationssikret investering,” siger Jesper Elkær, som er filialdirektør i Andelskassen i Koldby.

”De små husstandsvindmøller bliver mere og mere populære, fordi de næsten uanset vejret kan fremstille bæredygtig elektricitet. Møllen producerer energi til en fast, lav inflationssikret pris,” understreger han.

I Danmark udleder vi hver især en meget stor mængde CO₂ hvert år. Man kan gøre en konkret og effektiv forskel med en husstandsvindmølle. En 10 kW husstandsvindmølle producerer under ideelle forhold op til 35.000 kWh om året. Det betyder, at du kan spare klimaat for en årlig udledning på over 30 tons CO₂.

En husstandsvindmølle er således en god investering – både for miljøet og for ejerens økonomi. Samtidig er det en langsigtet løsning, idet en husstandsvindmølle holder i 20-30 år.

Kan det betale sig for din husstand?

Går du med overvejelser om at investere i en husstandsvindmølle, skal du først og fremmest vurdere, om det kan betale sig for dig og din familie rent økonomisk. Er dine forhold gode nok til at installere

og udnytte vindenergi, så er vindmøllen en investering, som hurtigt tjener sig selv hjem igen.

Tag naboen med på råd

Godt naboskab er som bekendt guld værd. Derfor bør du tage hensyn til og gå i dialog med dine naboer, hvis du overvejer at få en husstandsvindmølle.

Hvis du informerer alle parter tidligt i forløbet, mindsker du risikoen for fremtidige konflikter. I Danmark er der massiv folkelig opbakning til vindenergi, så chancen for, at du møder velvilje, er heldigvis stor.

Attraktiv finansiering

”I Andelskassen har vi stort kendskab til husstandsvindmøller gennem et flerårigt samarbejde med en af Danmarks førende producenter på området. Derfor kan vi give kompetent rådgivning om finansiering af sådanne møller, og vi finder ofte en yderst attraktiv finansieringsløsning,” siger Jesper Elkær.

Han anbefaler, at man kontakter sin lokale rådgiver i Andelskassen, hvis man er interesseret i at høre mere om finansieringen af en husstandsvindmølle. Virksomheder kan ligeledes få gevinster fra en husstandsvindmølle, og Andelskassen har også ydet lån til store industrivindmøller.

Krav til husstandsvindmøller

Før du køber en husstandsvindmølle, skal du kontakte din kommune, som skal godkende opsætningen. Der er skal tages hensyn til Støj, skyggekast og afstand. Afstandskravene er bl.a.:

- Mindst 300 meter til den nærmeste kirke og større skove
- Mindst 100 meter til fortidsminder og strande
- Mindst 150 meter til søer og åer

Andelskassen – virksomhedsejernes bank

Andelskassen ønsker som led i sin nye, overordnede strategi at gøre det lettere at være kunde og blive endnu mere attraktiv for virksomhedsejere.

I forvejen er Andelskassen kendt for at være tæt på sine erhvervs kunder og deres virksomhed, herunder at have et stort kendskab til den enkelte virksomheds muligheder og udfordringer. Ban-

ken gør således en stor indsats for at hjælpe virksomheder i alle faser – lige fra opstart til overvejelser om generationsskifte.

Den ambitiøse målsætning er at være virksomhedsejernes bank, og Andelskassen har derfor indgået forskellige samarbejdsaftaler med eksterne samarbejdspartnere, hvor det giver me-

ning og øger værdien for kunderne.

Som det nyeste tiltag har banken afsat en pulje på 250 mio. kr. til erhvervslån. Puljen er målrettet virksomheder, der ønsker at ekspandere eller at investere i nye, sunde projekter for at fastholde lokale arbejdspladser og/eller skabe nye.

Interview med erhvervskunde Claus Sørensen, stifter og ejer af iBob.dk

Jeg føler mig som en større kunde i en mindre bank – på en god måde

”Jeg henvendte mig i sin tid til Andelskassen, fordi jeg med mit relativt store udlån var ”vokset ud af” min daværende bank, men jeg ville gerne stadig have en mindre, lokal bank, som tror på mig og min virksomhed – og viser det. Samtidig var det vigtigt, at jeg kunne identificere mig med bankens værdier – og det kan jeg i høj grad i Andelskassen. Der er her tale om et langsigtet partnerskab, som bygger på gensidig tillid.

Noget af det, jeg især godt kan lide, er, at der ikke er langt op til toppen i Andelskassen. Jeg har for eksempel flere gange oplevet, at bankens kreditchef eller den viceadministrerende direktør har deltaget på mine kundemøder med banken, hvilket både sender et godt signal og samtidig skaber ekstra tryk og gør, at der kan træffes store beslutninger rigtig hurtigt.

Det er også yderst positivt, at næsten uanset hvem der tager telefonen, når

jeg ringer til Erhvervscenter Vestjylland, hvor jeg er kunde, så ved de, hvem jeg er og kan hjælpe mig. Når jeg sender en mail, får jeg altid hurtigt svar, og når jeg en sjælden gang imellem er på besøg i erhvervscentret, ved medarbejderne, hvem jeg er, og alle hilser pænt. Banken er virkelig tæt på mig og min virksomhed – på en rigtig god måde.

Jeg føler mig som en større kunde i en mindre bank, og det selv om Andelskassen jo slet ikke er nogen lille bank, men har en ganske pæn størrelse og tilbyder alle de nødvendige services og specialistfunktioner. Alligevel oplever jeg, at banken er langt mere tilbøjelig til at være med på mine idéer og bakke op om min og andre lokale virksomheder. Banken er mere lokal – og her betyder det ingenting, hvor bankens filialer fysisk er beliggende, eller hvor mange filialer den har, i hvert fald ikke for mig, for jeg klarer det meste af min kontakt til banken pr. mail og telefon. Det vig-

tigste er, at banken har et lokalt mindset – de er ikke for fine til at tale med små og mellemstore virksomheder, som mange lokale virksomheder jo er.”

Om iBob.dk:

iBob.dk forhandler alt til kontoret og boligen – og snart også alt til badeværelset. Claus Sørensen er enejer af virksomheden, der har hovedkontor i Esbjerg, og som har en omsætning på et trecifret millionbeløb. iBob.dk er Danmarks 19. største internet-forretning, som beskæftiger 75 medarbejdere og har afdelinger i otte forskellige byer i Jylland og på Fyn. Der til kommer eget indkøbskontor i Zhuhai i Kina.

Om Innovater:

Innovater er etableret i 2008 og er en professionel og anerkendt aktør på markedet for ejendomsudvikling. Virksomheden beskæftiger sig med udlejning og salg af erhvervs-ejendomme samt bolig- og detailprojekter til lejere og investorer. De seneste år har Innovater udviklet kombinationsbyggeri og bidraget til byfornyelsen i flere større danske byer.

Interview med Morten Lykke, adm. direktør i Innovater

Der er en helt særlig kultur og nærhed og DNA i Andelskassen

”At Innovater blev erhvervskunde i Andelskassen skyldes helt sikkert flere ting. Men kontakten startede personligt gennem en af mine gamle skolekammerater, som for nogle år siden tog fat i mig og ønskede at præsentere mig for Andelskassen, hvor han var blevet filialdirektør. Han inviterede på en kop kaffe i filialen i Randers, og dette kaffemøde førte til flere, hvor vi løbende holdt kontakten over en årrække. Møderne foregik uformelt og altid med deltagelse af både min finansdirektør og mig, hvor vi enten mødte Andelskassen i en af filialerne, eller Andelskassen kom på besøg på vores kontor i Aarhus. Vi blev mødt af en kundeansvarlig samt en erhvervsdirektør, som fra start viste en stor og oprigtig interesse for vores virksomhed. Vi fik ligeledes helt fra begyndelsen klare udmeldinger om, hvad banken kunne og ville uden en masse smalltalk – og det førte til, at vi startede et samarbejde omkring nogle mindre projekter. Måden fungerede godt for os, og det var en rigtig god måde at lære hinanden at kende på, inden vi for alvor begyndte at udvide forretningen sammen.

For godt et år siden havde vi vores ”årsmøde” i bankens filial i Aarhus, hvor vi

under mødet præsenterede en ret stor og spændende sag, som banken var meget interesseret i at gå videre med. Så fra at være en lille kunde i banken blev vi pludselig en stor kunde, og det interessante i den forbindelse er, at jeg ikke føler, der er blevet ændret på den måde, Innovater bliver behandlet på – på den gode måde vel at mærke, eftersom vi hele tiden er blevet behandlet rigtig godt. Der er en helt særlig kultur og nærhed og DNA i Andelskassen – den kan vi rigtig godt lide, og den passer perfekt til os.

Det er klart, at nu, hvor vi er en større kunde, er der en særlig attention på det, vi laver, og banken har flere gange været ude og besøge vores projekter og vist interesse for disse. Denne interesse for kundens virksomhed er vigtig for mig, selv om jeg naturligvis godt ved, at banken ikke udelukkende gør det for vores skyld, men også for sin egen for at kunne følge virksomheden og projekterne tæt. Jeg synes, det virker meget seriøst med denne attention, og den høje grad af kundenærhed betyder, at når vi eksempelvis drøfter en sag, har banken en rigtig god detailforståelse for det, vi laver i virksomheden, og samarbejdet glider upåklageligt.

I det hele taget er Andelskassen virkelig god til kundepleje, hvor man blandt andet samler nogle kunder til faglige og sociale arrangementer. Her skinner det tydeligt igennem, at banken primært gør det for kundernes skyld og ikke så meget, fordi banken skal have noget ud af det. Man føler sig i høj grad som del af et netværk i Andelskassen, hvilket betyder meget for den type virksomhed, jeg driver.

De personlige relationer synes jeg er meget væsentlige i dagens Danmark, ikke mindst på grund af den digitale tidsalder, vi lever i. Det har stor betydning, at man ikke blot føler sig som et nummer i rækken, men føler sig set og hørt. I Andelskassen bliver man ikke blot set og hørt af sin egen rådgiver, men oplever også et personligt engagement fra ledelsen, selv fra direktionen. Det er efter min mening yderst positivt og sandsynligvis et direkte resultat af, at banken ikke er større, end at man stadig har et godt overblik over, hvem man laver forretninger med. Samtidig fortæller det mig, at man virkelig vil sine kunder i Andelskassen.

Vukasin Marinovic, adm. direktør i Jugo-Dan A/S

De andre banker skal stå tidligt op for at kunne måle sig med Andelskassen

”Det afgørende for, at vi valgte Andelskassen som bank, var, at vi efter næsten 25 år ikke længere havde en god kemi med vores daværende pengeinstitut. Vi var samtidig blevet kontaktet af Erhvervscenter Fyn i Svendborg, som gerne ville mødes med os over en kop kaffe, og det takkede vi ja til, hvilket vi er glade for i dag. Det viste sig nemlig, at vi havde en rigtig god kemi med Andelskassen, som efter mødet kom med et godt tilbud til os, som vi ikke kunne sige nej til.

Vi har været meget positivt overraskede over, at det er gået så smertefrit med at

flytte hele virksomhedens engagement over til Andelskassen. Andelskassens rådgivere har også været med til at give os ny kampgejst til at drive vores virksomhed. Samtidig er det af stor betydning for mig, at banken naturligvis stiller nogle krav til min virksomhed, men at jeg omvendt også godt kan tillade mig at stille krav til banken. Det er det, der gør, at vi har et godt samarbejde. De andre banker skal stå tidligt op for at kunne måle sig med Andelskassen.”

Om Jugo-Dan A/S:

Jugo-Dan A/S er et økonomisk vel-funderet firma med knap 30 års erfaring som leverandør af rådgivning og projektering inden for ventilation og lyddæmpning. Virksomheden ligger på Fyn og leverer produkter til både danske og internationale firmaer. Jugo-Dan A/S har især ekspertise og erfaringsgrundlag inden for kraftvarmesektoren, der i de senere år har haft svært ved at komme uden om Jugo-Dan A/S med virksomhedens deltagelse i opførelsen af over 500 kraftvarmeværker.

Erhvervskonceptet i Andelskassen

Hvad kan en erhvervskunde i Andelskassen forvente?

Kompetent
erhvervsrådgiver

Markedskonforme
renter afstemt med
sikkerhed, risiko og
forretningsomfang

Hurtig sagsbe-
handling

Mulighed for
møder hos
virksomheden

Struktureret specialist-
rådgivning indenfor
investering og
Private Banking

En bank, der
gerne vil have
nye kunder

En rådgiver, der
udfordrer virksomheden
på strategi, risiko
og behov

Forberedte møder med
dagsorden, referat og
tilfredshedsmåling

Årligt regnskabs-
møde hos
virksomheden

Høj kvalitet i det
daglige arbejde

Produktudbud,
der matcher virksom-
hedens behov

Skandia Danmark – siden 1998

- 215.000 kunder (9.150 virksomheder)
- 250 ansatte
- 30 milliarder kroner under forvaltning
- Markedsandel på 8 %
- Hurtigst voksende selskab inden for markedsrente på det danske marked 2012-2015.

Peter Bangsgaard, direktør for Salg & Marked i Skandia

Stærke partnerskaber muliggør optimale løsninger for kunderne

Danske Andelskassers Bank har en lang række samarbejdspartnere på forskellige områder, hvilket gør banken i stand til at kunne tilbyde både sine privat- og erhvervs-kunder en bred vifte af specialløsninger.

Om Skandia-koncernen:

Skandia grundlægges
i Stockholm

1855

1998
Skandia Link
Livsforsikring A/S
etableres i København

Skandia-koncernen er i dag
en af Sveriges største kunde-
ejede virksomheder inden for
langsigtet opsparing, person-
forsikring og bank

2017

Et af de nyeste partnerskaber er samarbejdet mellem Danske Andelskassers Bank og Skandia Danmark. Med indgåelsen af dette samarbejde er banken nu i stand til at tilbyde sine erhvervs-kunder kvalitetsprodukter inden for firmapensions- og sundhedsforsikringsområdet.

Nyt samarbejde ser dagens lys

Skandia og Danske Andelskassers Bank har indgået en aftale om at tilbyde firmapensions- og sundhedsordninger samt bankprodukter til hinandens kunder fremover, og det har særligt en række små og mellemstore erhvervs-kunder siden 1. januar 2017 kunnet nyde godt af.

Banken har igennem længere tid været på udkig efter en samarbejdspartner, som kan levere kvalitetsprodukter til dens erhvervs-kunder inden for firmapensions- og sundhedsforsikringsområdet, og som matcher den type erhvervs-kunder, der er flest af i banken. Og med Skandia har man fundet det perfekte match. Dels er der tale om, at begge virksomheder har en mere end 100 år lang historie bag sig, og begge selskaber har mere end 100 års erfaring i den finansielle branche. Og dels er de grundlæggende værdier fælles for de to samarbejdspartnere, idet de begge arbejder ud fra den tese, at kunderne skal mødes med rådgivning, koncepter og services, der tager ud-

gangspunkt i, hvor kunderne er i deres liv lige nu. Altså en meget kundeorienteret tilgang.

Bredere produktunivers og lokal forankring

Begge parter ser den nye konstellation som en kilde til vækst og dermed til nye kundeforhold, men samarbejdet er også et skridt i retning af at kunne tilbyde et bredere produktunivers til eksisterende kunder:

"For os betyder samarbejdet, at vi kan komme endnu et skridt nærmere at være virksomhedsejernes bank, og med det nye samarbejde med Skandia kan vi tilbyde bankens erhvervs-kunder nogle produkter og en rådgivning på firmapensions- og sundhedsforsikringsområdet, som ofte kun er tilgængelig for de store virksomheder. Så samarbejdet er virkelig et scoop – både for banken og for vores erhvervs-kunder," siger adm. direktør i Danske Andelskassers Bank, Jan Pedersen.

Peter Bangsgaard, der er direktør for Salg & Marked i Skandia, peger desuden på, at partnerskabet også er et godt match rent geografisk:

"Vi tror meget på, at den lokale forankring er vigtig i kontakten med de små og mellemstore virksomheder, og derfor har vi et stort netværk af lokale

agenter, som dækker hele landet. Danske Andelskassers Bank har filialer på både Fyn og i Jylland, og de dækker et område rent geografisk, hvor Skandia også er stærkt repræsenteret gennem vores agentnetværk. Det mener jeg giver os nogle unikke lokale fordele."

Stort potentiale i små og mellemstore virksomheder

Både Danske Andelskassers Bank og Skandia ser de små og mellemstore virksomheder som et særligt fokusområde, og begge parter vurderer, at der er potentiale for yderligere vækst i netop dette segment. Med en samlet portefølje på mere end 13.000 små og mellemstore erhvervs-virksomheder mellem de to selskaber har de to aktører store forventninger til samarbejdet:

"Mange mindre og mellemstore virksomheder har i dag placeret deres bankforretning og deres pensionsordning hos samme leverandør. Tidligere har det været svært for os at bryde ind i denne værdikæde, fordi vi kun kunne dække visse områder af virksomhedernes behov. Men med dette setup, hvor vi så at sige kan tilbyde en fuld palet af produkter fra pension og sundhedsforsikringer over bankydelse til både virksomheder og individuelle kunder, bliver vi langt mere attraktive i markedet," slutter Peter Bangsgaard fra Skandia.

Erhvervskunder i Andelskassen kan forsikre sig mod alvorlig sygdom

Uanset hvor godt man som virksomhedsejer passer på sig selv og sine medarbejdere, kan sygdom opstå og ulykker ske. Det er en del af livet, men det opstår altid ubelejligt og kan have store konsekvenser. Og faktisk er det noget af det, som især mindre erhvervsdrivende frygter allermost, da denne type virksomheder er særligt udsatte. Her kan selv en enkelt nøglemedarbejders sygemelding få alvorlige følger for virksomheden.

Det er baggrunden for, at Andelskassens samarbejdspartner Købstædernes Forsikring for godt et år siden lancerede en sygedriftstabsforsikring. Med en sygedriftstabsforsikring kan man sikre sin virksomhed, hvis man som virksom-

hedsejer bliver syg eller kommer ud for en skade eller ulykke, eller hvis det samme skulle være tilfældet for en af virksomhedens nøglemedarbejdere.

Det har i årevis været helt normalt for virksomhedsejere at forsikre sig mod tyveri og brand, men det er altså først inden for den senere tid blevet muligt at forsikre sig på tilsvarende vis mod sygdom og ulykker.

"De mindre og mellemstore virksomheder har i forvejen en væsentlig administrativ byrde. Sammen med Købstædernes Forsikring har vi derfor et ønske om, at det skal være enkelt og nemt for vores kunder at tale forsikring med

banken," siger adm. direktør i Andelskassen, Jan Pedersen.

"Jeg glæder mig over, at vi sammen med Købstædernes Forsikring kan tilbyde de mindre virksomhedskunder i vores områder en forsikring, som dækker udgiften, hvis de bliver uarbejdsdygtige. Der er tale om en win-win-situation. Dels hjælper vi vores kunder med at sikre deres forretning, dels betyder forsikringen, at vi indirekte sikrer vores eget engagement," understreger Jan Pedersen.

En del af Andelskassens kunder har valgt at tilkøbe den nye forsikring, og tilbagemeldingerne er positive.

Ulykkerne rammer jo ikke altid kun naboen . . .

"Jeg valgte at sikre mig selv og mit firma med en sygedriftstabsforsikring, efter at en kollega fra en anden virksomhed var kommet til skade under en fodboldkamp og derefter var uarbejdsdygtig i et halvt år – uden at være forsikret. Det satte nogle tanker i gang hos mig, og det var ikke en situation, jeg selv ønskede at stå i. Derfor valgte jeg at blive forsikret.

Man tror jo altid, at det er naboen, der bliver syg, og aldrig én selv – men det kunne jo godt være, at det ramte én selv en dag.

Heldigvis har rådgivningen omkring produktet været god, og jeg er blevet sat grundigt ind i såvel fordelene ved som vilkårene for forsikringen."

*Ib Würtz, selvstændig vognmand med virksomheden
Vognmand Henrik Würtz & Sønner i Sunds*

Sådan dækker sygedriftstabsforsikringen:

- Forsikringen dækker lønudgifter, hvis dine forsikrede medarbejdere bliver syge eller kommer til skade
- Forsikringen dækker sygdom, som er opstået i den periode, medarbejderen har været forsikret
- Forsikringen dækker både ved hel og delvis uarbejdsdygtighed
- Forsikringen dækker efter 3 ugers uarbejdsdygtighed i helt op til 12 måneder

Samarbejdspartnere

Gode samarbejdspartnere er en vigtig del af Danske Andelskassers Banks strategi. Det gælder, hvad enten det er inden for pension, forsikring, investering, kredit eller andre forretningsområder.

Ved at samarbejde med eksterne leverandører bliver banken i endnu højere grad i stand til at levere kvalitetsprodukter til kunderne og optimere brugen af egne ressourcer.

Udvalgte samarbejdspartnere:

Bankens investeringsafdeling modtager analyser og markedsinformation fra eksemplvis:

- Nordea
- Danske Bank

- Jyske Bank
- Sydbank
- Sydinvest
- Arbejdernes Landsbank A/S
- Bankinvest
- Sparinvest
- Lind Capital Fondsmæglerselskab A/S
- SEB
- Nykredit

På forsikrings- og pensionsområdet samarbejder banken blandt andet med:

- Købstædernes Forsikring
- Skandia
- BNP Paribas Cardif
- Letpension
- PFA Pension

På boligområdet samarbejder banken blandt andet med:

- Totalkredit
- DLR Kredit
- Nybolig
- Estate Mæglerne

På IT- og økonomiområdet samarbejder banken bl.a. med:

- BEC - Bankernes EDB Central
- MobilePay
- Mastercard
- VISA
- Nets
- Bluegarden
- NemID
- e-Boks

skandia:

NEM ID

PFA
PENSION

KØBSTÆDERNES
FORSIKRING

Sparinvest

Investering med omtanke...

totalXkredit

lokal kredit

letpension

BNP PARIBAS
CARDIF

Sydinvest

BANKINVEST

MobilePay

dlr kredit

Nykredit

 Andelskassen

 **Danske
Andelskassers Bank A/S**

Om Danske Andelskassers Bank

4

” Andelskassen skiller sig positivt ud ved på den ene side at stille de samme specialfunktioner og services til rådighed overfor sine kunder som de store banker, mens banken på den anden side er kendetegnet ved den lille banks nærhed og fleksibilitet.

Søren Mouritzen, erhvervsdirektør i Erhvervscenter Vestjylland

---

En stærkere bank for Det Lokale Danmark

Andelskassen er en bank, som er så privilegeret at have 351 dygtige, dedikerede og engagerede medarbejdere. Deres evne og vilje til at yde deres bedste i enhver situation og finde løsninger, som skaber en tydelig merværdi både for kunderne og for banken, har en afgørende betydning for de resultater, Andelskassen har opnået i 2016.

Året har budt på hårdt arbejde, og blandt andet har vi fortsat haft fokus på arbejdet med at sammenlægge og optimere filialer såvel som funktioner på hovedkontoret for at skabe større og mere slagkraftige enheder alle steder. Mange sten har allerede været vendt i arbejdet med at tilpasse og optimere organisationen, og heldigvis har anstrengelserne

båret frugt i form af en fladere og mere effektiv organisation.

På de interne linjer har også arbejdet med implementeringen af bankens nye strategi fyldt meget hos alle medarbejdere. Helt overordnet handler bankens strategi om, at vi vil være Det Lokale Danmarks bank, og vi vil medvirke til at styrke vækst og erhvervsliv lokalt. Desuden stræber vi efter, at vores kunder ønsker at bevare deres kunderelation til Andelskassen gennem hele livet, og dette skal vores strategi fortsat afspejle.

Vores medarbejders evne til at skabe nære og langvarige kunderelationer er en af Andelskassens allerstørste styrker. Derfor gør banken en stor indsats

for at fastholde medarbejderne, men også for at tiltrække nye, som er lige så kompetente og effektive – blandt andet ved at tilbyde de bedst mulige arbejdsforhold med gode muligheder for faglig udvikling og en sund balance mellem arbejds- og privatliv.

Selv om vi i dag er færre medarbejdere, end vi var ved udgangen af 2015, har hverken videreuddannelse af medarbejdere eller udviklingen af nye løsninger og produkter til gavn for vores kunder stået stille – tværtimod. Dette er medvirkende til, at vi har kunnet indlede 2017 som en mere solid og stærkere bank.

Vi glæder os til at se, hvad resten af året bringer.

Søren Mouritzen, erhvervsdirektør i Erhvervscenter Vestjylland
Ansæt i Andelskassen i februar 2016

Det siger medarbejderne:

Samme funktioner som en stor bank, men med en lille banks nærhed og fleksibilitet

”Som erhvervsdirektør beskæftiger jeg mig hovedsageligt med erhvervs kunder, og her er det tydeligt, at Andelskassen skiller sig positivt ud ved på den ene side at stille de samme specialistfunktioner og services til rådighed overfor sine kunder som de store banker, mens banken på den anden side er kendetegnet ved den lille banks nærhed og fleksibilitet. Noget af det særlige er, at man som erhvervskunde her i banken ikke kun er kendt ved den enkelte rådgivers skrivebord, men af hele organisationen bestående af erhvervsdirektør, direktion, kreditafdeling mv. Det betyder, at vi kan agere meget hurtigere i forhold til kun-

derne end i den bank, jeg tidligere har været ansat i – og for den sags skyld end mange andre banker, jeg kender til. Den korte afstand fra linjen til toppen gør det muligt at træffe hurtige og selvstændige beslutninger – til fordel både for kunden og medarbejderne.

Noget af det, jeg som relativt ny i banken har lagt aller mest mærke til, er, at fordi organisationen ikke er større eller mere hierarkisk, end den er, så kommer der mange gode idéer ”nedefra”. Netop dette betyder, at de medarbejdere, der får idéerne, ofte også er dem, der bliver involveret i det efterfølgende ar-

bejde med idéudvikling og implementering, hvilket er med til at sikre en god arbejdsproces, et stort engagement og en høj grad af ansvarstagen.

En anden ting, som er værd at fremhæve, er, at vi har en meget synlig direktion, som ikke er bange for at stille op til møder ude i de enkelte filialer og afdelinger og i det hele taget lytte til, hvad der rører sig blandt såvel bankens ledere som medarbejderne. Derudover deltager direktionen også jævnligt på kundemøder og til kundearrangementer. Det tror jeg er ret unikt for Andelskassen.”

Det handler om at få skabt en relation til kunden

Søren Dahl, filialdirektør i Andelskassen i Aarhus.
Ansæt i Andelskassen i marts 2016.

"Jeg tror, kunderne oplever, at den kundentimitet, vi rigtig gerne vil give, den giver vi også. Vi er tilgængelige, og vi kan lave nogle løsninger, der er tilpasset dem. Hos os kommer kunderne ikke ind i et fasttømret koncept. Der er individuelle løsninger og personlig betjening.

Det passer mig godt, for jeg tror på de værdier. Det handler om at få skabt en relation til kunderne, der gør, at de vælger os til. Det føler jeg mig mere hjemme i end bare at give det bedste tilbud. De kunder, der kun kigger på pris, mister man hurtigt igen, hvis andre kan komme med et bedre tilbud. Jeg kan bedre genkende mine egne værdier i Andelskassen, hvor vi skaber en relation til kunden.

Det er også rigtig godt at være et sted, hvor man tænker "os". Vi arbejder sammen på tværs af afdelinger for at skabe gode løsninger til kunden – frem for at gå efter løsninger, der passer den enkelte afdeling bedst."

Robert Krogh Lauridsen tiltrådte i maj 2016 som investeringschef med arbejdsplads på bankens hovedkontor.

Vi har fået en masse ros for, at vi tilbyder at holde kundemøder i folks eget hjem

”Det er selvfølgelig en stor omvæltning, når tre filialer samles til én. Men både medarbejderne og jeg selv havde forventet, at det havde været noget sværere at håndtere, end det egentlig blev. Det er min erfaring, at hvis man kan skabe en god stemning blandt medarbejderne, er alle nye forandringer nemmere at håndtere. Jeg er rigtig glad for den måde, mine medarbejdere i Hobro har tacklet opgaven på. Det er et virkelig godt team, der arbejder sammen på tværs.

Vi har sagt farvel til nogle af vores kunder, men vi har også sagt goddag til en masse nye. Det er en kendt risiko, at der desværre er nogle kunder, der forsvinder, når man lægger tre filialer sammen. Men det er prisen for at få en mere dynamisk og fleksibel filial. Og vi gør, hvad vi kan for at være fleksible over for kunderne. Vi har faktisk fået en masse ros for, at vi tilbyder at holde kundemøder i folks eget hjem. Nogle synes, at det er dejlig uformelt og afslappet at kunne være derhjemme.”

Mens banken har fået tilgang af flere nye chefer og direktører i 2016, har enkelte skiftet arbejdssted, men beholdt jobtitlen. Blandt dem er Camilla Fisker. Hun var i en årrække filialdirektør i Hadsund, inden hun i efteråret rykkede til Hobro, da bankens filial i Aars og Hadsund blev lagt sammen i netop Hobro.

Camilla har været ansat i Andelskassen siden 1998.

Meget kort fra beslutning til handling

”Som jeg ser Andelskassen, er banken meget agil, hvis man kan bruge det udtryk. Der er meget kort fra beslutning til handling. Det kan gå rigtig stærkt. Og det kan jeg faktisk virkelig godt lide.

Vi har en pragmatisk tilgang til at skabe løsninger for kunderne. Indstillingen er, at hvor der er vilje, er der vej. Vi sigter efter at tilpasse løsninger efter kundens behov og ikke omvendt, hvor kundens behov skal tilpasses nogen af bankens

løsninger. Det er dér, vi i den grad skiller os ud i forhold til storbankerne, som skal have det hele kassestyret.

På medarbejderniveau er der sådan en fællesskabsfølelse her i banken. Man passer på hinanden, man tager sig af hinanden. Man giver den en ekstra skalle. Uanset hvad der sker, så står man sammen i medgang og modgang. Det skaber loyalitet og motivation.”

Filial flytter i funkis:

Flot åbningsdag i Randers

Andelskassen indtog den prominente Nellemann-bygning i Randers fredag den 20. maj.

Fredag den 20. maj kunne Andelskassen i Randers og Erhvervscenter Østjylland byde velkommen i bankens nye lokaler. Afstanden fra filialens gamle placering i Vestergade i Randers er blot 300 meter, men forskellen på lokalerne er til at få øje på. Der er både større og flottere forhold for Andelskassen i Nellemann-bygningen på hjørnet af Tørvebyggen og Hospitalsgade lige over for Randers Regnskobs karakteristiske kupler.

Den smukke hvide funkis-bygning danner nu rammerne om et stort finanshus, der foruden Randers-filialen også huser alle Andelskassens østjyske erhvervsrådgivere i Erhvervscenter Østjylland. Privatafdelingen er placeret i stueetagen, mens erhvervscenteret har indrettet sig på første sal.

Andelskassen fejrede ind- og sammenflytningen med en festlig åbningsreception for kunder og ikke-kunder med lidt lækkert at spise til de voksne og gratis slush ice og balloner til alle børn. Rigtig mange mennesker lagde vejen forbi, og blandt gæsterne ved receptionen

var Randers-borgmester Claus Omann Jensen, der i sin tale glædede sig over, at den flotte bygning har fået nye lejere.

Borgmesteren roste Andelskassen for at have en positiv udviing, hvorefter han forsøgte at lokke de udenbys tilstedeværende med attraktive byggegrunde i Randers og omegn.

Bankens adm. direktør Jan Pedersen afslørede, at banken længe har haft kig på Nellemann-bygningen – og at han personligt har kigget beundrende på den, når han har passeret den på vej til fitness-træningen lidt længere oppe ad gaden.

Borgmester Claus Omann Jensen får sig en snak med adm. direktør Jan Pedersen og erhvervsdirektør Jakob Larsen.

En god strategi

giver fælles kraft og retning

I Danske Andelskassers Bank har vi gennem hele 2016 arbejdet målrettet med implementeringen af bankens nye, langsigtede strategi. En vigtig del af strategiarbejdet har været udarbejdelsen af en ny, fyldestgørende mission og vision, som med få ord er i stand til at forklare strategien på en meningsfuld og operationel måde, herunder tydeliggøre bankens overordnede strategiske mål og retning.

Det Lokale Danmarks bank

Overordnet handler bankens strategi

om, at vi ønsker at have livstidskunder og være Det Lokale Danmarks bank.

Vi vil sikre os livstidskunder ved at være den bank, der samarbejder bedst med sine kunder, for vi tror på vigtigheden af gode og nære kunderelationer. Vi vil levere den ekstraordinære kundeservice og kompetente rådgivning i dagligdagen, og vi vil målrette vores produkter og services, så de er relevante hele livet. Vores fokus på livstidskunder indebærer også, at vi vil sørge for at sikre en fortsat høj service for de mange kunder, som

ikke bor i direkte nærhed af en af vores filialer.

At vi vil være Det Lokale Danmarks bank betyder, at vi ønsker at skabe reel værdi og gøre en positiv forskel for de lokalområder, vi er en del af – som fortrinsvis ligger uden for de større byer i Jylland og på Fyn. Banken er stiftet i 1915 og har rødder i andelstanken og lokalsamfundene, og bankens fornemmeste opgave har altid været at styrke handel og erhvervsliv og fremme livsvilkårene i provinsbyer og landdistrikter i tæt sam-

Mission:

”Vi tager ansvar for en bæredygtig udvikling sammen med vores kunder og de samfund, vi er en del af”

Med vores mission mener vi, at:

Vi tager ansvar og engagerer os – både direkte i det enkelte kundeforhold og i de lokalsamfund, der udgør vores markedsområde.

Gennem vores engagement i det enkelte kundeforhold skaber vi nære og langvarige kunderelationer uanset geografi. Kunderne oplever dygtig rådgivning, der er til at forstå, og som er tilpasset den enkelte kunde samt de forskellige livsfaser muligheder og udfordringer.

Gennem vores engagement i lokalsamfundene skaber vi værdi i kraft af vores særlige viden om områderne og særlige interesse for at bidrage til en langsigtet og bæredygtig udvikling i disse områder – til gavn for kunder, medarbejdere og lokalsamfund. Og dermed til gavn for aktionærerne og banken som en effektiv og sund forretning.

Vi tager samfundsansvar på os og vil gerne indgå i et aktivt samarbejde med kunder og andre interessenter – for vi tror på, at samarbejde er vejen frem.

arbejde med lokalområderne. Dette skal vores strategi fortsat afspejle.

God kundeservice og værdiskabelse i markedsområdet er kun muligt, hvis vores medarbejdere er både kompetente, motiverede, stolte og har tid til at indgå i udviklingen af området. Derfor har medarbejderudvikling altid haft høj prioritet i Danske Andelskassers Bank – det vil den få i endnu højere grad fremover.

Og vi er i fuld gang med at føre den nye strategi ud i livet. Det er nu og i de kommende år, den nye strategi skal stå sin prøve – til glæde og gavn for kunder, aktionærer, medarbejdere, lokalsamfund og banken.

Vision:

”Vi vil være det rigtige valg – gennem hele livet”

For vores kunder er vi det rigtige valg, fordi...

vi sammen med kunderne sætter os grundigt ind i deres situation og behov og tilbyder løsninger med høj faglig viden og forståelse, som skaber en tydelig merværdi og hjælper kunderne til at opnå deres mål.

For interessenterne i vores markedsområde er vi det rigtige valg, fordi...

vi er nærværende og oprigtigt interesserede i at bidrage til en langsigtet positiv udvikling af vores udvalgte markedsområder og tager ansvar ved at indgå i konkrete aktiviteter og initiativer.

For vores medarbejdere er vi det rigtige valg, fordi...

vi tilbyder rammerne for en attraktiv arbejdsplads, hvor personlige interesser og engagement kan udfoldes samtidig med, at vi understøtter medarbejdernes faglige udvikling. Derigennem oplever både kunder og medarbejdere en positiv forskel.

For vores aktionærer er vi det rigtige valg, fordi ...

vi kontinuerligt arbejder på at drive banken som en sund forretning, der skal give et konkurrencedygtigt afkast.

Kundefokus i alle aspekter

Som et gennemgående tema i Danske Andelskassers Banks nye strategi – ja, faktisk er det strategiens allervigtigste element – er kundefokus. Med kundefokus mener vi, at vi vil skabe nære og langvarige kunderelationer og bruge endnu mere tid på kunderådgivning og på at tilbyde løsninger, som giver kunderne en reel merværdi og hjælper dem til at opnå deres ønsker og mål.

Dette gælder naturligvis for alle de medarbejdere, der har den direkte kontakt med kunderne – f.eks. rådgivere og kundemedarbejdere i filialer, erhvervs- og landbrugscentre – men det gælder i lige så høj grad for de administrative medarbejdere og specialister på bankens hovedkontor, hvis vigtigste opgave er at supportere og understøtte filialnettet i det kundefokusede arbejde.

Vi gør os ekstra umage

”Hos os i filialen i Svendborg kommer bankens nye strategi bl.a. til udtryk ved, at vi gør os ekstra umage for, at kunderne skal føle sig velkomne i Andelskassen. Vi vil jo utroligt gerne have, at kunder får en god grund til at vælge os som deres pengeinstitut hele livet igennem.

For os betyder det, at vi lægger os i selen for at lave gode, samlede løsninger til kunderne, hvor hele økonomien kigges igennem – og ikke mindst, at vores kunder kan forvente en hurtig og professionel ekspedition.

For mig går det hele op i en højere enhed, når det både er den rigtige løsning for kunden og for Andelskassen.

Vi arbejder som et team og støtter og hjælper hinanden. Uden mine fantasti-

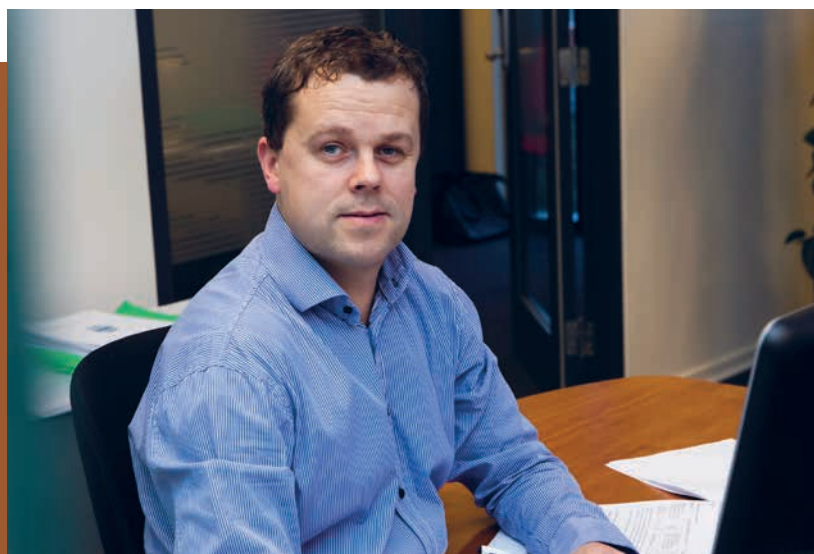
ske kollegaer kunne vi ikke udvikle os hver især – og sammen.

Vi lægger vægt på hurtig ekspedition, og vi oplever, at kunderne sætter stor pris på vores korte svartider. Det kræver selvfølgelig, at vi løber stærkt alle sammen, men jeg har en klar følelse af, at vi løber stærkt i samme retning med strategien som pejlemærke.”

Lobke Jacoliene Bloten,
kunderådgiver i
Andelskassen i Svendborg

Morten Gylling Andersen,
kreditchef i Danske Andelskassers Bank

Stort fokus på kundeoplevelsen fra A-Z

”Der, hvor vi i kreditafdelingen især kan være med til at gøre en positiv forskel i forhold til realiseringen af bankens strategi, er ved at sørge for at give hurtige svar på lånesager angående huskøb mv., så kunderne får en kompetent og hurtig tilbagemelding. Ved større og/eller mere komplekse lånesager deltager kreditafdelingen i dag oftere end tidligere på kundemøderne, så vi også her kan komme med hurtigere svar, ligesom mange kunder ser det som en fordel, at de får mulighed for at møde beslutningstagerne.

Ved låneprocesser er der generelt stort fokus på kundens oplevelse – altså på hele processen fra A-Z, fra kunden mø-

der banken, til kunden står med dokumenterne i hånden.

Som så mange andre pengeinstitutter har vi også her i banken stort fokus på digitalisering, og det har på låneområdet betydet store fremskridt i forhold til mange processer, der tidligere var tunge og langsommelige. Eksempelvis vil man som noget nyt i nogle tilfælde kunne ansøge om lån direkte via netbank, og en stor mængde dokumenter kan allerede i dag godkendes og underskrives digitalt, hvorved kunden sparer tid.

Internt overfor vores kolleger har kreditafdelingen gjort en stor indsats for at aflaste filialnettet ved blandt andet lø-

bende at optimere opgaver og processer samt relevante kontroller. Dette er et område, som vi fortsat har stort fokus på hver eneste dag, da det virkelig kan være med til at frigøre tid i filialerne og i erhvervs- og landbrugscentrene – tid, som rådgiverne i stedet kan bruge på at holde møder med kunderne.”

Medarbejderne er glade for en klar og tydelig strategisk retning

Lene Christiansen,
filialdirektør i
Andelskassen
i Esbjerg

"I Esbjerg-filial holder vi i dag som et direkte resultat af det målrettede arbejde i hele banken med den nye strategi væsentligt flere og bedre kundemøder end for blot et år siden. Det skyldes især, at vi har fået frigjort en del tid grundet hurtigere og bedre interne processer samt kortere kommunikationsveje.

Dertil kommer, at kunderne i dag får hurtigere svar på låneforespørgsler og andre typer henvendelser end førhen, hvilket vi får mange positive tilkendegivelser for. Vi oplever ofte, at kunderne roser os for netop vores hurtige sagsbehandling og store fleksibilitet, og vi kan se, at den øgede hastighed er en klar fordel i forhold til vores konkurrenter.

Men bedre tid og hurtigere sagsbehandling gør det naturligvis ikke alene. Vi har også selv gjort en stor indsats i filialen for at blive bedre til at planlægge og invitere kunderne ind til møder i god tid. Kunderne er generelt glade for at blive inviteret ind til en snak med deres rådgiver, og det er meget vigtigt for os at have tilfredse kunder, hvorfor vi også

håber at komme så tæt på, at kunderne vil fortælle os, hvis der er noget, vi kan gøre bedre, og hvad der ville være optimalt for dem.

Bankens nye strategi har givet medarbejderne en klar og tydelig retning, så alle medarbejdere ved præcis, hvor vi skal hen, og hvordan vi skal komme det. Vi kan jo alle sammen se, at strategien virker, og at det går fremad for banken f.eks. med stigende udlån og faldende nedskrivninger. Desuden har vi generelt et langt mere professionelt og ensartet set-up i dag end for blot få år siden, hvilket gør medarbejderne både glade og stolte.

For kunderne betyder det, at de alle steder i banken – uanset hvilken afdeling i Andelskassen de henvender sig i – forhåbentlig bliver mødt af glade og tilfredse medarbejdere, der føler, at de kan gøre en forskel for kunderne og har en fælles strategi. Og det er jo netop det, der er det vigtigste formål med bankens overordnede strategi – at kunderne er glade og tilfredse."

Udviklingsdirektør Jens D. Hansen

Nye digitale muligheder skaber værdi

– for både kunder og medarbejdere

Et vigtigt fokuspunkt i bankens strategi er at udvikle nye og bedre digitale muligheder, der kan lette hverdagen for såvel bankens kunder som medarbejderne. Samtidig arbejder vi på at blive endnu bedre til at udnytte de muligheder, digitaliseringen allerede har givet os.

Netbank, e-Boks, Mobilbank og Mobile-Pay er efterhånden en uundværlig del af mange kunders hverdag, og Andelskassen introducerer løbende nye funktioner til gavn for alle eller for udvalgte kundegrupper.

Det seneste års tid har blandt andet budt på nye tiltag som:

- **Oprettelse af konti i netbank:** Som kunde kan du selv oprette nye konti via din netbank, ligesom du selv kan navngive dem.
- **Kortbestilling:** I netbank kan du under menuen "Kort" bestille nye kort, eksempelvis MasterCard. Du kan også spærre dine kort direkte i netbank eller genbestille pinkode til kort.
- **Kundeansøgning:** På hjemmesiden kan man indsende alle oplysninger digitalt, hvis man ønsker at blive kunde i Andelskassen. Dette letter arbejdsgangen for rådgiverne og for den potentielle kunde.
- **Spring ydelsen over:** Udvalgte kunder har mulighed for at ansøge om en ydelsesfri periode på det eller de lån, de har i Andelskassen. Man kan selv vælge, om ydelsen skal udskydes en, to eller tre måneder.
- **Låneansøgning i netbank:** Udvalgte kunder kan sende en låneansøgning direkte i netbank.

Kunderne har taget den digitale underskrift til sig

Det er efterhånden et par år siden, at banken introducerede muligheden for at underskrive dokumenter direkte i netbank ved hjælp af NemiID. Dette sparer både tid, papir og porto.

På dokumentetsiden er digitaliseringen næsten eksploderet i løbet af 2016, og Andelskassens kunder har i løbet af det seneste års tid underskrevet mere end

126.000 digitale dokumenter, hvilket er mere end en fordobling på bare et år.

Hurtigere svar og mere smidige processer

Digitalisering er som nævnt en naturlig del af bankens strategi, men kernen i bankens kunderådgivningskoncepter er fortsat den direkte og nære kunde-kontakt. De digitale tiltag skal kunne forbedre kundeoplevelsen, frigive tid til rådgivning og reducere træk på naturens ressourcer.

"Digitaliseringen betyder, at vi kan optimere en masse af bankens interne processer, så de kører hurtigere og mere smidigt. Det skulle vores kunder gerne mærke ved, at de oplever en kortere ekspeditionstid og får hurtigere svar på deres forespørgsler. Og i det hele taget giver det vores rådgivere bedre tid, som de kan bruge på kunderådgivning," siger Jens D. Hansen, som er Andelskassens udviklingsdirektør.

Brugervenligheden i højsædet

"Vi lægger vægt på, at vi er i stand til at imødekomme kundernes forventninger om gode, brugervenlige digitale løsninger. Derfor arbejder vi hele tiden på at gøre vores digitale tilbud bedre – det er simpelthen et krav til banker i dag," fastslår Jens D. Hansen.

"På kundesiden har vi også en række andre projekter i støbeskeen såsom online-møder, som vil give vores kunder mulighed for at få grundig rådgivning ansigt til ansigt med deres sædvanlige rådgiver hjemme foran skærmen eller iPad'en," afslører udviklingsdirektøren og fortsætter:

"Via vores datacentral BEC er vi et stort netværk af pengeinstitutter, som er sammen om at udvikle løsninger. Dette samarbejde betyder, at Andelskassen har mulighed for at være med langt fremme i feltet, når det gælder om at kunne tilbyde vores kunder de bedste, digitale løsninger. Så også her passer vores slogan "Sammen kan vi mere"."

Danske
Andelskassers Bank
i lokalsamfundet

5

” I Andelskassen tager vi ansvar for vores lokalsamfund. Vi er meget interesseret i at skabe bedre forhold for boligkøb og -salg i Danmarks landdistrikter.

Jan Pedersen, adm. direktør i Danske Andelskassers Bank, om bankens Lokallån Bolig

---

Sammen med bankens lokalsamfund kan vi skabe mere vækst og udvikling

Der står stadig Andelskassen på skiltet foran bankens hovedkontor i landsbyen Hammershøj mellem Randers og Viborg. Det samme gælder for skiltene, der pryder facaden på de 21 bankfilialer rundt om i Jylland og på Fyn. En andelskasse i egentlig forstand – med en andelsbaseret ejerstruktur – er Andelskassen imidlertid ikke længere, og det har den ikke været, siden banken blev til et aktieselskab i 2011.

Det ændrer dog ikke på, at alle Andelskassen-medarbejderes hjerter stadig banker for andelskassetanken, og andelskasseværdierne lever stadig i bedste velgående i vores bank. Det ligger simpelthen dybt indgroet i bankens DNA.

Men hvad menes der egentlig med andelskasseværdierne? Hvordan afspejler de sig i bankens gøren og laden? Gør Andelskassen ikke blot det samme som alle andre banker?

Nej, det gør den ikke.

Andelskassen er dannet på grundlag af andelsbevægelsen, og den første danske andelskasse blev startet for mere end 100 år siden i en lille landsby i Sydvestjylland, fordi man ønskede at sikre lånemuligheder i lokalområderne. Allerede dengang var det nemlig sværere at låne penge, hvis man boede ude på landet, end hvis man boede i en af de store byer. Visionen var at skabe et pengeinstitut, der gennem tæt samarbejde med lokalbefolkningen skulle hjælpe med at styrke handelen og fremme livsvilkårene i provinsbyer og landdistrikter.

Stadig den dag i dag er en stor andel af Andelskassens kunder bosiddende i Jylland og på Fyn uden for de større byer i områder, der har oplevet stignende udfordringer de senere år på grund af lav vækst, fraflytninger, manglende uddannelsesmuligheder og lave boligpriser. Med baggrund i bankens historik mener vi imidlertid, at vi har et særligt ansvar for at arbejde for en positiv udvikling i lokalområderne snarere end at følge de tendenser, som befolkningsvandringen og urbaniseringen indikerer. Det er jo her i Det Lokale Danmark, vi er opstået – og her, vi fortsat vil være.

Visionen om at skabe en bank, der gennem tæt samarbejde med lokalområderne er med til at skabe vækst og udvikling, lever således i bedste velgående. Endda så meget, at det at være Det Lokale Danmarks bank og på forskellig vis skabe reel værdi i bankens lokalområder er et centralt fokusområde i vores nye, langsigtede strategi. Bankens nye mission lyder "Vi tager ansvar for en bæredygtig udvikling sammen med vores kunder og de samfund, vi er en del af". Og det har vi i høj grad gjort gennem hele 2016.

Engagementet i landsforeningen Danmark på Vippen er blot ét eksempel på et initiativ, der sigter mod at skabe værdi for mange af de lokalsamfund, hvor vores kunder bor og arbejder. Andelskassen var i 2014 blandt stifterne af foreningen, der er en partipolitisk neutral forening, som kæmper for vækst, velstand og lige vilkår i hele Danmark og har fået stor politisk opmærksomhed i 2016.

Et andet eksempel er innovationsprojektet Fremtiden Spirer, hvis formål er at kickstarte skabertrangen hos fremtidens arbejdsstyrke og sætte fokus på noget så vigtigt som idéudvikling, læring og uddannelse. Vi ved, hvor vigtigt det er med et attraktivt innovationsmiljø, hvor idéer kan udvikle sig til nye arbejdspladser og nye, succesfulde virksomheder, hvis vi ønsker at beholde de unge i lokalområdet efter endt uddannelse. Udfordringen i forhold til idéudvikling er meget ofte økonomi og sparring. Og netop dét kan vi tilbyde de unge innovatører, som lige om lidt er fremtidens virksomhedsejere.

Dertil kommer en lang række sponserater til klubber og foreninger samt den årlige uddeling af Andelskassepriserne og Sammen kan vi mere-priserne, der er en hyldest til lokale ildsjæle, som gør en forskel i deres lokalsamfund.

På produktsiden har vi for nylig lanceret forskellige lokallåns-produkter samt en lånepulje til erhvervslivet. For hvert nyt lokallån, der oprettes, giver Andelskassen 1.000 kr. til gode, lokale formål.

Så vi gør, hvad vi kan, for at efterleve bankens mission om at tage ansvar for en bæredygtig udvikling – sammen med vores kunder og lokalsamfund. Det gør vi for lokalområdernes skyld, men vi gør det i høj grad også for Andelskassens skyld. For det er vores klare overbevisning, at når der skabes en positiv udvikling for lokalsamfundene, bliver der skabt en positiv udvikling for vores kunder, som igen skaber en positiv udvikling for banken og dermed for bankens aktionærer.

Lån til lokal vækst

Andelskassen støtter lokalsamfundet
via lokallån. For hvert nyt lokallån, der
oprettes, giver Andelskassen
1.000 kr. til gode, lokale formål.

Markedet for lån uden om bankerne til køb af billige huse på landet er tidoblet på bare to år. Boligkøbere vælger alternative – og dyrere – udbydere af lån, fordi realkreditinstitutterne alene på grund af husets beliggenhed eller pris giver afslag. Men Andelskassen lancerede i 2016 et lokallån, der kan bruges i stedet for et traditionelt realkreditlån, når man ønsker sig et hus til fornuftige penge på landet.

Som et yderligere skridt for at bidrage positivt til lokalsamfundene har Andelskassen besluttet at give 1.000 kr. til gode, lokale formål for hvert nyt lokallån, der oprettes.

På den måde er der tale om, at banken både tilbyder muligheden for boliglån til en favorabel rentesats – og samtidig giver en del af fortjenesten på lånet tilbage til lokalsamfundet.

"I Andelskassen tager vi ansvar for vores lokalsamfund. Vi er meget interesse-

rede i at skabe bedre forhold for boligkøb og -salg i Danmarks landdistrikter. Uanset hvor vores kunder finder deres drømmebolig, skal det være muligt at finansiere den – det gælder naturligvis også huse uden for de større byer, hvor prisen godt kan komme helt ned under 400.000 kr.," siger Jan Pedersen, adm. direktør for Danske Andelskassers Bank.

"Samtidig vil vi gerne bidrage til attraktive lokalsamfund, hvor der skabes vækst, og hvor folk har lyst til at flytte til – og blive boende. Derfor vil vi præmiere de gode initiativer og indsatser, som er med til at gøre en forskel lokalt," siger Jan Pedersen, der også oplyser, at renten på lokallånet er faldet siden lanceringen, hvilket har gjort lånet endnu mere fordelagtigt for boligkøbere. Banken donerer både 1.000 kr. ved hvert lokallån til bolig og ved oprettelsen af de såkaldte "Lokallån bil" og "Lokallån førstegangskøbere".

Beløbene vil blive uddelt årligt af bankens lokale aktionærråd.

Lånepulje på 250 mio. kr. til erhverv

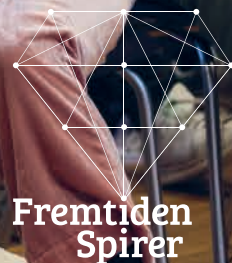
På erhvervssiden har banken afsat en udlånpulje på 250 mio. kr. til udvikling og fastholdelse af lokale arbejdspladser ved finansiering af sunde, lokale virksomheder og gode, bæredygtige projekter.

"Det handler om at sende et vigtigt signal. Vi vil som bank ikke acceptere, at udviklingen går i stå," understreger Jan Pedersen.

"Vi ændrer ikke vores kreditpolitik eller begynder at tage større risici. Men vi afsætter denne pulje af lånemidler for at gøre opmærksom på, at de gode, sunde virksomheder har mulighederne for at udvikle sig yderligere. Også i Det Lokale Danmark. Det er helt i tråd med bankens engagement i landsforeningen Danmark på Vippen," fastslår bankens adm. direktør.

- Lokallån Bolig til køb af sunde boliger i den lavere ende af prisskalaen. Disse boliger er typisk beliggende uden for de større byer og kan i mange tilfælde ikke realkreditbelånes. Med et Lokallån kan boligen finansieres på fornuftige vilkår, der ofte kan konkurrere med prisen på en lejebolig.
- Lokallån Førstegangskøbere: Er man ny på boligmarkedet, kan man benytte sig af Andelskassens "Lokallån Førstegangskøbere". Lånet har en attraktiv rentesats, der gør det muligt for unge at etablere sig på boligmarkedet. At der er unge købere på markedet er med til at sikre, at der holdes liv i bolighandelen uden for de større byer, hvor der mange steder har været lavere vækst end i specielt København og Østjylland de senere år.
- Lokallån Bil tilbydes på attraktive lånevilkår, der gør biludgiften mere overskuelig, også selv om der er behov for to biler i husstanden.

Fremtiden
Spirer

Hvem er bedst til at tænke innovativt?

Andelskassen inviterede både i foråret og efteråret 2016 en række udvalgte klasser på henholdsvis folkeskoler og ungdomsuddannelser til en spændende, interaktiv dag med fokus på samarbejde, entreprenørskab og kreativ problemløsning. Undervisningsdagen var første skridt i en konkurrence ved navn Fremtiden Spirer.

Målet med Fremtiden Spirer er at kickstarte skabertrangen og det innovative

mindset hos fremtidens arbejdsstyrke og dermed skabe grobund for den fortsatte, fremtidige vækst i Det Lokale Danmark.

En usædvanlig undervisningsdag

Kreativ idéudvikling og problemløsning er således blandt ingredienserne til en usædvanlig undervisningsdag for de klasser, der deltager i Fremtiden Spirer. Her får klasserne besøg af Andelskassen og Rune Overvad Skibelund Schou,

pædagogisk konsulent fra VIA Center for Undervisningsmidler, som fører eleverne sikkert igennem dagen og kommer med konkrete værktøjer, som eleverne kan arbejde med både i forhold til dette projekt og fremadrettet.

Efter undervisningsdagen har eleverne 2 uger til enten i grupper (for gymnasiernes vedkommende) eller klassevis (for folkeskolernes vedkommende) at producere en videofilm, der på kreativ

Fra venstre: Lisa Dalsgaard, Henrik Herold og Martin Eggert.

Det siger dommeren:

Martin Eggert deltog både som dommer i det lokale dommerpanel i Aarhus og i det overordnede dommerpanel i forbindelse med den endelige finale i Fremtiden Spirer efterår 2016. Derudover er Martin Eggert en handlekraftig ildsjæl, ejer af Ein Aps og medejer af GrapeCare A/S.

Fremtiden Spirer bakker godt op om Andelskassens værdier

"Fremtiden Spirer er et super initiativ, som bakker godt op om Andelskassens værdier. Det er et initiativ, der har sin berettigelse i og med, at der er behov for at sætte fokus på de unge iværksættere. De har brug for hjælp, de har brug for support, og de har brug for gode råd i en tidlig alder. Med Fremtiden Spirer bliver der ligeledes sat fokus på de små lokalområder udenfor storbyerne, og jeg håber, det er med til at vække "ilden" i endnu flere unge, kommende iværksættere.

Fremtiden Spirer er for mig en del af "dét", der skal til for, at vi kan lykkes i udkanten af Danmark og med ungdommen generelt. Vi er for få, der har fokus på de unge og lærer dem at "arbejde for føden". Jeg mener, det er vigtigt, at de unge mennesker tidligt lærer, at man skal arbejde hårdt for succes – og at man ikke skal lade sig slå ud, før man har prøvet ALT! Vi er alle sammen gode til noget forskelligt, derfor starter det på et tidligt stadie, og det kræver nogle gode mentorer til at kunne afkode de unge, stille de rigtige spørgsmål og hjælpe dem på vej i den retning, hvor de kan skabe deres egen succes.

Jeg glæder mig til at følge med i de kommende udgaver af Fremtiden Spirer, og jeg håber, jeg igen får muligheden for at være en del af det spændende initiativ. Mit eget arbejde med de unge fortsætter i min rolle som en del af mentorprogrammet for udvekslingsstuderende på Erhvervsakademi Aarhus og i mit daglige virke, hvor jeg kommer til at ansætte flere unge studerende, og hvor jeg gør en indsats for klæde dem godt på til deres møde med verden, så de tør stå sikkert på egne ben og gå efter deres mål.

Mit motto er: "#aimforprogress" – det er mit budskab til hvert eneste unge menneske, der tør drømme: Aim For Progress - og giv aldrig op!"

Det siger underviseren:

"Fremtiden Spirer har høj kvalitet i forhold til undervisningen af vores 1. g'ere. Det er et kort og intensivt forløb, som vi her på skolen bruger som en introduktion til begrebet innovation for førsteårseleverne på innovationsstudieretningen. I de to år, vi har deltaget i konkurrencen, har Fremtiden Spirer begge gange haft en klar og målrettet profil, som flugter fint med den iværksætterkultur, vi forsøger at fremme i vores elever.

I 2016 opnåede en gruppe blandt vores elever endnu en gang en finaleplads med projektet "Meet 'n Study", og i den forbindelse udtalte gruppen:

"For os har Fremtiden Spirer været en interessant og spændende oplevelse. Den har både budt på medgang og modgang i kampen om at vinde finalen. Det endte desværre ikke, som vi ønskede, men vi har fået en masse ny viden med i bagagen. Vi har lært om idégenerering og at tænke nyt, og vi er glade for at have været med."

Henrik Graversen
Lektor, Herningsholm Erhvervsgymnasium

Herningsholm Erhvervsgymnasium vandt finalen i Fremtiden Spirer for gymnasier i 2015

vis beskriver deres idé til, hvordan de kan være med til at skabe lokal vækst og udvikling og dermed gøre deres lokalområde til et endnu bedre sted at bo.

Herefter inddrages repræsentanter fra det lokale erhvervsliv i et dommerpanel, der skal være med til først at udvælge de bedste idéer og film og siden hen kvalificere disse via konstruktiv feedback og gode råd. Filmene bliver dernæst vist på www.fremtidenspirer.dk, hvor alle interesserede har mulighed for at stemme på deres favoritvideofilm. De tre videoer, der får flest stemmer over en tidsbegrænset periode, skal dyste om pengepræmier til klassen i den endelige finale.

Fremtiden Spirer er et tilbagevendende projekt, som igen i 2017 kommer på besøg i en lang række 8. klasser og gym-

nasieklasser i bankens markedsområde i Jylland og på Fyn.

10.000 kr. og standup til Vadehavsskolen i Gredstedbro

I forårsudgaven af Fremtiden Spirer, der havde deltagelse af 8.-klasser fra 12 folkeskoler, producerede hver klasse en video, der præsenterede deres idé. Alle videoer deltog derefter i en åben afstemning på fremtidenspirer.dk. De tre mest populære projekter blev efterfølgende vurderet af et dommerpanel, som valgte Vadehavsskolen i Gredstedbro som vinder med projektet "Gredstedbro Park" skarpt efterfulgt af Hammershøj Skole i Hammershøj og Vestre Skole i Grenaa.

Sejren udløste 10.000 kr. til klassen plus en overraskelse som bonuspræmie. Banken havde nemlig fået den landskendte standup-komiker Christi-

an Fuhlendorff til at lægge vejen forbi skolen, hvor han underholdt skolens 7. og 8. klasses elever samt en række lærere med et forrygende show. Han forstod i den grad at komme i dialog med de unge, som fik sig en oplevelse, de næppe glemmer lige med det samme. Fuhlendorff tog sig efterfølgende tid til at lade sig fotografere med alle de elever, der havde lyst – og det havde de fleste.

Idé om bier indbragte Aarhus Katedralskole førstepladsen

I efterårsudgaven af Fremtiden Spirer deltog 17 gymnasier, og den 12. januar 2017 blev der sat punktum for dette forløb med et stort finalearrangement i Danske Andelskassers Banks hovedkontor i Hammershøj. Her deltog tre gymnasieklasser fra hhv. Varde, Herning/Ikast og Aarhus – og dermed knap 100 gymnasieelever og deres undervi-

sere. Ved finalen blev eleverne underholdt med oplæg fra Årets Kvindelige Iværksætter 2016 samt stifter af og CEO i GoodiePack, Lisa Dalsgaard, og Kim Bisgaard, der er direktør for Culture & Business hos innovationshuset Innovation Lab. Herefter præsenterede de tre finalegrupper deres projekter, som blev bedømt af et prominent dommerpanel, der udover Lisa Dalsgaard og Kim Bisgaard bestod af:

- Henrik Herold, direktør i Randers Regnskov
- Inge Bak, direktør i Viborg Innovation Fond
- Martin Eggert, handlekraftig ildsjæl, ejer af Ein Aps og medejer af Grape-Care A/S
- Jakob Fastrup, bestyrelsesformand i Danske Andelskassers Bank
- Jan Pedersen, adm. direktør i Danske Andelskassers Bank

Det blev en 1.g-klasse fra Aarhus Katedralskole, der vandt førstepræmien på 15.000 kr. med deres projekt "Wanna-BEE" – en idé om at levere bi-stader til private haver, så bierne kan få bedre betingelser, og der samtidig kan skabes øget vækst og forretning.

Standup-komiker Christian Fuhlen-dorff sammen med vinderklassen fra Vadehavsskolen. >>>

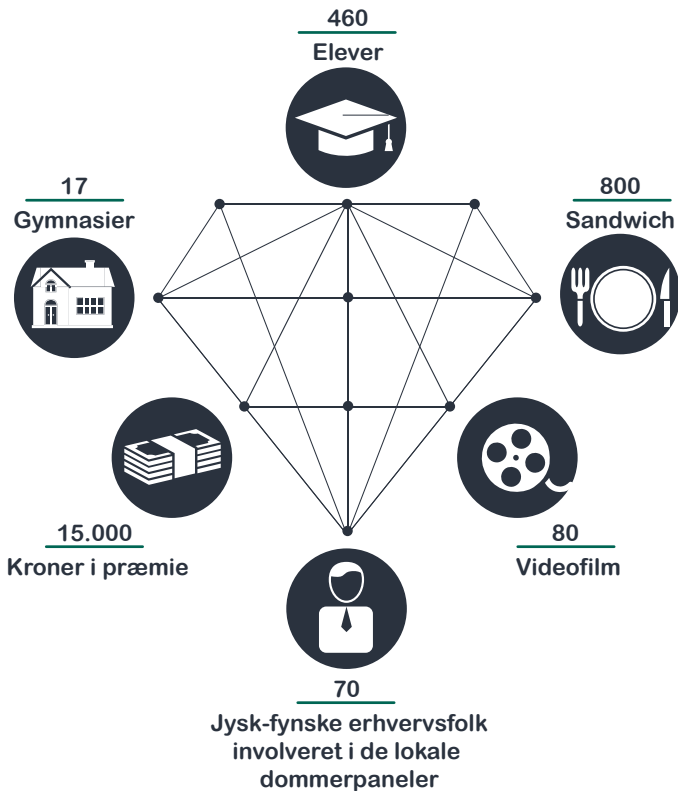
<<< Finaledommerpanelet sammen med vindergruppen fra Aarhus Katedralskole.

Det siger underviseren:

"Fremtiden Spirer er et vigtigt og virkelig gennemført initiativ, hvor vores unge mennesker bliver en del af en virkelighed, hvor de bliver taget alvorligt og samtidig får lov til at lege med deres egne drømme. Det har overrasket mig meget positivt. Og så er det også dejligt at se, at det giver eleverne indspark til at tænke i egne ressourcer og netværk. Mine elever, som jo vandt finalen med deres projekt "Wanna-BEE", er simpelthen så glade og har faktisk virkelig fået mod på at realisere deres idé.

Hvad angår finalearrangementet, som blev afholdt den 12. januar, så må jeg bare sige, at nu har jeg efterhånden været med til en del af den slags arrangementer – også i andre banker – og arrangementet i Danske Andelskassers Bank har været klart det mest professionelle og sammenhængende. Blandt andet fordi der ikke var for mange elevfremlæggelser, og fordi der var hyret dygtige foredragsholdere ind til formålet – det gjorde, at arrangementet hverken virkede irrelevant eller langtrukket."

Morten Winther Bülow
Lektor, Aarhus Katedralskole

Det siger underviseren:

"På Varde Handelsgymnasium er vi vilde med Fremtiden Spirer. Vi har deltaget to gange, og det passer utrolig godt med den øvrige undervisning i innovation. Eleverne synes, det er spændende med Rune Schou, der kommer og guider dem gennem idégenereringsprocessen, og de er også rigtig glade for konkurrencemomentet i forløbet.

Et projekt som Fremtiden Spirer er vigtigt, fordi det kan være med til at gøre en forskel for de unge mennesker. Vi er i hvert fald slet ikke i tvivl om, at deltagelsen i Fremtiden Spirer har sat et markant aftryk hos den klasse, vi har haft med i år. At være med i hele forløbet og få en af finalepladserne har åbnet øjne for mange. Eleverne har givet udtryk for, at mødet med det lokale dommerpanel gør, at "de giver den ekstra gas".

Samtidig oplever de, at netop deres idéer kan blive til virkelighed – at de faktisk kan være med til at sætte dagsordenen i deres lokalområde.

Det store finalearrangement i bankens hovedkontor her i januar måned var et RIGTIG FLOT arrangement. Det er vores oplevelse, at der virkelig blev gjort et kæmpe arbejde for at stable det på benene, og der var gode oplægsholdere, som kunne begejstre og sætte tanker i sving. Det er også rigtig flot, at eleverne bliver hentet i bus, hvilket gør, at hele klassen er sammen om projektet."

Gitte Høj Nielsen
Lektor, Varde Handelsskole og Handelsgymnasium

Sammen gør vi mere

Andelskassens stærke engagement i Landsforeningen Danmark på Vippen kunne i 2016 notere sig en lang række succeser.

Succeser, der både styrkede Andelskassen og de områder, banken betjener. Gennem hele året fremlagde Danmark på Vippen nye og veldokumenterede fakta, der overbevisende fastslog foreningens grundlæggende budskab: Det er uden for de store byer, de værdier skabes, som hele Danmarks velstand og velfærd bygger på. Og samtidig dokumenterede Danmark på Vippen, at politikerne gennem de seneste årtier har svigtet udviklingen i netop de dele af Danmark, vi lever af, og favoriseret især hovedstadsområdet.

I november hilste Danmark på Vippen den nye VLAKE-regering velkommen med en kort og præcis hilsen, der havde et solidt grundlag i den dokumentation, foreningen har skabt og samlet i løbet af sin korte levetid. Den velkomsthilsen fik sit eget liv i både de kommercielle og sociale medier, der tog den op og gav den ekstra udbredelse.

Da den nye regering kort efter kom med sit regeringsgrundlag, kunne Andelskassen sammen med Danmark på Vippen glæde sig over, at regeringen havde både lyttet og handlet på en lang række vigtige punkter.

Først og fremmest er det glædeligt, at regeringen vil styrke de regionale uddannelsesudbud, hvilket er helt afgørende i forhold til at skabe et Danmark i balance. Derudover er det også meget positivt, at den nye VLAKE-regering som udgangspunkt vil placere alle nye statslige institutioner uden for hovedstadsområdet, at den lægger op til en ny udflytningsrunde af statslige arbejdspladser i 2018, at den vil forbedre mobil- og bredbåndsdækningen, nedsætte færge- og brotakster, styrke turismeerhvervet og undersøge muligheden for en ny hærvejsmotorvej. Og lige inden dette årsmagasin gik i trykken, imødekom regeringen også ønsket om at forhøje honoraret for læger i Det Lokale Danmark.

Alt i alt konstaterer vi med glæde, at regeringen lytter meget nøje til Danmark på Vippen. I Andelskassen er vi overbeviste om, at det især skyldes, at Danmark på Vippen roligt, velovervejet og seriøst dokumenterer, hvor skadelig den hidtidige skævvridning er for hele Danmarks velstand. Gennem mange år har der været for meget klynk og for få fakta i diskussionen om balancen i Danmark.

Via fakta er vi nu kommet dertil, at regering og Folketing for første gang i årtier fremlægger og vedtager konkrete initiativer, der i fremtiden vil styrke udviklingen i Det Lokale Danmark – og derigennem også vil styrke vores bank.

I Andelskassen er vi sikre på, at dette er den rigtige vej, og sammen med Danmark på Vippen vil vi fortsætte med at skabe ny og sikker viden om de reelle forhold i Danmark og fremlægge dem for politikerne på en så overbevisende måde, at politikerne både lytter, forstår og handler.

Til fordel for hele Danmark, men især for de dele af landet, hvor de værdier skabes, som vi lever af.

Netop de områder, hvor Andelskassen er til stede.

Sammen kan vi mere, og sammen skaber vi vækst og udvikling i Det Lokale Danmark.

<<< Hilsen til VLAKE-regeringen.

KÆRE LARS, ANDERS OG SØREN

Husk Det Lokale Danmark i jeres kommende regeringsgrundlag

Vi ønsker, at I:

- Lever op til jeres løfter fra valgkampen om bedre balance i hele Danmark
- Etablerer flere videregående uddannelser uden for de fire store universitetsbyer
- Skaber lige vilkår for lånerne, uanset hvor man bor i Danmark
- Indfører et balancefilter på lovgivningen
- Som udgangspunkt placerer alle nye statslige arbejdspladser uden for hovedstaden
- Forhøjer stedtillægget for læger i Det Lokale Danmark
- Investerer yderligere i fysisk og digital infrastruktur i Det Lokale Danmark
- Tilbageruller millionbesparelserne på LAG-midlerne
- Nedsætter færge- og brotaksterne, så vi får trafikal ligestilling

Adm. direktør Jan Pedersen på Hotel Arnbjerg i Varde i maj 2016.

Danmark på Vippen på besøg i Varde ad to omgange

Kim Ruberg, næstformand i Danmark på Vippen.

Danmark på Vippen har været særdeles aktive i Varde Kommune i det forgangne år. To gange indenfor en måned inviterede foreningen sammen med Danske Andelskassers Bank og en række lokale samarbejdspartnere borgere og erhvervsliv ind til spændende indlæg og debat om lokal vækst og udvikling.

Tirsdag den 10. maj 2016 var det Pro-Varde, Varde Kommune, Andelskassen i Varde og Danmark på Vippen, der på et gå hjem-møde på Hotel Arnbjerg stillede spørgsmålene "Er vores egn på vippen?" og "Hvordan sikrer vi vækst i vores område?"

75 lokale erhvervsfolk mødte op for at deltage i debatten sammen med blandt andre Vardes borgmester Erik Buhl, direktør i ProVarde Finn Erik Kristiansen, Danske Andelskassers Banks adm. direktør Jan Pedersen og Kim Ruberg, næstformand i Danmark på Vippen, der alle bidrog med spændende indlæg med hver deres vinkel på udfordringerne i Det Lokale Danmark.

Den 21. juni blev der endnu en gang inviteret til åben debat i Varde, denne gang under overskriften "Vækst i Provinsen" i Varde Fritidscenter, hvor alle interesserede kunne deltage. Arrangementet blev til i et samarbejde mellem Danske Andelskassers Bank, Vækstfonden, iBob.dk og BDO, og det var lykkedes at få daværende Erhvervs- og vækstminister Troels Lund Poulsen til at komme og fortælle om, hvordan regeringen vil skabe vækst i provinsen.

Andelskassen er medstifter af landsforeningen Danmark på Vippen, som blev stiftet i efteråret 2014. Danmark på Vippen er en partipolitisk neutral landsforening, der kæmper for vækst, velstand og lige vilkår i hele Danmark. Foreningens medlemmer består af kommuner, virksomheder, organisationer og privatpersoner, som ønsker at vende den udvikling, der har fundet sted de senere år, hvor den geografiske ulighed mellem de enkelte områder i Danmark er blevet stadigt større.

I stedet ønsker Danmark på Vippen et Danmark i balance, for et Danmark i balance vil også sikre et rigere Danmark.

Læs mere på
www.danmarkpaavippen.dk.

Netværk, inspiration og erfaringsudveksling på Dollerup Mølle

---

Andelskassen var vært, da 65 repræsentanter fra det viborgensiske erhvervsliv mødtes i idylliske omgivelser på Dollerup Mølle den 19. april 2016. Aftenens tema var innovation, iværksætteri, vækst og udvikling i Viborg Kommune. I den forbindelse holdt Andelskassens adm. direktør et oplæg om Danmark på Vippen og foreningens formål og aktiviteter.

Blandt aftenens øvrige oplægsholdere var direktør for Viborg Innovation Fond, Inge Bak, som informerede om udviklingen i Viborg Kommune, "juicemesteren" Mads Bo, som fortalte om sin succes som iværksætter og erfaringerne med virksomheden "High on Life" samt altså også bankens administrerende direktør Jan Pedersen, der redegjorde for, hvordan banken tager ansvar for vækst, udvikling og trivsel uden for de store byer med initiativer som Danmark på Vippen og Fremtiden Spirer.

"Andelskassen er en bank med et stærkt lokalt engagement. Derfor er det vigtigt for os at kunne medvirke til at inspirere det lokale erhvervsliv og samtidig styrke samarbejde, netværk og erfaringsudveksling på tværs af bran-

Netværksaften på Døllerup Mølle i april 2016.

cher. Hvad der er godt for det viborgensiske erhvervsliv, er godt for Andelskassen," udtalte Jan Pedersen efter mødet og tilføjede:

"Vi er meget tilfredse med vores arrangement her i aften. Maden var lækker, stemningen var god, og det er mit ind-

tryk, at alle gik herfra med godt humør og en god tankfuld inspiration – og nu også meget klogere på Danmark på Vippen's store arbejde for Det Lokale Danmark. Det er bestemt ikke sidste gang, vi holder sådan en netværksaften."

Debat i købmandsgården

Bestyrelsesformand holdt oplæg om Danmark på Vippen i Skelhøje – Karolinepiger leverede hyggen.

I starten af januar 2017 var bankens bestyrelsesformand, Jakob Fastrup, på besøg hos Skelhøje Købmandsgaard for at fortælle om landsforeningen Danmark på Vippen, som han også er formand i.

Stemningen i købmandsgården var god, og mens de to friske Karolinepiger Ruth og Lis iført røde forklæder serverede kaffe og smagsprøver på fastelavnsskiver, fortalte Jakob Fastrup om Dan-

mark på Vippen i Købmandsgårdens hyggelige café.

Karolinepigerne er en del af Skelhøje Købmandsgaards koncept, og pigerens fornemmeste opgave er at hygge om kunderne og servere smagsprøver på udvalgte varer fra butikken. Der er 14 Karolinepiger i alt, som alle er fra sidst i halvtredserne til alderspræsidenten på 79 år.

Jakob Fastrup er til gengæld ikke en del af købmandsgårdens koncept, men var derimod særligt inviteret til lejligheden af formanden for købmandsgårdens bestyrelse, Knud Gaarn-Larsen. Oplægget om Danmark på Vippen skabte stor debatlyst, og flere af tilhørerne fik en af foreningens hvidbøger med hjem, så de har mulighed for at læse mere om landsforeningen og dennes mærkesager og resultater.

Flying Superkids

1000 kunder i Andelskassen fik flyvende opvisning

Hæsblæsende akrobatik, højtflyvende spring og smittende livsglæde!

Sådan beskriver Flying Superkids deres show, og det var præcis, hvad i alt 1000 kunder fra Andelskassens filialer i Ringe og Svendborg samt Erhvervscenter Fyn oplevede, da de lørdag den 2. juli overværede de unge gymnasters optræden ved Rosengårdscenret i Odense.

Inden det to timer lange show gik i gang, havde gæsterne mulighed for at boltre sig i Flying Superkids' "Kia Family Park". Her kunne de i strålende solskin prøve kræfter med trampoliner og hoppeborge samt forsøge sig med nogle af de tricks, Flying Superkids udfører. Blandt aktiviteterne var undervisning i hulahopringe, vejrmøller, arabspring og i at stå på hænder.

Andelskasseprisen og Sammen kan vi mere-priserne

- et skulderklap, der kan mærkes

Hvert år uddeler vi på bankens seks aktionærmøder Andelskassepriser og Sammen kan vi mere-priser for i alt 300.000 kr. Priserne er en anerkendelse af bemærkelsesværdige indsatser og lokale ildsjæle, der har gjort en forskel i deres lokalsamfund inden for det sociale, erhvervs-mæssige eller kulturelle/sportslige område.

Andelskasseprisen, der uddeles til enkeltpersoner eller par, består af et kontant beløb på 5.000 kr. samt en unik statuette skabt af kunstneren Jørgen Pedersen fra Herning, mens hver af vinderne af "Sammen kan vi mere"-priserne modtager 15.000 kr. Sammen kan vi mere-priserne gives til grupper eller foreninger.

Priserne blev i 2016 uddelt på baggrund af indstillinger fra knap 300 borgere. Udvalgte vindere fortæller her, hvad prisen har betydet for dem.

Per og Bodil Elsborg

Per og Bodil Elsborg fra Randers modtog Andelskasseprisen på aktionærmødet i Hobro i marts 2016. Ifølge de mange, der havde indstillet dem, er de to sande ildsjæle, som i årtier har lagt en kæmpe indsats i håndboldafdelingen i Dronningborg Boldklub, hvor de har været aktive både som spillere, holdledere, trænere og bestyrelsesmedlemmer med mere.

Men, som der blev sagt til parret, da banken overrakte prisen, så fik de faktisk ikke prisen på grund af deres passion for Dronningborg Boldklub, men for deres personlighed, væremåde og gode humør.

"At modtage en pris som Andelskasseprisen er et kæmpe skulderklap. Vi har jo bare gjort, hvad vi synes er sjovt, hyggeligt, spændende og givende, og at vi så oven i købet er blevet hædret for det med Andelskasseprisen, det er jo fantastisk.

For pengene, der fulgte med prisen, har vi været en tur i London med vores børn og se fodboldkamp – Fulham mod Huddersfield – og det var en rigtig god kamp med masser af engelsk begejstring."

Hans Jørn Marcussen

Hans Jørn Marcussen fra Oksbøl modtog Andelskasseprisen på bankens aktionærmøde i Region Vestjylland på grund af sin store og uselviske indsats for Panzer- og Brandbilmuseet i Oksbøl. En indsats, der bedst kan betegnes som en redningsaktion.

Hans Jørn Marcussen overtog Panzer- og Brandbilmuseet i januar 2007, efter at det var blevet flyttet fra Aarhus til Oksbøl grundet manglende midler til at køre museet videre i Aarhus. Selv om museet er en stor attraktion i Oksbøl, modtager det ikke offentlige midler. Hans Jørn Marcussen driver det derfor for egne midler og stiller selv haller og lokaler til rådighed for den store og enestående samling, der har brandbiler og udstyr fra hele landet, men primært fra samlinger fra Århus og Odense. Hvis ikke Hans Jørn Marcussen var trådt til, ville Panzer- og Brandbilmuseets samling sandsynligvis være gået tabt.

Mellem 12.000-15.000 gæster fra ind- og udland besøger hvert år museet, som udover at fremvise den imponerende samling også afholder forskellige akti-

viteter. Blandt andet arrangerer Hans Jørn og hans kone Alice med hjælp fra gode venner én dag om ugen i sommerferien en aktivitetsdag for børn, som hvert år er et stort tilløbsstykke.

”Det at blive ringet op af Andelskassen og blive inviteret til aktionærmødet i Skovlund-Ansager Hallen, da vi var blevet indstillet til en pris, det var jo fantastisk. At vi fik Andelskasseprisen og den flotte statuette var stort, og statuetten står nu på disken ved billetsalget i museet – man kan jo ikke lade være med at stryge hånden hen over den, når man går forbi.

Pengene har vi sat til side, så vi kan købe nogle montre til de ting, som de besøgende ind imellem kommer ind på museet med, for eksempel hvis de har fundet et eller andet i deres gemmer fra en far eller bedstefar, der har været brandmand.”

Andelskassepriserne gik til:

Østjylland	Per og Bodil Elsborg fra Randers
Sydjylland	Lone Bruun fra Dybmose ved Gredstedbro
Sønderjylland	Kim Nørballe fra Augustenborg
Midtjylland	Bjarne Nielsen fra Vestervig i Thy
Vestjylland	Hans Jørgen Marcussen fra Oksbøl
Fyn	Jan Sørensen fra Svendborg

Skelhøje Købmandsgaard

"At modtage Sammen kan vi mere-prisen var virkelig et skulderklap, der kunne mærkes hos Skelhøje Købmandsgaard. Jeg troede først ikke, det var rigtigt, at vi kunne få en pris, for vi har gennem de sidste år bare søgt og søgt og fået afslag på afslag, og så kom der pludselig nogen med en pose penge, som vi slet ikke havde søgt om.

Det var næsten for godt til at være sandt, at der var nogen, der havde fået øje på os, og som syntes, vi skulle have en anerkendelse for vores indsats.

Vi har masser af frivillige, og vi burde måske have brugt pengene på en fest for dem, men i stedet har vi altså valgt at bruge pengene på at opbygge et varelager og dermed konsolidere os. Der har ikke været råd til nogen form for luksus. Det positive er, at regnskabet viser, at vi har haft et overskud af driften i 2016. Det overskud havde været 15.000 kroner mindre uden Sammen kan vi mere-prisen.

Så udover at dække et hul har prisen været med til at give en masse gå på-mod. Endnu engang tusind tak".

Knud Gaarn-Larsen, formand for Skelhøje Købmandsgaard.

Det Maritime Ribe

"Pludselig fik vi besked om, at vi havde fået prisen, og det var jo fantastisk. Præmien gør, at vi har mulighed for at lave et stykke arbejde til glæde for turister og fastboende."

Svend Tougaard, medlem af styregruppen for Det Maritime Ribe, der arbejder for at styrke og formidle kendskabet til den maritime kulturhistorie og tradition i Ribe og Vadehavet – og hvert år arrangerer 'Smakketræf' og 'Maritim dag' på og ved Ribe Å.

Nordals Rideklub

"Vi var både beærede og berørte over at modtage prisen, men også at nogle havde indstillet os. Vi har jo altid syntes, at vi har en klub med et helt specielt sammenhold. At andre også kan se det og påskønner det, er virkelig skønt."

Sådan siger Tina Junker fra Nord Als Rideklub, som modtog en af Andelskassens "Sammen kan vi mere"-priser på 15.000 kr. i marts 2016. Også Dybbøl Badminton Klub og Nordborg

Kunstinitiativ blev præmieret med 15.000 kr. for deres gode arbejde for deres lokalsamfund i det sønderjyske.

Bedre forhold i ridehallen

"Rideklubben og alle medlemmerne har længe ønsket en ny bund i ridehallen. Den gamle bund støvede rigtig meget og var dårlig at ride i. Prisen fra Andelskassen har været medvirkende til, at vi her til efterårets indendørs-sæson endelig kunne få skiftet bunden," fortæller Tina Junker.

Postbåden Hjortøs Bådelaug

Postbåden Hjortøs Bådelaug består af 17 aktive seniorer med en gennemsnitsalder på ca. 75 år. De har siden 2005 har påtaget sig opgaven med at holde den gamle Hjortø postbåd – en af Danmarks få tilbageværende tidligere postbåde – i original og sejlklar stand. Postbåden ejes af Svendborg Museum, men vedligeholdelse, drift, sejlads og finansiering er lagt i hænderne på Bådelaug, og de 17 seniorer bruger hvert forår hundredevis af timer med at skrabe, male og lakere. I sejlsæsonen sejles der med bevaringsforeningens små 200 medlemmer, både ud til

småøerne i Det sydfynske Øhav og i Svendborgs nærområde.

”Ældre træfartøjer er dyre i drift, og især værftsophold koster. Andelskassens indstilling af Bådelaug til Sammen kan vi mere-prisen var derfor særdeles velkommen og meget nødvendig. Prisen på 15.000 kroner indgik sammen med andre støtte kroner i betalingen af årets værftsregning. Det betød, at postbåden igen i 2016 kom på vandet og gav gode oplevelser til

mange af vores medlemmer med sejlture på sundet.

Det, at Andelskassen afsætter midler til uddeling til private og foreninger, er medvirkende til, at rigtig mange frivillige aktiviteter kan realiseres, som regel til gavn og glæde for en større gruppe. Vi siger derfor endnu en gang tak for prisen,” skriver Kjeld Søberg på vegne af Postbåden Hjortøs Bådelaug.

‘Sammen kan vi mere’-priserne på hver 15.000 kr. gik til:

Postbåden Hjortøs Bådelaug (Fyn)
Herringe Ungdomsklub (Fyn)
Novemberudstillingen på Trunderup Friskole (Fyn)
Ansager Lokalhitoriske Arkiv (Vestjylland)
Nordenskov Fællesvirke (Vestjylland)
Team Helle Håndbold (Vestjylland)
Bording MTB & Four Cross (Midtjylland)
Foreningen Skelhøje Købmandsgaard (Midtjylland)
Ilskov FDF (Midtjylland)
Dybbøl Badminton Klub (Sønderjylland)
Nordborg Kunstinstitut (Sønderjylland)
Nordals Rideklub (Sønderjylland)
Det Maritime Ribe (Sydjylland)
Kulturhuset Emanuel i Skærbæk (Sydjylland)
UngFest Gredstedbro (Sydjylland)
Hobro Svømmeklub (Østjylland)
Klejtrup Boldklub (Østjylland)
Natteravnene i Aars (Østjylland)

Nordenskov Fællesvirke

”Nordenskov Fællesvirke har ingen indtægter udover donationer og søgte midler fra diverse organisationer, hvorfor de 15.000 kr. fra Andelskassens ”Sammen kan vi mere -pris” var mere end velkomne og en meget stor hjælp i det arbejde, vi laver.”

Sådan siger Jens Dicksen Jensen fra Nordenskov Fællesvirke, en paraplyorganisation, der påtager sig forskellige udviklingsopgaver og -projekter for Nordenskov.

”Sammen kan vi mere-prisen er et fantastisk godt initiativ, fordi der – ud over selve pengebeløbet – bliver sat fokus på lokalsamfundenes ildsjæle og initiativer. Bevågenhed, fokus og ros er benzinen, der driver ildsjæle og initiativer. Så forsæt endelig med jeres gode initiativ og tak for prisen i 2016!”

Lokal støtte til gavn for store og små

Året igennem sponsorerer Andelskassen en lang række foreninger, aktiviteter og initiativer i bankens lokalområder. Nogle sponsorater repræsenterer et mangeårigt samarbejde, mens andre støtter op om enkeltstående initiativer. Fællesnævneren er, at støtten helst skal være til gavn for så mange som muligt.

Børnehaver og brandbiler i Bramming

Den 26. oktober havde Andelskassen i Bramming og Money Bunny inviteret byens børnehavebørn til en hyggelig dag med boller, saftvand og fokus på trafiksikkerhed for de mindste trafikanter.

Både brandvæsnet og politiet kom på besøg, så børnene kunne hilse på dem og se deres flotte udstyr. Såvel brandbilen som politimotorcyklen og politibilen høstede stor beundring fra børnene.

Gratis refleksveste til 225 børn

Alle de inviterede børnehaver – i alt 225 børn – fik nye refleksveste, så de bedre kan blive set i trafikken i den mørke tid.

Andelskassen vil gerne sige tak til alle de søde børn og hjælpsomme pædagoger, som var med – og også en stor tak til brandvæsnet og politiet for, at de gav sig tid til børnene.

Halloween i Stenstrup

Fredag den 28. oktober inviterede Andelskassen i Ringe til Halloween i samarbejde med Dagli'Brugsen, Guldbageren, Blomster på Strøget, Recke EL & Kirkeby Fysioterapi .

Arrangementet blev afholdt for 9. år i træk og var endnu engang et stort tilbedsstykke.

Andelskassen uddelte ca. 70 gratis græskar, og der blev snittet på livet løs af både børn, forældre og bedsteforældre. Kreativiteten var ligeledes stor, når det gjaldt de uhyggelige udklædninger, og flere børn benyttede også muligheden for at blive ekstra gruopvækkende ved at få lavet ansigtsmaling.

Mod betaling af 25 kr. var der kaffe, varm cacao og fri kage, og bageren havde lavet nogle rigtig flotte "uhyggelige kager", som smagte fantastisk.

Der var præmier til de fire flotteste græskarlygter og til de fire bedst udklædte børn.

Money Bunny deltog også i arrangementet til stor glæde for de mange børn (selv om den havde taget turen til Fyn nogen den dag).

Alt i alt var det nogle rigtig gode og (u)hyggelige timer, og Andelskassen i Ringe satser på at gentage succesen for 10. gang i 2017.

Ølgodløb i højt solskin

Der var sved på panden hos de 386 løbere, der deltog i årets udgave af Ølgodløbet den 31. maj. Det var ikke kun strabadserne på de to ruter på henholdsvis 10 og 4,2 km, der fik sveden frem, men også fordi løbet foregik i smukt, varmt solskin.

Andelskassen er hovedsponsor for løbet og har været det siden første udgave i 2010.

Ud over at være hovedsponsor hjælper Andelskassen med afviklingen af løbet og sørger blandt andet for udlevering af startnumre og præmieoverrækkelse.

Superliga-spillere klædte unge fodbold drenge godt på

45 drenge fik en torsdag i marts en god oplevelse – og nye jakker af Andelskassen.

De mange drenge spiller fodbold i Eastside Viborg – et holdsamarbejde mellem Overlund GF og Houlkær IF – og blev på dagen klædt varmt på af Superliga-spillerne Mikkel Rask og Serge Deblé fra Viborg FF.

Andelskassen i Viborg har nemlig lavet en sponsoraftale med Eastside Viborg, og som del af aftalen fik drengene og klubbens ledere nye jakker, så de både kunne holde varmen og se godt ud ved en international fodboldturnering i påsken i Prag.

Andelskassen havde sørget for at få besøg af de to kendte fodboldspillere, som kiggede forbi filialen og gjorde jakkeoverrækkelsen til noget helt særligt.

”Det er fantastisk at være en del af et sponsorat for en klub som Eastside. De repræsenterer en gruppe af sportsklubber, som vores bank meget gerne vil lave sponsorater med. Det er amatører, det er unge, og det er breddeidræt. Her er det unge mennesker, som skal ud og have en social tur. Det vil vi rigtig gerne støtte,” sagde Tage Malling, filialdirektør i Andelskassen i Viborg, ved besøget.

Gråsten Badmintonklub

Andelskassen i Sønderborg er en af sponsorerne bag Gråsten Badmintonklub – en idrætsklub, som oplever solid fremgang. Andelskassen har bl.a. sponsoreret nye ketsjere og kaffen til stævnet i januar.

Andelskassen i Ikast inviterede til 80'er-nostalgi

Filialen i Ikast inviterede atter til musical på gymnasiet.

I februar opførte Ikast-Brande Gymnasium traditionen tro en musical på et meget højt kvalitetsmæssigt niveau. Begivenheden er hvert år et tilløbsstykke blandt borgerne i Ikast-Brande Kommune.

Andelskassen havde igen i år købt en forestilling, og onsdag den 10. februar slog Quben (som er gymnasiets teater-sal) dørene op for de 700 publikummer, som havde fået en billet af Andelskassen.

Alle fremmødte fik i løbet af de to timer, forestillingen varede, en helt fantastisk oplevelse med lækre sild og seje fyre samt kærlighed og drama på scenen.

Musikken til sangene af bl.a. Michael Jackson, Madonna, Bonnie Tyler, Wham – og ja, hvem husker ikke Kevin Loggins' Footloose - blev leveret af et velspillende band af skolens elever.

Kunstgræsbane til fodbold i Dronningborg

Andelskassen i Randers er en af sponsorerne bag Dronningborg Boldklub og har hjulpet med finansieringen af den nye kunstgræsplæne.

Den knap 11.000 kvadratmeter nye, store og meget flotte fodboldbane og flere mindre baner er allerede taget flittigt i brug af de mange glade fodboldspillere efter indvielsen den 30. januar 2017.

I den anledning overrakte Andelskassen i Randers og Andelskassens Erhvervscenter Østjylland et beløb på 5.000 kr. som en ekstra opbakning til kunststofgræsbanen.

Skjern Handelsforening Borris Billard Klub Skjern Kulturcenter Borris Idrætsforening Stauning-Skjern Trojans **Ringkøbing-Skjern Kultur Center** Tarm

Lokal støtte i 2016

Idrætscenter Erhvervsklubben
Reds & Green Midtthy Håndboldklub Skyum-Hørdum Sognes Fond for Kulturelle og Almenvælgørende Formål

Koldby Hørdum Idrætsforening Thy Boxen Midtthy Cykelmotion Billum Hallen

Team Vest Håndbold Oksbølby.dk Outrup Kultur Center Horne IF Team Helle

Håndbold **Owen Luft Kånsert** 7 kanten bronze Lions Club Varde Næs-

bjerghus Cykel for sagen – Varde til Skagen **Outrup Boldklub** Glejb-

bjerg Sportsforening Nordenskov Ungdoms- og Idrætsforening Musik Galleriet

Næsbjerg Rousthøje UI **Team Helle Håndbold** Janderup Forenede Sportsklub-

ber **Varde HK** Ve-

Agerbæk SF **Ølgod løbet** Ansager Idrætsforening Breinholtgård Golf Center

Helle Hallen HH Elite Dansk Selskab for Virksomhedsledelse

Varde Golfklub EfB Elite A/S **Team Esbjerg Elitehånd-**

bold Esbjerg

ing Team Burg-

Profilering af AKS

n i n -

klub Kaj Lykke Golfklub Jernved Idrætsforen-

ing Kultur- og Aktivi-

Egebæk-Hvid-

j y s - k e Herre-

b o l d E n - gangss Gråsten

min - tonklub Tønder **Festival Fond**

BNI Sønder-

k e Herrehånd-

klub Midtfyns Fritidscenter Ringe Svømme-

klub Kværndrup Boldklub **Skårup Erhvervsklub** Svendborg

Rabbits GOG Sport A/S Gudme Er-

BNI MTB Ribe Hviding IF **Hobro** svømmeklub

Skelund Idrætsforening IF Jarl Arden Olym-

Team Vesthimmeland Aars Biograf **Idræts-**

Kvik IF Trojka Ørum IF **Fou-** **lum IF Midtjysk** **Friluftsbad** Mar-

iagerfjord Golf Dronningborg Boldklub Rand-

Erhverv Aarhus Mariagerfjord Erhvervsråd Mariagerfjord Golf Randers FC

FCM Håndbold **Ikast Børnefestival** **Bakkehuset Ikast** Cirkus PIP Ikast Musikliv

Tjele Vestre Sport Alhedens Idrætsforening Skytte-

Cykel Motion Viborg Viborg FF Eastside Viborg Alhedens Idrætsforening

foreningen TKL

foreningen Idrætsforening

Hvordan er det, Andelskassen som lokalbank kan være med til at gøre en positiv forskel, og hvorfor er det vigtigt at bevare de lokale pengeinstitutter?

På de følgende sider har vi samlet nogle svar på disse spørgsmål i form af en række statements fra erhvervsfolk, der har en holdning til, hvordan Andelskassen som lokalt pengeinstitut kan bidrage til at skabe vækst og udvikling i bankens lokalområder.

Udvikling vil altid være afgørende for succes

Henrik Herold, direktør i Randers Regnskov og deltager i det lokale dommerpanel i Randers samt i det overordnede finaledommerpanel i forbindelse med Fremtiden Spirer 2016. For Henrik Herold er innovation og iværksætterånd helt afgørende for al udvikling – ikke mindst lokalt.

Foto: Randers Regnskov

”Jeg fascineres meget af selve skabelsesprocessen og af at se noget gro ud af det, der starter som ord og et rids på et stykke papir. Denne proces har ingen alder, om end den har ekstra brændstof, når man er ung. Jeg var med som lokal dommer i Fremtiden Spirer i efteråret 2016, og det var en meget positiv oplevelse. Fremtiden Spirer er lidt ligesom en omgang ”X-factor” for unge iværksætterspirer, hvor blandt andet et ”voksnet” og kompetent dommerpanel bestående af erfarne erhvervsfolk og iværksættere giver kvalificeret feedback på elevernes idéer. For de unge er dette set-up med til at gøre deres idéer lidt mere til virkelighed og reelle muligheder, der kan føres ud i livet, hvilket jo også er hele formålet med Fremtiden Spirer-konkurrencen.

Det er netop et af de steder, hvor jeg mener, at en lokal bank som Andelskassen i dén grad har sin berettigelse og kan være med til at gøre en forskel:

Ved at sætte ind med tiltag, der fremmer den innovative tænkning hos de unge og derigennem er med til at skabe grobund for den fremtidige lokale vækst og udvikling.

For udvikling vil altid være afgørende for succes. Jeg var selv med til at starte Randers Regnskov, og her har vi nu i mere end 20 år haft en lang udviklingsproces. En proces, der ikke må stoppe - for så mister vi vores evne til at være åbne for naturens forunderlighed og give den videre til vores mange gæster. Det fedeste er at lykkes – at kunne sige: ”Vi gjorde det”.

Udover vigtigheden af, at de lokale banker tager medansvar for udviklingen i lokalsamfundet og engagerer sig i lokale tiltag, er jeg også af den overbevisning, at især lokale pengeinstitutter er gode til det med kundenærhed. Jeg hører til den gammeldags type, som finder det vigtigt, at jeg sidder overfor en, der kender mig og mit lokalsamfund, når jeg skal drøfte noget så essentielt som finansiering af en livsdrøm, hvor man godt kan føle det, som om man hopper ud på dybt vand. Jeg bryder mig ikke om, når alting bliver for maskinelt og kører efter regneark, og da slet ikke, når de store beslutninger skal træffes. Derfor er der aldrig noget, der kan afløse den personlige kontakt mellem mennesker – uanset hvor digitalt samfundet bliver.”

Lars Stentoft, direktør for Kultur, Service & Events i Viborg Kommune og deltager i det lokale dommerpanel i Viborg i forbindelse med Fremtiden Spirer 2016.

Andelskassen er med til at skabe en god spiral

”Jeg synes, det giver rigtig god mening, at Andelskassen henvender sig målrettet til de unge mennesker i bankens lokalområder, der i dag er skoleelever, men om ikke ret mange år er nogle medarbejdere og ledere i virksomheder og institutioner. Dem kan man da som bank kun være interesseret i at skabe nogle gode relationer til, og for mig er det udtryk for rettidig omhu.

Og fremfor blot at tilbyde de unge mennesker lavrentekonti og lignende, ligesom alle banker gør, så gør Andelskassen sig med innovationsprojektet Fremtiden Spirer lækre over for de unge på en mere begavet måde, hvor de unge får en særlig relation til banken gennem det produkt, de er med til at udvikle i forbindelse med projektet.

Oven i dette kommer muligheden for at få gode råd og blive evalueret af lokale erhvervsfolk og vinde en præmie.

Set fra lokalområdet side er det altid rart, når erhvervslivet arbejder sammen – det være sig pengeinstitutter, virksomheder, kommuner, institutioner, foreninger osv. Det er meget positivt, at det lokale pengeinstitut går ind og understøtter den lokale talentudvikling og henvender sig til de unge mennesker, der har sagt ”vi vil godt lidt mere”. Et lokalområde, hvor talenterne trives og udvikles, går en lys fremtid i møde, for det avler lysten til, at endnu flere har lyst til at prøve deres talent af. Så på den måde synes jeg, at Andelskassen er med til at skabe en god spiral, der bare går opad og i den helt rigtige retning.”

Tydeligt, at Andelskassen ønsker at styrke det lokale

”Fremtiden Spirer er et rigtig godt initiativ. Generelt er initiativ omkring entreprenørskab godt. Vi har brug for opmærksomhed omkring iværksætteri og de muligheder, der er. Det er lidt atypisk, at en bank tager det op. Men jeg synes, det er positivt, at man går ind i den form for samarbejde med lokalsamfundet. Min tanke er, at alt det fokus, vi kan få på iværksætteri, er positivt og nødvendigt. Des flere der går ind og arbejder med det, des bedre. Og derfor er det meget positivt, at banken vælger at tage det op.

Man kan godt mærke, at Andelskassen ønsker at styrke det lokale. Det oplever jeg er anderledes end andre banker. Som lokal synes jeg, det er meget positivt, at man er aktiv. Jeg har den holdning, at hvis man er aktiv i lokalområdet, så gør man også en forskel.”

Vigtigt, at lokale banker er med til at åbne de unges øjne i forhold til uddannelse og arbejdsliv

”Aktiviteter som eksempelvis Fremtiden Spirer har stor betydning for lokalsamfundet af flere grunde. For det første får det gymnasieeleverne til at se på deres lokalsamfund med nye øjne i brainstorm- og idégenereringsprocessen. For det andet får de unge forhåbentlig ad den vej en forståelse for arbejdsmarkedet i lokalområdet, og hvilke typer jobs der findes og er brug for fremadrettet, så de efter endt videregående uddannelse kan se muligheder og perspektiv i at flytte tilbage til lokalområdet for at arbejde.

Dertil kommer, at en virksomhed, der igangsætter et sådant tiltag, bliver kendt i lokalområdet både som arbejdsplads og som bidragsyder til den lokale udvikling. Og så passer det rigtig godt

ind i den nye gymnasiereform, hvor gymnasierne via fag og projekter skal have fokus på karrierelæring. Dette gør vi på Det Blå Gymnasium blandt andet via deltagelse i Fremtiden Spirer og et tæt samarbejde med andre lokale aktører i Sønderborg.

De lokale virksomheders samarbejde med uddannelsesinstitutionerne bidrager til at gøre undervisningen endnu bedre, når der stilles opgaver til de unge mennesker. Eleverne bliver samtidig dygtigere og mere motiverede, når de arbejder med konkrete, virksomhedsnære problemstillinger. For virksomheden har et samarbejde blandt andet den fordel, at det giver eleverne indblik i virksomhedens arbejdsopgaver og kan vise eleverne mulighederne for uddan-

nelse og fremtidige job i virksomheden. Og forhåbentlig får virksomheden også værdi af samarbejdet ved at få nye og unge blikke på dens problemstilling. Der er altså tale om en win-win situation, hvor begge parter lærer nyt.

Det er derfor vigtigt, at lokale virksomheder – herunder banker – fortsat engagerer sig lokalt og derved er med til at åbne de unges øjne såvel i forhold til uddannelse som arbejdsliv.”

Annette Mosegaard, byrådsmedlem i Ikast-Brande Kommune. Har deltaget som dommer i det lokale Ikast-dommerpanel i Fremtiden Spirer i efteråret 2016.

Dorthe Milling
Stjernholm, Rektor
på Det Blå Gymnasium i
Sønderborg. Har deltaget
som dommer i det lokale
Sønderborg-dommerpanel i
Fremtiden Spirer i efteråret
2015 og 2016.

Privatøkonomi på skoleskemaet

I forbindelse med Pengeuge besøgte Andelskassens rådgivere seks lokale skoleklasser for at undervise eleverne i budgetter, renter, ÅOP – og ikke mindst i, hvordan man styrer uden om de økonomiske faldgruber, der lurser, når man bliver myndig.

Sammen med Danmarks Matematiklærerforening satte Finansrådet igen i 2016 privatøkonomi på skoleskemaet. Pengeuge er en landsdækkende indsats, der skal lære vores børn og unge de færdigheder, de har brug for, når de skal styre deres egen økonomi. Mere end 21.000 elever deltog i Pengeuge 2016, som foregik fra 14.-18. marts.

Vestervangsskolen i Randers var blandt de deltagende skoler, og tirsdag den 15. marts fik de 25 elever i 9.e besøg af en særdeles kompetent gæsteunderviser, idet Tomas Michael Jensen, som er viceadministrerende direktør i Danske Andelskassers Bank, lagde vejen forbi.

En god start på det økonomiske voksenliv

"I Andelskassen ser vi det som en vigtig opgave, at vi hjælper vores unge kunder med at komme godt fra land rent økonomisk," siger Tomas Michael Jensen. "Derfor inviterer vi også vores unge

kunder til et rådgivningsmøde i Andelskassen, når de fylder 18 år. Det er rigtig vigtigt, at unge mennesker får en god start på deres økonomiske voksenliv. Kommer man skævt i gang, kan uheldige beslutninger komme til at præge ens liv alt for meget.”

Alt for mange unge ender i gældsfælden

”Vi ved, at alt for mange unge ender i gældsfælden. Det gør de, fordi de aldrig har lært, hvordan man håndterer sin økonomi. Jeg vil gerne hjælpe de unge med at komme godt fra start, og derfor stiller jeg gerne op til at undervise på Vestervangsskolen i Randers i forbindelse med Pengeugen,” siger Tomas Michael Jensen.

Andelskassen havde i forbindelse med Pengeuge 2016 undervisere med på 6 skoler: Skærbæk Distriktskole, Hobro Søndre Skole, Vestervangsskolen i Randers, Tønder Ungdomsskole, Himmerlands Ungdomsskole og Arden Skole.

En analyse fra Finansrådet viser, at gældssætningen for alvor tager til i de tidlige aldre, men samtidig at den finansielle forståelse og de privatøkonomiske færdigheder først toppe sent i livet.

Netop derfor gælder det om at fange de unge forbrugere tidligt. Der var ca. 50.000 unge i alderen 18-30 år registreret med mindst én anmærkning i RKI-registret ultimo november 2015. De skylder i alt mere end 1,4 mia. kr.

Andelskassen underviser igen i 2017

I foråret 2017 står der igen ”Pengeuge” på uge 11, og fra den 13.-17. marts gæster Andelskassens rådgivere 9 lokale skoler:

- 13. marts: Lykkesgårdskolen i Varde
- 13. marts: Rosenvangskolen i Viby J ved Aarhus
- 14. marts: Fortunaskolen i Bramming
- 14. marts: Friskolen Hald Ege i Viborg
- 15. marts: Solhverv Privatskole i Hobro
- 15. marts: Tirsdalens Skole i Randers
- 17. marts: Markussskolen i Esbjerg
- 17. marts: Vestre Skole i Grenaa
- 17. marts: Augustenborg skole i Augustenborg

Finansiell
årsrapport 2016

6

” Rent økonomisk kommer banken ud med det bedste resultat i årevis, idet vi får et resultat før skat på 50 mio. kr.

*Jan Pedersen, adm. direktør
i Danske Andelskassers Bank A/S*

Selskabsoplysninger

Selskab

Danske Andelskassers Bank A/S

Baneskellet 1

8830 Tjele

CVR-nr.: 31843219

Hjemsted: Viborg Kommune, Danmark

Telefon: + 45 87 99 30 00

Telefax: + 45 87 99 31 97

Hjemmeside: www.andelskassen.dk

E-mail: webteam@andelskassen.dk

Banken er grundlagt i 1969 og optaget til handel på NASDAQ Copenhagen i 2011.

Bestyrelse

Advokat Jakob Fastrup, formand

Fhv. CFO Helle Okholm, næstformand

Jordbrugsteknolog og gårdejer Klaus Moltesen Ravn

Direktør Britt Hauervig

Gårdejer Asger Pedersen

Forretningsfører Tommy Skov Kristensen

Fhv. amtsborgmester og frugtavler Poul Erik Weber

Fhv. administrerende direktør i DLR Kredit A/S Bent Andersen

Kunderådgiver Anette Holstein Nielsen (medarbejdervalgt)

Gruppeleder Lona Elisabeth Linding (medarbejdervalgt)

Kundemedarbejder og tillidsrepræsentant Britta Rytter Eriksen (medarbejdervalgt)

Direktion

Administrerende direktør Jan Pedersen

Viceadministrerende direktør Tomas Michael Jensen

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling holdes den 26. april 2017 kl. 17.00 på bankens adresse.

Hoved- og nøgletal

Resultatopgørelse (koncern)

1.000 DKK.	2016	2015	2014	2013	2012
Renteindtægter	388.704	426.907	505.037	626.440	745.200
Renteudgifter	48.233	94.371	120.663	168.994	216.446
Netto renteindtægter	340.471	332.536	384.374	457.446	528.754
Udbytte af aktier mv	18.797	671	13.848	11.894	6.035
Gebyrer og provisionsindtægter - netto	228.657	233.960	219.414	209.292	215.559
Netto rente- og gebyrindtægter	587.925	567.167	617.636	678.632	750.348
Kursreguleringer	-21.663	16.229	64.963	5.781	11.155
Andre driftsindtægter	1.476	1.931	5.084	4.249	10.898
Udgifter til personale og administration	416.079	424.658	444.769	491.561	515.655
Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	7.164	7.963	33.576	8.406	11.827
Andre driftsudgifter	29.916	45.708	32.937	44.802	40.360
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv	64.557	118.446	153.283	524.324	342.154
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	0	0	0	0	-45.323
Resultat før skat	50.022	-11.448	23.118	-380.431	-182.918
Skat	12.042	425	2.747	1.848	-11.721
Årets resultat	37.980	-11.873	20.371	-382.279	-171.197
Rente til indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	25.555	566	0	0	0

Balance (koncern)

i 1.000 DKK.	2016	2015	2014	2013	2012
Tilgodehavender hos kreditinstitutter m.v.	922.263	747.651	408.127	323.674	379.314
Udlån	5.835.648	5.435.681	5.701.433	6.714.692	7.537.283
Obligationer og aktier	3.185.021	3.478.469	3.329.374	3.000.691	4.209.628
Gæld til kreditinstitutter	552.698	547.638	498.229	590.704	1.153.975
Indlån	8.407.003	8.316.820	8.564.666	8.875.838	9.324.035
Udstedte obligationer	0	0	6.575	14.410	1.016.920
Efterstillede kapitalindskud	131.429	130.841	434.177	644.282	749.499
Egenkapital	1.242.583	1.199.542	859.866	839.537	1.221.831
Aktiver i alt	10.690.223	10.548.370	10.793.161	11.322.386	13.883.234
Basisindtjening	162.759	129.463	143.113	177.308	222.070
Garantier	2.009.284	1.677.051	1.356.463	1.372.852	1.568.260
Antal medarbejdere	361	382	405	494	517

Nøgletal (koncern)

	2016	2015	2014	2013	2012
Kapitalprocent	15,7%	15,1%	15,7%	11,2%	15,1%
Kernekapitalprocent	15,7%	15,1%	15,7%	11,2%	14,9%
Egenkapitalforrentning før skat*)	2,5%	-1,1%	2,7%	-37,0%	-13,9%
Egenkapitalforrentning efter skat*)	1,9%	-1,2%	2,4%	-37,1%	-13,0%
Indtjening pr. omkostningskrone	1,09	0,98	1,03	0,64	0,81
Renterisiko	2,3%	2,1%	0,8%	3,6%	2,6%
Valutaposition	1,6%	0,6%	1,7%	3,5%	4,4%
Valutarisiko	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
Udlån i forhold til indlån	80,8%	80,4%	81,7%	92,1%	93,4%
Udlån i forhold til egenkapital	4,7	4,5	6,6	8,0	6,2
Periodens udlånsvækst	7,4%	-4,7%	-15,1%	-11,1%	-15,4%
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	176,0%	205,0%	236,3%	169,2%	251,0%
Summen af store eksponeringer	48,7%	50,5%	53,0%	46,4%	29,1%
Akkumuleret nedskrivningsprocent	11,1%	15,1%	15,8%	15,3%	11,5%
Periodens nedskrivningsprocent	0,7%	1,4%	1,8%	5,7%	3,3%
Afkastgrad *)	0,4%	-0,1%	0,2%	-3,4%	-1,2%
Periodens resultat ekskl. hybrid kernekapital efter skat pr. aktie *)	0,1	-0,2	0,4	-7,1	-3,2
Indre værdi ekskl. hybrid kernekapital pr aktie *)	8,2	17,7	16,0	15,3	23,0
Udbytte pr aktie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Børskurs/periodens resultat pr aktie *)	39,9	-13,3	19,6	-0,8	-3,0
Børskurs/indre værdi pr aktie *)	0,5	0,1	0,5	0,4	0,4

*) Nøgletallet er beregnet, som om den hybride kernekapital regnskabsmæssigt behandles som en forpligtelse. For definitioner af nøgletallene henvises til note 42.

Direktionens kommentarer

Kære aktionær

2016 har på flere måder været et godt og begivenhedsrigt år i Danske Andelskassers Bank.

Rent økonomisk kommer banken ud med det bedste resultat i årevis, idet vi får et resultat før skat på 50 mio. kr. mod eksempelvis -11 mio. kr. i 2015. Resultatfremgangen skyldes en stigning i netto rente- og gebyrindtægterne samt et fald i omkostningerne og ikke mindst faldende nedskrivninger. På udlånssiden fortsætter banken således den positive udvikling, og det er lykkedes at øge udlånet med 7 % siden slutningen af 2015 på trods af et særdeles konkurrencepræget marked – vel at mærke med stort fokus på at fastholde en fortsat høj kreditkvalitet. At bankens renteindtægter af udlån er faldet trods den betydelige stigning i udlånet understreger blot den skarpe priskonkurrence på området.

En stor del af bankens nyudlån er sket til nye erhvervs-kunder, mens udlånslysten hos privatkunderne stadig er relativt begrænset i bankens lokalområder. Vi forventer via en målrettet indsats at fastholde væksten i udlånet i 2017, hovedsageligt i forhold til erhvervsområdet.

Vi har over en periode oplevet forbedrede økonomiske vilkår for dansk landbrug, hvor en række tidligere trængte landmænd forventes at ville opleve en positiv udvikling i deres økonomi på grund af stigende afregningspriser.

De forbedrede rammevilkår forventes i 2017 at føre til lavere nedskrivninger på udlån til landbrug. Der vil naturligvis fortsat være landbrugsbedrifter, som er økonomisk udfordrede, men alt i alt ser det positivt ud for udviklingen i dansk landbrug i 2017.

Forbedringerne for landbruget har sammen med de generelt bedre økonomiske vilkår for bankens øvrige kunder allerede på nuværende tidspunkt ført til et væsentlig fald i nedskrivningsniveauet. I 2016 er nedskrivningerne faktisk faldet med hele 45 % siden samme periode 2015, og det er noget, der kan mærkes i en bank som Danske Andelskassers Bank.

Organisatorisk er der også sket store ændringer i 2016. I juni valgte vi at slanke bankens øverste ledelseslag og i den forbindelse nedlægge nogle funktioner, heriblandt regionsledelsen og økonomidirektørfunktionen. Med denne organisationsændring er der skabt en fladere organisation med kortere og mere effektive beslutningsveje.

I efteråret 2016 blev fem mindre filialer sammenlagt til to store filialer. Filialerne i Aars og Hadsund blev således sammenlagt med filialen i Hobro, mens filialen i Ølgod blev sammenlagt med filialerne i Varde og Esbjerg. Med sammenlægningerne er der nu skabt endnu større og mere slagkraftige

filialer i Hobro og Varde, hvor mange kompetencer er samlet på et sted.

I løbet af sommeren har banken desuden lukket for kasserne i de filialer, der stadig havde kassebetjening – dette først og fremmest som en konsekvens af den ændrede kundeadfærd, hvor teknologiske og digitale løsninger efterhånden tager over på mange områder. Samtidig er det forhåbningen, at kasselukningerne vil nedsætte risikoen for røverier.

Mange andre store begivenheder har fyldt i årets løb såsom den ekstraordinære generalforsamling i december 2016, gennemførelsen af yderligere to omgange af Fremtiden Spirer, som er bankens innovationskonkurrence for unge, samt ikke mindst afholdelsen af flere lokale arrangementer og gå hjem-møder, hvor temaer som vækst, velstand og lige vilkår i hele Danmark var på programmet – dette som led i bankens aktive medlemskab af landsforeningen Danmark på Vippen.

Og så har vi gennem hele året arbejdet målrettet og benhårdt med at videreudvikle og implementere bankens nye strategi – et arbejde, som samtlige medarbejdere har været en aktiv del af, og som blev påbegyndt i starten af 2016 og naturligvis vil fortsætte, da der er tale om en langsigtet strategi. Kort fortalt er hovedfokus i strategien at skabe mere tid til kunder og bruge tiden sammen med kunderne bedst muligt. Der har været arbejdet intenst med dette gennem hele året, og allerede nu viser resultaterne sig på forskellig vis, men måske allertydeligst ved, at vi i dag holder væsentligt flere kundemøder end for blot et halvt år siden, og samtidig er tilfredsheden med møderne steget både blandt privat- og erhvervs-kunder.

I 2017 vil Danske Andelskassers Bank fokusere på en fortsat positiv udvikling af forretningen, så vi i endnu højere grad kan virkeliggøre de vigtigste mål i bankens strategi: At sikre os livstidskunder og skabe reel værdi for såvel kunder som lokalsamfund. Vi tror fuldt og fast på, at gode og nære kunderelationer altid vil være moderne, og det er samtidig der, hvor vi som bank er allerstærkest og kan være med til at gøre en betydelig forskel.

Sammen kan vi mere.

På direktionens vegne

Jan Pedersen
Adm. direktør

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har i dag behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016 for Danske Andelskassers Bank A/S.

Koncernregnskabet aflægges i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede finansielle selskaber. Årsregnskabet for moderselskabet aflægges i overensstemmelse med Lov om finansiell virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og moderselskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og moderselskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og moderselskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultater og den finansielle stilling som helhed for de virksomheder, der er omfattet af koncernregnskabet, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og moderselskabet står overfor.

Opmærksomheden henledes på årsrapportens note 2, "Væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger", hvor blandt andet bankens kapitalforhold er beskrevet.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Hammershøj, den 27. februar 2017

Direktionen

Jan Pedersen
Adm. direktør

Tomas Michael Jensen
Viceadm. direktør

Hammershøj, den 27. februar 2017

Bestyrelsen

Jakob Fastrup
Formand

Helle Okholm
Næstformand

Bent Andersen

Britta Rytter Eriksen

Britt Hauervig

Tommy Skov Kristensen

Lona Elisabeth Linding

Anette Holstein Nielsen

Asger Pedersen

Klaus Moltesen Ravn

Poul Erik Weber

Den uafhængige revisors erklæringer

Til kapitalejerne i Danske Andelskassers Bank A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Danske Andelskassers Bank A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet giver et retvisende billede af koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Det er endvidere vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt resultatet af selska-

bets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centrale forhold

Nedskrivninger på udlån og garantier
<p>Udlån og garantier udgør 5.836 mio.kr. pr. 31. december 2016, og der er foretaget nedskrivninger herpå med 65 mio. kr. pr. 31. december 2016 i såvel koncernregnskabet som årsregnskabet. Fastlæggelsen af forudsætninger for målingen af nedskrivninger er forbundet med høj grad af subjektivitet, idet den i stor udstrækning er baseret på ledelsens skøn. Som følge af væsentligheden af disse skøn og størrelsen af udlån og garantier i koncernen og selskabet er revisionen af nedskrivninger på udlån og garantier et centralt forhold ved revisionen. Ændringer i forudsætninger og den anvendte metodik kan have stor indvirkning på målingen af nedskrivninger på udlån og garantier.</p> <p>Principperne for opgørelse af nedskrivningsbehovet er beskrevet i anvendt regnskabspraksis, og ledelsen har nærmere beskrevet håndteringen af kreditrisici samt vurdering af nedskrivningsbehovet i note 35 i koncernregnskabet.</p>

Forholdet er behandlet således i revisionen
<p>Vores revision har omfattet en gennemgang af virksomhedens forretningsgange for nedskrivninger på udlån og garantier, test af relevante kontroller og analyse af udviklingen i kreditkvaliteten på udlån mv., herunder størrelsen af nedskrivningerne.</p> <p>Vores revisionshandlinger har desuden omfattet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stikprøvevis test af eksponeringer for at sikre, at der sker rettidig identifikation af værdiforringelse af udlån og garantier, herunder at der foretages tilfredsstillede nedskrivning • Udfordring af de anvendte metoder ud fra vores branchekendskab og erfaring med sektoren • Vurdering af væsentlige ændringer i forudsætningerne i forhold til branchestandarder og historiske data

De forhold vedrørende udlån og garantier, som indeholder størst skøn, og som derfor kræver øget opmærksomhed ved revisionen, er:

- Vurdering af om udlån og garantier er værdiforringet
- Værdiansættelse af sikkerheder og fremtidige pengestrømme, som indgår i beregningen af nedskrivningsbehovet på værdiforringede udlån
- Ledelsesmæssige skøn. Vores revision har omfattet en gennemgang af virksomhedens forretningsgange for nedskrivninger på udlån og garantier, test af relevante kontroller og analyse af udviklingen i kreditkvaliteten på udlån mv., herunder størrelsen af nedskrivningerne.

- Indsamling af revisionsbevis for ledelsesmæssige skøn med særlig fokus på konsistens i metoden og objektivitet hos ledelsen.

Koncernens og selskabets opfyldelse af regulatoriske kapitalkrav

Ledelsen har i note 2 redegjort for forventningerne til, at koncernen og selskabet via løbende indtjening fortsat vil opfylde alle kapitalnøgletal ved udgangen af 2017. Det er samtidig ledelsens forventning, at koncernen og selskabet også fremadrettet vil kunne fastholde en tilstrækkelig kapitalmæssig dækning i forhold til den løbende indfasning af de øgede kapitalkrav. Ledelsens forventninger er forbundet med flere skøn, hvorfor koncernens og selskabets opfyldelse af de regulatoriske kapitalkrav har været et centralt forhold ved revisionen.

De forhold, der indeholder størst usikkerhed i forhold til koncernens og selskabets opfyldelse af de regulatoriske kapitalkrav, og som derfor har krævet øget opmærksomhed ved revisionen, er:

- Den af ledelsen udarbejdede kapitalplan for årene 2017 - 2021, herunder de heri indlagte forudsætninger mv.
- Ledelsens forventninger til den løbende indtjening i perioden 2017 - 2021, herunder basisindtjening, kursreguleringer, samt tab og nedskrivninger på udlån mv.
- Ledelsens forventninger til ændret lovgivning og andre forhold der kan påvirke koncernens og selskabets muligheder for at opfylde de regulatoriske kapitalkrav.

I tilknytning hertil har ledelsens omtale af forholdet i ledelsesberetningen samt koncernregnskabet note 2 været et centralt forhold ved revisionen.

Forholdet er behandlet således i revisionen

Baseret på vores risikovurdering har vi foretaget en gennemgang og test af den af ledelsen udarbejdede kapitalplan for årene 2017 - 2021, og de heri indlagte forudsætninger. Vi har endvidere gennemgået og efterprøvet ledelsens forventninger til ændret lovgivning og andre forhold, der kan påvirke koncernens og selskabets muligheder for at opfylde de regulatoriske kapitalkrav.

Vores revisionshandlinger har desuden omfattet:

- Kontrol af den indre sammenhæng i kapitalplanen, herunder kontrol af sammentællinger, efterregning af kapitalnøgletal mv.
- Gennemgang og selvstændig udfordring af det af ledelsen udarbejdede budget for 2017, samt estimater for perioden 2018 - 2021 med vurdering af de underliggende forudsætninger, herunder realisme og følsomhed, for budget og estimater i forhold til basisindtjening, kursreguleringer, tab og nedskrivninger på udlån og garantier, ændret lovgivning samt andre forhold mv.

Baseret på vores forståelse af forholdet og ledelsens behandling heraf har vi kontrolleret, at ledelsens omtale heraf i ledelsesberetningen og koncernregnskabet note 2 er tilstrækkelig og passende.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentlig inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Andre Oplysninger

Ledelsen er ansvarlig for Andre Oplysninger. Andre Oplysninger omfatter oplysningerne i afsnit 1-5, jf. årsrapportens indholdsfortegnelse på side 4-5, men omfatter ikke koncern- og årsregnskabet og vores erklæring herom.

Vores konklusion om koncern- og årsregnskabet dækker ikke Andre Oplysninger, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om disse.

I tilknytning til vores revision af koncern- og årsregnskabet er det vores ansvar at læse Andre Oplysninger og i den forbindelse overveje, om Andre Oplysninger er væsentligt inkonsistente med koncern- og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i Andre Oplysninger, skal vi rapportere om dette forhold. Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber samt for at udarbejde et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilside-sættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

København, den 27. februar 2017

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR.nr. 33963556

Anders Oldau Gjelstrup
Statsautoriseret revisor

Jakob Lindberg
Statsautoriseret revisor

Intern revisions erklæringer

Påtegning på årsregnskabet

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet for Danske Andelskassers A/S giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber, for så vidt angår koncernregnskabet, samt i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed for så vidt angår årsregnskabet.

Den udførte revision

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Danske Andelskassers A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og efter internationale standarder om revision vedrørende planlægning og udførelse af revisionsarbejdet.

Vi har planlagt og udført revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, at koncernregnskabet og årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation. Vi har deltaget i revisionen af alle væsentlige og risikofyldte områder.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiell virksomheds krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Andre oplysninger

Ledelsen er ansvarlig for Andre Oplysninger. Andre Oplysninger omfatter oplysningerne i afsnit 1-5, jf. årsrapportens indholdsfortegnelse på side 4-5, men omfatter ikke koncern- og årsregnskabet og vores erklæring herom.

Vores konklusion om koncern- og årsregnskabet dækker ikke Andre Oplysninger, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om disse.

I tilknytning til vores revision af koncern- og årsregnskabet er det vores ansvar at læse Andre Oplysninger og i den forbindelse overveje, om Andre Oplysninger er væsentligt inkonsistente med koncern- og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i Andre Oplysninger, skal vi rapportere om dette forhold. Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

Hammershøj, den 27. februar 2017

Kristian Thorgaard Sørensen
Revisionschef

Koncernledelsesberetning

Hovedaktivitet

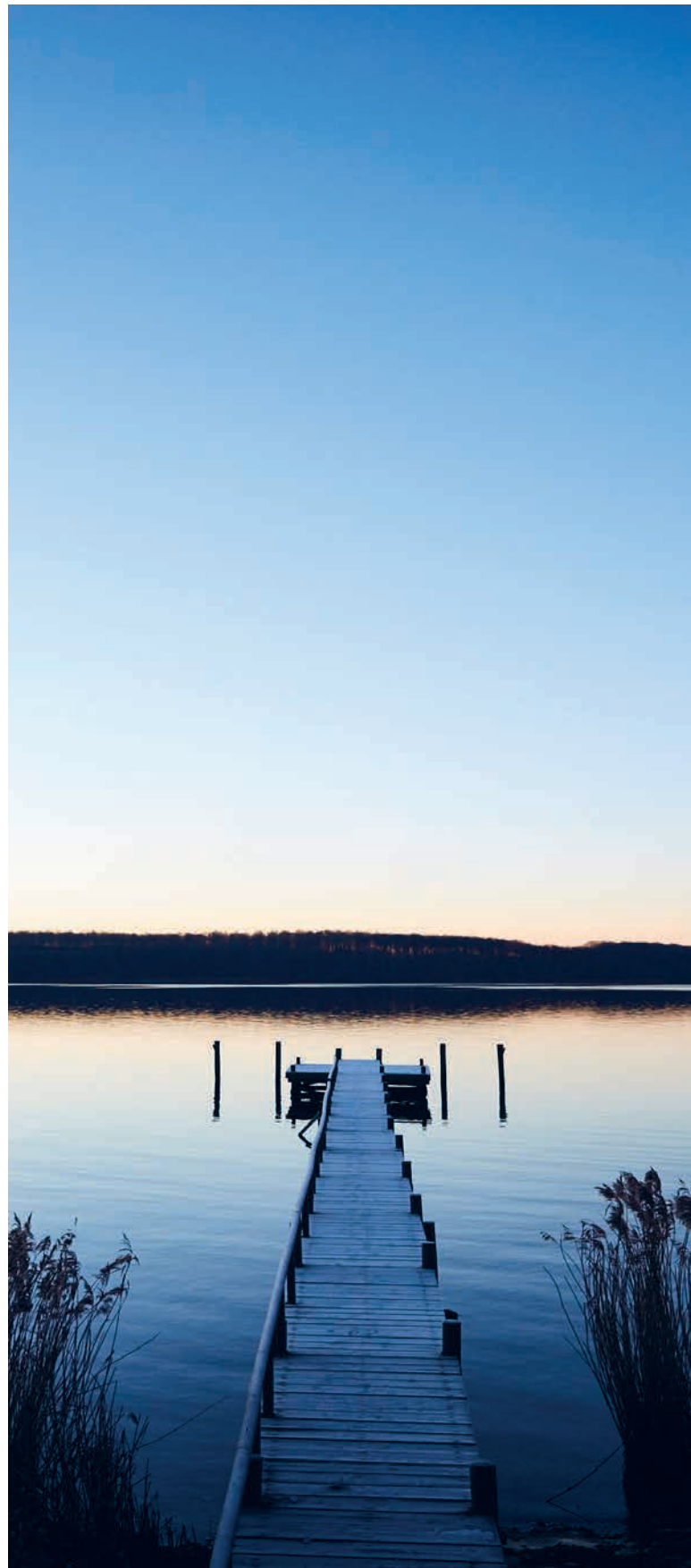
Danske Andelskassers Bank er et dansk pengeinstitut, hvis primære formål er at levere bankydelser til privatkunder samt små og mellemstore erhvervs kunder i bankens lokalområder. Banken har en stærk lokal forankring, og flertallet af kunderne bor, arbejder eller driver virksomhed uden for de større byer i Jylland og på Fyn. Endvidere leverer banken finansielle løsninger til andre finansielle institutioner, der i mange tilfælde har en lignende lokal forankring i deres markedsområder. Bankens to datterselskaber har investering i ejendomme samt udlejning af ejendomme inden for koncernen som hovedaktivitet. Datterselskabernes aktiviteter udgør en mindre del af de samlede aktiviteter i koncernen og den samlede økonomiske stilling.

På datoen for offentliggørelsen af denne årsrapport bliver kunderne i Danske Andelskassers Bank betjent via 351 medarbejdere fordelt på bankens 17 fuldtidsåbne filialer, et KundeServicecenter, "Andelskassen Direkte", som betjener bankens fjernkunder, samt tre regionalt placerede erhvervscentre og et landbrugscenter. Dertil kommer en række centralt placerede specialister og supportfunktioner på bankens hovedkontor. Kunderne bliver endvidere serviceret gennem et bredt udvalg af selvbetjeningsløsninger. Hovedparten af disse er digitale som eksempelvis netbank, mobilbank, pengeautomater og ikke mindst pengeoverførselstjenesterne Swipp/MobilePay. Der arbejdes løbende med udviklingen af yderligere digitale tiltag med henblik på at øge fleksibiliteten og dermed forbedre kundeoplevelsen.

At fremstå attraktiv over for kunderne er afgørende for bankens succes, og her spiller den gode kundeoplevelse samt attraktive produkter og konkurrencedygtige priser en vigtig rolle. Et af de områder, der igennem længere tid har været særligt fokus på, er optimering af bankens service over for kunderne, blandt andet i form af affoldelsen af et øget antal rådgivningsmøder, hvor kunderne får mulighed for at få en gennemgang af deres økonomi, så de får det nødvendige overblik. Rådgivningsmøderne tager altid udgangspunkt i den enkelte kundes aktuelle livsfase og finansielle ståsted.

På produktsiden tilbyder banken en bred vifte af produkter til både privat- og erhvervs kunder og bestræber sig på at være med fremme og løbende optimere nuværende produkter såvel som udvikle nye. Dertil kommer, at banken til enhver tid kan trække på et solidt bagland af specialister, der kan rådgive om eksempelvis bolig, investering, pension, forsikring, Private Banking, udlandsforretninger og generationsskifte.

Danske Andelskassers Bank er således en full-service bank med en lang række løsninger, der hjælper kunderne med både den daglige økonomi og de større økonomiske beslutninger.

Udvikling i fortsættende aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatopgørelse

Resultat

Danske Andelskassers Bank fik i 2016 et resultat før skat på 50 mio. kr. mod et resultat før skat i 2015 på -11 mio. kr. Efter skat blev resultatet i 2016 på 38 mio. kr. mod -12 mio. kr. i 2015.

Fremgangen i resultatet før skat skyldes en stigning i netto rente- og gebyrindtægterne samt et fald i omkostningerne og ikke mindst faldende nedskrivninger. Årets resultat er endvidere påvirket af kurstabet i 1. kvartal på 39 mio. kr. på bankens aktier i Sparinvest Holdings delvist opvejet af udbyttet fra samme på 18 mio. kr. Desuden er resultatet påvirket af hensættelsen på 23 mio. kr. vedrørende tilpasninger af bankens organisation samt betydelige udgifter relateret til den ekstraordinære generalforsamling afholdt den 5. december 2016.

2. halvår bidrager med et positivt resultat før skat på 67 mio. kr., hvorimod 1. halvår bidrager med et underskud på 17 mio. kr. Det er opfattelsen, at udviklingen understreger virkningen af bankens strategi og gennemførte effektiviseringer.

Resultatet for 2016 betegnes som acceptabelt.

Disponering af årets resultat

Resultatet efter renter til ejere af hybride kernekapitalinstrumenter og anden totalindkomst overføres til egenkapitalen.

Basisindtjening

Danske Andelskassers Banks basisindtjening – resultat før skat ekskl. kursreguleringer, nedskrivninger, omstruktureringssudgifter og sektorløsninger mm. – blev i 2016 på 163 mio. kr. mod 130 mio. kr. i 2015, svarende til en stigning på 25 %.

Basisindtjening er opgjort således:

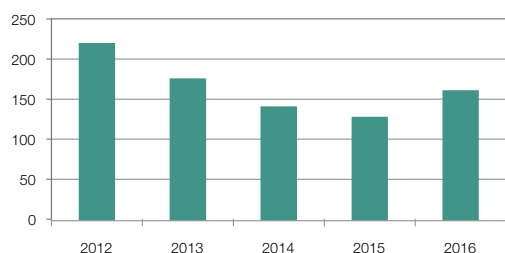
1.000 DKK.	2016	2015
Resultat før skat	50.022	-11.448
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	64.557	118.446
Kursreguleringer	21.663	-16.229
Udgifter vedrørende omstruktureringer og sektorløsninger	23.227	38.694
Ekstraordinær generalforsamling	3.290	0
Basisindtjening	162.759	129.463

Basisindtjeningen ligger inden for det forventede interval for 2016 på 160 - 200 mio. kr. som oplyst i selskabsmeddelelse 9/2016 den 11. maj 2016.

Udviklingen i basisindtjeningen skyldes stigende netto renteindtægter og aktieudbytte samt faldende omkostninger.

” Fremgangen i resultatet før skat skyldes en stigning i netto rente- og gebyrindtægterne samt et fald i omkostningerne og ikke mindst faldende nedskrivninger.

Basisindtjening (mio kr.)

Basisindtjeningen har over de seneste fem kvartaler vist følgende udvikling:

Mio. kr.	4. kv. 2016	3. kv. 2016	2. kv. 2016	1. kv. 2016	4. kv. 2015
Nettorenteindtægter	88	86	85	82	87
Netto rente- og gebyrindtægter	150	141	140	157	147
Omkostninger	102	90	113	111	100
Andre indtægter og udgifter	-3	-1	-4	-1	-2
Basisindtjening	45	50	23	45	45

Rente- og gebyrindtægter

Danske Andelskassers Banks netto rente- og gebyrindtægter blev i 2016 på 588 mio. kr. mod 567 mio. kr. i 2015, hvilket er en stigning på 4 %.

Udviklingen skyldes flere faktorer.

Banken har i et meget konkurrencepræget marked – vel at mærke med stort fokus på at fastholde en fortsat høj kreditkvalitet – formået at øge det samlede udlån med 7 %. Trods den betydelige stigning i udlånet er renteindtægterne af udlån faldet. Dette understreger den skarpe priskonkurrence på udlån.

Faldet i renteindtægterne er delvist opvejet af et fald i renteudgifterne til indlån. Faldet i renteudgifterne til indlån skyldes dels nedsættelse af rentesatser og dels udløb af højrenteprodukter med fast rente. Bankens betydelige indlånsoverskud i kombination med et fortsat lavrentemiljø, hvor genplaceringer i visse tilfælde sker til negative rentesatser, giver betydelige indtjeningsmæssige udfordringer.

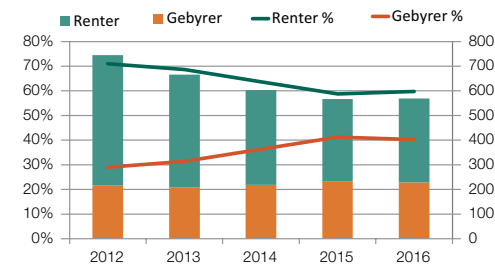
Herudover har gennemførelsen af bankens kapitalplan medført en reduktion i renteudgifterne til den statslige hybride kernekapital. I december 2015 blev lånet samlet set nedbragt fra nom. 400 mio. kr. til 120 mio. kr. I 2016 er renteudgiften således reduceret med 33 mio. kr. i forhold til 2015.

Gebyrindtægterne er faldet en smule fra 246 mio. i 2015 til 240 mio. kr. i 2016. Faldet skyldes et fald i de aktivitetsbaserede gebyrer, hvor den lavere aktivitet vedrørende konvertering af realkreditlån set i forhold til den ekstraordinært høje aktivitet i begyndelsen af 2015 har haft den største betydning. Den højere udlånsaktivitet i 2016 har dog begrænset faldet i de aktivitetsbaserede gebyrer. Porteføljegebyrerne, som blandt andet omfatter provisionsindtægter fra vores samarbejdspartnere for investerings- og realkreditprodukter, er nogenlunde uændrede.

Kursreguleringer

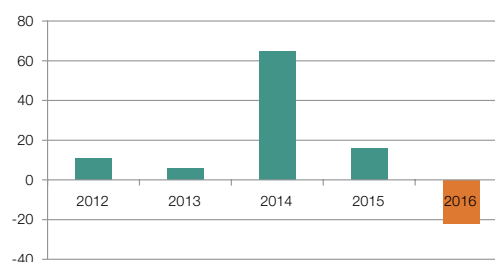
Danske Andelskassers Bank havde pr. 31. december 2016 en obligationsbeholdning med en kursværdi på 2.815 mio. kr. mod 3.115 mio. kr. i 2015. Banken fører generelt en forsigtig fondspolitik, og langt størstedelen af bankens obligationsbeholdning er AAA-ratede danske realkreditobligationer. Herudover har banken en beholdning af børsnoterede virksomhedsobligationer. Beholdningen er øget med 43 mio. kr. fra 330 mio. kr. i 2015 til 373 mio. kr. i 2016 og holdes med henblik på at sikre et fornuftigt afkast af likviditeten.

Rente- og gebyrindtægter (mio kr.)

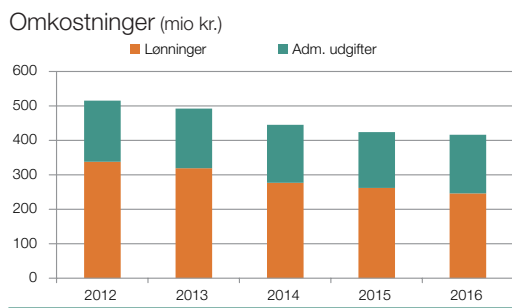

” Banken har i et meget konkurrencepræget marked – vel at mærke med stort fokus på at fastholde en fortsat høj kreditkvalitet – formået at øge det samlede udlån med 7 %.

Kursreguleringer (mio kr.)

” Danske Andelskassers Banks samlede omkostninger til lønninger og administration faldt i 2016 til 416 mio. kr. mod 425 mio. kr. i 2015. Det svarer til et fald på 2 %.

Værdien af aktiebeholdningen er i 2016 nogenlunde uændret i forhold til 2015. Størstedelen af aktiebeholdningen omfatter sektoraktier i selskaber, der samarbejdes med om produkter, betalingsformidling og administration. Af den samlede aktiebeholdning pr. 31. december 2016 på 370 mio. kr. udgjorde beholdningen af sektoraktier 266 mio. kr. Beholdningen er i 2016 nedbragt med salget af aktier i DLR Kredit A/S med en kursværdi på 47 mio. kr. Herudover er obligationsbaserede investeringsforeningsbeviser omlagt til kapitalforeningsbeviser, hvilket har øget aktiebeholdningen med omtrent samme beløb.

Danske Andelskassers Bank fik i 2016 et kurstab på 22 mio. kr. mod en kursgevinst i 2015 på 16 mio. kr. Kurstabet på 39 mio. kr. på bankens aktier i Sparinvest Holdnings SE er, som oplyst i selskabsmeddelelsen af 14. april 2016, således den væsentligste årsag til årets kurstab. Kurstabet skal ses i sammenhæng med aktieudbyttet på 18 mio. kr. fra samme.

I kursreguleringerne indgår endvidere dagsværdireguleringen af investeringsejendomme, som i 2016 resulterede i nedskrivninger på 2 mio. kr. mod opskrivninger i 2015 på 2 mio. kr.

Omkostninger

Danske Andelskassers Banks samlede omkostninger til lønninger og administration faldt i 2016 til 416 mio. kr. mod 425 mio. kr. i 2015. Det svarer til et fald på 2 %.

Lønomsomkostningen er faldet med 6 % fra 262 mio. kr. til 246 mio. kr. Faldet understreger effekten af den løbende tilpasning og optimering af organisationen. Optimeringen er sket i forhold til et øget kompetenceniveau, men også i form af effektiviseringer gennem nedlæggelse af stillinger. Dette illustreres af, at det faktiske antal ansatte i Danske Andelskassers Bank er faldet fra 373 ved udgangen af 2015 til 351 ved udgangen af 2016. Det gennemsnitlige antal medarbejdere er i 2016 faldet fra 382 til 361.

Øvrige administrationsudgifter er steget med 5 %. Stigningen skyldes blandt andet øgede IT-udgifter til digitale løsninger samt øgede udgifter i forbindelse med udarbejdelsen og implementeringen af bankens strategi. Lokaleudgifter er modsætningsvis faldet som følge af den gennemførte tilpasning af organisationen og lukning af filialer.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter er faldet fra 46 mio. kr. i 2015 til 30 mio. kr. i 2016.

Implementeringen af direktiverne DGSD og BRRD har medført et betydeligt fald i udgifterne til sektorløsninger. Hvor bidraget til de hidtidige ordninger for bankens vedkommende var på 20 mio. kr. i 2015, er udgiften i 2016 faldet til 0,4 mio. kr.

Fortsat effektivisering og tilpasning af bankens organisation, struktur og processer har medført, at der i 2016 er hensat 23 mio. kr. vedrørende forpligtelser til afskedigede og fritstillede medarbejdere. I 2015 udgjorde hensættelsen 19 mio. kr.

Nedskrivninger på udlån mv.

Danske Andelskassers Bank havde i 2016 et markant lavere nedskriv-

ningsniveau end i 2015. Nedskrivningerne udgjorde 65 mio. kr. i 2016 mod 118 mio. kr. i 2015, hvilket svarer til et fald på 45 %.

I ugerne 43 og 45 2016 var Finanstilsynet på inspektion i Danske Andelskassers Bank A/S. Finanstilsynet gennemgik de 43 største udlån samt 150 tilfældigt udvalgte udlån via en stikprøve. Finanstilsynet var generelt enig i nedskrivningsniveauet i de gennemgåede udlån. Der blev fundet yderligere nedskrivninger på 5,6 mio. kr. i et enkelt engagement, som indgår i nærværende årsrapport.

Selvom Finanstilsynets kunne konstatere tegn på forbedringer i boniteten i de gennemgåede udlån, er det Finanstilsynets opfattelse, at banken stadig har en del kunder med svaghestegn og objektiv indikation på værdiforringelse. Bankens høje andel af udlån til landbruget gør samtidig banken følsom over for udsving i blandt andet afregningspriser og jordpriser.

Nedskrivningerne på udlån til landbrug tegner sig fortsat for størstedelen af nedskrivningerne. De økonomiske vilkår og bytteforholdene for landbrugserhvervet er i løbet af 2016 forbedret. De generelle ændringer har ført til lavere nedskrivninger på udlån til landbrug end forventet. Der er dog fortsat landbrugsbedrifter, som er økonomisk udfordrede, og som derfor har påvirket nedskrivningsniveauet i opadgående retning.

Banken forventer yderligere forbedringer i rammevilkårene i 2017, men trods forbedringerne vil der også i 2017 være landbrugsbedrifter, som er økonomiske udfordrede. Bankens følger udviklingen meget nøje og sikrer en tæt kontakt med landbrugskunderne og en grundig styring, som gør det muligt at vurdere situationen løbende og lave de nødvendige tiltag.

Balance

Balancen i Danske Andelskassers Bank var pr. 31. december 2016 på 10.690 mio. kr. mod 10.548 mio. kr. pr. 31. december 2015 og var dermed nogenlunde uforandret.

Udlån

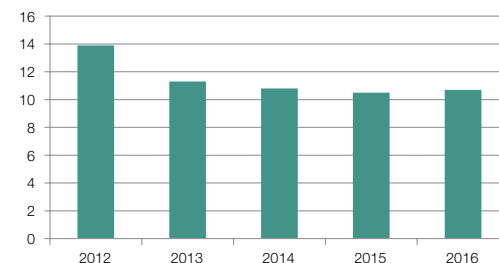
Danske Andelskassers Banks udlån og tilgodehavender var pr. 31. december 2016 på 5.836 mio. kr. mod 5.436 mio. kr. pr. 31. december 2015. Det svarer til en stigning på 7 %.

I et presset udlånsmarked er det efter en målrettet indsats lykkedes banken at øge udlånet i løbet af 2016. En betydelig del af nyudlånet er sket til nye erhvervs-kunder og inden for forskellige brancher, blandt andet energi og ejendomme. Den samlede andel af udlån og garantier til erhverv er således steget fra 59 % til 62 %. Landbrugssektoren er den største enkeltsektor og tegnede sig pr. 31. december 2016 for 25 % af bankens udlån og garantier mod 26 % i 2015.

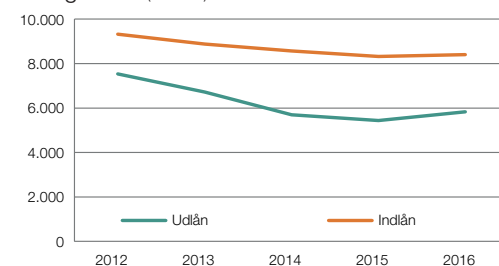
Udlånet til private kunder er modsætningsvis faldet og udgør ved udgangen af 2016 38 % af de samlede udlån og garantier mod 41 % ved udgangen af 2015. Markedet for udlån til private kunder er fortsat begrænset i bankens markedsområde uden for de store byer i Jylland og på Fyn, og der ses et højt niveau for afvikling af eksisterende lån og kreditter.

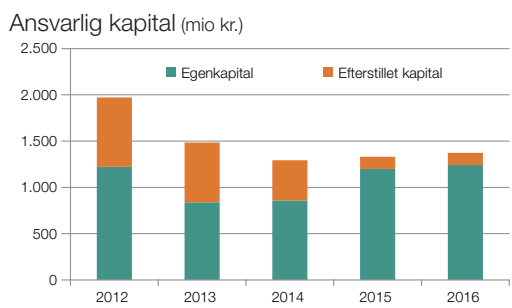
” Danske Andelskassers Bank havde i 2016 et markant lavere nedskrivningsniveau end i 2015. Nedskrivningerne udgjorde 65 mio. kr. i 2016 mod 118 mio. kr. i 2015, hvilket svarer til et fald på 45 %.

Balance (mio kr.)

Ind- og udlån (mio kr.)

Den samlede nedskrivnings- og hensættelseskonto var pr. 31. december 2016 på 977 mio. kr. mod 1.266 mio. kr. pr. 31. december 2015. Faldet skyldes betydelige tabsafskrivninger af udlån og garantier, hvorpå der har været foretaget nedskrivninger og hensættelser til imødegåelse af forventede tab. Andelen af udlån på nedskrivnings- og hensættelseskontoen, hvor der stadig sker rentebetaling, var pr. 31. december 2016 på 76 % mod 61 % pr. 31. december 2015.

For yderligere information om bankens udlånsportefølje henvises til bankens udlånsredegørelse, der kan findes på hjemmesiden www.andelskassen.dk.

Der henvises endvidere til blandt andet omtalen af Særlige risici i nærværende årsrapport.

Indlån

Danske Andelskassers Banks indlån var pr. 31. december 2016 på 8.407 mio. kr. mod 8.317 mio. kr. pr. 31. december 2015. Det svarer til en mindre stigning på 1 %.

Garantier

Danske Andelskassers Banks samlede garantier var pr. 31. december 2016 på 2.009 mio. kr. mod 1.677 mio. kr. pr. 31. december 2015. Der er tale om en betydelig stigning på 20 %, hvilket blandt andet skyldes en stigning i arbejdsgarantier og finansgarantier.

Likviditet

Danske Andelskassers Bank havde pr. 31. december 2016 en likviditetsmæssig overdækning i forhold til Lov om finansiel virksomhed §152 på 176 % mod 205 % pr. 31. december 2015. Der er således også en væsentlig overdækning i forhold til 50 %-kravet, der er en del af Finanstilsynets tilsynsdiamant.

Den likviditetsmæssige opfyldelse af LCR er pr. 31. december 2016 på 250 % mod 160 % pr. 31. december 2015. Likviditetskravet under LCR er i 2016 på 70 %.

Samlet set er den væsentligste baggrund for bankens tilfredsstillende likviditetssituation et indlånsoverskud, hvilket illustreres af, at bankens udlån i forhold til indlån pr. 31. december 2016 udgør 81 %.

Egenkapital og efterstillet kapital

Danske Andelskassers Banks egenkapital var pr. 31. december 2016 på 1.243 mio. kr. mod en egenkapital på 1.200 mio. kr. pr. 31. december 2015.

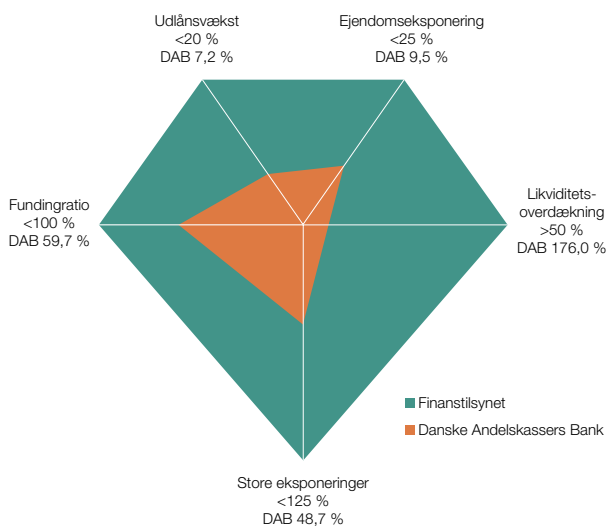
I egenkapitalen pr. 31. december 2016 indgår 262 mio. kr. som udstedte hybride kernekapitalinstrumenter (AT1) mod 232 mio. kr. 31. december 2015. Hybride kernekapitalinstrumenter klassificeres regnskabsmæssigt som egenkapital.

Herudover har banken pr. 31. december 2016 efterstillet kapital på 131 mio. kr. i form af hybrid kernekapital, der blev optaget som en del af Lov om statsligt kapitalindsud i kreditinstitutter (Bankpakke II). Lånet blev som led i bankens kapitalplan nedbragt i 2015 fra nom. 400 mio. kr. til 120 mio. kr., eller 131 mio. kr. inkl. step-up.

Tilsynsdiamanten

Tilsynsdiamanten fastlægger en række særlige risikoområder med angivne grænseværdier, som institutterne som udgangspunkt bør ligge inden for. Opgørelse af tilsynsdiamantens grænseværdier for Danske Andelskassers Bank A/S fremgår nedenfor. Danske Andelskassers Bank A/S overholder alle grænseværdier.

Tilsynsdiamant pr. 31. december 2016

Opfyldelse af regulatoriske kapitalkrav og det individuelle solvensbehov

Regulatoriske kapitalkrav

Den løbende implementering af CRR, indfasningen af kapitalbuffer samt overgangsregler for medregning af statslig hybrid kernekapital optaget i henhold til Bankpakke II, hvor denne ikke kan medregnes i kapitalgrundlaget efter 31. december 2017, har medført, at banken planmæssigt arbejder med at styrke kapitalgrundlaget, hvilket er afspejlet i bankens kapitalplan for perioden 2017-2021. Formålet med kapitalplanen er at fastlægge de generelle principper for Danske Andelskassers Bank A/S' kapitalplanlægning samt tage stilling til, hvordan banken forventer at kunne overholde de regulatoriske kapitalkrav i fremtiden. Kapitalplanen indeholder herudover en pligtmæssig overordnet nødplan, der kan tages i anvendelse i tilfælde af afvigelser til de fastsatte forventninger og forudsætninger, samt hvis der indtræffer uventede væsentlige begivenheder.

Som led i kapitalplanen er kapitalgrundlaget i henholdsvis december 2015 og februar 2016 styrket ved aktiekapitaludvidelsen på brutto 165 mio. kr. og obligationsudstedelsen

på brutto 262 mio. kr. En betydelig del af nettoprovenuet herfra er anvendt til delindfrielse af det statslige hybride kapitalindskud fra nominelt 400 mio. kr. til nominelt 120 mio. kr. Ligeledes har banken primo oktober 2016 afhændet aktier i DLR Kredit A/S med en kursværdi på 47 mio. kr.

Da den statslige hybride kernekapital (AT1-kapital) ikke kan medregnes til kapitalgrundlaget efter den 31. december 2017 (regulatorisk forfald), og der ikke gives sikkerhed for, at indfrielse af den statslige hybride kernekapital (AT1-kapital) kan gennemføres som planlagt, har banken foretaget et tillæg til solvensbehovet på 131 mio. kr. svarende til den resterende statslige hybride kernekapital pr. 31. december 2016. Manglende indfrielse af den statslige hybride kernekapital (AT1-kapital) med fortsat rentebetaling til følge vil kunne få negativ indvirkning på bankens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling.

Forventningerne til bankens kapitalmæssige overdækning er baseret på et budget for 2017 samt den prognosticerede indtjening for perioden 2018-2021, hvor der navnlig knytter sig usikkerhed til udviklingen i udlånet, indtjeningsevnen, nedskrivningsniveauet og bankens individuelle solvensbehov. Herudover vil de ændrede nedskrivningsregler i 2018 efter IFRS 9 samt samfundsøkonomien og markedet generelt få betydning for bankens indtjening, solvensbehov og kapitalmæssige overdækning. Væsentlige ændringer i disse faktorer vil kunne medføre revurdering af kapitalplanen, herunder brud på de regulatoriske kapitalkrav.

En væsentlig forudsætning for kapitalplanens fulde gennemførelse er derfor, at Danske Andelskassers Bank A/S evner at tiltrække yderligere kapital, fastholde finansielle samarbejdspartnere og aktionærer samt forøger indtjeningsevnen for at opnå et kapitalgrundlag, som er tilstrækkeligt for at opfylde fremtidige øgede kapitalkrav.

Det er ledelsens forventning, at koncernen fortsat vil opfylde alle regulatoriske kapitalkrav ved udgangen af 2017. På denne baggrund er det samtidig ledelsens forventning, at koncernen vil kunne fastholde en tilstrækkelig kapitalmæssig overdækning i forhold til den løbende indfasning af de øgede kapitalkrav.

Kapitalgrundlag

Danske Andelskassers Bank A/S havde pr. 31. december 2016 en kapitalprocent på 15,7 % mod 15,1 % i 2015. Kapitalprocenten er dermed steget med 0,6 procentpoint.

Salget af aktier i DLR Kredit A/S med en kursværdi på 47 mio. kr. har påvirket kapitalprocenten med 0,6 procentpoint. Udstedelsen af hybrid kernekapital (AT1) på 30 mio. kr. i februar 2016 har yderligere påvirket kapitalprocenten med 0,4 procentpoint. Renten til ejere af de hybride kernekapitalin-

strumenter, der medregnes som egenkapitalinstrumenterne, påvirker kapitalprocenten med et fradrag på 0,3 procentpoint. Øvrige ændringer i kapitalgrundlaget har påvirket kapitalprocenten med et fradrag på 0,1 procentpoint.

Der henvises til note 28 for oplysning om sammensætningen af kapitalgrundlaget og risikoeksponeringerne.

Det individuelle solvensbehov søjle II

Bankens individuelle solvensbehov opgøres efter Finanstilsynets 8+ tilgang. Denne tilgang antager, at minimumskapitalkravet på 8 % som udgangspunkt dækker bankens almindelige risici vedrørende risikotyperne kreditrisiko, markedsrisiko og operationel risiko. Finanstilsynet har opstillet en række benchmark for, hvornår det som udgangspunkt antages, at 8 % kravet ikke er tilstrækkeligt til at dække en forøget risiko. Forøget risiko ses typisk på kreditområdet.

Af nedenstående tabel fremgår minimumskapitalkravet for de enkelte risikotyper:

Individuelt solvensbehov	2016		2015	
	MDKK	% af RE	MDKK	% af RE
Minimumskapitalbehov	662	8,0 %	629	8,0 %
Kreditrisiko	196	2,4 %	282	3,6 %
Markedsrisiko	11	0,1 %	20	0,3 %
Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter	131	1,6 %	0	0,0 %
I alt	1.000	12,1 %	931	11,9 %

Solvensbehovet viser samlet set en stigning på 0,2 procentpoint.

Kreditrisikoen er reduceret med 86 mio. kr. svarende til et fald på 1,2 procentpoint. Med de forbedrede rammevilkår for landbrugserhvervet samt en løbende tæt opfølgning på risici i landbrugseksponeringer har banken vurderet, at der ikke længere er grundlag for at opretholde en særlig reservation vedrørende landbruget. Hertil kommer, at solvensbehovet vedrørende øvrige kreditrisici generelt er faldet.

Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter omfatter, som omtalt ovenfor, behovet vedrørende den resterende del af den statslige hybride kapital.

Kapitalkravene og den kapitalmæssige overdækning fremgår af nedenstående tabel:

Kapital, solvensbehov og overdækning	2016	2015
Kapitalgrundlag		
Egentlig kernekapital	11,3%	11,5%
Kernekapital inkl. hybrid kernekapital	15,7%	15,1%
Kapitalprocent	15,7%	15,1%
Kapitalkrav - inkl. søjle II		
Kapitalbevaringsbuffer	0,6%	0,0%
Egentlig kernekapital	8,3%	8,3%
Kernekapital inkl. hybrid kernekapital	12,7%	11,9%
Kapitalgrundlag	12,7%	11,9%
Kapitalmæssig overdækning		
Egentlig kernekapital	3,0%	3,2%
Kernekapital inkl. hybrid kernekapital	3,0%	3,2%
Kapitalgrundlag	3,0%	3,2%
Kapitalgrundlag	1.300	1.189
Individuelt solvensbehov	1.000	931
Kapitalbevaringsbuffer	51	0
Kapitalbuffer	249	258

Ved udgangen af 2016 havde banken således en kapitalmæssig overdækning på 3,0 % svarende til 249 mio. kr. Overdækningen på 249 mio. kr. udtrykker dermed det maksimale tab, banken kan absorbere, inden der er behov for ekstra tilførsel af kapital i forhold til overholdelsen af regulatoriske kapitalkrav inklusive de kombinerede bufferkrav.

I 2015 havde banken en kapitalmæssig overdækning på 3,2 % svarende til 258 mio. kr.

Særlige risici

Danske Andelskassers Bank er eksponeret i forhold til forskellige risici, og risikostyring er et væsentligt element i bankens organisation og daglige drift.

Dette er blandt andet beskrevet under Redegørelse for virksomhedsledelse og note 34-39 i nærværende årsrapport, ligesom det er uddybende beskrevet i bankens risikorapport, der er offentliggjort på hjemmesiden www.andelskassen.dk.

Det er bankens vurdering, at der særligt er fem hovedtyper af risici, der har eller kan have væsentlig indflydelse på bankens drift. Disse risikotyper er:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Forretningsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operationel risiko

Disse risikotyper er nærmere uddybet herunder.

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risiko for tab som følge af, at låntagere ikke kan eller vil opfylde deres fulde forpligtelser, og at eventuelle sikkerheder ikke i tilstrækkeligt omfang dækker forpligtelserne. Kreditrisikoen udgør den væsentligste risiko i banken, hvor også størstedelen af det individuelt opgjorte solvensbehov kan henføres til.

Finanstilsynet var i ugerne 43 og 45 2016 på inspektion i Danske Andelskassers Bank A/S. Alle væsentlige områder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering, hvor der blev lagt størst vægt på områder, der har den største risiko.

Det er Finanstilsynets sammenfatning og vurdering, at banken gennem de seneste år har været mærket af betydelige nedskrivninger og negative resultater, hvilket har forringet bankens kapitalmæssige overdækning. Nedskrivningsniveauet har været faldende, men det er fortsat Finanstilsynets vurdering, at det er på et højere niveau end sammenlignelige pengeinstitutter.

Selvom Finanstilsynets kunne konstatere tegn på forbedringer i boniteten i de gennemgåede udlån, er det Finanstilsynets opfattelse, at banken stadig har en del kunder med svaghestegn og objektiv indikation på værdiforringelse. Det er ligeledes Finanstilsynets vurdering, at bankens høje andel af udlån til landbruget gør banken følsom over for udsving i blandt andet afregnings- og jordpriser.

Finanstilsynet fandt desuden, at bankens kontrol- og styringsmiljø på kreditområdet er styrket, men banken modtog dog enkelte påbud i relation til kreditstyring og rapportering.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af Danske Andelskassers Banks aktiver og forplig-

telser ændrer sig, fordi markedsforholdene ændrer sig. Markedsrisici kan opdeles i rente-, valuta- og aktierisiko.

Danske Andelskassers Bank handler med og tager positioner i produkter, der indebærer forskellige sådanne markedsbaserede risici. De fleste af disse aktiviteter vedrører relativt enkle produkter, og de mest handlede produkter er rentebaserede produkter, mens banken også handler med børsnoterede aktier og valutainstrumenter.

Banken fører generelt en forsigtig markeds politik, hvilket er illustreret af, at bankens renterisiko, der angiver risikoen ved en umiddelbar ændring i markedsrenterne på et procentpoint, pr. 31. december 2016 var på 2,3 % af kapitalgrundlaget svarende til 29 mio. kr. Renterisikoen var i al væsentlighed relateret til positioner i danske kroner.

Bankens valutarisiko, der angiver risikoen for, at bankens portefølje af værdipapirer ændres som følge af en ændring i en eller flere valutakurser, er ligeledes lav. Pr. 31. december 2016 var den således opgjort til 1,6 %, hvilket skal ses i sammenhæng med, at størstedelen af bankens eksposering er baseret i Danmark.

Danske Andelskassers Bank havde i sin handelsbeholdning, der omfatter aktier til handel med eksempelvis kunder, pr. 31. december 2016 børsnoterede aktier med en værdi på 4 mio. kr. Herudover har banken sektoraktier i selskaber, der samarbejdes med om produkter, betalingsformidling og administration. Af den samlede aktiebeholdning pr. 31. december 2016 på 370 mio. kr. udgjorde beholdningen af sektoraktier 266 mio. kr.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risikoen for tab som følge af, at der sker ændringer i eksterne forhold eller begivenheder, som skader bankens image eller indtjening.

Forretningsrisiko måles på baggrund af udsving i indtægter og udgifter, som ikke direkte kan tilskrives andre risikokategorier.

Det er Danske Andelskassers Banks mål løbende at have fokus på at opbygge og vedligeholde gode relationer til bankens interessenter, herunder aktionærer, kunder, leverandører, medarbejdere mv., for derved at minimere risikoen for tab som følge af forretningsrisici.

Banken har en fast procedure for godkendelse af nye produkter således, at banken ikke tilbyder produkter, der ikke er behørigt godkendt forinden af bestyrelsen eller direktionen afhængigt af det enkelte produkt.

Bankens complianceansvarlige kontrollerer, at der er udarbejdet korekte forretningsgange på alle væsentlige aktivitetsområder. Det gælder således inden for god skik, investorbeskyttelse, forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering, behandling af personoplysninger, medarbejderes handler med værdipapirer, kundeklager mv.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er defineret som risikoen for tab som følge af, at banken ikke kan honorere betalingsforpligtelser ved hjælp af normale likviditetsreserver, herunder at Danske Andelskassers Bank ikke kan overholde betalingsforpligtelser på grund af manglende funding.

Danske Andelskassers Bank havde pr. 31. december 2016 en likviditetsmæssig overdækning i forhold til kravet i Lov om finansiel virksomhed § 152 på 176 %, og LCR-kravet er opgjort til 250 % mod et minimumskrav på 70 %.

Danske Andelskassers Banks likviditet vurderes således som tilfredsstillende.

Operational risiko

Ved operationel risiko forstås risikoen for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive juridiske risici.

Alle aktiviteter i organisationen er forbundet med operationelle risici. Der arbejdes i banken på at begrænse de operationelle risici mest muligt.

Usikkerhed ved indregning og måling

Det skal bemærkes, at den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med skøn over, hvorledes fremtidige begivenheder påvirker værdien af disse aktiver og forpligtelser på balancedagen. Dette er nærmere beskrevet i note 2.

Særlige forhold

På foranledning af to af bankens storaktionærer blev der den 5. december 2016 afholdt ekstraordinær generalforsamling. I relation til den ekstraordinære generalforsamling afholder banken samlede omkostninger i 2016 og 2017 på 6,1 mio. kr.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke fra regnskabsårets afslutning og frem til datoen for denne årsrapport indtrådt forhold, som væsentligt påvirker vurderingen af årsrapporten.

Forventninger til 2017

Danske Andelskassers Bank forventer i 2017 at fastholde væksten i udlånet via en målrettet indsats, hovedsageligt i forhold til erhvervsområdet. Der forventes en stigning i udlånet til øvrige erhverv, hvilket blandt andet forventes at ske ved introduktion af erhvervsleasing i løbet af 2017.

Privatkunders efterspørgsel efter udlån i Danske Andelskassers Banks primære markedsområder uden for de større byer i Jylland og på Fyn forventes fortsat at være på et lavt niveau, og der forventes en fortsat høj afvikling på eksisterende lån.

Trods stigende udlån forventes renteindtægterne grundet den skarpe priskonkurrence ikke at stige tilsvarende. Det fortsat høje indlånsoverskud med et samtidigt lavrentemiljø medfører indtjeningsmæssige udfordringer.

De forbedrede rammevilkår for landbrugserhvervet forventes at resultere i lavere nedskrivninger, men der vil dog fortsat være landbrugsbedrifter, som er økonomisk udfordrede, og som derfor kan påvirke nedskrivningsniveauet i opadgående retning.

Implementeringen af MIFID II forventes at få en negativ effekt på bankens provisionsindtægter. Med MIFID II er det hensigten at reducere kundernes omkostninger i forbindelse med investeringsaftaler.

Digitaliseringen af flere og flere bankprocesser medfører i 2017 øgede IT-investeringer. På sigt vil investeringerne i digitaliseringsløsninger kunne føre til effektiviseringer af bankens processer og dermed i højere grad gøre det muligt at fokusere på kunderne.

På baggrund af disse forhold forventer banken en basisindtjening mellem 130 – 170 mio. kr.

Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar (CSR)

Danske Andelskasser Bank har jf. årsregnskabslovens § 99 a og Bekendtgørelse nr. 281 af 26. marts 2014 om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 135 pligt til som del af ledelsesberetningen i årsrapporten at offentliggøre en "Redegørelse for samfundsansvar, jf. årsregnskabslovens § 99 a" (CSR-rapport).

Redegørelsen skal dække samme periode som bankens årsrapport. Årsrapporten i Danske Andelskassers Bank dækker kalenderåret, dvs. perioden fra den 1. januar – 31. december 2016.

Danske Andelskassers Bank har, jf. Bekendtgørelse om offentliggørelse af en række redegørelser efter årsregnskabsloven, valgt at offentliggøre sin redegørelse på bankens hjemmeside. Rapporten kan sammen med politikken og rapporterne fra og med 2012 ses på Danske Andelskassers Banks investorsider:

<http://investor.andelskassen.dk/samfundsansvar.cfm>

Redegørelsen vil være tilgængelig for offentligheden på bankens hjemmeside samtidig med offentliggørelse af årsrapporten den 27. februar 2017.

Lovpligtig redegørelse for status på opfyldelse af måltal for det underrepræsenterede køn - Ligestilling

Under henvisning til Bekendtgørelse nr. 281 af 26. marts 2014 om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 135 a har banken udarbejdet følgende lovpligtige redegørelse:

For at sikre en relativt ligelig kønsmæssig sammensætning af ledelsesorganerne har bestyrelsen – med udgangspunkt i Lov om finansiell virksomhed § 79 a vedtaget en politik for ligestilling i banken. Politikken opstiller måltal for andelen af det underrepræsenterede køn på de forskellige ledelsesniveauer samt retningslinjer for, hvordan andelen af det underrepræsenterede køn kan øges.

Bestyrelsen for Danske Andelskassers Bank drøfter herudover løbende sammensætningen af bankens ledelsesfunktioner, herunder struktur, sammensætning, kvalifikationskrav og mangfoldighed i ledelsesprofiler.

Bestyrelsen ønsker en sammensætning ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde, særligt højt vægtes behovet

for mangfoldighed i relation til bl.a. forskelle i faglighed, erhvervs erfaringer, kulturel baggrund, køn og alder.

Bestyrelsen ønsker derimod, at der ved sammensætningen af bestyrelsen ikke skeles til, hvorvidt en kandidat har en bestemt race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering eller national, social eller etnisk oprindelse eller et bestemt handicap.

Mangfoldighed, forskellige kompetencer og synspunkter skaber de bedste muligheder for udvikling af banken og ses som en styrke, der kan bidrage positivt til bankens udvikling, risikostyring, robusthed, succes og vækst. Ønsket om mangfoldighed og ligestilling må dog aldrig gå forud for ansættelsen af den bedst egnede kandidat til den enkelte stilling.

Måltal for andel af det underrepræsenterede køn i den øverste ledelse

De generalforsamlingsvalgte medlemmer af Danske Andelskassers Banks bestyrelse er fordelt med 75 % (6 stk.) mænd og 25 % (2 stk.) kvinder, efter at Britt Hauervig blev valgt ind i bestyrelsen på bankens ordinære generalforsamling den 25. april 2016. Det er bestyrelsens mål, at fordelingen mellem kønnene senest efter generalforsamlingen i 2017 er således, at det underrepræsenterede køn udgør mindst 40 % af de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer.

Det bemærkes i øvrigt, at bankens medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer – der indgår i bestyrelsen på lige fod med de generalforsamlingsvalgte medlemmer – består af tre kvinder, hvorfor den reelle kønsfordeling i den samlede bestyrelse er 55 % (6 stk.) mænd og 45 % (5 stk.) kvinder.

Redegørelse for manglende opfyldelse i bestyrelsen

Det er uvist, om måltallet vil blive opfyldt i forbindelse med valg til bestyrelsen på bankens ordinære generalforsamling den 26. april 2017, idet dette kræver, at der kan findes/opstilles det fornødne antal kvalificerede kandidater af det underrepræsenterede køn på generalforsamlingen, hvilket bestyrelsen agter at arbejde aktivt for.

Politik for andel af det underrepræsenterede køn i den øvrige ledelse

Danske Andelskassers Bank opererer med tre ledelsesniveauer: direktion, afdelings-/filialdirektører samt funktions-/souschefer.

Banken har pr. 31. december 2016 i alt 51 personer med lederansvar fordelt som anført nedenfor. Bestyrelsen har opsat følgende målsætning for andelen af det underrepræsenterede køn, hvor det andet og tredje ledelsesniveau ses samlet:

Ledelsesniveauer	Antal ledere ultimo 2016	Andel af det underrepræsenterede køn	Måltal for andel af det underrepræsenterede køn ultimo 2017
1. Direktion	2	0 %	0 %
2. Afdelings-/filialdirektører	32	33 %	40 %
3. Funktions-/souschefer	17		

Redegørelse for manglende opfyldelse i den øvrige ledelse

Det bemærkes, at Danske Andelskassers Bank har et generelt ønske om stabilitet på de øverste ledelsesniveauer, og at måltallene skal ses på baggrund heraf.

I perioden fra ultimo 2015 til ultimo 2016 er der ikke sket ændringer i sammensætningen af direktionen og dermed ikke i ledelseslag 1. Ledelsesniveauerne 2 og 3 er grundlæggende blevet ændret, således at strukturen er blevet væsentligt fladere. Dette har ikke medført store ændringer i den kønsmæssige sammensætning, som er stort set uændret i forhold til 2015. Banken vil løbende følge op og rapportere på udviklingen.

For at opnå opfyldelse af måltallene har Danske Andelskassers Bank opstillet krav om, at der som udgangspunkt altid skal være mindst en kandidat af det underrepræsenterede køn på kandidatlistor ved rekruttering til ledelsesstillinger.

For at sikre opfyldelse af målene er det endvidere vigtigt for Danske Andelskassers Bank, at alle bankens medarbejdere uanset køn oplever, at de har de samme muligheder for karriere i forbindelse med besættelse af lederstillinger samt samme muligheder for at kunne udnytte deres kompetencer bedst muligt. Alle medarbejdere skal have mulighed for at udvikle faglige og personlige kompetencer gennem deltagelse i eksempelvis videreuddannelse og netværk.

De årlige medarbejderudviklingssamtaler, der holdes på alle niveauer i organisationen, ses som et væsentligt grundlag for opnåelse af måltallene gennem løbende opfølgning og igangsætning af aktiviteter.

Lovpligtig redegørelse for god virksomhedsledelse samt efterlevelse af Finansrådets ledelseskodeks

Denne lovpligtige redegørelse for virksomhedsledelse dækker perioden 1. januar til 31. december 2016.

Danske Andelskassers Banks bestyrelse og direktion søger til stadighed at optimere bankens ledelses- og kontrolorganer, så de bidrager til en tilfredsstillende udvikling for banken. Vurdering og optimering sker løbende hen over året.

Danske Andelskassers Bank opererer bl.a. i henhold til Lov om finansiel virksomhed, selskabsloven, årsregnskabsloven, værdipapirhandelsloven, markedsmisbrugsforordningen og NASDAQ Copenhagens regler for udstedere af aktier, bankens vedtægter, anbefalinger for god selskabsledelse samt Finansrådets ledelseskodeks. Disse regler og anbefalinger mv. er et væsentligt grundlag for den ledelsesmæssige struktur i banken. Hertil kommer en løbende udvikling gennem implementering af best practice fra andre finansielle virksomheder og sparring med eksterne konsulenter mv.

Anbefalinger for god selskabsledelse

Danske Andelskassers Bank har siden årsregnskabsaflæggelsen i 2009 årligt forholdt sig til de til enhver tid aktuelle anbefalinger for god selskabsledelse. Dette er sket i form af særskilte corporate governance-rapporter på bankens hjemmeside. Rapporten vedrørende perioden 1. januar - 31. december 2016 kan ses på <http://investor.andelskassen.dk/corporategovernance-and-csr.cfm>.

Rapporten er lavet med udgangspunkt i Komitéen for god Selskabsledelses anbefalinger af 6. maj 2013 med mindre opdateringer af pkt. 1.1.2 i maj 2014, og banken stiller sig generelt positiv i forhold til anbefalingerne og vurderer god ledelse som en afgørende parameter i forhold til en virksomheds udvikling.

Danske Andelskassers Bank følger således hovedparten af de 47 anbefalinger. Følgende 3 anbefalinger følger banken dog kun delvist eller slet ikke.

Anbefaling	Selskabet følger	Selskabet følger delvist	Selskabet følger ikke	Forklaring på følger delvist/følger ikke anbefalingen:
3.1.4. Det anbefales, at selskabet i vedtægterne fastsætter en aldersgrænse for medlemmerne af bestyrelsen			X	Bestyrelsens aldersgrænse var tidligere fastsat til 70 år, men grænsen er fjernet i forbindelse med bankens vedtægtsændringer i 2016 ud fra det synspunkt, at dette følger tendensen i samfundet.
3.1.5. Det anbefales, at de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er på valg hvert år på den ordinære generalforsamling.			X	Anbefalingen følges ikke, idet bestyrelsen vurderer, at den nuværende valgordning sikrer kontinuitet og stabilitet i bestyrelsesarbejdet. Valg til bestyrelsen sker for to år ad gangen.
3.3.2. Det anbefales, at ledelsesberetningen udover det i lovgivningen fastlagte indeholder følgende oplysninger om medlemmerne af bestyrelsen: <ul style="list-style-type: none"> • den pågældendes stilling • den pågældendes alder og køn • om medlemmet anses for uafhængigt • tidspunktet for medlemmets indtræden i bestyrelsen, • udløbet af den aktuelle valgperiode • den pågældendes øvrige ledelsehverv, herunder poster i direktioner, bestyrelser og tilsynsråd, inklusive ledelsesudvalg, i udenlandske virksomheder samt • krævende organisationsopgaver, og • det antal aktier, optioner, warrants og lignende i selskabet og de med selskabet koncernforbundne selskaber, som medlemmet ejer, samt de ændringer i medlemmets beholdning af de nævnte værdipapirer, som er indtrådt i løbet af regnskabsåret. 		X		Bestyrelsen oplyser om udløbet af bestyrelsesmedlemmernes aktuelle valgperiode i forbindelse med indkaldelse til bankens ordinære generalforsamling.

Finansrådets ledelseskodeks

Finansrådet udarbejdede i 2013 et ledelseskodeks med anbefalinger til medlemsvirksomhederne. Anbefalingerne rækker længere, end lovgivningen og anbefalingerne fra Komitéen for Selskabsledelse tilsiger.

Ligesom det gør sig gældende for anbefalingerne for god selskabsledelse, stiller banken sig generelt positivt til anbefalingerne og anser disse som en naturlig forlængelse af anbefalingerne for god selskabsledelse.

Redegørelsen vedrørende Finansrådets ledelseskodeks fremgår af særskilt rapport. Rapporten vedrørende perioden 1. januar - 31. december 2016 kan ses på <http://investor.andelskassen.dk/corporategovernance-and-csr.cfm>.

Rapporten er lavet med udgangspunkt i Finansrådets anbefalinger, og Danske Andelskassers Bank følger alle anbefalinger.

Risikostyring

Risikostyring er et væsentligt fokusområde for Danske Andelskassers Bank, og der henvises grundlæggende til bankens risikorapport, der er offentliggjort på bankens hjemmeside www.andelskassen.dk.

Endvidere henvises i nærværende årsrapport til noterne 34-39, der indeholder en supplerende beskrivelse af risikotyper og risikostyring, samt til afsnittet Særlige risici.

Det følgende er udelukkende en kort opsummering af væsentlige punkter herfra.

Risikoprofil

Danske Andelskassers Bank har som mål, at der er sammenhæng mellem de risici, banken påtager sig, og bankens vision, mission og strategi tillige med bankens kapitalgrundlag. Risici og risikoappetit på de enkelte risikotyper udspringer således af bankens overordnede strategiske målsætninger som fastsat af bestyrelsen.

Ansvarsfordeling

Danske Andelskassers Bank har en tostrengt ledelsesstruktur, hvor bestyrelsen har formuleret et sæt skriftlige retningslinjer til direktionen, der klart specificerer ansvars- og dispositionsmulighederne for henholdsvis bestyrelse og direktion. Bestyrelsen fastsætter således de overordnede politikker, mens direktionen er ansvarlig for bankens daglige ledelse.

Bestyrelsen skal sikre, at Danske Andelskassers Bank har den rette organisation, herunder adskillelse mellem de enheder, som pådrager banken risici, og de enheder, som varetager bankens risikostyring, eller at der i stedet er indført kompenserende foranstaltninger. Bestyrelsen har desuden det overordnede ansvar for afgrænsning og styring af bankens risici, ligesom det er bestyrelsen, som fastlægger risikopolitikker og grænser for alle væsentlige risikotyper. Der rapporteres regelmæssigt til bestyrelsen med henblik på at give bestyrelsen mulighed for at kontrollere, om de samlede risikopolitikker og de fastsatte grænser bliver overholdt.

Direktionen er ansvarlig for den daglige ledelse af banken. Dette indebærer blandt andet, at direktionen opstiller specifikke instrukser for koncernens risici og koncernens praksis vedrørende risikostyring, ligesom direktionen kan delegerede dele af beføjelserne i retningslinjerne videre til de relevante fagområder. Direktionen rapporterer regelmæssigt til bestyrelsen om bankens risikoeksponeringer.

Revision

Bestyrelsen har nedsat et revisionsudvalg med det regnskabs- og revisionskyndige medlem som født medlem.

Revisionsudvalget har til opgave at overvåge og kontrollere revisionen samt regnskabs- og revisionsmæssige forhold tillige med at forberede bestyrelsens behandling af regnskabs- og revisionsrelaterede emner.

Bankens interne revisionsafdeling refererer til bestyrelsen og rapporterer til bestyrelsen og direktionen. Intern revisions arbejde tager udgangspunkt i den af bestyrelsen godkendte årsplan og omfatter bl.a. stikprøvevis revision af forretningsgange og interne kontroller på væsentlige og risikofyldte områder, herunder i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Koncernens uafhængige revisor vælges på den ordinære generalforsamling for ét år ad gangen. Revisionens fokus drøftes årligt mellem bestyrelsen og revisorerne efter indstilling fra revisionsudvalget. Revisorerne aflægger rapport til den samlede bestyrelse minimum to gange om året og derudover umiddelbart efter konstatering af eventuelle forhold, som bestyrelsen bør forholde sig til. Revisorerne deltager i bestyrelsesmøder i forbindelse med aflæggelse af rapporter til bestyrelsen.

Forud for indstilling til valg på generalforsamlingen foretager bestyrelsen i samråd med direktionen en vurdering af den eksterne revisors uafhængighed, kompetencer og lignende.

Risikoudvalg

Bestyrelsen har nedsat et risikoudvalg, som har til opgave at forberede bestyrelsens arbejde med henblik på at sikre, at bestyrelsen er bevidst om risici, når der træffes forretningsmæssige beslutninger i bestyrelsen.

Udvalget rådgiver herunder bestyrelsen om bankens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og strategi og bistår bestyrelsen med at påse, at bestyrelsens risikostrategi implementeres korrekt i organisationen.

Risikoudvalget gennemgår desuden bankens solvensbehovsopgørelse og afgiver herunder anbefalinger til bestyrelsen vedrørende tilstrækkeligheden af bankens kapitalressourcer.

Udvalget vurderer herudover, om bankens produkter og tjenesteydelser er i overensstemmelse med bankens forretningsmodel og risikoprofil, ligesom udvalget vurderer incitamenterne ved bankens aflønningsstruktur.

Risiko- og complianceansvarlige

I henhold til Lov om finansiel virksomhed har Danske Andelskassers Bank etableret funktioner som henholdsvis risiko- og complianceansvarlig. Begge funktioner fungerer uafhængigt og refererer til bankens direktion.

Den risikoansvarlige skal have et samlet overblik over banken og bankens risikoeksponeringer samt risici hidrørende fra outsourcete funktioner med henblik på at kunne vurdere, om der er betryggende styring heraf. Den risikoansvarlige skal ligeledes sikre, at alle væsentlige risici, der går på tværs af organisationen, identificeres, måles, håndteres og rapporteres korrekt.

Den complianceansvarliges ansvarsområde er at sikre, at der er etableret metoder og procedurer, der er egnede til at opdage og mindske risikoen for, at banken bliver pålagt sanktioner, at banken lider tab af omdømme, eller at banken eller bankens kunder lider væsentlige økonomiske tab som følge af manglende overholdelse af den for banken gældende lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt (compliance risici).

Whistleblower-ordning

Som en del af implementeringen af CRD IV er det blevet lovkrav for danske pengeinstitutter at have en såkaldt whistleblower-ordning, der giver medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer mulighed for anonymt at rapportere om overtrædelser af gældende regulering og lignende. Whistleblower-ordningen i Danske Andelskassers Bank A/S blev etableret den 1. september 2014 i samarbejde med IT-virksomheden Human Time A/S. Ordningen er forankret i bankens compliancefunktion. Der er i 2016 ikke sket rapportering om overtrædelser via whistleblower-ordningen eller i øvrigt.

Bestyrelsens sammensætning og dens funktion

Danske Andelskassers Banks bestyrelse består af otte generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer og tre medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, der er ligestillede med de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer i bestyrelsesarbejdet. Ingen af bestyrelsesmedlemmerne deltager i den daglige ledelse af banken, og samtlige generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er uafhængige i henhold til Komitéen for god selskabsledelses definition. I henhold til samme definition er de tre medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ikke at betragte som uafhængige.

På generalforsamlingen i 2017 er fire af de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer på valg. Bankens vedtægter har tidligere fastsat en aldersgrænse på 70 år for bestyrelsesmedlemmer. Denne grænse blev ophævet i forbindelse med de vedtægtsændringer, der blev besluttet på bankens ekstraordinære generalforsamling den 5. december 2016. Der er herefter ingen aldersgrænse for bestyrelsesmedlemmer.

Kandidater til bestyrelsen kan indstilles af bestyrelsen og af enhver stemmeberettiget aktionær.

Bestyrelsen har udarbejdet en kompetenceprofil for bestyrelsen og vurderer løbende, om der er behov for at ajourføre bestyrelsens kompetencer i henhold hertil. Kompetenceprofilen kan ses på investor.andelskassen.dk og tilstræbes anvendt ved indstilling af nye kandidater til bestyrelsen.

De medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er alle valgt for en fire-årig periode. To af de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er valgt i 2016 og er på valg i 2020, og ét medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem er valgt i 2014 og dermed på valg i 2018.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen for Danske Andelskassers Bank varetager den overordnede strategiske ledelse af banken.

Herunder ligger, at bestyrelsen skal fastlægge, hvilke hovedtyper af forretningsmæssige aktiviteter banken skal udføre samt fastlægge bankens risikoprofil og politikker for styringen af de væsentligste aktiviteter og de risici, der er knyttet hertil.

Bestyrelsen fører endvidere tilsyn med direktionen, der skal forestå den daglige ledelse af Danske Andelskassers Bank i overensstemmelse med lovgivningens bestemmelser, herunder Selskabsloven og Lov om finansiel virksomhed, de af bestyrelsen givne retningslinjer og eventuelle andre mundtlige eller skriftlige anvisninger fra bestyrelsen.

Bestyrelsens formand og næstformand udgør i fællesskab formandskabet, hvis særlige pligter og opgaver mv. er fastlagt i bestyrelsens forretningsorden.

Danske Andelskassers Banks bestyrelse har i 2016 holdt 25 møder, heraf 9 telefoniske møder. Hertil kommer bestyrelsesseminarer mv.

Bestyrelsesudvalg

Bestyrelsen har i april 2016 nedsat fem stående udvalg. Udvalgssammensætningen nedenfor er angivet pr. 1. januar 2017.

Kommissorierne for alle fem udvalg kan ses på investor.andelskassen.dk.

Revisionsudvalg

Revisionsudvalget er nedsat i henhold til Lov nr. 1167 af 9. september 2016 om godkendte revisorer og revisionsvirk-

somheder § 31 og skal bl.a. forberede beslutninger i bestyrelsen vedrørende regnskabs- og revisionsmæssige forhold.

Udvalget består af Helle Okholm (formand), Jakob Fastrup, Bent Andersen, Klaus Moltesen Ravn og Britta Rytter Eriksen.

Risikoudvalg

Risikoudvalget er nedsat i henhold til Lov om finansiel virksomhed § 80b og skal forberede bestyrelsens arbejde med henblik på at sikre, at bestyrelsen er bevidst om risici, når der træffes forretningsmæssige beslutninger i bestyrelsen.

Udvalget består af Helle Okholm (formand), Bent Andersen, Britta Rytter Eriksen, Jakob Fastrup og Klaus Moltesen Ravn.

Nomineringsudvalg

Nomineringsudvalget er nedsat i henhold til Lov om finansiel virksomhed § 80a og anbefalingerne om god selskabsledelse som senest opdateret i maj 2013. Udvalget skal bl.a. forberede beslutninger i bestyrelsen vedrørende ledelsesorganers struktur og ledelsesmedlemmers kompetencer mv.

Udvalget består af Jakob Fastrup (formand), Asger Pedersen, Poul Erik Weber, Klaus Moltesen Ravn og Britta Rytter Eriksen.

Vederlagsudvalg

Vederlagsudvalget er nedsat i henhold til Lov om finansiel virksomhed § 77c og skal bl.a. forberede beslutninger i bestyrelsen vedrørende vederlags- og aflønningsmæssige forhold.

Udvalget består af Jakob Fastrup (formand), Poul Erik Weber, Asger Pedersen og Anette Holstein.

Lokalstrategiudvalg

Lokalstrategiudvalget er nedsat på baggrund af et ønske i bestyrelsen om et udvalg, der har særligt fokus på, hvad det vil sige at være lokal for Danske Andelskassers Bank.

Udvalget består af Lona Elisabeth Linding (formand), Jakob Fastrup, Poul Erik Weber, Tommy Skov Kristensen og Britt Hauervig.

Bestyrelsen har endvidere nedsat to midlertidige udvalg.

Market Maker-udvalg

Market Maker-udvalget har til opgave at følge udviklingen i sigtelsen mod banken for overtrædelse af Værdipapirhandelslovens § 39, da sigtelsen og forløbet omkring denne vurderes af væsentlig betydning for banken.

Udvalget består af Jakob Fastrup (formand), Bent Andersen, Britt Hauervig og Anette Holstein.

Kapitaludvalg

Kapitaludvalget blev i 2015 nedsat som følge af, at Danske Andelskassers Bank ønskede at indhente ekstern kapital delvist via aktieemission med fortegningsret og delvist via optagelse af Tier 1 kapital. Udvalget har til opgave løbende at følge udviklingen i bankens indhentelse af ekstern kapital.

Udvalget består af Jakob Fastrup (formand), Bent Andersen, Helle Okholm og Lona Elisabeth Linding.

Information om bestyrelsesmedlemmer

Advokat Jakob Fastrup

Formand

Født 1957

Valgt til bestyrelsen: 2006
(formand siden 2008)

Aktier i Danske Andelskas-
sers Bank: 22.655 stk.

Nuværende ledelsesposter:
Direktør og bestyrelses-
medlem i MidtAdvokaterne
A/S. Bestyrelsesformand
i foreningen Danmark på
Vippen.

Tidligere ledelsesposter
inden for de seneste fem år:
Næstformand i Garanti
Invest A/S, bestyrelsesfor-
mand for I.B. Gruppen Hol-
ding A/S og bestyrelsesmed-
lem i B.B.J. Holding ApS.

Fhv. CFO Helle Okholm

Næstformand

Født 1965

Valgt til bestyrelsen: 2013
(næstformand siden 2016)

Aktier i Danske Andelskas-
sers Bank: 4.000 stk.

Nuværende ledelsesposter:
Bestyrelsesmedlem i Lokal-
tog A/S og Basisbank A/S.

Tidligere ledelsesposter
inden for de seneste fem år:
Nordisk CFO i Bluegarden
Holding A/S. Bestyrelses-
medlem i Bluegarden AS
(Norge) og Bluegarden AB
(Sverige).

Fhv. direktør i DLR Kredit Bent Andersen

Født 1948

Valgt til bestyrelsen: 2015

Aktier i Danske Andelskas-
sers Bank: 19.530 stk.

Nuværende ledelsesposter:
Bestyrelsesmedlem i
Sparekassen Sjælland-Fyn
A/S, DAB Invest A/S og DAB
Invest 2 A/S.

Tidligere ledelsesposter
inden for de seneste fem år:
Administrerende direktør i
DLR Kredit. Medlem af be-
styrelsen i VP Securities A/S,
Realkreditrådet, e-nettet
Holding A/S og e-nettet A/S.

Jordbrugsteknolog og gårdejer Klaus Moltesen Ravn

Født 1976

Valgt til bestyrelsen: 2015

Aktier i Danske Andelskas-
sers Bank: 41.970 stk.

Nuværende ledelsesposter:
Leder af eget landbrug

Tidligere ledelsesposter
inden for de seneste fem år:
Medstifter af Systematisk
Valuta Invest A/S. Bestyrel-
sesmedlem i Andelskassen
Sydjyllands Fond.

Fhv. amtsborgmester
og frugtavlser
Poul Erik Weber

Født 1949

Valgt til bestyrelsen: 2009

Aktier i Danske Andelskas-
sers Bank: 2.640 stk.

Nuværende ledelsesposter:
Formand for Vingsted
Hotel og Konferencenter,
DGI-Huset Herning A/S,
Svendborg Museum og
Rådet for socialt udsatte bor-
gere i Svendborg Kommune.

Tidligere ledelsesposter
inden for de seneste fem år:
Bestyrelsesmedlem i Film
Fyn, Værkstedets Skole i
Kværndrup samt DGI Hu-
se-og Haller.

Gårdejer
Asger Pedersen

Født 1955

Valgt til bestyrelsen: 2006
(SDA bestyrelse: 2002 - 2006)

Aktier i Danske Andelskas-
sers Bank: 2.640 stk.

Nuværende ledelsesposter:
Leder af eget landbrug,
bestyrelsesmedlem i Polen
Invest og DMU.

Tidligere ledelsesposter
inden for de seneste fem år:
Bestyrelsesmedlem i
Danespo Holding A/S, VK
Kartofler A/S, Agro & Ferm
A/S, Dansk Landbrugs
Grovvareselskab A.M.B.A.
(DLG), Lammefjordens Kar-
toffelcentral A/S og Dangrønt
Products A/S.

Direktør
Britt Hauervig

Født 1960

Valgt til bestyrelsen: 2016

Aktier i Danske Andelskas-
sers Bank: 0 stk.

Nuværende ledelsesposter:
Direktør i Hauervig Research
ApS. Bestyrelsesformand,
Svendborg Presseklub og
Netværket TV 2erne.

Tidligere ledelsesposter
inden for de seneste fem år:
Ingen.

Forretningsfører
Tommy Skov Kristensen

Født 1965

Valgt til bestyrelsen: 2016

Aktier i Danske Andelskas-
sers Bank: 2.640 stk.

Nuværende ledelsespo-
ster: Forretningsfører hos
Bramming Byggelager A/S,
direktør i og medindehaver af
Agerbæk Holding A/S, Ager-
bæk Ejendomsselskab A/S,
TK Ejendomme Agerbæk
ApS og Skov Consulting
ApS.

Tidligere ledelsesposter
inden for de seneste fem år:
Direktør for Bygma Agerbæk
og Bygma Esbjerg.

**Kundemedarbejder
Britta Rytter Eriksen**

Medarbejdervalgt
bestyrelsesmedlem

Født 1964

Valgt til bestyrelsen: 2016

Aktier i Danske Andelskas-
sers Bank: 2.640 stk.

Nuværende ledelsesposter:
Bestyrelsesmedlem i An-
delskassen Frederiks Fond,
Andelskassen Midtthys
Fond, Andelskassen Midt-
Vests Fond, Andelskassen
Norddjurs Fond og Vam-
men-Rødding Andelskasses
Fond.

Tidligere ledelsesposter
inden for de seneste fem år:
Ingen

**Gruppeleder
Lona Elisabeth Linding**

Medarbejdervalgt
bestyrelsesmedlem

Født 1959

Valgt til bestyrelsen: 2012

Aktier i Danske Andelskas-
sers Bank: 10.464 stk.

Nuværende ledelsesposter:
Bestyrelsesmedlem i
Horne Andelskasses Fond,
Kærup-Janderup Andels-
kasses Fond, Næsbjerg
Andelskasses Fond, Outrup
Andelskasses Fond, Andels-
kassen Sydjyllands Fond og
Andelskassen Vardes Fond.

Tidligere ledelsesposter
inden for de seneste fem
år: Byrådsmedlem i Billund
Kommune.

**Kunderådgiver
Anette Holstein Nielsen**

Medarbejdervalgt
bestyrelsesmedlem

Født 1960

Valgt til bestyrelsen: 2012

Aktier i Danske Andelskas-
sers Bank: 10.464 stk.

Nuværende ledelsesposter:
Bestyrelsesmedlem i Andels-
kassen Fyns Fond, Andels-
kassen Himmerlands Fond,
Oure-Vejstrup Andelskasses
Fond, Andelskassen Søn-
derjyllands Fond og Andels-
kassen Østjyllands Fond.

Tidligere ledelsesposter
inden for de seneste fem år:
Ingen

Direktion

Danske Andelskassers Banks direktion forestår den daglige ledelse af banken i overensstemmelse med gældende lovgivning, de af bestyrelsen vedtagne politikker og givne retningslinjer samt eventuelle mundtlige eller skriftlige anvisninger fra bestyrelsen.

Danske Andelskassers Banks direktion består af administrerende direktør Jan Pedersen og viceadministrerende direktør Tomas Michael Jensen, der i fællesskab varetager direktionens opgaver.

Jan Pedersen

Administrerende direktør

Født 1964

Ansæt i Danske Andelskassers Bank A/S: 2010

Medlem af direktionen: 2010

Aktier i Danske Andelskassers Bank: 97.542 stk.

Nuværende ledelsesposter: Bestyrelsesmedlem i Bankernes EDB Central (BEC), DLR Kredit A/S og Næstformand i Sparinvest Holdings SE, Andelskassen Fyns Fond, Andelskassen Himmerlands Fond, Andelskassen Norddjurs Fond, Oure-Vejstrup Andelskasses Fond, Andelskassen Sønderjyllands Fond og Andelskassen Østjyllands Fond. Bestyrelsesformand i DAB Invest A/S og DAB Invest 2 A/S. Bestyrelsesformand og direktør i Komplementar-anpartsselskabet Villa Prisme-Bargemon.

Uddannelse:
Cand.merc. i afsætningsøkonomi fra Handelshøjskolen i Aarhus, Executive program på Columbia Business School (NY), Diploma in Business Excellence (DBE) i regi af Presidents Institute og Executive Board Programme fra Insead.

Tomas Michael Jensen

Viceadministrerende direktør

Født 1970

Ansæt i Danske Andelskassers Bank A/S: 2011

Medlem af direktionen: 2012

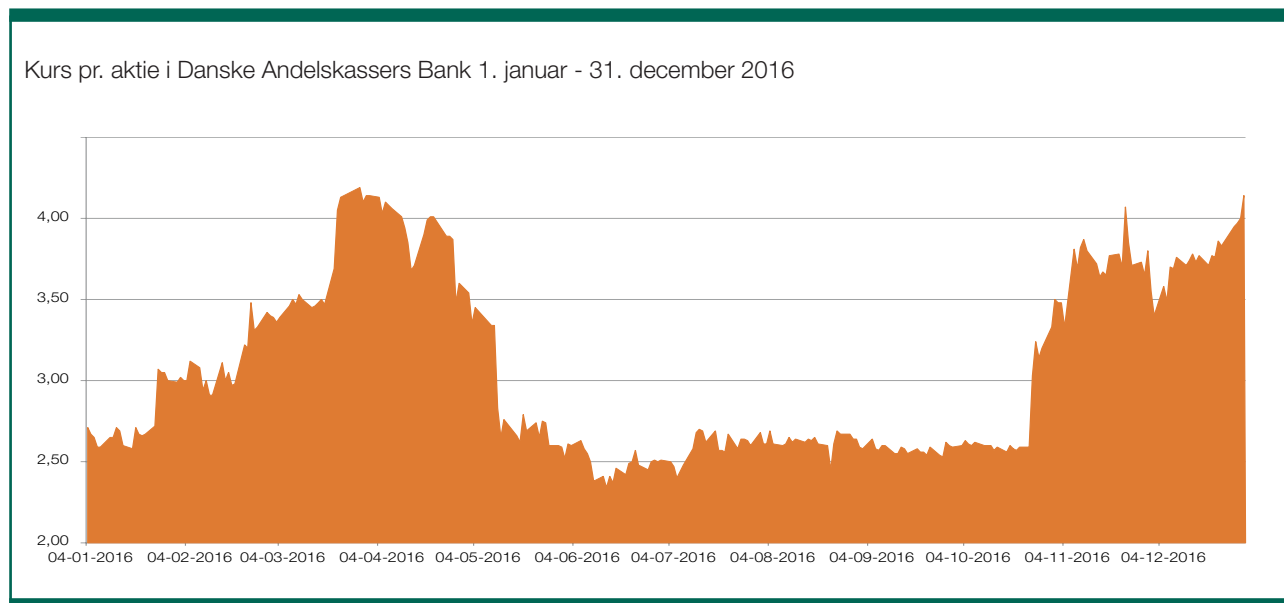
Aktier i Danske Andelskassers Bank: 42.506 stk.

Nuværende ledelsesposter: Bestyrelsesmedlem i DAB Invest A/S og DAB Invest 2 A/S, Horne Andelskasses Fond, Kærup-Janderup Andelskasses Fond, Næsbjerg Andelskasses Fond, Outrup Andelskasses Fond, Andelskassen Sydjyllands Fond, Andelskassen Vardes Fond, Andelskassen Frederiks Fond, Andelskassen Midtthys Fond, Andelskassen MidtVests Fond og Vammen-Rødding Andelskasses Fond.

Uddannelse:
Cand.oecon. fra Aarhus Universitet, FinansDiplom og HD i økonomistyring og regnskabsvæsen.

Aktionærinformation

Bankens aktiekapital udgjorde pr. 31. december 2016 nom. 242.264.000 kr. fordelt på 121.132.000 stk. aktier á nom. 2 kr.

Aktieinformation

For Danske Andelskassers Banks aktier gælder følgende fakta:

- Fondsbørs: NASDAQ Copenhagen
- Handelssymbol: DAB
- Fondskode: DK0060299063
- Aktiekapital: 242.264.000 kr.
- Nominel stykstørrelse: 2 kr.
- Antal aktier: 121.132.000 stk.
- Aktieklasser: En
- Antal stemmer pr. aktie: En
- Ihændekeeperpapir: Ja
- Stemmeretsbegrænsning: Nej
- Begrænsninger i omsættelighed: Nej

Den samlede aktiekapital i Danske Andelskassers Bank er optaget til handel og notering på NASDAQ Copenhagen. Kursen på bankens aktie var pr. 31. december 2016 på 4,14 mod 2,65 pr. 31. december 2015. Det svarer til en stigning på 56 %.

Hver aktie á nom. 2 kr. giver ret til én stemme på Danske Andelskassers Banks generalforsamlinger.

Den samlede omsætning i Danske Andelskassers Banks aktier på NASDAQ Copenhagen var i 2016 på 42.493.813

stk. aktier, hvilket svarer til en stigning på mere end 396 % i forhold til 2015, hvor omsætningen var på 8.567.023 stk.

Vedtægterne for Danske Andelskassers Bank indeholder ingen grænser for ejerskab. Eventuelle tilbud om overtagelse af bankens aktier vil blive behandlet i henhold til lovgivningen og corporate governance-principper herfor.

Det bemærkes, at Danske Andelskassers Bank har indgået aftale om en prisstillerordning med Danske Bank.

Aktionærstruktur

Danske Andelskassers Banks aktier var pr. 31. december 2016 ejet af 29.384 navnenoterede aktionærer (mod 29.972 pr. 31. december 2015).

Aktionærstrukturen var pr. 31. december 2016 således, at 30,85 % af aktierne var ejet af de 16 fonde, der blev dannet i forbindelse med omdannelsen af SDA-koncernen i 2011, 68,01 % ejedes af privatpersoner, virksomheder og institutionelle investorer, mens 1,14 % (svarende til 1.384.406 stk. aktier á nom. 2 kr.) lå i bankens egenbeholdning. Ikke navnenoterede aktier udgjorde pr. 31. december 2016 13,38 %.

Pr. 31. december 2016 ejede følgende aktionærer mere end 5 % af den samlede aktiekapital i Danske Andelskassers Bank:

- Lind Invest ApS (ejet 100 % af Henrik Østenkjær Lind) ejede mere end 10 % af den samlede aktiekapital

- Aros Investments Holding ApS (ejet 100 % af Henrik Østenkjær Lind) ejede mere end 10 % af den samlede aktiekapital
- Købstædernes Forsikring, Gensidig ejede mere end 5 % af den samlede aktiekapital
- Andelskassen MidtVests Fond ejede mere end 5 % af den samlede aktiekapital.

Herudover havde Farringdon Netherlands BV pr. 31. december 2016 i sin egenskab af kapitalforvalter for Farringdon I, Farringdon Fund II og Blackwell Partners LLC, fået uddelegeret myndighed til diskretionært at udøve de stemmerettigheder, der er knyttet til de pågældendes aktier i banken. De samlede stemmerettigheder i Danske Andelskassers Bank A/S udgør mere end 5 %.

Investor Relations

Danske Andelskassers Bank kommunikerer grundlæggende med udgangspunkt i bankens værdier: Samarbejde, tillid, engagement og stabilitet. Dette gælder også i relation til kommunikationen med bankens aktionærer, hvor værdierne endvidere understøttes og suppleres af gældende regler mv. fra bl.a. NASDAQ Copenhagen.

Danske Andelskassers Bank lægger med andre ord vægt på en åben dialog med sine aktionærer og andre interessenter, og bankens holdning er i den forbindelse, at åbenhed gælder såvel positive som negative nyheder.

Det er bankens ønske, at information om og fra banken formidles på en let forståelig og gennemskuelig måde i det omfang, dette er muligt.

Det primære medie for bankens investorkommunikation er hjemmesiden investor.andelskassen.dk.

Her offentliggøres bl.a. selskabsmeddelelser, vedtægter og regnskaber, ligesom der forefindes informationer om bl.a. bestyrelse, corporate governance, Finansrådets ledelseskodeks, CSR-rapporter, udviklingen i bankens aktiekurs o.l.

Medvirkende til at sikre en god dialog med aktionærerne er ligeledes bankens aktionærråd, der særligt i regionerne spiller en aktiv rolle, men også på overordnet plan kommer med input og kommentarer. Hertil kommer aktionærmøderne, der som et supplement til generalforsamlingen øger aktionærernes tilgængelighed til information om banken.

Endelig skal det understreges, at alle aktionærer er velkomne til at kontakte banken vedrørende eventuelle spørgsmål.

Kontaktperson i forhold til investorforhold er:
Juridisk direktør Camilla Nowak
Telefon: 87 99 31 53 - E-mail: cno@dabank.dk

Generalforsamlingen

Generalforsamlingen er Danske Andelskassers Banks øverste myndighed.

Indkaldelse til generalforsamling offentliggøres og udsendes tidligst fem uger og senest tre uger før generalforsamlingens afholdelse. Alle aktionærer har adgang til at deltage i, stemme ved og/eller afgive fuldmagt ved generalforsamlingen under hensyntagen til den andetsteds beskrevne stemmebegrænsning samt bankens vedtægter.

Alle aktionærer har ligeledes mulighed for at fremsætte forslag til behandling, hvilket skal ske skriftligt til bestyrelsen senest seks uger før generalforsamlingen. Aktionærer kan give fuldmagt til bestyrelsen eller til andre for hvert enkelt punkt på dagsordenen.

Ekstraordinær generalforsamling afholdes efter beslutning af generalforsamlingen eller på begæring af to medlemmer af bestyrelsen, revisionen eller af aktionærer, der repræsenterer mindst 5 % af aktiekapitalen.

Regler for ændring af vedtægter

Danske Andelskassers Banks vedtægter kan ændres ved en generalforsamlingsbeslutning, såfremt forslaget vedtages med mindst 2/3 af såvel de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede kapital.

Bestyrelsen er bemyndiget til at foretage de ændringer og tilføjelser til vedtægterne, som forlanges af offentlige myndigheder i medfør af den til enhver tid gældende lovgivning for aktieselskaber og finansielle virksomheder.

Bestyrelsens beføjelser vedr. kapitaludvidelse og handel med egne aktier

Bestyrelsen er i henhold til generalforsamlingsbeslutning af 29. april 2013 bemyndiget til indtil den 29. april 2018 at lade banken erhverve egne aktier med en pålydende værdi på indtil 10 % af aktiekapitalen. Købskursen for de pågældende aktier må ikke afvige mere end 10 % fra den ved erhvervelsen noterede kurs på NASDAQ Copenhagen A/S.

Herudover er bestyrelsen i henhold til generalforsamlingsbeslutning af 27. april 2015 bemyndiget til indtil den 27. april 2020 ad én eller flere gange at gennemføre forhøjelser af bankens aktiekapital. Kapitalen kunne i henhold til bemyndigelsen oprindeligt enten forhøjes med op til i alt nominelt DKK 200.000 med fortegningsret for selskabets aktionærer ved kontantindskud eller med op til i alt nominelt DKK 200.000 uden fortegningsret for selskabets aktionærer enten ved kontantindskud, apportindskud eller gældskonvertering og til markedskurs. Bemyndigelsen til at forhøje kapitalen med fortegningsret blev efterfølgende delvist udnyttet i henhold til bestyrelsesbeslutning af 19. november 2015, hvorefter der resterer nominelt DKK 67.856.000 af bemyndigelsen.

Bortset herfra er der ikke fra generalforsamlingen givet særlige bemyndigelser til bestyrelsen til tilbagekøb eller annullering af eksisterende aktier.

Danske Andelskassers Bank har ikke i 2016 købt egne aktier. Ultimo 2016 kan beholdningen af egne aktier derfor uændret opgøres til 1.384.406 stk. tilsvarende knap 1,14 % af aktiekapitalen.

Udbyttepolitik

Det er Danske Andelskassers Banks udbyttepolitik, at der set over tid skal være et fornuftigt udbytte forbundet med at være aktionær i banken.

Med baggrund i resultatet for 2016 samt de nuværende og forventede markedsvilkår i de kommende år indstiller bestyrelsen til generalforsamlingen, at der ikke udbetales udbytte for regnskabsåret 2016.

Det bemærkes i den forbindelse, at banken som følge af optagelsen af hybrid kernekapital i henhold til Lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter (Bankpakke II) ikke må udlodde udbytte, medmindre dette kan rummes inden for årets overskud.

Fremadrettet udbetaling af udbytte vil ske under hensyntagen til fornøden konsolidering af egenkapitalen som grundlag for bankens fortsatte udvikling. Det er bankens vurdering og forventning, at der med baggrund i bankens økonomiske situation og den forventede markedssituation i de kommende år ikke udloddes udbytte for regnskabsåret 2017.

Vederlag til ledelsen

Danske Andelskassers Banks lønpolitik, der omfatter bestyrelsen, direktionen, væsentlige risikotagere samt i visse

tilfælde øvrige medarbejdere, blev vedtaget på bankens generalforsamling den 25. april 2016.

Lønpolitikken skal bidrage til at understøtte en adfærd, der gavner Danske Andelskassers Banks interesser og langsigtede værdiskabelse samt fremmer en sund og effektiv risikostyring, der ikke tilskynder til overdreven risikotagning.

Hverken bestyrelse, direktion eller væsentlige risikotagere aflønnes med variable løndelev, aktier, aktieoptioner eller anden form for incitamentsaf lønning, ligesom der ikke ydes ydelsesdefinerede pensionsordninger eller gratialer for opnåede salgsresultater. Der er heller ikke etableret aktieoptions- eller incitamentsprogrammer for ledelsen. Det bemærkes dog, at der for tidligere, nu pensionerede, medlemmer af direktionen er indgået ydelsesbaserede pensionsordninger.

Bestyrelsens medlemmer modtager et årligt honorar samt særskilte honorarer for deltagelse i udvalgsarbejde, der godkendes af generalforsamlingen.

Direktionen og væsentlige risikotagere er fast aflønnede, og ansættelsesforholdene, herunder fratrædelsesvilkår, følger almindelig praksis på området og evalueres løbende.

Der er ikke aftalt fratrædelsesgodtgørelser med direktionen med en værdi på mere end tre års vederlag. Den aftalte fratrædelsesgodtgørelse er ikke afhængig af resultater opnået ved varetagelse af stillingen.

Ved en ekstraordinær indsats kan medarbejdere ydes et engangsvederlag. Såfremt dette udnyttes, sker det i overensstemmelse med reglerne herfor.

Væsentlige aftaler med ledelsen

Der er med ét af direktionens medlemmer indgået en aftale, der forpligter Danske Andelskassers Bank til at betale en særlig fratrædelsesgodtgørelse svarende til op til tre års gage, hvis direktørens status ændres, for eksempel hvis banken overdrages i forbindelse med eksempelvis en fusion.

Bortset herfra er der ikke indgået væsentlige særlige aftaler med ledelsen.

Væsentlige aftaler, der ændres eller udløber, hvis kontrollen med selskabet ændres

Danske Andelskassers Bank havde pr. 31. december 2016 enkelte aftaler, der vurderes som værende væsentlige og

ændres eller udløber, hvis kontrollen med banken ændres i forbindelse med eksempelvis en fusion. Det drejer sig om:

- Aftale om hybrid kernekapital i henhold til Lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter
- Databehandlingsaftale med Bankernes EDB Central
- Samarbejdsaftale med Totalkredit
- Samarbejdsaftale med DLR Kredit

Disse aftaler beskrives kortfattet herunder, og bortset herfra har Danske Andelskassers Bank ingen aftaler, der ophører til genforhandling, hvis kontrollen med banken ændres, og som vurderes at have væsentlig indflydelse på bankens forhold.

Aftale om hybrid kernekapital i henhold til Lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter

Danske Andelskassers Bank optog – i regi af Sammenslutningen Danske Andelskasser – i 2009 et lån på 399,6 mio. kr. i form af hybrid kernekapital i henhold til Lov nr. 67 af 3. februar 2009 om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter (Bankpakke II).

Banken foretog i december 2015 to delindfrielse heraf. Den resterende del på knap 120 mio. kr. kan indfries i sin helhed med tillæg af forfalden ikke betalt kuponrente til kurs 110.

Som følge af aftalegrundlaget og Bankpakke II har Danske Andelskassers Bank påtaget sig en række begrænsninger, herunder at banken alene må udbetale udbytte, såfremt forfaldne renter på lånet er udbetalt, og udbyttet kan finansieres af det løbende overskud.

Databehandlingsaftale med Bankernes EDB Central

Bankernes EDB Central (BEC) udvikler og driver IT-branche-løsninger til bank- og pensionsmarkedet. BEC er ejet af 23 pengeinstitutter, herunder Danske Andelskassers Bank, og har mere end 25 andre finansielle kunder, der ikke er medejere. BEC er Danske Andelskassers Banks primære samarbejdspartner i forhold til IT-området.

Det fremgår af BEC's vedtægter, at medlemskabet af BEC kan opsiges med fem års varsel til udløbet af et regnskabsår af både BEC og Danske Andelskassers Bank. Hvis medlemskabet ophører på anden vis af årsager relateret til Danske Andelskassers Bank, skal banken betale en udtrædelses-godtgørelse til BEC, der er nærmere defineret i vedtægterne for BEC. Hvis et pengeinstitut fusionerer og ophører med at være et selvstændigt pengeinstitut, ophører medlemskabet af BEC uden varsel, men dog med mulighed for en overgangsordning.

Samarbejdsaftale med Totalkredit

Totalkredit, der ultimativt er ejet af Nykredit Holding A/S ("Nykredit"), tilbyder realkreditlån til finansiering af privates køb eller forbedringer af ejerboliger, fritidshuse, nedlagte landbrug, fritidslandbrug på op til 10 ha og grunde. Danske Andelskassers Bank har i lighed med cirka 60 andre pengeinstitutter en samarbejdsaftale med Totalkredit, der betyder, at Danske Andelskassers Bank formidler realkreditlån fra Totalkredit til kunderne, og Danske Andelskassers Bank modtager provision herfor.

Der er til enhver tid mulighed for at opsige samarbejdet med Totalkredit. Samarbejdet stopper dog først på det tidspunkt, hvor alle igangværende lånesager formidlet af Danske Andelskassers Bank er afsluttede. Der er herudover i aftalen med Totalkredit angivet en række mulige grunde til, at samarbejdet ophører – som eksempelvis misligholdelse af aftalen, konkurs, eller hvis et pengeinstitut overtages af et pengeinstitut, der anvender en anden formidler af realkreditlån.

Samarbejdsaftale med DLR Kredit

Danske Andelskassers Bank har som aktionær i DLR Kredit og i kraft af bankens medlemskab af Lokale Pengeinstitutter tiltrådt en samarbejdsaftale med DLR Kredit om formidling af realkreditlån fra DLR Kredit til landbrugs- og erhvervs-kunder.

DLR Kredit giver en provisionsbetaling til det formidlende pengeinstitut, herunder Danske Andelskassers Bank. Provisionsbetalingen omfatter pengeinstitutets formidling af lån, servicering og rådgivning af kunderne vedrørende DLR Kredits produkter samt DLR Kredits adgang til pengeinstitutets filialnet som distributionskanal.

Ved væsentlig misligholdelse af samarbejdsaftalen kan Danske Andelskassers Bank blive forpligtet til at sælge sin aktiepost i DLR Kredit.

Samarbejdsaftalen er i øvrigt uopsigelig, så længe Danske Andelskassers Bank er aktionær i DLR Kredit. Hvis Danske Andelskassers Bank afhænder eller deponerer sin aktiepost, anses Danske Andelskassers Bank automatisk som værende udtrådt af samarbejdsaftalen med virkning fra udgangen af det kalenderår, hvori aktieposten er solgt/deponeret. Samarbejdsaftalen kan opsiges af DLR Kredit, hvis DLR Kredits bestyrelse træffer beslutning herom, ved udgangen af et kalenderår med tre måneders varsel.

Selskabsmeddelelser

Selskabsmeddelelser

Danske Andelskassers Bank har i 2016 offentliggjort følgende selskabsmeddelelser:

5. januar	Finanskalender for 2016
19. februar	Danske Andelskassers Bank A/S laver tillæg til obligationsudstedelse
24. februar	Danske Andelskassers Bank A/S – Årsrapport for 2015
30. marts	Generalforsamling i Danske Andelskassers Bank A/S
4. april	Valg af medarbejderrepræsentanter til Danske Andelskassers Banks bestyrelse
14. april	Kursregulering samt udbyttebetaling i forhold til Danske Andelskassers Banks ejerandel i Sparinvest Holdings SE
22. april	Flagning af generalforsamlingsfuldmagter til bestyrelsen i Danske Andelskassers Bank A/S
25. april	Referat af generalforsamling i Danske Andelskassers Bank A/S
11. maj	Danske Andelskassers Bank A/S – Delårsrapport for 1. kvartal 2016
30. juni	Danske Andelskassers Bank A/S nedlægger økonomidirektør-funktionen, og som følge heraf fratræder bankens økonomidirektør (CFO)
23. august	Danske Andelskassers Bank A/S – Halvårsrapport 2016
30. september	Danske Andelskassers Bank afhænder aktier i DLR Kredit A/S
17. oktober	Danske Andelskassers Bank A/S opdaterer sin finanskalender for 2016
20. oktober	Bestyrelsen i Danske Andelskassers Bank A/S omkonstituerer sig
25. oktober	Danske Andelskassers Bank A/S – Delårsrapport for 1.-3. kvartal 2016
25. oktober	Danske Andelskassers Bank A/S bekræfter modtagelse af anmodning om indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling i banken
31. oktober	Indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling i Danske Andelskassers Bank A/S
31. oktober	Danske Andelskassers Bank A/S meddeler, at opstillet kandidat for Lind Invest ApS og Farringdon Netherlands B.V. trækker sig
1. november	Bestyrelsens anbefalinger i Danske Andelskassers Bank A/S vedrørende valg til bestyrelsen på ekstraordinær generalforsamling den 5. december 2016, indkaldt efter anmodning fra Lind Invest A/S og Farringdon Netherlands B.V.
7. november	Danske Andelskassers Bank A/S berigtiger oplysninger i markedet om bud
11. november	Danske Andelskassers Bank A/S meddeler, at yderligere en opstillet kandidat for Lind Invest ApS og Farringdon Netherlands BV trækker sig
15. november	Storaktionærmeddelelse – Danske Andelskassers Bank A/S
16. november	Flagning af generalforsamlingsfuldmagter til bestyrelsen i Danske Andelskassers Bank A/S
18. november	Storaktionærmeddelelse i henhold til § 29 i lov om værdipapirhandel fra Danske Andelskassers Bank A/S
22. november	Storaktionærmeddelelse - Danske Andelskassers Bank A/S
30. november	Finanskalender for 2017
30. november	Bestyrelsen i Danske Andelskassers Bank A/S opstiller yderligere en kandidat på den ekstraordinære generalforsamling den 5. december 2016
5. december	Referat af generalforsamling i Danske Andelskassers Bank A/S
16. december	Storaktionærmeddelelse – Danske Andelskassers Bank A/S

Finanskalender

Finanskalender

Danske Andelskassers Banks finanskalender for 2017 er som følger:

Offentliggørelse af årsrapport for 2016	27. februar 2017
Ordinær generalforsamling	26. april 2017
Delårsrapport for perioden 1. januar – 31. marts 2017	22. maj 2017
Delårsrapport for perioden 1. januar – 30. juni 2017	23. august 2017
Delårsrapport for perioden 1. januar – 30. september 2017	22. november 2017

Koncern- og Årsregnskab 2016

Regnskab

Resultat- og totalopgørelse
Balance
Egenkapitalopgørelse
Pengestrømsopgørelse

Noter

Note 1 - 42

Resultat- og totalindkomstopgørelse

Resultatopgørelsen

1.000 DKK.	Note	Koncernen		Moderselskab	
		2016	2015	2016	2015
Renteindtægter	3	388.704	426.907	388.743	427.134
Renteudgifter	4	48.233	94.371	48.239	94.374
Netto renteindtægter		340.471	332.536	340.504	332.760
Udbytte af aktier mv		18.797	671	18.797	671
Gebyrer og provisionsindtægter	5	240.786	246.389	240.786	246.389
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		12.129	12.429	12.129	12.429
Netto rente- og gebyrindtægter		587.925	567.167	587.958	567.391
Kursreguleringer	6	-21.663	16.229	-21.017	15.342
Andre driftsindtægter	8	1.476	1.931	1.522	1.902
Udgifter til personale og administration	9	416.079	424.658	420.100	428.396
Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	10	7.164	7.963	7.164	7.563
Andre driftsudgifter	11	29.916	45.708	29.916	45.663
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv	12	64.557	118.446	64.557	118.446
Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	18	0	0	2.536	3.274
Resultat før skat		50.022	-11.448	49.262	-12.159
Skat	13	12.042	425	11.282	-286
Årets resultat		37.980	-11.873	37.980	-11.873

Fordeles på

Moderselskabet Danske Andelskassers Bank A/S' aktionærer	12.425	-12.439	12.425	-12.439
Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	25.555	566	25.555	566
Årets resultat	37.980	-11.873	37.980	-11.873

Totalindkomstopgørelse

Anden totalindkomst

Poster, der ikke kan blive reklassificeret til resultatopgørelsen:

Aktuarmæssige gevinster og tab på pensionsforpligtelsen efter skat	-1.966	133	-1.966	133
Skatteeffekt heraf	433	-32	433	-32
Anden totalindkomst i alt	-1.533	101	-1.533	101

Totalindkomst i alt	36.447	-11.772	36.447	-11.772
---------------------	--------	---------	--------	---------

Fordeles på

Moderselskabet Danske Andelskassers Bank A/S' aktionærer	10.892	-12.338	10.892	-12.338
Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	25.555	566	25.555	566
Totalindkomst i alt	36.447	-11.772	36.447	-11.772

Indtjening pr. aktie

27

Indtjening pr. aktie (kr. *)	0,1	-0,2	0,1	-0,2
Udvandet indtjening pr. aktie (kr. *)	0,1	-0,2	0,1	-0,2

*) Nøgletallet er beregnet, som om den hybride kernekapital regnskabsmæssigt behandles som en forpligtelse.

Balance

Balance

1.000 DKK.	Note	Koncernen		Moderselskabet	
		2016	2015	2016	2015
Aktiver					
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker		207.183	320.127	207.183	320.127
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	14	922.263	747.651	922.263	747.651
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	15	5.835.648	5.435.681	5.835.614	5.437.333
Obligationer til dagsværdi	16	2.815.082	3.115.354	2.815.082	3.115.354
Aktier m.v.	17	369.939	363.115	369.939	363.115
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	18	-	-	44.503	41.966
Grunde og bygninger i alt	19	81.676	84.128	38.521	43.863
Domicilejendomme		63.065	69.719	27.565	34.219
Investeringsjendomme		18.611	14.409	10.956	9.644
Øvrige materielle aktiver	20	13.119	15.699	13.119	15.699
Aktuelle skatteaktiver		79	1.993	79	1.993
Udskudte skatteaktiver	21	18.675	20.212	18.675	20.212
Aktiver i midlertidig besiddelse	22	8.501	20.735	8.450	17.110
Andre aktiver		406.985	411.838	406.985	412.549
Periodeafgrænsningsposter		11.073	11.837	11.073	11.837
Aktiver i alt		10.690.223	10.548.370	10.691.486	10.548.809
Passiver					
Gæld					
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	23	552.698	547.638	552.698	547.638
Indlån og anden gæld	24	8.407.003	8.316.820	8.409.408	8.317.612
Aktuelle skatteforpligtelser		4.202	0	3.442	0
Andre passiver		288.757	287.885	288.375	287.532
Periodeafgrænsningsposter		2	2	2	2
Gæld i alt		9.252.662	9.152.345	9.253.925	9.152.784
Hensatte forpligtelser					
	25				
Hensættelse til pensioner og lignende forpligtelser		44.511	44.021	44.511	44.021
Hensættelser til tab på garantier		16.052	17.426	16.052	17.426
Andre hensatte forpligtelser		2.986	4.195	2.986	4.195
Hensatte forpligtelser i alt		63.549	65.642	63.549	65.642
Efterstillede kapitalindskud					
Efterstillede kapitalindskud	26	131.429	130.841	131.429	130.841
Efterstillede kapitalindskud i alt		131.429	130.841	131.429	130.841
Egenkapital					
Aktiekapital		242.264	242.264	242.264	242.264
Særlig reserve ved reduktion af nominal aktiestørrelse		440.480	440.480	440.480	440.480
Overført overskud		297.201	284.232	297.201	284.232
Moderselskabet Danske Andelskassers Bank A/S' aktionærer		979.945	966.976	979.945	966.976
Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter		262.638	232.566	262.638	232.566
Egenkapital i alt	27	1.242.583	1.199.542	1.242.583	1.199.542
Passiver i alt		10.690.223	10.548.370	10.691.486	10.548.809

Egenkapitalopgørelse

1.000 DKK	Aktie- kapital	Særlig re- serve ved reduktion af den nominelle aktie- størrelse	Overført overskud	I alt	Hybrid kerne- kapital	I alt
2016						
Egenkapital pr. 1.1.2016	242.264	440.480	284.232	966.976	232.566	1.199.542
Årets resultat	-	-	12.425	12.425	25.555	37.980
Anden totalindkomst:						
Aktuarmæssige gevinster og tab på pensionsforpligtelsen efter skat	-	-	-1.966	-1.966	-	-1.966
Skatteeffekt heraf	-	-	433	433	-	433
Anden totalindkomst i alt	-	-	-1.533	-1.533	-	-1.533
Årets totalindkomst	-	-	10.892	10.892	25.555	36.447
Omkostninger i forbindelse med udstedelse af hybride kernekapitalinstrumenter						
	-	-	-3.545	-3.545	0	-3.545
Udstedelse af hybrid kernekapital	-	-	-	-	30.000	30.000
Rente betalt på hybrid kernekapital	-	-	-	-	-25.483	-25.483
Skat af renter af hybrid kernekapital	-	-	5.622	5.622	-	5.622
Egenkapital 31.12.2016	242.264	440.480	297.201	979.945	262.638	1.242.583

1.000 DKK	Aktie- kapital	Særlig re- serve ved reduktion af den nominelle aktie- størrelse	Overført overskud	I alt	Hybrid kerne- kapital	I alt
2015						
Egenkapital pr. 1.1.2015	550.600	0	309.266	859.866	0	859.866
Årets resultat	-	-	-12.439	-12.439	566	-11.873
Anden totalindkomst:						
Aktuarmæssige gevinster og tab på pensionsforpligtelsen efter skat	-	-	133	133	-	133
Skatteeffekt heraf	-	-	-32	-32	-	-32
Anden totalindkomst i alt	-	-	101	101	-	101
Årets totalindkomst	-	-	-12.338	-12.338	566	-11.772
Fortegningsretsemission	132.144	-	33.036	165.180	-	165.180
Omkostninger i forbindelse med fortegningsretsemissionen	-	-	-28.400	-28.400	-	-28.400
Omkostninger i forbindelse med udstedelse af hybride kernekapitalinstrumenter	-	-	-17.465	-17.465	-	-17.465
Udstedelse af hybrid kernekapital	-	-	-	-	232.000	232.000
Reduktion af den nominelle aktiestørrelse	-440.480	440.480	-	-	-	-
Skat af renter af hybrid kernekapital	-	-	133	133	-	133
Egenkapital 31.12.2015	242.264	440.480	284.232	966.976	232.566	1.199.542

Pengestrømsopgørelse

1000 kr.	31.12.2016	31.12.2015
Pengestrømme fra driftsaktivitet		
Resultat før skat	50.022	-11.448
Regulering for ikke-kontante driftsposter	62.643	116.629
I alt	112.665	105.181
Forskydninger i driftskapital		
Ændring i kreditinstitutter og centralbanker	9.111	63.667
Ændring i obligations og aktiebeholdning	277.077	-134.771
Ændring i udlån	-483.494	125.621
Ændring i indlån	90.183	-247.846
Ændring i øvrige aktiver og passiver	19.754	-32.619
Pengestrømme fra driftsaktivitet	-87.369	-225.948
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		
Køb/salg materielle anlægsaktiver	13.968	10.640
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	13.968	10.640
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		
Udstedte obligationer	0	-6.575
Efterstillede kapitalindskud	0	-308.000
Emmision	0	136.780
Hybrid kernekapital	26.455	214.535
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	26.455	36.740
Årets likviditetsændring	65.719	-73.387
Likvider primo	984.225	1.057.612
Årets likviditetsændring	65.719	-73.387
Likvider ultimo	1.049.944	984.225
Likvider ultimo:		
Kassebeholdning og tilgodehavende hos centralbanker og kreditinstitutter med løbetid under 3 måneder	1.049.944	984.225

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis
2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger
3. Renteindtægter
4. Renteudgifter
5. Gebyrer og provisionsindtægter
6. Kursreguleringer
7. Finansielle poster
8. Andre driftsindtægter
9. Udgifter til personale og administration
10. Af- og nedskrivninger på materielle og immaterielle anlægsaktiver
11. Andre driftsudgifter
12. Nedskrivninger på udlån og garantier
13. Skat
14. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker
15. Udlån til amortiseret kostpris
16. Obligationer til dagsværdi
17. Aktier mv.
18. Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder
19. Grunde og bygninger
20. Øvrige materielle aktiver
21. Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser
22. Aktiver i midlertidig besiddelse
23. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker
24. Indlån
25. Hensatte forpligtelser
26. Efterstillede kapitalindskud
27. Egne aktier og indtjening pr. aktie
28. Kapitalgrundlagsopgørelse
29. Eventualforpligtelser
30. Modregning af finansielle aktiver og forpligtelser
31. Nærtstående parter
32. Oplysning om dagsværdi
33. Sikkerhedsstillelser
34. Risikostyring
35. Kreditrisiko
36. Markedsrisiko
37. Forretningsrisiko
38. Likviditetsrisiko
39. Operationel risiko
40. Afledte finansielle instrumenter
41. Hoved- og nøgletal moderselskabet
42. Nøgletalsdefinitioner

Note 1 » Anvendt regnskabspraksis

Danske Andelskassers Bank A/S er et aktieselskab hjemmehørende i Danmark. Årsrapporten for perioden 1. januar – 31. december 2016 omfatter koncernregnskabet for Danske Andelskassers Bank A/S og dets datterselskaber samt årsregnskabet for moderselskabet

Koncernregnskabet aflægges i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS) udstedt af International Accounting Board (IASB) som er godkendt af EU og danske oplysningskrav til børsnoterede finansielle selskaber, jf. IFRS-bekendtgørelsen i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Årsregnskabet for moderselskabet aflægges i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Ved regnskabsaflæggelsen er anvendt de standarder og fortolkningsbidrag, som er gældende for regnskabsår, der begynder 1. januar 2016.

Koncern- og årsregnskabet præsenteres i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2015.

Der er ingen forskelle mellem regnskabsresultat og egenkapital udarbejdet efter IFRS eller bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Segmentregnskaber

Banken har ikke fordelt netto rente- og gebyrindtægter og kursreguleringer på aktivitetsområder eller geografiske markeder, idet banken styringsmæssigt ikke foretager opdeling på segmenter.

Implementering af nye og ændrede IAS og IFRS standarder samt fortolkningsbidrag

Implementering af nye og ændrede standarder og fortolkningsbidrag med ikrafttrædelse 1. januar 2016 har ikke givet anledning til ændringer i anvendt regnskabspraksis.

Kommende IAS og IFRS standarder og fortolkningsbidrag

På tidspunktet for offentliggørelse af denne årsrapport er en række nye eller ændrede standarder samt fortolkningsbidrag endnu ikke trådt i kraft eller godkendt til brug i EU. Danske Andelskassers Bank A/S forventer først at implementere de nye regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag, når de bliver obligatoriske. Bortset fra nedenstående forventes ingen af de nye standarder eller fortolkningsbidrag at få væsentlig indvirkning på koncernens regnskabsaflæggelse.

Ændringer med ikrafttrædelse for 2017:

Standard/ændring	Udsendt	Ikrafttrædelse i EU	Godkendt i EU
Ændret IAS 7, Oplysningsinitiativ vedrørende finansieringsaktivitet	Jan. 2016	1.1.2017	Nej
Ændret IAS 12, Indregning af skatteaktiver vedrørende urealiseret tab	Jan. 2016	1.1.2017	Nej

Årlige forbedringer til IFRS Annual Improvements to IFRSs 2016-2016 Cycle	Dec. 2016	1.1.2017	Nej
---	-----------	----------	-----

Ændringer med ikrafttrædelse for 2018 eller senere

Standard/ændring	Udsendt	Ikrafttrædelse i EU	Godkendt i EU
IFRS 15, Indtægter fra kontrakter med kunder	Maj 2014	1.1.2018	Ja
IFRS 9, Finansielle instrumenter	Juli 2014	1.1.2018	Ja
Ændret IFRS 15, Præciseringer vedrørende leveringsforpligtelse, agent kontra principal, licenser	April 2016	1.1.2018	Ja
Årlige forbedringer til IFRS Annual Improvements to IFRSs 2014-2016 Cycle	Dec. 2016	1.1.2018	Nej
Ændret IAS 40, Overførsel af investeringsejendomme	Dec. 2016	1.1.2018	Nej
IFRIC 22, Valutakursregulering af forudbetalinger	Dec. 2016	1.1.2018	Nej
IFRS 16, Leasing	Jan. 2016	1.1.2018	Nej

Regnskabsstandarden IFRS 9, der erstatter standarden IAS 39, ændrer i væsentlig grad ved de gældende regler for klassifikation og måling af finansielle aktiver, regnskabsmæssige nedskrivninger og i nogen grad ved reglerne om regnskabsmæssig sikring.

IFRS 9 standarden er obligatorisk for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere med mulighed for at førtidsimplementere standarden. Danske Andelskassers Bank A/S vil anvende IFRS 9 standarden fra 1. januar 2018.

IFRS 9 klassifikation og måling:

Efter IFRS 9 foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver.

Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris. Som typeeksempel omfatter denne målingskategori udlån samt obligationer i en anlægsbeholdning.

Finansielle aktiver, som holdes i en blandet forretningsmodel, hvor nogle finansielle aktiver holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger og andre finansielle aktiver sælges, og hvor de kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver i den blandede forretningsmodel udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst. Som typeeksempel omfatter denne målingskategori en obligationsportefølje, der indgår i den daglige likviditetsstyring.

Finansielle aktiver, som ikke opfylder de nævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. Som typeeksempel omfatter denne målingskategori finansielle aktiver i en handelsbeholdning.

Anvendelsen af IFRS 9 målingskategorierne for finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen og på baggrund af karakteristika ved de kontraktmæssige betalingsstrømme forventes kun at føre til ubetydelige ændringer i målingsprincipper i forhold til målingsprincipperne anvendt i bankens aktuelle regnskabsrapportering.

Præsentationsmæssigt vil anvendelsen af en blandet forretningsmodel for obligationer, der indgår i den daglige likviditetsstyring, dog indebære, at kursreguleringen til dagsværdi fremadrettet vil indgå i anden totalindkomst fremfor i resultatopgørelsen efter nuværende regnskabspraksis. Den præsentationsmæssige effekt vil afhænge af obligationsporteføljens størrelse og den tilknyttede kursregulering af porteføljen.

IFRS 9 – nedskrivninger:

Med IFRS 9 erstattes den gældende nedskrivningsmodel, der er baseret på indtrufne tab ("incurred loss"-model), af en nedskrivningsmodel baseret på forventede tab ("expected loss"-model). Den nye forventningsbaserede nedskrivningsmodel indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet værdiforringet (stadie 3), nedskrives aktivet uændret med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, men baseret på en øget tabssandsynlighed.

Der pågår et udviklingsarbejde forankret på Danske Andelskassers Bank A/S' datacentral BEC med deltagelse af de tilknyttede medlemsinstitutter. Herudover pågår et arbejde i regi af Lokale Pengeinstitutter (LOPI) med henblik på at udvikle input til en IFRS 9 forenelig nedskrivningsmodel.

Modellen, som er under udvikling, påtænkes i særlig grad anvendt for kunder og faciliteter i stadie 1, og en delmængde af kunder og faciliteter i stadie 2. For svage stadie 2 kunder og faciliteter og stadie 3 kunder og faciliteter forventes nedskrivningsberegningen at blive foretaget ved en manuel, individuel vurdering af de finansielle aktiver fremfor ved en modelmæssig beregning.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at foretage et rimeligt skøn over den regnskabsmæssige virkning af førstegangsanvendelsen af IFRS 9, for så vidt angår nedskrivningsreglerne. Det er dog i almindelighed forventningen, at de nye nedskrivningsregler for pengeinstitutterne samlet set vil føre til øgede nedskrivninger og dermed en større korrektivkonto, da alle udlån og garantier efter de nye regler vil få tilknyttet en nedskrivning svarende til det forventede kredittab i 12 måneder eller det forventede kredittab i aktivets restløbetid ved en betydelig stigning i kreditrisikoen.

Gruppevis nedskrivninger efter de gældende regler bortfalder, og det vil i nogen udstrækning mindske virkningen af IFRS 9. Hertil kommer, at de særlige danske nedskrivningsregler i regnskabsbekendtgørelsens bilag 10, som Danske Andelskassers Bank A/S anvender til at udfylde de overordnede nedskrivningsprincipper i IFRS-reglerne, rykker nedskrivningerne frem i tid, og derved delvist inddiskonterer virkningen af de kommende IFRS 9 nedskrivningsregler.

Samspillet mellem nedskrivningerne efter IFRS9 og det individuelt opgjort solvensbehov er uafklaret. Ved opgørelsen af det aktuelle solvensbehov anvender Danske Andelskassers Bank A/S sandsynligheden for tab inden for 12 måneder (PD-12) på samtlige eksponeringer mindre end 1 % af kapitalgrundlaget. Det opgjorte solvensbehov modsvarer i store træk til hovedprincipperne for nedskrivninger i stadie 1. Banken anvender dog ikke forventede tab i aktivets (lånets) restløbetid svarende til hovedprincipperne for nedskrivninger i stadie 2.

En negativ regnskabsmæssig påvirkning af de nye forventningsbaserede IFRS 9 nedskrivningsregler vil i udgangspunktet have tilsvarende effekt på kapitalgrundlaget. For at imødegå en utilsigtet effekt på kapitalgrundlaget og dermed pengeinstitutternes muligheder for at understøtte kreditgivning, har Europa-Kommissionen som et element i den reformpakke, som Kommissionen præsenterede den 23. oktober 2016 (kapitalkravspakken), foreslået en 5-årig overgangsordning således, at en negativ effekt af de nye IFRS 9 nedskrivningsregler først får fuld virkning på kapitalgrundlaget efter 5 år.

Samlet set vurderer Danske Andelskassers Bank A/S virkningen af IFRS 9 på den kapitalmæssige overdækning til at være uvæsentlig ved regleres ikrafttrædelse i 2018, mens virkningen på den kapitalmæssige overdækning fremadrettet vil være afdæmpet negativ i takt med, at virkningen af overgangsordningen udfases.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når banken som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå banken, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige gevinster, tab og risici, der fremkommer inden årsregnskabet aflægges og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes værdistigninger i domicilejendomme direkte i totalindkomstopgørelsen.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på afviklingsdagen, og indregningen ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget, og banken i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

Koncernregnskab

Koncernregnskabet omfatter Danske Andelskassers Bank A/S og de tilknyttede virksomheder (dattervirksomheder) koncernen har bestemmende indflydelse på de økonomiske og driftsmæssige beslutninger. Der er bestemmende indflydelse, når Danske Andelskassers Bank A/S direkte eller indirekte besidder over halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed eller på anden måde har bestemmende indflydelse på de ledelsesmæssige eller driftsmæssige beslutninger.

Koncernregnskabet udarbejdes ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter, elimineret for interne mellem-

værender samt indtægter og omkostninger ved handel mellem koncernselskaberne.

De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis og omarbejdes efter IFRS.

Ved samhandel mellem koncernens selskaber, eller når et selskab udfører arbejde for et andet selskab, sker afregningen på markedsbaserede vilkår eller på omkostningsdækkende basis.

Fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens lukkekurs for valutaen. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursregulering.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og udgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, som de vedrører. Provisioner og gebyrer, der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og bliver derved indtægtsført over løbetiden på udlånet.

Renteindtægter fra udlån, som enten er helt eller delvist nedskrevne, indregnes under renteindtægter alene med den beregnede effektive rente af lånets nedskrevne værdi. Renteindtægter herudover indregnes under regnskabsposten "nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv."

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden.

Vederlag for formidling af realkreditlån for DLR og Totalkredit indregnes efter modregningsmodellen. Efter modregningsmodellen indregnes vederlag på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at banken forestår serviceringen, og dermed opnår ret til vederlaget. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed.

Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Udbytte af aktier

Udbytte af aktier indregnes i resultatopgørelsen, når koncernen har ret til at modtage udbyttet. Dette vil normalt være, når udbyttet er vedtaget på selskabets generalforsamling.

Kursreguleringer

Kursreguleringer omfatter realiserede og urealiserede kursreguleringer af finansielle aktiver og andre finansielle instrumenter samt reguleringer af investeringsejendomme til dagsværdi.

Andre driftsindtægter

Under regnskabsposten "Andre driftsindtægter" indregnes øvrige indtægter, der ikke henhører under andre af resultatopgørelsens poster, herunder indtægter ved drift af investeringsejendomme og fortjeneste ved salg af anlægsaktiver.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner mv. Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratualer, indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Der er indgået bidragsbaserede pensionsordninger med hovedparten af medarbejderne. I de bidragsbaserede ordninger indbetales faste bidrag, og der er ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag.

Herudover er der indgået ydelsesbaserede ordninger for tidligere medlemmer af direktionen, hvor der ved pensionering er pligt til at betale en bestemt ydelse. Ændringer i pensionsforpligtelsen som ikke kan henføres til aktuarmæssige gevinster og tab, indregnes under udgifter til pension. Aktuarmæssige gevinster og tab indregnes direkte i egenkapitalen.

Andre driftsudgifter

Under regnskabsposten "Andre driftsudgifter" indregnes udgifter, der ikke henhører under andre af resultatopgørelsens poster, herunder bidrag til sektorløsninger, engangsomkostninger vedrørende organisatoriske omstruktureringer samt tab ved salg af anlægsaktiver. Sektorløsninger omfatter bidrag til Indskydergarantifonden, herunder til dækning af tab i forbindelse med pengeinstitutters afvikling eller konkurs.

Nedskrivning på udlån og tilgodehavender m.v.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v. består af nedskrivninger på udlån, tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker og øvrige tilgodehavender, der kan indebære en kreditrisiko, samt hensættelser på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter samt efterfølgende reguleringer af værdien af disse poster.

Nedskrivning på garantier føres som en hensættelse til tab på garantier under posten "Hensatte forpligtelser". Nedskrivninger på uudnyttede kreditfaciliteter føres som andre hensatte forpligtelser, ligeledes under posten "Hensatte forpligtelser".

Balancen

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender består af bankens beholdning af inden- og udenlandske sedler og mønter, samt anfordringstilgodehavender i centralbanker. Ved første indregning måles posterne til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker. Tilgodehavendet måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Udlån og andre tilgodehavender omfatter udlån til kunder og andre tilgodehavender, herunder pantebreve og indregnes til amortiseret kostpris.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn foretages såvel individuelt som gruppevist. Nedskrivninger til tab foretages, når der er objektiv indikation for værdiforringelse.

For individuelle nedskrivninger anses objektiv indikation i det mindste som indtruffet i tilfælde af en eller flere af følgende begivenheder:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter
- Låntager ydes lempelser i vilkårene, som ikke ville være ydet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion

Nedskrivningen foretages med forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivninger og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalingsstrømme på udlånet. De forventede fremtidige betalinger er opgjort med udgangspunkt i debitors betalingssevne, realisation af sikkerheder på 6 – 12 måneders sigt samt evt. dividende. Som diskonteringsfaktor anvendes lånets effektive rente.

Udlån, der ikke er nedskrevet individuelt, indgår i de gruppevise nedskrivninger.

For udlån og tilgodehavender, der ikke er individuelt nedskrevet, foretages en gruppevis vurdering af, om der for gruppen er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse.

Den gruppevise vurdering foretages på grupper af udlån og tilgodehavender, der har ensartet karakteristika med hensyn til kreditrisiko. Der opereres med 11 grupper fordelt på én gruppe af offentlige myndigheder, én gruppe af privatkunder og 9 andre grupper af erhvervs-kunder, idet erhvervs-kunderne er underopdelt i branchegrupper.

Den gruppevise vurdering foretages ved en segmenteringsmodel, som er udviklet af foreningen af Lokale Pengeinstitutter, der forestår den løbende vedligeholdelse og udvikling. Segmenteringsmodellen fastlægger sammenhængen i de enkelte grupper mellem konstaterede tab og et antal signifikante forklarende makroøkonomiske variable via en lineær regressionsanalyse. Blandt de forklarende makroøkonomiske variable indgår arbejdsløshed, boligpriser, rente, antal konkurser/tvangsauktioner m.fl.

Den makroøkonomiske segmenteringsmodel er i udgangspunktet beregnet på baggrund af tabsdata for hele pengeinstitutsektoren. Danske Andelskassers Bank har derfor vurderet, hvorvidt modelestimerne afspejler kreditrisikoen for egen udlånsportefølje. Denne vurdering har medført en tilpasning af modelestimerne til egne forhold, hvorefter det er de tilpassede estimer, som danner baggrund for beregningen af den gruppevise nedskrivning. De tilpassede estimer er yderligere korrigeret for at tage højde for ændrede konjunkturløb.

For hver gruppe af udlån og tilgodehavender fremkommer et estimat, som udtrykker den procentuelle værdiforringelse, som knytter sig til en given gruppe af udlån og tilgodehavender på balancedagen. Ved at sammenligne det enkelte udlåns aktuelle tabsrisiko med udlånets oprindelige tabsrisiko og udlånets tabsrisiko primo den aktuelle regnskabsperiode, fremkommer det enkelte udlåns bidrag til den gruppevise nedskrivning. Da modellen for gruppevise nedskrivninger ikke rammer alle relevante forhold, har det været nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn. Nedskrivningen beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og den tilbagediskonterede værdi af de forventede fremtidige betalinger.

Aktier

Posten omfatter aktier, der handles på aktive markeder samt aktier i unoterede selskaber, herunder aktier som banken ejer i fællesskab med andre pengeinstitutter.

Aktier, der handles på aktive markeder, måles til noterede kurser på balancedagen.

Illikvide aktier, unoterede aktier og sektoraktier, måles til skønnet dagsværdi. Den skønnede dagsværdi baseres på aktuelle markedsdata eller hvor de ikke foreligger, selskabernes seneste aflagte og godkendte regnskaber.

Obligationer

Posten omfatter obligationer, der handles i et aktivt marked.

Obligationer, der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres til noterede kurser på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Hvis markedet for en eller flere obligationer er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsættes dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter samt uafviklede spotforretninger indregnes og måles til dagsværdi, der som udgangspunkt er baseret på noterede markedspriser. I det omfang, der er tale om ikke-noterede instrumenter, opgøres dagsværdien efter almindeligt anerkendte principper, der bygger på markedsbaserede parametre.

Ved måling til dagsværdi indgår endvidere CVA/DVA-regulering af positive og negative markedsværdier med modparter uden OIV. CVA/DVA-reguleringen foretages på basis af estimer, hvor der ikke findes markedsdata af PD og LGD.

Leasing

Leasingkontrakter klassificeres som finansielle leasingkontrakter, når alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten til et aktiv overdrages til leasingtager. Alle andre leasingkontrakter klassificeres som operationelle leasingkontrakter. Bankens har alene indgået operationelle leasingkontrakter.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes i moderselskabsregnskabet til den forholdsmæssige andel af indre værdi på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes selskabets andel af virksomhedernes resultat efter skat og efter eliminering af urealiserede interne fortjenester og tab, mens andele i poster indregnet i anden totalindkomst i virksomheden indregnes i anden totalindkomst.

Nettoopskrivning af kapitalandele overføres til reserver under egenkapitalen, i det omfang den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen. Nedskrivninger indregnes og fradrages i eventuelle positive reserver, så længe der er reserver at modregne i.

Ved køb eller afhændelse indgår virksomhedens resultat i resultatopgørelsen fra henholdsvis overtagelsestidspunktet til afhændelsestidspunktet.

Domicilejendomme

Domicilejendomme er ejendomme, som banken selv benytter til administration, filial eller anden servicevirksomhed. Ejendomme anses for domicilejendomme, hvis hovedparten af de samlede etagemeter i bygningen anvendes til bankens drift.

Domicilejendomme måles ved første indregning til kostpris, som omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte knyttet til anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor ejendommen er klar til at blive taget i brug. Efterfølgende måles ejendommen til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger.

Omvurderinger foretages så hyppigt, at den regnskabsmæssige værdi ikke adskiller sig væsentligt fra dagsværdien på balancetidspunktet.

Dagsværdien beregnes efter afkastmetoden, hvor lejeindtægter, omkostninger og afkastkrav på markedsvilkår indgår. I særlige tilfælde anvendes uafhængig vurderingsmand til fastsættelse af dagsværdien.

Stigninger i domicilejendommenes omvurderede værdi indregnes under anden totalindkomst og bindes under opskrivningshenlæggelser med mindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen.

Fald i domicilejendommenes omvurderede værdi indregnes i resultatopgørelsen, med mindre faldet modsvarer en værdistigning, der tidligere er indregnet i anden totalindkomst. I så fald tilbageføres værdifaldet i anden totalindkomst.

Afskrivninger beregnes lineært over den forventede brugstid, der for bygninger er fastsat til 25-50 år og for ombygningsudgifter til 10-20 år. Brugstid og restværdi revurderes årligt. Der afskrives ikke på grunde.

Installationer afskrives lineært over en periode på 20 år.

Investerings ejendomme

Investerings ejendomme omfatter ejendomme, der overvejende besiddes for at opnå lejeindtægter og/eller kapitalgevinster ved salg. Herudover indgår ejendomme som ikke forventes solgt indenfor 12 måneder.

Investerings ejendomme måles ved første indregning til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Regulering af dagsværdi samt lejeindtægter indregnes i resultatopgørelsen under henholdsvis "Kursreguleringer" og "Andre driftsindtægter".

Dagsværdien for investerings ejendomme opgøres som hovedregel på baggrund af ejendommens forventede afkast og en for hver ejendom individuelt fastsat afkastprocent. Afkastprocenten afhænger af beliggenhed, ejendoms type og anvendelsesmuligheder, indretning og vedligeholdelsesstand samt lejekontraktens vilkår.

Øvrige materielle aktiver

Øvrige materielle aktiver indregnes og måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivninger foretages lineært over aktivernes forventede brugstider på 3-5 år og revurderes årligt.

Øvrige materielle aktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgpris og kapitalværdien.

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter aktiver overtaget som følge af afvikling af kundeengagementer og ejendomme og andre anlægsaktiver som banken har sat til salg, hvor det er hensigten at afvikle aktiverne inden for normalt 12 måneder. Aktiver i midlertidig besiddelse måles til den laveste værdi af regnskabsmæssig værdi og dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg.

Der afskrives ikke på aktiver i midlertidig besiddelse.

Løbende driftsudgifter som afholdes indtil salget er gennemført, indregnes i resultatopgørelsen under "Andre driftsudgifter".

Andre aktiver

Posten omfatter aktiver, der ikke er placeret under øvrige aktivposter. Posten omfatter primært tilgodehavende renter og provisioner, der måles til amortiseret kostpris, samt afledte finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi. Endvidere omfatter posten kapitalindskuddet i datacentralen BEC kategoriseret som depositum.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår.

Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker/indlån

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker samt indlån værdiansættes til amortiseret kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi, og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Posten omfatter passiver, der ikke er placeret under øvrige passivposter og omfatter blandt andet negative markedsværdier af spotforretninger, afledte finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi og skyldige renter indregnet til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter modtagne provisioner m.v., der vedrører den efterfølgende regnskabsperiode.

Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Midlertidigt overtagne forpligtelser

Midlertidigt overtagne forpligtelser omfatter prioritetsgæld i realkreditinstitutter, som er overtaget i forbindelse med realisering af aktiver som følge af afvikling af kundeengagementer.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud måles til amortiseret kostpris. Omkostninger, herunder stiftelsesprovision som er direkte forbundet med efterstillede kapitalindskud, fradrages i den initiale dagsværdi og indregnes efter den effektive rentes metode.

Øvrige finansielle forpligtelser

Øvrige finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Skatter

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat og direkte på anden totalindkomst hhv. egenkapitalen med den del, der kan henføres hertil.

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte a'conto skatter.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver til modregning i fremtidige positive skattepligtige indkomster. Det vurderes på hver balancedag, om det er sandsynligt, at der i fremtiden vil blive frembragt tilstrækkelig skattepligtig indkomst til, at det udskudte skatteaktiv vil kunne udnyttes.

Moderselskabet er sambeskattet med alle danske virksomheder, hvor der udøves bestemmende indflydelse. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de danske sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud)

Hensatte forpligtelser

Medarbejderforpligtelser og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes, når det på balancedagen er sandsynliggjort, at forpligtelsen vil medføre træk på koncernens økonomiske ressourcer, og at forpligtelsen beløbsmæssigt kan opgøres pålideligt.

Forpligtelser måles til det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at indfri forpligtelsen. Ved måling af hensatte forpligtelser foretages tilbagediskontering, hvor det er væsentligt.

Hensat forpligtelse vedr. pensioner omfatter alene ydelsesbaserede pensionsforpligtelser til tidligere medlemmer af direktionen. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdi ved anvendelse af projected unit credit-metoden baseret på følgende forudsætninger:

- Forventet inflationsudvikling
- Tilbagediskonteringsssats svarende til afkastet af SDO obligationer
- Finanstilsynets levetidsmodel for livsforsikringselskaber

Finanstilsynets levetidsmodel giver sandsynligheden for dødsfald indenfor 12 måneder ved givne alderstrin. I modellen omregnes denne til sandsynligheden for overlevelse som $(1 - \text{sandsynlighed dødsfald})$. Herudover korrigeres for levetidsforbedringer jf. Finanstilsynets statistik.

Gevinster og tab som følge af ændringer i ovennævnte forudsætninger føres over anden totalindkomst.

Egenkapital

Egenkapitalen består af en række komponenter som er beskrevet nedenfor.

Aktiekapital

Posten består af aktiekapitalen til nominel værdi. Beholdningen af egne aktier fratrækkes under "Overført overskud".

Særlig reserve ved reduktion af nominel aktiestørrelse

Ved beslutning truffet på ekstraordinær generalforsamling den 4. november 2015, blev bankens aktiekapital nedsat med nominelt 440.480.000 kr. fra 550.600.000 kr. til 110.120.000 kr. til kurs pari

til henlæggelse til en særlig reserve, jf. selskabslovens § 188, stk. 1 nr. 3. Reserven er bundet og kan alene anvendes til dækning af underskud eller konvertering til aktiekapital. Reserven skal forblive en del af egenkapitalen, med de nedsættelser af reserven, der måtte ske til dækning af underskud m.m.

Overkurs ved emission

Posten omfatter overkurs ved emission fratrukket omkostninger.

Opskrivningsshenlæggelser

Opskrivningsshenlæggelser omfatter opskrivning af koncernens domicilejendomme til omvurderet værdi efter skat samt for moderselskabets vedkommende, opskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder efter indre værdis metode.

Opskrivninger tilbageføres når der ikke længere er grundlag for opskrivningen.

Overført overskud

Posten omfatter akkumuleret overført overskud og anden totalindkomst. Beholdningen af egne aktier fratrækkes ligesom omkostninger ved udstedelse af hybride kernekapitalinstrumenter fratrækkes her.

Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter

I december 2015 og februar 2016 har banken optaget et samlet obligationslån på 262 mio. kr. som hybrid kernekapital (Additional Tier 1 kapital). Lånet indeholder ingen kontraktuelle forpligtelser til at levere likvider eller andre finansielle aktiver, da hovedstolen har uendelig løbetid. Banken kan således efter eget skøn, undlade at betale renter og afdrag på lånet. Efter IAS 32 klassificeres udstedelsen dermed som egenkapital og ikke som gæld.

Egenkapitalen er således forøget med låneprovenuet ved låneoptagelsen, og lånet behandles som hybrid kernekapital i kapitalgrundlagsopgørelsen. Såfremt banken beslutter at indfri lånet helt eller delvist, vil egenkapitalen blive reduceret på indfrielsestidspunktet.

Renter behandles regnskabsmæssigt som udbytte, og føres direkte over egenkapitalen og påvirker således resultatopgørelsen. Påløbne renter forøger egenkapitalen indtil renterne betales.

Foreslået udbytte

Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen. Udbytte, som foreslås udbetalt for året, indgår under egenkapitalen indtil vedtagelse på generalforsamlingen.

Egne aktier

Egne aktier indregnes ikke som aktiver. Anskaffelses- og afståelsessummer samt udbytte for egne aktier indregnes direkte i overført resultat i egenkapitalen.

Modregning af finansielle aktiver og forpligtelser

Finansielle aktiver og forpligtelser præsenteres modregnet, når der er juridisk adgang til at foretage modregning og banken har til hensigt at foretage modregning eller at afvikle aktivet og forpligtelsen samtidig.

Regnskabsmæssig sikring

Ingen afledte finansielle instrumenter opfylder kriterierne for sikring af dagsværdisikring eller pengestrømssikring. De særlige regnskabsbestemmelser for sikringsinstrumenter benyttes følgelig ikke.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen er opgjort efter den indirekte metode.

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider samt likvider ved årets begyndelse og slutning. Pengestrømme fra driftsaktiviteten opgøres efter den indirekte metode som resultat før skat reguleret for ikke-kontante driftsposter samt ændring i driftskapital.

Pengestrømme fra investeringsaktiviteter omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af anlægsaktiver. Pengestrømme fra finansieringsaktiviteter omfatter betalt udbytte samt bevægelser i egenkapital og optagelse og afdrag på udstedte obligationer og efterstillede kapitalindskud.

Likvider omfatter kassebeholdning, anfordringstilgodehavender hos centralbanker samt tilgodehavende fra kreditinstitutter og centralbanker med mindre end 3 måneders forfald.

Klassifikation

Finansielle aktiver klassificeres på indregningstidspunktet i følgende fem kategorier:

- Handelsportefølje, som værdiansættes til dagsværdi
- Udlån, som værdiansættes til amortiseret kostpris
- Finansielle aktiver designet til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen
- Finansielle aktiver disponible for salg, som værdiansættes til dagsværdi med urealiserede kursreguleringer indregnet i Anden totalindkomst.

Eventuel nedskrivning for værdiforringelse indregnes i resultatopgørelsen.

Finansielle forpligtelser klassificeres på indregningstidspunktet i følgende tre kategorier:

- Handelsportefølje, som værdiansættes til dagsværdi
- Finansielle forpligtelser designet til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen
- Øvrige finansielle forpligtelser, som værdiansættes til amortiseret kostpris

Handelsportefølje

Handelsporteføljen omfatter finansielle aktiver og forpligtelser, som er anskaffet eller indgået med henblik på salg eller genkøb inden for kort sigt. Derudover indgår porteføljer af finansielle aktiver eller forpligtelser, som styres samlet og udviser et mønster af kortsigtet realisation af gevinster. Derivater, herunder udskilte indbyggede derivater, indgår i handelsporteføljen.

Finansielle aktiver til dagsværdi

Øvrige finansielle aktiver designet til dagsværdi omfatter værdipapirer, som ikke indgår i handelsporteføljen, men som styres på dagsværdibasis.

Finansielle aktiver disponible for salg

Finansielle aktiver disponible for salg omfatter værdipapirer, som på anskaffelsestidspunktet handles på et aktivt marked, men hvor der hverken er en intention om salg inden for kort tid eller om at holde dem til udløb.

Note 2 » Væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Der er anvendt skøn i forbindelse med aflæggelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet for 2016. Disse skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser for forsvarlige, men som i sagens natur er usikre. Banken er påvirket af risici og usikkerheder, som kan føre til, at de faktiske resultater kan afvige fra skønnene. Såfremt forudsætningerne ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive væsentligt påvirket.

Ledelsen har identificeret følgende områder, hvor skøn og vurderinger har – eller kan have - betydelig effekt:

- Opfyldelse af regulatoriske kapitalkrav
- Nedskrivning af udlån og garantier
- Fastsættelse af dagsværdien af domicilejendomme, investerings-ejendomme og ejendomme i midlertidig besiddelse
- Måling af udskudte skatteaktiver
- Måling af unoterede finansielle instrumenter

Opfyldelse af regulatoriske kapitalkrav

Den løbende implementering af CRR, indfasningen af kapitalbuffere samt overgangsregler for medregning af statslig hybrid kernekapital optaget i henhold til Bankpakke II, hvor denne ikke kan medregnes i kapitalgrundlaget efter 31. december 2017 har medført, at banken planmæssigt arbejder med at styrke kapitalgrundlaget, hvilket er afspejlet i kapitalplanen for perioden 2017-2021. Formålet med kapitalplanen er at fastlægge de generelle principper for Danske Andelskassers Bank A/S' kapitalplanlægning samt tage stilling til, hvordan banken forventer at kunne overholde de regulatoriske kapitalkrav i fremtiden. Kapitalplanen indeholder herudover en overordnet nødplan, der kan tages i anvendelse i tilfælde af afvigelser til de fastsatte forventninger og forudsætninger samt hvis der indtræffer uventede væsentlige begivenheder.

Som led heri, er kapitalgrundlaget i henholdsvis december 2015 og februar 2016 styrket ved aktiekapitaludvidelsen på brutto 165 mio. kr. og obligationsudstedelsen på brutto 262 mio. kr. En betydelig del af nettoprovenuet herfra er anvendt til delindfrielse af det statslige hybride kapitalindskud fra nominelt 400 mio. kr. til nominelt 120 mio. kr. Ligeledes har banken primo oktober 2016 afhændet aktier i DLR Kredit A/S med en kursværdi på 47 mio. kr.

Da den statslige hybride kernekapital (AT1-kapital) ikke kan medregnes til kapitalgrundlaget efter den 31. december 2017 (regulatorisk forfald), og der ikke gives sikkerhed for, at indfrielse af den statslige hybride kernekapital (AT1-kapital) kan gennemføres som planlagt, har banken foretaget et tillæg til solvensbehovet på 131 mio. kr. svarende til den resterende statslige hybride kernekapital pr. 31. december 2016. Manglende indfrielse af den statslige hybride kernekapital (AT1-kapital) med fortsat rentebetaling til følge, vil kunne få negativ indvirkning på bankens virksomhed, driftsresultat og finansielle stilling.

Forventningerne til bankens kapitalmæssige overdækning er baseret på et budget for 2017 samt den prognosticerede indtjening for perioden 2018-2021, hvor der navnlig knytter sig usikkerhed til udviklingen i udlånet, indtjeningsevne, nedskrivningsniveauet og bankens individuelle solvensbehov. Herudover vil de ændrede nedskrivningsregler i 2018 efter IFRS 9 samt samfundsøkonomien og markedet generelt få betydning for bankens indtjening, solvensbehov og kapitalmæssige overdækning. Væsentlige ændringer i disse faktorer vil kunne medføre revurdering af kapitalplanen, herunder et brud på de regulatoriske kapitalkrav.

En væsentlig forudsætning for kapitalplanens fulde gennemførelse er derfor, at DAB evner at tiltrække yderligere kapital, fastholde finansielle samarbejdspartnere og aktionærer samt forøge indtjeningsevnen for at opnå et kapitalgrundlag, som er tilstrækkeligt for at opfylde fremtidige øgede kapitalkrav.

Det er ledelsens forventning af koncernen fortsat vil opfylde alle kapitalnøgleletal ved udgangen af 2017. Det er samtidig ledelsens forventning, at koncernen vil kunne fastholde en tilstrækkelig kapitalmæssig overdækning i forhold til den løbende indfasning af de øgede kapitalkrav.

Nedskrivninger på udlån og garantier

Finanstilsynet var i ugerne 43 og 45 2016 på inspektion i Danske Andelskassers Bank A/S. Alle væsentlige områder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering, hvor der blev lagt størst vægt på områder, der har den største risiko.

Det er Finanstilsynets sammenfatning og vurdering, at banken gennem de seneste år har været mærket af betydelige nedskrivninger og negative resultater, hvilket har forringet bankens kapitalmæssige overdækning. Nedskrivningsniveauet har været faldende, men det er fortsat Finanstilsynets vurdering, at det er på et højere niveau end sammenlignelige pengeinstitutter.

Selvom Finanstilsynets kunne konstatere tegn på forbedringer i boniteten i de gennemgåede udlån, er det Finanstilsynets opfattelse, at banken stadig har en del kunder med svaghestegn og objektiv indikation på værdiforringelse. Det er ligeledes Finanstilsynets vurdering, at bankens høje andel af udlån til landbruget, gør banken følsom overfor udsving i blandt andet afregnings- og jordpriser.

Finanstilsynet fandt desuden, at bankens kontrol- og styringsmiljø på kreditområdet er styrket, men banken modtog dog enkelte påbud i relation til kreditstyring og rapportering.

En negativ udvikling inden for brancher, hvor banken har betydelige eksponeringer eller ændring af praksis af den ene eller anden årsag, kan fortsat medføre yderligere nedskrivninger. Fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividende udbetalinger fra konkursboer, er også undergivet væsentlige skøn. Stigende renter vil ligeledes udgøre en usikkerhed ved måling af værdien af eksponeringer med svag bonitet.

Ved måling af sikkerheder i helt eller delvist udlejede erhvervsjendomme eller boligejendomme er afkastkrav en af de væsentligste anvendte forudsætninger. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at ville stille til en ejendom i den pågældende kategori. Afkastkravet på disse ejendomme ligger pt. i al væsentlighed i intervallet 5 % til 10 %. Afkastkravets størrelse afhænger blandt andet af geografi, beliggenhed i det pågældende område, ejendommens anvendelsesmuligheder (erhverv/beboelse), vedligeholdelsesstand samt eventuel genudlejning og dermed niveauet for tomgang mv. I de foretagne nedskrivningstest, værdiansættes sikkerhederne i overensstemmelse med Finanstilsynets praksis. Som følge af de nuværende og seneste års konjunkturusikkerheder, er værdiansættelsen af sikkerhederne fortsat forbundet med usikkerhed og sikkerhederne i erhvervsjendomme er i høj grad påvirket af de aktuelle skøn over afkastkrav i ejendomsmarkedet.

De økonomiske vilkår og bytteforholdene for landbrugserhvervet har væsentlig betydning for nedskrivningerne på landbrugseksponeringer. Bytteforholdene er hen mod slutningen af 2016 forbedret og der ventes yderligere forbedringer i 2017, hvilket forventes at nedbringe bankens nedskrivninger på landbrugseksponeringer i 2017. Der vil dog fortsat være landbrugsbedrifter som er økonomisk udfordrede, som trods forbedrede rammevilkår vil medføre øgede nedskrivninger. Banken følger udviklingen meget nøje og sikrer en tæt kontakt med landbrugskunderne og en grundig styring, som gør det muligt at vurdere situationen løbende og lave de nødvendige tiltag.

Herudover påvirkes nedskrivningsniveauet af prisen på landbrugsjord. I de foretagne nedskrivningsberegninger for de landbrugseksponeringer, hvor der er vurderet at være objektiv indikation for værdiforringelse, er der anvendt en hektarpris på 125 - 225 t.kr., afhængigt af ejendommens geografiske placering. Det er usikkert om landbrugsjorden vil kunne afhændes til disse hektarpriser. Endvidere kan ændringer i de anvendte værdier for stalpladser mv., medføre behov for yderligere nedskrivninger.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger, da det for en del af kunderne kan konstateres, at selvom kunderne på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil udløb af afdragsfrihed presse betalingsevnen. Hertil kommer at en række boligejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

Ved hensættelser til tab på garantier, er der væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at der skal betales på den afgivne garanti.

Udlån, hvor der ikke foreligger objektiv indikation for værdiforringelse, indgår i en gruppe, hvor det på porteføljeniveau vurderes, om der er nedskrivningsbehov. Gruppevis nedskrivninger er ligeledes behæftet med usikkerhed. Da modellen for gruppevis nedskrivninger ikke rammer alle relevante forhold, har det været nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn.

Fastsættelse af dagsværdi af domicilejendomme, investeringsjendomme og ejendomme i midlertidig besiddelse

Måling af ejendommens dagsværdi er forbundet med regnskabsmæssige skøn og vurderinger, herunder forventninger til ejendommens fremtidige afkast og de fastsatte afkastprocenter for ejendommene under hensyntagen til salg på kort sigt.

Domicilejendommene udgøres af lokaler hvorfra der udøves aktiv bankvirksomhed samt tilhørende kælder- og loftslokaler til bankinstallationer mv. I forbindelse med værdiansættelsen er der anvendt forskellige kvadratmeterpriser i forhold til de alternative anvendelsesmuligheder, som de enkelte lokaler vurderes at have. Fastsættelsen af kvadratmeterpriserne er forbundet med et væsentligt skøn.

Måling af udskudte skatteaktiver

Pr. 31. december 2016 har banken indregnet et udskudt skatteaktiv på 19 mio. kr. vedrørende skattemæssige midlertidige forskelle, som ledelsen ud fra budgetter vurderer, vil kunne udnyttes inden for 3 - 5 år.

Udskudte skatteaktiver baseret på fremførbare skattemæssige underskud indregnes alene i den udstrækning, det i overbevisende grad anses for sandsynligt, at der inden for en overskuelig årrække realiseres skattemæssige overskud, hvori underskuddene kan modregnes. Budgetter over bankens udvikling er forbundet med skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelsen af fremtidige skattepligtige overskud. Banken har på den baggrund ikke indregnet et skatteaktiv vedrørende fremførbare underskud pr. 31. december 2016.

Måling af unoterede finansielle instrumenter

Bankens beholdning af unoterede finansielle instrumenter omfatter hovedsageligt sektoraktier i unoterede selskaber der samarbejdes med omkring produkter, betalingsformidling og administration og måles til skønnede dagsværdier. Der henvises til note 14 for en beskrivelse af usikkerhederne ved målingen af unoterede finansielle instrumenter til dagsværdi, herunder i de tilfælde, hvor der er anvendt værdiansættelsesmetoder, hvor eventuelle væsentlige input ikke er baseret på observerbare markedsdata.

Note 3 » Renteindtægter

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker, renteindtægt	76	95	76	95
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker, negativ rente	-802	-547	-802	-547
Renter af indskudsbeviser	-1.254	-1.994	-1.254	-1.994
Udlån og andre tilgodehavender	357.532	386.715	357.571	386.942
Obligationer	41.742	47.883	41.742	47.883
Valuta-, rente-, aktie-, råvare- og andre kontrakter og afledte finansielle instrumenter	-8.590	-5.246	-8.590	-5.246
Øvrige renteindtægter	0	1	0	1
I alt	388.704	426.907	388.743	427.134

Note 4 » Renteudgifter

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker, renteudgifter	0	0	0	0
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker, negative renter	-1.955	-1.786	-1.955	-1.786
Indlån og anden gæld	36.706	49.709	36.712	49.712
Udstedte obligationer	0	0	0	0
Efterstillede kapitalindskud	13.477	46.189	13.477	46.189
Øvrige renteudgifter	5	259	5	259
I alt	48.233	94.371	48.239	94.374

Note 5 » Gebyr- og provisionsindtægter

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Værdipapirhandel og depoter	29.280	38.859	29.280	38.859
Betalingsformidling	15.247	16.237	15.247	16.237
Lånesagsgebyrer	22.975	25.453	22.975	25.453
Garantiprovision	19.563	18.965	19.563	18.965
Øvrige gebyrer og provisioner	153.721	146.875	153.721	146.875
I alt	240.786	246.389	240.786	246.389

Note 6 » Kursreguleringer

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Obligationer	-7.157	-23.664	-7.157	-23.664
Aktier mv	-16.295	33.670	-16.295	33.670
Valuta	7.081	4.288	7.081	4.288
Valuta-, rente-, aktie-, råvare-, og andre kontrakter samt afledte finansielle instrumenter i alt	-3.141	191	-3.141	191
Dagsværdiregulering investeringsejendomme	-2.150	1.744	-1.504	857
I alt	-21.663	16.229	-21.017	15.342

Note 7 » Finansielle poster

1.000 DKK.	Rente- indtægter	Rente- udgifter	Netto renter	Kursregu- leringer	Udbytte	I alt
Koncernen						
2016						
Finansielle poster til amortiseret kostpris:						
Tilgodehavende og gæld til kreditinstitutter og centralbanker	-1.980	-1.955	-25	-241	0	-266
Ud- og indlån	357.532	36.706	320.826	1.420	0	322.246
Efterstillede kapitalindskud	0	13.477	-13.477	0	0	-13.477
Øvrige finansielle poster	0	5	-5	0	0	-5
I alt	355.552	48.233	307.319	1.179	0	308.498
Finansielle poster til dagsværdi:						
Handelsbeholdning	41.742	0	41.742	-1.152	663	41.253
Finansielle sektoraktier	0	0	0	-16.987	18.134	1.147
Afledte finansielle instrumenter	-8.590	0	-8.590	-2.553	0	-11.143
Øvrige finansielle poster	0	0	0	-2.150	0	-2.150
I alt	33.152	0	33.152	-22.842	18.797	29.107
Nettoindtægter fra finansielle poster i alt	388.704	48.233	340.471	-21.663	18.797	337.605
2015						
Finansielle poster til amortiseret kostpris:						
Tilgodehavende og gæld til kreditinstitutter og centralbanker	-2.446	-1.786	-4.232	2.912	0	2.252
Ud- og indlån	386.715	49.709	337.006	2.850	0	339.856
Efterstillede kapitalindskud	0	46.189	-46.189	0	0	-46.189
Øvrige finansielle poster	1	259	-258	0	0	-258
I alt	384.270	94.371	289.899	5.762	0	295.661
Finansielle poster til dagsværdi:						
Handelsbeholdning	47.883	0	47.883	-10.258	671	38.296
Finansielle sektoraktier	0	0	0	28.961	0	28.961
Afledte finansielle instrumenter	-5.246	0	-5.246	-9.980	0	-15.226
Øvrige finansielle poster	0	0	0	1.744	0	1.744
I alt	42.637	0	42.637	10.467	671	53.775
Nettoindtægter fra finansielle poster i alt	426.907	94.371	332.536	16.229	671	349.436

1.000 DKK.	Renteindtægter	Renteudgifter	Nettorenter	Kursreguleringer	Udbytte	I alt
------------	----------------	---------------	-------------	------------------	---------	-------

Moderselskabet

2016

Finansielle poster til amortiseret kostpris:

Tilgodehavende og gæld til kreditinstitutter og centralbanker	-1.980	-1.955	-25	-241	0	-266
Ud- og indlån	357.571	36.712	320.859	1.420	0	322.279
Efterstillede kapitalindskud	0	13.477	-13.477	0	0	-13.477
Øvrige finansielle poster	0	5	-5	0	0	-5
I alt	355.591	48.239	307.352	1.179	0	308.531

Finansielle poster til dagsværdi:

Handelsbeholdning	41.742	0	41.742	-1.152	663	41.253
Finansielle sektoraktier	0	0	0	-16.987	18.134	1.147
Afledte finansielle instrumenter	-8.590	0	-8.590	-2.553	0	-11.143
Øvrige finansielle poster	0	0	0	-1.504	0	-1.504
I alt	33.152	0	33.152	-22.196	18.797	29.753

Nettoindtægter fra finansielle poster i alt	388.743	48.239	340.504	-21.017	18.797	338.284
---	---------	--------	---------	---------	--------	---------

2015

Finansielle poster til amortiseret kostpris:

Tilgodehavende og gæld til kreditinstitutter og centralbanker	-2.446	-1.786	-660	2.912	0	2.252
Ud- og indlån	386.942	49.712	337.230	2.850	0	340.080
Efterstillede kapitalindskud	0	46.189	-46.189	0	0	-46.189
Øvrige finansielle poster	1	259	-258	0	0	-258
I alt	384.497	94.374	290.123	5.762	0	295.885

Finansielle poster til dagsværdi:

Handelsbeholdning	47.883	0	47.883	-10.258	671	38.296
Finansielle sektoraktier	0	0	0	28.961	0	28.961
Afledte finansielle instrumenter	-5.246	0	-5.246	-9.980	0	-15.226
Øvrige finansielle poster	0	0	0	857	0	857
I alt	42.637	0	42.637	9.580	671	52.888

Nettoindtægter fra finansielle poster i alt	427.134	94.374	332.760	15.342	671	348.773
---	---------	--------	---------	--------	-----	---------

Note 8 » Andre driftsindtægter

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Gevinst ved salg af aktiver i midlertidig besiddelse	0	450	0	450
Drift egne ejendomme	143	12	67	-67
Drift af aktiver i midlertidig besiddelse	-391	-8	-391	-8
Gevinst ved salg af driftsmidler	141	51	141	51
Vederlag andre pengeinstitutter	1.275	1.250	1.275	1.250
Andre driftsindtægter	202	37	330	128

Drift investeringsejendomme

Lejeindtægter	132	166	104	103
Driftsudgifter	26	27	4	5
I alt	1.476	1.931	1.522	1.902

Note 9 » Udgifter til personale og administration

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Personaleudgifter	245.740	262.347	245.740	262.347
Øvrige administrationsudgifter	170.339	162.311	174.360	166.049
I alt	416.079	424.658	420.100	428.396
Personaleudgifter				
Lønninger	193.244	208.841	193.244	208.841
Pensioner	22.312	24.010	22.312	24.010
Lønsumsafgift	28.542	27.666	28.542	27.666
Øvrige udgifter til social sikring	1.642	1.830	1.642	1.830
I alt	245.740	262.347	245.740	262.347

Lønninger og vederlag til bestyrelse, direktion og væsentlige risikotagere:

2016

1.000 DKK.	Bestyrelses- vederlag	Revi- sions- udvalg	Nomine- rings- udvalg	Veder- lags- udvalg	Lokal- strategi- udvalg	Market- maker- udvalg	Risiko- udvalg	Kapital- udvalg	I alt
Bestyrelse:									
Formand, Jakob Fastrup	525	53	26	26	26	26	26	26	734
Næstformand, Jens J. Hald *)	63	13	0	0	0	6	6	6	94
Michael Ahm ***)	182	32	0	20	0	0	16	16	266
Preben Arndal *)	38	25	0	0	0	0	6	0	69
Britt Hauervig **)	120	0	0	0	20	20	0	0	160
Tommy Skov Kristensen ****)	13	0	0	0	0	0	0	0	13
Asger Pedersen	158	0	26	6	26	0	0	0	216
Klaus Moltesen Ravn	158	63	26	20	0	0	0	0	267
Poul Weber	158	0	26	26	26	0	0	0	236
Helle Okholm, regnskabskyndig	175	93	0	0	0	26	26	26	346
Bent Andersen	158	53	0	0	0	26	26	26	289
Lona Elisabeth Linding	158	0	26	0	26	0	0	0	210
Anette Holstein	158	12	0	20	0	0	6	20	216
Britta Rytter Eriksen **)	120	41	0	0	0	0	20	4	185
Palle Bo Iversen *)	37	0	0	6	0	6	0	0	49
I alt	2.221	385	130	124	124	110	133	124	3.350

*) Vederlag optjent frem til udtrædelse 25. april 2016.

**) Vederlag optjent fra indtrædelse 25. april 2016.

***) Vederlag optjent fra indtrædelse 25. april 2016 til udtrædelse 5. december 2016

****) Vederlag optjent fra indtrædelse 5. december 2016

2015

1.000 DKK.	Bestyrelses vederlag	Revisions- udvalg	Nominerings- udvalg	Vederlags- udvalg	Lokal- strategi- udvalg	Market- maker- udvalg	Risiko- udvalg	Kapital- udvalg	I alt
Bestyrelse:									
Formand, Jakob Fastrup	500	50	25	25	25	25	25	19	694
Næstformand, Jens J. Hald	250	50	0	0	0	19	25	19	363
Preben Arndal, regnskabskyndig	150	100	0	0	0	6	25	0	281
Jens Nørvang Madsen *)	38	0	0	6	0	6	6	0	56
Asger Pedersen	150	0	25	25	25	0	0	0	225
Klaus Moltesen Ravn **)	113	37	19	0	0	0	0	0	169
Poul Weber	150	0	25	25	25	0	0	0	225
Helle Okholm	150	50	0	6	0	25	25	19	275
Bent Andersen **)	113	37	0	0	0	19	19	19	207
Lona Elisabeth Linding	150	0	25	0	25	0	0	0	200
Anette Holstein	150	50	0	0	0	0	25	0	225
Palle Bo Iversen	150	0	0	25	0	19	0	0	194
I alt	2.064	374	119	112	100	119	150	76	3.114

*) Vederlag optjent frem til udtrædelse 27. april 2015.

**) Vederlag optjent fra indtrædelse 27. april 2015.

Vederlag til direktionen:

1.000 DKK.	2016	2015
Adm. direktør Jan Pedersen		
Kontraktligt vederlag og andre goder	4.390	4.321
Pension	452	444
I alt	4.842	4.765
Viceadm. direktør Tomas Michael Jensen		
Kontraktligt vederlag og andre goder	3.163	3.115
Pension	322	317
I alt	3.485	3.432
Skattemæssig fradrag for løn til direktion	3.886	3.933
Opsigelsesbetingelser:		
	Jan Pedersen	Tomas Michael Jensen
Bankens opsigelsesvarsel	24 mdr.	24 mdr.
Direktionens opsigelsesvarsel	24 mdr.	6 mdr.
Godtgørelse ved opsigelse fra bankens side	12 mdrs. løn	
Godtgørelse til efterladte ved død før det 65. år	18 mdrs. løn	12 mdrs. løn

Udbetaling af godtgørelser i tilfælde af død betinger et ansættelsesforhold på dødstidspunktet.

Oplysninger om bestyrelses- og direktionsmedlemmernes ledelseshverv fremgår af side 112-115.

Lønninger til øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på bankens risikoprofil:

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Kontraktligt vederlag og andre goder	30.905	21.988	30.905	21.988
Pension	3.239	2.534	3.239	2.534
I alt	34.144	24.522	34.144	24.522
Antal personer	35	19	35	19

Ændringen i antallet skyldes organisationstilpasning, hvor regionsledelsen er nedlagt. Filialdirektørerne refererer herefter direkte til bankens direktion.

Pensionsvilkår for bestyrelse, direktion og særlige risikotagere:

	Bestyrelse	Direktion	Særlige risikotagere
Pension	Ingen	Bidragbaseret gennem pensionsforsikringsselskab hvor indbetalingerne udgiftsføres løbende	Bidragbaseret gennem pensionsforsikringsselskab hvor indbetalingerne udgiftsføres løbende
Årlig pension	Ingen	Banken indbetaler 11% af lønnen frem til det 65. år. Pensionering sker senest ved det 70. år.	Banken indbetaler 11% af lønnen indtil ansættelsesforholdets ophør eller ved pensionering senest ved det 70. år.

Danske Andelskassers Bank A/S har herudover ydelsesbaserede pensionsforpligtelser for tidligere medlemmer af direktionen. Forpligtelserne er opgjort aktuarmæssigt og forpligtelsen er omtalt i note 25.

Danske Andelskassers Bank A/S har ikke indgået incitamentsprogrammer for hverken ledelsen eller medarbejderne, ligesom der ikke er indgået aftaler om aktiebaseret vederlæggelse.

I henhold til "Bekendtgørelse nr. 818 af 27. marts 2014 om lønpolitik samt oplysningsforpligtelser om aflønning i finansielle virksomheder og finansielle holdingvirksomheder" har bestyrelsen for Danske Andelskassers Bank A/S nedsat et vederlagsudvalg. Vederlagspolitikken kan læses på www.andelskassen.dk.

Antal beskæftigede	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret omregnet til heltidsbeskæftigede	361	382	361	382

Administrationsudgifter:

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
IT-udgifter	99.948	97.335	99.948	97.335
Markedsføring	6.904	7.895	6.904	7.895
Lokaleudgifter	14.513	16.813	19.321	20.551
Møder, uddannelse og rejseudgifter	7.927	7.345	7.927	7.345
Personaleudgifter	5.157	4.480	5.157	4.480
Kontorudgifter	3.752	4.424	3.752	4.424
Kontingenter	4.091	3.801	4.091	3.801
Leje og leasingudgifter	2.577	2.492	2.577	2.492
Forsikringer	5.418	4.669	5.418	4.669
Øvrige administrationsudgifter	19.265	13.057	19.265	13.057
I alt	170.339	162.311	174.360	166.049

Revisionshonorar:

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Lovpligtig revision af årsregnskabet	1.031	1.000	1.031	1.000
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed *	100	1.864	63	1.826
Skatterådgivning	135	164	134	164
Andre ydelser	83	469	83	469
Samlet honorar til den generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision	1.349	3.497	1.311	3.459

* I 2015 vedrører 1.466 tkr. prospektet og er udgiftført direkte over egenkapitalen.

Note 10 » Af- og nedskrivninger på materielle anlægsaktiver

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Årets afskrivninger på domicilejendomme	204	406	204	406
Årets værdiændringer af domicilejendomme	1.200	1.350	1.200	1.350
Årets værdiændringer af aktiver i midlertidig besiddelse	1.150	2.847	1.150	2.447
Årets afskrivninger på driftsmidler	4.610	3.360	4.610	3.360
I alt	7.164	7.963	7.164	7.563

Note 11 » Andre driftsudgifter

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Bidrag til Garantiformuen	417	228	417	228
Bidrag Indskydergarantifonden	0	19.585	0	19.585
Omstruktureringsomkostninger	22.810	14.994	22.810	14.994
Tab ved salg af anlægsaktiver	1.079	2.991	1.079	2.991
Erstatninger	1.101	2.411	1.101	2.411
Andre udgifter	1.219	5.499	1.219	5.454
Ekstraordinær generalforsamling	3.290	0	3.290	0
I alt	29.916	45.708	29.916	45.663

Note 12 » Nedskrivninger på udlån og garantier

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Individuelle nedskrivninger udlån og garantier til amortiseret kostpris:				
Nedskrivninger og hensættelser primo	1.242.823	1.298.012	1.242.823	1.298.012
Nedskrivninger og værdireguleringer i årets løb	217.085	263.897	217.085	263.897
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	146.084	124.611	146.084	124.611
Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	374.033	192.927	374.033	192.927
Andre bevægelser	2.747	-1.548	2.747	-1.548
Nedskrivninger ultimo	942.538	1.242.823	942.538	1.242.823
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)				
	1.589.780	1.991.287	1.589.780	1.991.287
Gruppevise nedskrivninger:				
Nedskrivninger primo	24.107	21.722	24.107	21.722
Nedskrivninger og værdireguleringer i årets løb	18.989	10.128	18.989	10.128
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	9.102	7.667	9.102	7.667
Andre bevægelser	-107	-76	-107	-76
Nedskrivninger ultimo	33.887	24.107	33.887	24.107
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er gruppevise nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)				
	4.385.097	4.379.532	4.385.097	4.379.532
Nedskrivninger og hensættelser indregnet i resultatopgørelsen.				
Nedskrivninger og værdireguleringer i årets løb	236.074	274.025	236.074	274.025
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	155.186	132.278	155.186	132.278
Rente af nedskrevne fordringer	-33.996	-36.960	-33.996	-36.960
Andre bevægelser	0	0	0	0
Endeligt tab (afskrevet) ikke tidligere individuelt nedskrevet/hensat	32.377	25.423	32.377	25.423
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	14.712	11.764	14.712	11.764
I alt	64.557	118.446	64.557	118.446

Note 13 » Skat

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Beregnet skat af årets indkomst	10.505	125	9.745	-586
Ændring udskudt skat	1.537	292	1.537	292
I alt	12.042	417	11.282	-294
Skat relateret til bevægelser på egenkapitalen	-5.622	-125	-5.622	-125
I alt skat	6.420	292	5.660	-419

Effektiv skatteprocent

Aktuelle skatteprocent	22,0%	23,5%	22,0%	23,5%
Ikke skattepligtige og fradragsberettigede indtægter og omkostninger	0,9%	-10,2%	0,1%	-9,3%
Anvendt skattemæssigt underskud	-14,6%	-11,4%	-14,6%	-11,4%
Udskudt skatteaktiv reguleret	0,5%	-0,4%	0,5%	-0,4%
Ændring af udskudt skatteaktiv som følge af nedsættelse af selskabsskatten	2,6%	1,0%	2,6%	1,0%
Effektiv skatteprocent for året	11,4%	2,5%	10,6%	3,4%

Regnskabsårets aktuelle selskabsskat er for danske virksomheder beregnet ud fra en skatteprocent på 22,0 % (2015: 23,5 %). Folketinget har den 27. juni 2013 vedtaget, at selskabsskatteprocenten nedsættes gradvist fra 25 % til 22 % i 2016.

Note 14 » Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker	594.000	141.000	594.000	141.000
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	328.263	606.651	328.263	606.651
I alt	922.263	747.651	922.263	747.651

Fordelt efter restløbetid:

Anfordringstilgodehavender	248.761	523.098	248.761	523.098
Til og med 3 måneder	594.000	141.000	594.000	141.000
Over 1 år og til og med 5 år	79.502	83.553	79.502	83.553
I alt	922.263	747.651	922.263	747.651

Note 15 » Udlån til amortiseret kostpris

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Udlån med adgang til variabel udnyttelse	2.732.755	2.296.834	2.732.755	2.298.523
Pantebreve	8.849	12.261	8.849	12.224
Øvrige udlån	3.094.044	3.126.586	3.094.010	3.126.586
I alt	5.835.648	5.435.681	5.835.614	5.437.333

Udlån og andre tilgodehavender fordelt efter restløbetid:

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
På anfordring	766.086	622.369	766.052	624.021
Til og med 3 måneder	714.989	496.171	714.989	496.171
Over 3 måneder og til og med 1 år	685.072	649.894	685.072	649.894
Over 1 år og til og med 5 år	2.416.053	2.383.507	2.416.053	2.383.507
Over 5 år	1.253.448	1.283.740	1.253.448	1.283.740
I alt	5.835.648	5.435.681	5.835.614	5.437.333

Note 16 » Obligationer til dagsværdi

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Realkreditobligationer	2.265.895	2.537.569	2.265.895	2.537.569
Øvrige obligationer	549.187	577.785	549.187	577.785
I alt	2.815.082	3.115.354	2.815.082	3.115.354

Til sikkerhed for mellemværende med andre pengeinstitutter har banken deponeret obligationer for nom. 319 mio. kr. svarende til en kursværdi på 324 mio. kr.

Note 17 » Aktier mv.

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Aktier/investeringsforeninger noteret på Nasdaq OMX Copenhagen A/S	26.506	22.028	26.506	22.028
Unoterede aktier optaget til dagsværdi	343.433	341.087	343.433	341.087
I alt	369.939	363.115	369.939	363.115
Handelsbeholdningen	4.156	22.028	4.156	22.028
Udenfor handelsbeholdningen	365.783	341.087	365.783	341.087
Aktier i alt	369.939	363.115	369.939	363.115

Note 18 » Tilknyttede virksomheder

1.000 DKK.	Hjemsted	Aktivitet	Ejerandel	Egenkapital	Årets
				ultimo 2016	resultat
DAB Invest A/S	Viborg	Ejendomme	100,00%	43.236	2.952
DAB Invest 2 A/S	Viborg	Ejendomme	100,00%	1.266	-416
				Moderselskabet	
1.000 DKK.				2016	2015
Anskaffelsespris primo				64.655	64.655
Årets tilgang				0	0
Anskaffelsespris ultimo				64.655	64.655
Op- og nedskrivninger primo				-22.689	-25.963
Årets værdiregulering				2.536	3.274
Opskrivning ultimo				-20.153	-22.689
Bogført beholdning ultimo				44.502	41.966
Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder					
Tilknyttede virksomheder				2.536	3.274
I alt				2.536	3.274

Note 19 » Grunde og bygninger

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Domicilejendomme				
Omvurderet værdi primo	69.719	91.190	34.219	52.065
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	0	0	0	0
Afgang i årets løb	0	4.836	0	4.836
Afskrivninger	204	406	204	406
Negative værdiændringer, som er indregnet i resultatopgørelsen	1.200	1.850	1.200	1.850
Positive værdiændringer, som er indregnet i resultatopgørelsen	0	500	0	500
Reklassificeret til aktiver i midlertidig besiddelse	5.250	14.879	5.250	11.254
Omvurderet værdi ultimo	63.065	69.719	27.565	34.219
Regnskabsmæssig værdi ved anvendelse af kostprismodellen	179.955	204.522	70.352	81.760
Investeringsjendomme				
Dagsværdi primo	14.409	3.882	9.644	969
Tilgang i årets løb	0	1.344	0	1.344
Afgang i årets løb	2.310	1.033	1.900	1.033
Årets værdiregulering	-1.493	887	-1.167	0
Reklassificeret til aktiver i midlertidig besiddelse	0	0	0	0
Reklassificeret fra aktiver i midlertidig besiddelse	8.005	9.329	4.380	8.364
Dagsværdi ultimo	18.611	14.409	10.956	9.644

Afkastkravet på domicil- og investeringsjendomme er i intervallet 7,0 - 8,5%

En del af bankens ejendomme i midlertidig besiddelse sælges ikke inden for 1 år fra overtagelsesdagen og omklassificeres derfor til investeringsjendomme. Den overvejende del af bankens investeringsjendomme er således omklassificeret fra aktiver i midlertidig besiddelse.

Note 20 » Øvrige materielle aktiver

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Kostpris:				
Samlet kostpris primo	89.654	94.985	89.233	94.564
Tilgang i årets løb	2.430	10.445	2.430	10.445
Afgang i årets løb	11.488	15.776	11.488	15.776
Den samlede kostpris ultimo	80.596	89.654	80.175	89.233
Af- og nedskrivninger:				
Af- og nedskrivninger primo	73.955	85.908	73.534	85.487
Afskrivninger	4.609	3.360	4.609	3.360
Tilbageførte af- og nedskrivninger på afgangsførte aktiver	11.087	15.313	11.087	15.313
De samlede af- og nedskrivninger ultimo	67.477	73.955	67.056	73.534
Bogført beholdning ultimo	13.119	15.699	13.119	15.699

Note 21 » Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Udskudte skatteaktiver/udskudte skatteforpligtelser primo	20.212	20.536	20.212	20.536
Ændring i udskudt skat vedrørende midlertidige forskelle	-1.537	-324	-1.537	-324
Udskudte skatteaktiver/udskudte skatteforpligtelser ultimo	18.675	20.212	18.675	20.212

Eventualaktiv

Værdien af ikke indregnet skattemæssigt underskud udgør	313.643	342.100	313.643	342.100
---	---------	---------	---------	---------

Koncernen

2016

1.000 DKK.	Udskudte skatteaktiver	Udskudte skatteforpligtelser	Udskudt skat netto
Materielle anlægsaktiver	1.230	0	1.230
Udlån	3.536	0	3.536
Pensionsforpligtelser	6.193	0	6.193
Andet	7.716	0	7.716
I alt	18.675	0	18.675

2015

1.000 DKK.	Udskudte skatteaktiver	Udskudte skatteforpligtelser	Udskudt skat netto
Materielle anlægsaktiver	1.449	0	1.449
Udlån	4.129	0	4.129
Pensionsforpligtelser	6.500	0	6.500
Andet	8.134	0	8.134
I alt	20.212	0	20.212

Moderselskabet

2016

1.000 DKK.	Udskudte skatteaktiver	Udskudte skatteforpligtelser	Udskudt skat netto
Materielle anlægsaktiver	1.230	0	1.230
Udlån	3.536	0	3.536
Pensionsforpligtelser	6.193	0	6.193
Andet	7.716	0	7.716
I alt	18.675	0	18.675

2015

1.000 DKK.	Udskudte skatteaktiver	Udskudte skatteforpligtelser	Udskudt skat netto
Materielle anlægsaktiver	1.449	0	1.449
Udlån	4.129	0	4.129
Pensionsforpligtelser	6.500	0	6.500
Andet	8.134	0	8.134
I alt	20.212	0	20.212

Note 22 » Aktiver i midlertidig besiddelse

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Samlet kostpris primo	54.201	62.641	44.202	60.631
Tilgang i årets løb	51	0	0	0
Afgang i årets løb	19.429	24.037	19.429	24.037
Reklassificeret til investeringsejendomme	22.492	24.774	12.493	22.765
Reklassificeret fra domicilejendomme	11.941	40.371	11.941	30.373
Anskaffelsespris ultimo	24.272	54.201	24.221	44.202
Af- og nedskrivninger primo	33.466	28.910	27.092	28.265
Negative værdiændringer, som er indregnet i resultatopgørelsen	2.550	2.847	2.550	2.447
Tilbageførte værdiændringer ved salg	12.450	8.338	12.450	8.338
Reklassificeret til investeringsejendomme	14.487	15.445	8.113	14.401
Reklassificeret fra domicilejendomme	6.692	25.492	6.692	19.119
Værdiregulering ultimo	15.771	33.466	15.771	27.092
Værdi ultimo	8.501	20.735	8.450	17.110

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter ejendomme, som banken har overtaget i forbindelse med afvikling af kundeengagementer samt øvrige ejendomme, som er sat til salg, herunder tidligere domicilejendomme. Danske Andelskassers Bank A/S udøver aktive bestræbelser på salg, og forventningen er at kunne afhænde ejendommene på kort sigt.

Note 23 » Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Gæld til centralbanker	0	0	0	0
Gæld til kreditinstitutter	552.698	547.638	552.698	547.638
I alt	552.698	547.638	552.698	547.638

Fordeling efter restløbetid:

Anfordringsgæld	552.698	547.638	552.698	547.638
Til og med 3 måneder	0	0	0	0
Over 3 måneder og til og med 1 år	0	0	0	0
Over 1 år og til og med 5 år	0	0	0	0
Over 5 år	0	0	0	0
I alt	552.698	547.638	552.698	547.638

Note 24 » Indlån

Fordeling på indlånstyper

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
På anfordring	6.491.805	6.370.604	6.494.210	6.371.396
Med opsigelsesvarsel	241.539	208.169	241.539	208.169
Tidsindsud	762.139	786.617	762.139	786.617
Særlige indlånsformer	911.520	951.430	911.520	951.430
I alt	8.407.003	8.316.820	8.409.408	8.317.612

Fordeling efter restløbetid

På anfordring	6.694.906	6.557.411	6.697.311	6.558.203
Til og med 3 måneder	238.357	200.017	238.357	200.017
Over 3 måneder og til og med 1 år	754.174	177.192	754.174	177.192
Over 1 år og til og med 5 år	257.770	870.660	257.770	870.660
Over 5 år	461.796	511.540	461.796	511.540
I alt	8.407.003	8.316.820	8.409.408	8.317.612

Note 25 » Hensatte forpligtelser

Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser:

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Nutidsværdi af pensionsforpligtelse primo	44.021	44.864	44.021	44.864
Aktuarmæssige gevinster og tab	1.966	-133	1.966	-133
Årets renteomkostning	1.294	1.184	1.294	1.184
Årets pensionsudgift	0	400	0	400
Udbetalt pension	-2.770	-2.294	-2.770	-2.294
Nutidsværdi af pensionsforpligtelse ultimo	44.511	44.021	44.511	44.021
Årets ændring indregnet i resultatopgørelsen under pensioner	1.294	1.584	1.294	1.584
Årets ændring indregnet i anden totalindkomst	1.966	-133	1.966	-133

Danske Andelskassers Bank A/S har indgået to typer af pensionsforpligtelser:

- Bidragsbaserede pensionsordninger
- Ydelsesbaserede pensionsordninger

Ved bidragsbaserede pensionsordninger indbetaler banken løbende bidrag til et uafhængigt pensionsselskab og har derfor ikke nogen risiko med hensyn til den fremtidige udvikling i rente, inflation, dødelighed, invaliditet mv. for så vidt angår det beløb, der til sin tid skal udbetales til medarbejderne.

Der er indgået bidragsbaserede pensionsordninger med samtlige nuværende ansatte medarbejdere og medlemmer af direktionen.

Ved ydelsesbaserede pensionsordninger er banken forpligtet til at betale en bestemt ydelse, når en forud aftalt begivenhed indtræffer, f.eks. pensionering, og har risikoen med hensyn til den fremtidige udvikling i rente, inflation, dødelighed mv. for så vidt angår det beløb, der skal udbetales til modtageren.

Der er alene indgået ydelsesbaserede pensionsordninger med tidligere medlemmer af direktionen. Forpligtelsen opgøres ved en aktuar-mæssig tilbagediskontering af pensionsforpligtelsen til nutidsværdi.

Den ydelsesbaserede pensionsordning giver modtager ret til at modtage 66 % af slutlønnen inkl. benefits på pensionstidspunktet, hvoraf ca. 32 % er afdækket i uafhængigt pensionsselskab ved løbende indbetaling. Pensionen reguleres i takt med overenskomsterne for finans-området.

Der er ikke knyttet finansielle aktiver til ordningen.

Nutidsværdien af pensionsforpligtelsen er opgjort ved anvendelse af følgende forudsætninger:

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Diskonteringsfaktor	1,68%	1,88%	1,68%	1,88%
Forventet lønudvikling - årligt	1,10%	1,50%	1,10%	1,50%

Hensættelse til tab på garantier:

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Hensættelser primo	17.426	21.579	17.426	21.579
Nedskrivninger og værdireguleringer i årets løb	7.217	7.537	7.217	7.537
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	8.591	11.690	8.591	11.690
Hensættelser ultimo	16.052	17.426	16.052	17.426

Andre hensatte forpligtelser:

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Hensættelse primo	4.195	3.498	4.195	3.498
Ændring	-1.209	697	-1.209	697
Hensættelse ultimo	2.986	4.195	2.986	4.195

Forpligtelsen omfatter langsigtede personaleydelse vedrørende jubilæumsgratualer, hvor der i forbindelse med henholdsvis 25 års og 40 års jubilæum udbetales 1 månedsløn, samt hensættelser på uudnyttede trækningsretter.

Fordelt efter restløbetid - koncernen:

2016

1.000 DKK.	Til og med 3 mdr	3 mdr til og med 1 år	Over 1 år til og med 5 år	Over 5 år	I alt
Hensættelse til pensioner	691	2.072	10.531	31.218	44.511
Hensættelse til tab på garantier	16.052	0	0	0	16.052
Andre hensatte forpligtelser	859	163	1.009	955	2.986
I alt	17.602	2.235	11.540	32.173	63.549

2015

1.000 DKK.	Til og med 3 mdr	3 mdr til og med 1 år	Over 1 år til og med 5 år	Over 5 år	I alt
Hensættelse til pensioner	656	1.966	10.135	31.264	44.021
Hensættelse til tab på garantier	17.426	0	0	0	17.426
Andre hensatte forpligtelser	1.805	290	911	1.189	4.195
I alt	19.887	2.256	11.046	32.453	65.642

Fordelt efter restløbetid - moderselskabet

2016

1.000 DKK.	Til og med 3 mdr	3 mdr til og med 1 år	Over 1 år til og med 5 år	Over 5 år	I alt
Hensættelse til pensioner	691	2.072	10.531	31.218	44.511
Hensættelse til tab på garantier	16.052	0	0	0	16.052
Andre hensatte forpligtelser	859	163	1.009	955	2.986
I alt	17.602	2.235	11.540	32.173	63.549

2015

1.000 DKK.	Til og med 3 mdr	3 mdr til og med 1 år	Over 1 år til og med 5 år	Over 5 år	I alt
Hensættelse til pensioner	656	1.966	10.135	31.264	44.021
Hensættelse til tab på garantier	17.426	0	0	0	17.426
Andre hensatte forpligtelser	1.805	290	911	1.189	4.195
I alt	19.887	2.256	11.046	32.453	65.642

Note 26 » Efterstillede kapitalindskud

1.000 DKK.	Nominel	Rentesats	Forfald	2016	2015
Hybrid kernekapital med statsgaranti (DKK)	119.880	10,7	Ingen	131.429	130.841
I alt				131.429	130.841

Indregnet nutidsværdi af step-up Hybrid Kernekapital	11.549	10.961
Ved opgørelse af kapitalgrundlaget er medregnet	131.429	130.841

Renter

DKK	13.477	46.189
I alt	13.477	46.189

Som led i bankens kapitalplan blev det statslige hybridlån i december 2015 nedbragt fra nom. 400 mio. kr. til nom. 120 mio. kr. Lånet er i henhold til lånebetingelserne nedbragt til 30 % af den oprindelige hovedstol. Lånet blev oprindeligt optaget i 2009 under Bankpakke II med en nominel fast rentesats på 10,7 % p.a.

Provenuet fra dels fortegningsretsemissionen og dels udstedelsen af hybrid kernekapital (Additional Tier 1 capital) er anvendt til indfrielsen.

Note 27 » Egenkapital

Egne aktier og indtjening pr. aktie

Egne aktier	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Aktier i omløb, antal stk.				
Primo	119.747.594	53.675.594	119.747.594	53.675.594
Aktieemission	0	66.072.000	0	66.072.000
Køb egne aktier	0	0	0	0
Salg egne aktier	0	0	0	0
Ultimo	119.747.594	119.747.594	119.747.594	119.747.594
Udstedte aktier				
Udstedte aktier	121.132.000	121.132.000	121.132.000	121.132.000
Beholdning af egne aktier	1.384.406	1.384.406	1.384.406	1.384.406
Udstedte aktier i omløb ultimo	119.747.594	119.747.594	119.747.594	119.747.594
Gns. antal udstedte aktier i omløb - vægtet	119.747.594	54.592.588	119.747.594	54.592.588
Beholdning, antal stk				
Antal stk.	1.384.406	1.384.406	1.384.406	1.384.406
Nominal værdi, tkr.	2.769	2.769	2.769	2.769
Dagsværdi, tkr.	5.731	3.669	5.731	3.669
Procent af aktiekapital	1,14%	1,14%	1,14%	1,14%
Beholdning, dagsværdi tkr.				
Beholdning primo	3.669	10.858	3.669	10.858
Køb	0	0	0	0
Salg	0	0	0	0
Kursregulering	2.062	-7.189	2.062	-7.189
Beholdning ultimo	5.731	3.669	5.731	3.669
Egne aktier stillet til sikkerhed				
Antal stk	1.139.312	189.489	1.139.312	189.489
Nominal værdi, tkr.	2.278	379	2.278	379
Dagsværdi, tkr.	4.716	502	4.716	502
Procent af aktiekapital	0,94%	0,16%	0,94%	0,16%
Indtjening pr. aktie:				
Resultat efter skat	12.425	-12.306	12.425	-12.439
Gns. antal aktier excl. egne aktier	119.747.594	54.592.588	119.747.594	54.592.588
Indtjening pr. aktie:	0,1	-0,2	0,1	-0,2
Udvandet Indtjening pr. aktie:				
Resultat efter skat	12.425	-12.306	12.425	-12.439
Gns. antal aktier excl. egne aktier	119.747.594	54.592.588	119.747.594	54.592.588
Indtjening pr. aktie:	0,1	-0,2	0,1	-0,2

Antal aktier er ændret i 2015.

Egne aktier stillet til sikkerhed omfatter sikkerhedsstillelse fra kunder i Danske Andelskassers Bank A/S.

Hybrid kernekapital

I december 2015 og februar 2016 har banken som led i eksekveringen af sin kapitalplan optaget et samlet obligationslån på 262 mio. kr. med uendelig løbetid som hybrid kernekapital (Additional Tier 1 capital). Rentesatsen er variabel med CIBOR 3 som referencerente og med et tillæg på 9,75 %. Renten fastsættes og betales kvartalsvis. Banken kan efter eget skøn undlade at betale renter og afdrag på lånet. Egenkapitalen er således forøget med låneprovenuet ved låneoptagelsen, og lånet behandles som hybrid kernekapital i kapitalgrundlagsopgørelsen. Renter behandles regnskabsmæssigt som udbytte og føres direkte over egenkapitalen og påvirker således resultatopgørelsen. Påløbne renter forøger egenkapitalen, indtil renterne betales.

Lånet vil blive nedskrevet midlertidigt, hvis den egentlige kernekapitalprocent falder til under 7 %.

Banken kan tidligst indfri lånet den 19. februar 2021.

Note 28 » Kapitalgrundlagsopgørelse

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Egenkapital selskabets aktionærer	979.945	966.977	979.945	966.977
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-3.600	-3.873	-3.600	-3.873
Fradrag for kapitalandele	-41.891	-54.915	-41.891	-54.915
Egentlig kernekapital efter fradrag	934.454	908.189	934.454	908.189
Hybrid kernekapital	393.429	362.842	393.429	362.842
Fradrag for kapitalandele	-27.927	-82.373	-27.927	-82.373
Kernekapital efter fradrag	1.299.956	1.188.658	1.299.956	1.188.658
Kapitalgrundlag	1.299.956	1.188.658	1.299.956	1.188.658
Risikoeksponeringer				
Kreditrisiko	6.565.576	6.046.210	6.565.576	6.046.210
Markedsrisiko	557.088	602.149	557.088	602.149
Operational risiko	1.139.238	1.218.496	1.139.238	1.218.496
CVA risiko	142	138	142	138
Risikoeksponeringer i alt	8.262.044	7.866.993	8.262.044	7.866.993
Kapitalprocent	15,7%	15,1%	15,7%	15,1%
Kernekapitalsprocent	15,7%	15,1%	15,7%	15,1%
Egentlig kernekapitalsprocent	11,3%	11,5%	11,3%	11,5%
Kapitalkrav	8,0%	8,0%	8,0%	8,0%

Note 29 » Eventualforpligtelser

Garantier og andre forpligtelser efter hensættelser

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Garantier:				
Finansgarantier	644.901	465.025	644.901	465.025
Tabsgarantier for realkreditlån	909.760	823.230	909.760	823.230
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	14.371	11.142	14.371	11.142
Øvrige eventualforpligtelser	440.252	377.654	440.252	377.654
I alt	2.009.284	1.677.051	2.009.284	1.677.051

Øvrige eventualforpligtelser

Danske Andelskassers Bank A/S er administrationsselskab i en dansk sambeskatning med DAB Invest A/S og DAB Invest 2 A/S. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom for de sambeskattede selskaber og ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for disse selskaber.

Danske Andelskassers Bank A/S anvender BEC som datacentral og vil i tilfælde af øjeblikkelig udtrædelse af BEC skulle erlægge en udtrædelsesgodtgørelse svarende til ca. 2½ gange foregående års betaling for it-ydelserne fra BEC.

Danske Andelskassers Bank A/S er part i forskellige løbende retssager. Udfaldet af disse vil ikke kunne forrykke bankens økonomiske stilling.

Danske Andelskassers Bank A/S blev den 6. august 2013 sigtet for overtrædelse af Værdipapirhandelslovens § 39 om kursmanipulation. Sagen vedrører perioden fra den 7. juli 2011 til den 3. november 2011, hvor Danske Andelskassers Bank A/S som market maker stillede købs- og salgspriser for bankens egne aktier. Siden 10. januar 2012 har et andet pengeinstitut fungeret som market maker. Danske Andelskassers Banks ledelse er ikke sigtet i sagen, hvorimod en tidligere medarbejder er sigtet i sagen. Sagen efterforskes fortsat, og der er forsat en risiko for, at ét eller flere medlemmer af ledelsen bliver sigtet i sagen eller tiltalt i sagen. Eventuel bødestørrelse kan ikke opgøres pålideligt og er derfor ikke indregnet i resultatet.

Danske Andelskassers Bank A/S er herudover part i forskellige løbende retssager og hensætter til tab i det omfang, det findes overvejende sandsynligt, at sagen ikke falder ud til bankens fordel. Udfaldet af øvrige retssager vil ikke kunne forrykke bankens økonomiske stilling.

Operationelle leasingforpligtelser

Danske Andelskassers Bank A/S og koncernen er leasingtager i en række operationelle leasingaftaler, for hvilke der skal betales leasingydelser i en årrække.

Aftalerne omfatter leje af IT hardware og køretøjer. Aftalerne er ikke indregnet i balancen.

Løbetidsfordelingen af leasingydelserne fremgår nedenfor:

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
0 - 1 år	1.966	1.570	1.966	1.570
1 - 5 år	2.540	2.151	2.540	2.151
I alt	4.506	3.721	4.506	3.721
Årets betalte leasingydelser	2.075	1.714	2.075	1.714

Note 30 » Modregning af finansielle aktiver og forpligtelser - koncern

1.000 DKK.	Regnskabs- mæssig værdi før modregning	Afledte finansielle instrumenter modregnet	Regnskabs- mæssig værdi efter modregning	Sikkerheds- stillelse	Nettoværdi
2016					
Finansielle aktiver					
Derivater med positiv markedsværdi	241.688	81.727	159.961	0	159.961
Finansielle passiver					
Derivater med negativ markedsværdi	245.800	81.727	164.073	0	164.073
2015					
Finansielle aktiver					
Derivater med positiv markedsværdi	210.667	66.140	144.527	0	144.527
Finansielle passiver					
Derivater med negativ markedsværdi	211.336	66.140	145.196	0	145.196

Afledte finansielle instrumenter optages i balancen til dagsværdi. Positive dagsværdier indgår under "Andre aktiver", mens negative dagsværdier indgår under "Andre passiver". Finansielle instrumenter på balancen er omfattet af rammeaftaler for netting. Aktiver og forpligtelser modregnes i de tilfælde, hvor Danske Andelskassers Bank A/S og modparten har en juridisk ret til at modregne.

Note 31 » Nærtstående parter - Koncernen

2016

1.000 DKK.	Bestyrelse	Direktion	Fonde
Aktiver:			
Udlån	7.544	872	40
Passiver:			
Indlån	7.598	1.250	786
Ikke-balanceført poster			
Garantier	20.364	337	0
Finansielle rammer	0	0	0
Resultatopgørelse:			
Renteindtægter	17	2	0
Renteudgifter	424	59	5
Gebyrer	7	0	0
Udnyttede kredittilsagn	4.436	599	140
Stillede sikkerheder, belåningsværdi	2.878	337	0

2015

1.000 DKK.	Bestyrelse	Direktion	Fonde
Aktiver:			
Udlån	7.514	1.366	380
Passiver:			
Indlån	4.585	866	782
Ikke-balanceført poster			
Garantier	609	337	0
Finansielle rammer	0	0	0
Resultatopgørelse:			
Renteindtægter	16	3	0
Renteudgifter	395	63	0
Gebyrer	17	0	0
Udnyttede kredittilsagn	3.991	300	30
Stillede sikkerheder, belåningsværdi	6.559	337	0

Alle transaktioner med nærtstående parter er foregået på markedsvilkår. Rentevilkårene på udlån ligger i intervallet 1,2 – 12,5 % og på indlån i intervallet 0,0 – 2,6 %. Transaktioner med bestyrelse og direktion samt nærtstående til disse omfatter ud over ovenstående transaktioner sædvanlig aflønning. Der er ikke konstateret tab eller foretaget nedskrivninger på transaktioner med nærtstående.

Note 32 » Oplysning om dagsværdi - koncernen

Finansielle aktiver og forpligtelser indregnes i balancen til dagsværdi eller amortiseret kostpris.

Der foretages modregning for modsatrettede markedsrisici på enkelte engagementer, hvor der er indgået nettingaftaler.

Dagsværdien er det beløb, som et finansielt aktiv kan handles til, eller det beløb, som en forpligtelse kan overdrages til mellem kvalificerede, villige og uafhængige parter. Dagsværdi kan være indre værdi, såfremt indre værdi er beregnet på baggrund af underliggende aktiver og forpligtelser målt til dagsværdi.

Ved opgørelsen af dagsværdi anvendes værdiansættelseskategorier bestående af tre niveauer (IRFS 13 hierarkiet):

Niveau 1: Noterede priser i et aktivt marked for samme type instrument, dvs. uden ændring i form eller sammensætning

Niveau 2: Noterede priser i et aktivt marked for lignende aktiver eller forpligtelser eller andre værdiansættelsesmetoder, hvor alle væsentlige input er baseret på observerbare markedsdata

Niveau 3: Værdiansættelsesmetoder, hvor eventuelle væsentlige input ikke er baseret på observerbare markedsdata

Der foretages overførsel mellem kategorierne, hvis et instrument på balancedagen er klassificeret anderledes end ved begyndelsen af regnskabsåret.

For noterede aktier og obligationer i niveau 1 og 2 fastsættes dagsværdien til noterede kurser og markedsdata på balancedagen.

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi ved anvendelse af anerkendte værdiansættelsesteknikker som eksempelvis nutidsværdiberegninger og optionsmodeller (Black & Scholes). Værdiansættelsen af derivater omfatter yderligere anvendelse af CVA/DVA regulering, hvorefter modpartens og bankens egen kreditrisiko inddrages i værdiansættelsen. Reguleringen er baseret på estimater af PD og LGD på kunder uden OIV.

Aktier i niveau 3 omfatter sektoraktier i selskaber, der samarbejdes med omkring produkter, betalingsformidling og administration og måles til skønnede dagsværdier. Den skønnede dagsværdi er primært baseret på de priser, som kapitalandelene i henhold til aktionæroverenskomster ville skulle handles til, hvis de blev afhændet på balancedagen. Fastsættelse af dagsværdien af disse er behæftet med usikkerhed. Af de samlede aktier på 370 mio. kr. kan 266 mio. kr. henføres til denne kategori, svarende til 72 %. Såfremt det antages, at en faktisk handelspris vil afvige med +/- 10 %, vil resultatpåvirkningen udgøre 26,6 mio. kr., svarende til 2,7 % af egenkapitalen pr. 31. december 2016. For øvrige unoterede aktier, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part.

Domicilejendomme måles til omvurderet værdi efter afkastmetoden, hvor lejeindtægter, omkostninger og afkastkrav på markedsvilkår indgår. Der anvendes uafhængige vurderingsmænd til fastsættelse af dagsværdien i særlige tilfælde. Investeringsejendomme omfatter ejendomme, som besiddes med det formål at opnå lejeindtægter, kapitalgevinster eller begge dele. Ændres afkastkravet med 1 %-point, vil det påvirke dagsværdien med 6,3 mio. kr.

Investeringsejendomme omfatter udlejningsejendomme samt ejendomme, som ikke forventes solgt inden for 12 måneder. Ejendommene værdiansættes som hovedregel på baggrund af forventet afkast. Afkastprocenten afhænger af beliggenhed, ejendomstype og anvendelsesmuligheder, indretning og vedligeholdelsesstand samt lejekontraktens vilkår. Dagsværdien er i særlige tilfælde fastsat ved hjælp af eksterne vurderinger. Sænkes dagsværdien med 10 %, vil det påvirke dagsværdien med 1,6 mio. kr.

Aktiver i midlertidig besiddelse måles til den laveste værdi af regnskabsmæssig værdi og dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter ejendomme, som banken har overtaget ved afvikling af kundeeksposeringer og andre anlægsaktiver som banken har sat til salg, hvor det er hensigten at sælge aktiverne inden for normalt 12 måneder. Sænkes værdien med 10 %, vil det påvirke dagsværdien med 0,9 mio. kr.

Forskellen mellem dagsværdier og regnskabsmæssige værdier på udlån til amortiseret kostpris forudsættes at svare til den renteniveauafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med de markedsrenter, der var gældende, da udlånene blev etableret. Ændringer i kreditkvaliteten tages ikke i betragtning, da disse ændringer forudsættes at indgå i nedskrivninger på såvel regnskabsmæssige værdier til amortiseret kostpris som dagsværdier.

Dagsværdien for tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker, der måles til amortiseret kostpris, fastlægges efter samme metode som for udlån, idet banken dog ikke har foretaget nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.

Efterstillede kapitalindskud og hybride kernekapitalinstrumenter måles til amortiseret kostpris. Forskellen mellem regnskabsmæssig værdi og dagsværdi er skyldige renter, som først forfalder til betaling efter regnskabsperiodens afslutning, samt omkostninger og overkurs amortiseret over lånets løbetid.

For variabelt fastforrentede finansielle forpligtelser i form af indlån og gæld til kreditinstitutter målt til amortiseret kostpris er forskellen til dagsværdier skyldige renter, som først forfalder til betaling efter regnskabsperiodens afslutning.

For fastforrentede finansielle forpligtelser i form af indlån og gæld til kreditinstitutter målt til amortiseret kostpris er forskellen til dagsværdi skyldige renter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning samt den renteniveauafhængige kursregulering.

Finansielle aktiver til dagsværdi

Nedenstående oplysninger er på koncernniveau og til regnskabsmæssige værdier.

2016

1.000 DKK.	Noterede priser niveau 1	Observer- bare priser niveau 2	Ikke- obser- verbare priser niveau 3	I alt
Finansielle aktiver:				
Obligationer	2.759.661	16.983	38.438	2.815.082
Aktier	26.506	73.565	269.868	369.939
Domicilejendomme til omvurderet værdi	0	0	63.065	63.065
Investeringsjendomme til dagsværdi	0	0	18.611	18.611
Aktiver i midlertidig besiddelse til dagsværdi	0	0	8.501	8.501
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	0	159.961	0	159.961
I alt	2.786.167	250.509	398.483	3.435.159
Finansielle forpligtelser:				
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	0	164.073	0	164.073
I alt	0	164.073	0	164.073

2015

1.000 DKK.	Noterede priser niveau 1	Observer- bare priser niveau 2	Ikke- obser- verbare priser niveau 3	I alt
Finansielle aktiver:				
Obligationer	2.969.347	99.407	46.600	3.115.354
Aktier	22.028	0	341.087	363.115
Domicilejendomme til omvurderet værdi	0	0	69.719	69.719
Investeringsjendomme til dagsværdi	0	0	14.409	14.409
Aktiver i midlertidig besiddelse til dagsværdi	0	0	20.735	20.735
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	0	144.527	0	144.527
I alt	2.991.375	243.934	492.550	3.727.859
Finansielle forpligtelser:				
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	0	145.196	0	145.196
I alt	0	145.196	0	145.196

Der er ikke sket væsentlige overførsler mellem niveau 1 og niveau 2.

Finansielle aktiver værdiansat ud fra ikke-observerbare priser (niveau 3) - koncernen

2016

1.000 DKK.	Aktier	Domicil- ejendomme	Investe- rings- ejendomme	Aktiver i midlertidig besiddelse
Dagsværdi primo	341.087	69.719	14.409	20.735
Værdiregulering over resultatopgørelsen	-32.896	-1.200	-1.492	-2.550
Værdiregulering over anden totalindkomst	0	0	0	0
Køb	9.049	0	0	52
Salg	47.372	0	2.310	6.937
Afskrivninger	0	204	0	
Reklassifikationer	0	-5.250	8.005	-2.799
Dagsværdi ultimo	269.868	63.065	18.611	8.501

2015

1.000 DKK.	Aktier	Domicil- ejendomme	Investe- rings- ejendomme	Aktiver i midlertidig besiddelse
Dagsværdi primo	315.736	91.190	3.882	33.731
Værdiregulering over resultatopgørelsen	28.202	-1.350	887	-2.847
Værdiregulering over anden totalindkomst	0	0	0	0
Køb	10.557	0	1.344	0
Salg	-13.408	-4.836	-1.033	-24.071
Afskrivninger	0	-406	0	0
Reklassifikationer	0	-14.879	9.329	13.922
Dagsværdi ultimo	341.087	69.719	14.409	20.735

Klassifikation af finansielle aktiver - koncernen

2016

1.000 DKK.	Amortiseret kostpris	Indregnet til dags- værdi over resultat- opgørelsen	Handels- behold- ningen til dagsværdi	I alt
Finansielle aktiver				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	207.183	0	0	207.183
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	922.263	0	0	922.263
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	5.835.648	0	0	5.835.648
Obligationer til dagsværdi	0	55.421	2.759.661	2.815.082
Aktier m.v.	0	343.433	26.506	369.939
Andre aktiver	0	159.961	0	159.961
I alt	6.965.094	558.815	2.786.167	10.310.076

Finansielle forpligtelser

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	552.698	0	0	552.698
Indlån og anden gæld	8.407.003	0	0	8.407.003
Andre passiver	131.429	164.073	0	295.502
I alt	9.091.130	164.073	0	9.255.203

2015

1.000 DKK.	Amortiseret kostpris	Indregnet til dags- værdi over resultat- opgørelsen	Handels- behold- ningen til dagsværdi	I alt
Finansielle aktiver				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	320.127	0	0	320.127
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	747.651	0	0	747.651
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	5.435.681	0	0	5.435.681
Obligationer til dagsværdi	0	146.007	2.969.347	3.115.354
Aktier m.v.	0	341.087	22.028	363.115
Andre aktiver	0	144.527	0	144.527
I alt	6.503.459	631.621	2.991.375	10.126.455
Finansielle forpligtelser				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	547.638	0	0	547.638
Indlån og anden gæld	8.316.820	0	0	8.316.820
Andre passiver	130.841	145.196	0	276.037
I alt	8.995.299	145.196	0	9.140.495

Afledte finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris - oplysning om dagsværdier

2016

1.000 DKK.	Regnskabs- mæssig værdi	Dagsværdi	Noterede priser niveau 1	Observer- bare priser niveau 2	Ikke- obser- verbare priser niveau 3
Finansielle aktiver:					
Kassebeholdning og anfordrings-tilgodehavender hos centralbanker	207.183	207.183	11.516	0	195.667
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	922.263	922.263	0	0	922.263
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	5.835.648	5.835.648	0	0	5.835.648
I alt	6.965.094	6.965.094	11.516	0	6.953.578
Finansielle passiver:					
Gæld til kreditinstitutter	552.698	552.698	0	0	552.698
Indlån og anden gæld	8.407.003	8.407.003	0	0	8.407.003
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	0	0	0
Efterstillede kapitalindskud	131.429	131.429	0	0	131.429
I alt	9.091.130	9.091.130	0	0	9.091.130

2015

1.000 DKK.	Regnskabs- mæssig værdi	Dagsværdi	Noterede priser niveau 1	Observer- bare priser niveau 2	Ikke- obser- verbare priser niveau 3
Finansielle aktiver:					
Kassebeholdning og anfordrings-tilgodehavender hos centralbanker	320.127	320.127	68.150	0	251.977
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	747.651	747.651	0	0	747.651
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	5.435.681	5.422.310	0	0	5.422.310
I alt	6.503.459	6.490.088	68.150	0	6.421.938
Finansielle passiver:					
Gæld til kreditinstitutter	547.638	547.638	0	0	547.638
Indlån og anden gæld	8.316.820	8.320.366	0	0	8.320.366
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	0	0	0
Efterstillede kapitalindskud	130.841	130.841	0	0	130.841
I alt	8.995.299	8.998.845	0	0	8.998.845

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker har en forholdsvis kort løbetid, og værdier til amortiseret kostpris forudsættes at svare til dagsværdier.

Mellemværender med kreditinstitutter er indregnet til amortiseret kostpris. Positionerne har forholdsvis kort løbetid, og regnskabsmæssige værdier til amortiseret kostpris forudsættes at svare til dagsværdier.

Obligationer, aktier og afledte finansielle aktiver er i regnskabet målt til dagsværdi, således at regnskabsmæssige værdier stemmer overens med dagsværdier.

Forskellen mellem dagsværdier og de indregnede værdier af Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris forudsættes at svare til den renteniveauafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med de markedsrenter, der var gældende, da udlånene blev etableret. Ændringer i kreditkvaliteten tages ikke i betragtning, da disse ændringer forudsættes at indgå i nedskrivninger på udlån for såvel indregnede værdier som dagsværdier.

Dagsværdien af Indlån og anden gæld forudsættes at svare til den renteniveauafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med de markedsrenter, der var gældende, da indlånene blev etableret.

Note 33 » Sikkerhedsstillelser

I forbindelse med almindelig handelsafvikling af finansielle kontrakter har koncernen indestående på marginkonti hos kreditinstitutter.

Til sikkerhed for mellemværende med andre pengeinstitutter, har banken deponeret obligationer for nom. 319 mio. kr. svarende til en kursværdi på 324 mio. kr.

Danske Andelskassers Bank A/S har ikke stillet sikkerhed i egne ejendomme.

Note 34 » Risikostyring

Danske Andelskassers Bank er eksponeret over for forskellige risikotyper. Banken har udarbejdet en række politikker for risikostyring med det formål at optimere indtjeningen i forhold til risiko.

De vigtigste risikotyper er:

- Kreditrisiko: Risikoen for tab som følge af, at debitor helt eller delvist misligholder betalingsforpligtelsen
- Markedsrisiko: Risiko for tab som følge af, at dagsværdien af koncernens aktiver og forpligtelser ændrer sig på grund af markedsforhold
- Forretningsrisiko: Risiko for tab som følge af, at der sker ændringer i eksterne forhold eller begivenheder som skader bankens image eller indtjening
- Likviditetsrisiko: Risiko for at koncernen ikke kan honorere betalingsforpligtelserne med normale likviditetsreserver
- Operationel risiko: Risiko for økonomiske tab som følge af fejl i interne processer, menneskelige fejl, systemfejl eller tab som følge af eksterne forhold.

Værktøjer til identifikation og styring af risici bliver løbende udviklet. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og principper for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af de tildelte risikorammer.

Efterfølgende noter omhandler koncernens eksponeringer og risici under kredit-, markeds-, likviditets- og operationel risiko.

Note 35 » Kreditrisiko - krediteksponeringer

Kreditrisiko er risiko for tab som følge af, at låntagere ikke kan, eller vil, opfylde deres fulde forpligtelser, og at eventuelle sikkerheder ikke i tilstrækkeligt omfang dækker forpligtelserne. Kreditrisikoen udgør den væsentligste risiko i banken, hvor også størstedelen af det individuelt opjorte solvensbehov kan henføres hertil.

Et af vores kerneområder er at rådgive om og yde lån, kreditter og andre finansielle produkter til privatkunder samt små og mellemstore erhvervsvirksomheder. Det er bankens opfattelse, at man har et etisk ansvar som en samfundsmæssig aktør. Derfor er kreditgivningen baseret på etiske, moralske og miljømæssige forhold, således der ikke ydes lån til formål, der er i strid hermed, eller som ikke opfylder lovgivningsmæssige krav. Der findes således forretninger, vi ikke ønsker at udføre, og kunder vi ikke ønsker at handle med.

Kreditgivningen bygger på forsvarlig risikotagning og risikospredning, hvor risikovilligheden er nøje afstemt efter låntagers forhold.

Således gælder det:

- At banken alene ønsker at indgå forretninger, der er i overensstemmelse med god forretningsskik.
- At banken alene ønsker at påtage sig kreditrisiko, såfremt det kan dokumenteres, at kunden både har den nødvendige evne og vilje til at tilbagebetale lånet.
- At banken finansierer virksomheders drift og investeringer, men ikke flere års underskud.
- At banken finansierer personer og familier, hvor den samlede økonomi i form af formue og rådighedsbeløb samt det reelle privatforbrug er i balance. Vi finansierer ikke privatforbrug, der gennem flere år er højere, end indtjenings- og formueforholdene giver mulighed for.
- At banken alene deltager i finansiering af spekulative forretninger, hvis kunden selv kan forstå og gennemskue forretningerne. Kunden skal endvidere kunne betale det tab, der kan opstå i forbindelse med forretningen. Finansiering af spekulative forretninger foregår som udgangspunkt på fuldt dækket basis.

En hovedregel er endvidere, at banken udviser tilbageholdenhed i kreditgivningen til kunder, der ikke benytter banken som eneste pengeinstitut.

Bestyrelsen har udarbejdet en kreditpolitik, som fastsætter rammerne for den løbende styring af og opfølgning på kreditrisikoen. Der rapporteres løbende om kreditrisici, herunder porteføljens sammensætning mv., så bestyrelsen er i stand til at overvåge udviklingen i forhold til bankens risikoprofil.

Danske Andelskassers Bank A/S ønsker at sprede sin kreditrisiko mellem udlån til privat og udlån til erhverv, ved til stadighed at have en balanceret fordeling mellem disse hovedgrupper. Fordelingen ønskes at være i niveauet op til 65 % til erhverv og minimum 35 % til private.

Banken ønsker at sprede sin kreditrisiko på lån til erhverv gennem en hensigtsmæssig fordeling af lån på brancher. Der ønskes således ikke udlån til nogen branche svarende til mere end 30 % af det samlede udlån. Udlån søges nedbragt i de brancher, der historisk har påvirket tabsprocenten i uforholdsmæssig grad.

Værdier givet i denne note i henhold til IFRS 7 og IAS 39 er defineret således:

Bruttoeksponering	Trukne beløb udlån og garantier
Eksponering	Trukne beløb efter nedskrivninger
Nedskrivninger	Individuelle og gruppevise nedskrivninger
Sikkerheder	Sikkerheder optaget til belåningsværdier i henhold til bankens kreditpolitik
Maksimal kreditrisiko	Eksponering minus sikkerheder
Blanco	Trukne beløb minus sikkerheder

Kreditstyring og -overvågning

Den overordnede kreditpolitik fastsætter rammerne, indenfor hvilke medarbejderne kan agere kreditmæssigt i relation til bankens kunder, og har til formål at sikre, at der sker en afbalancering mellem udlån, indtjening og risiko. Overordnet prioriteres kvaliteten af udlånsporteføljen højere end vækst i udlån.

Kreditpolitikken tager udgangspunkt i bankens til enhver tid gældende strategiplan og tilpasses løbende under hensyntagen til konjunkturudviklingen, gældende love og bekendtgørelser samt aktuelle vejledninger fra Finanstilsynet. Der er ikke i 2016 foretaget væsentlige ændringer af kreditpolitikken.

Målet med kreditpolitikken er overordnet at sikre, at udlån til kunder – med fradrag for omkostninger og tabsrisiko – giver et tilfredsstillende afkast af den kapital, udlånet lægger beslag på.

Den overordnede kreditpolitik suppleres af detailforretningsgange, som i operationel og detaljeret grad beskriver gældende krav til belysning af kreditværdigheden, herunder evne og vilje til at overholde nuværende og fremtidige forpligtelser i relation til forretningsmellemværende med Danske Andelskassers Bank A/S.

Ansvar for den overordnede risikotagning er forankret i Kredit. Overvågning og rapportering er forankret i Middle Office, der som kontrollerende enhed organisatorisk er funktionsadskilt fra disponerende enheder.

Lån og kreditter bevilges lokalt, hvis engagementet ikke overstiger afdelingens beføjelser. Større engagementer bevilges af Kredit eller af direktion og bestyrelse afhængig af engagementets størrelse.

Nedskrivninger

Alle signifikante lån med objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) gennemgås individuelt, og øvrige lån gennemgås gruppevist. Alle udlån med OIV men hvor der ikke foretages nedskrivning, overføres til gruppevis vurdering sammen med øvrige gruppevist vurderede udlån. Danske Andelskassers Bank A/S anvender segmenteringsmodellen, som er udviklet af foreningen af Lokale Pengeinstitutter. Nedskrivningerne beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af udlån til amortiseret kostpris og nutidsværdien af de fremtidige betalinger, hvor der tages højde for realisationsværdi af sikkerheder, dividende og kundens betalingsevne. Et engagement behøver ikke at være misligholdt, før der foretages nedskrivning. I forbindelse med nedskrivning af engagementet vurderes det, om renten skal nulstilles.

Der foretages nedskrivninger på individuelt vurderede udlån, når der foreligger objektiv indikation på værdiforringelse, som har effekt på de forventede fremtidige betalinger.

Der foreligger objektiv indikation på værdiforringelse af et udlån eller en garanti, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- 1) Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- 2) Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter
- 3) Låntager ydes lempelser i vilkårene, som ikke ville være ydet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder
- 4) Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Danske Andelskassers Bank A/S har ikke udviklet scoringsmodeller, men markerer engagementer med SVAG- eller OIV koder på grundlag af manuelle og maskinelle kriterier. Med baggrund i disse registreringer foretages en manuel gennemgang af markerede engagementer med henblik på afgrænsning af hvilke engagementer som nedskrives.

Gruppevis nedskrivninger foretages, når objektive indikatorer viser, at de forventede fremtidige tab overstiger det tab, som var forventet på etableringstidspunktet. Ud over objektive indikatorer for gruppen er det primært kunder, der flytter til andre grupper eller som nedskrives individuelt, som giver anledning til ændringer i de gruppevis nedskrivninger.

Der foretages løbende tabsafskrivning af eksponeringer, hvor tab vurderes uundgåeligt.

Bruttoeksponering og nedskrivninger fordelt på brancher - koncernen:

2016

1.000 DKK.	Brutto- eksponering	Pct	Nedskriv- ninger	Pct
Offentlige myndigheder	0	0%	0	0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	2.186.052	25%	455.662	47%
Industri og råstofindvinding	213.095	2%	16.255	2%
Energiforsyning	249.462	3%	4.961	1%
Bygge- og anlægsvirksomhed	450.300	5%	19.701	2%
Handel	578.249	6%	41.070	4%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	209.461	2%	23.350	2%
Information og kommunikation	41.072	0%	3.384	0%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	327.817	4%	7.670	1%
Fast ejendom	784.738	9%	110.769	11%
Øvrige erhverv	492.604	6%	44.066	5%
Erhverv i alt	5.532.850	62%	726.888	75%
Private	3.321.698	38%	248.732	25%
I alt	8.854.548	100%	975.620	100%
Heraf gruppevis nedskrivninger			33.887	

2015 1.000 DKK.	Brutto- eksponering	Pct	Nedskriv- ninger	Pct
Offentlige myndigheder	0	0%	0	0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	2.157.505	26%	480.246	38%
Industri og råstofindvinding	186.638	2%	25.692	2%
Energiforsyning	162.762	2%	1.738	0%
Bygge- og anlægsvirksomhed	401.444	5%	38.222	3%
Handel	471.889	6%	70.161	6%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	201.952	2%	30.681	2%
Information og kommunikation	35.198	0%	5.520	0%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	282.931	3%	21.142	2%
Fast ejendom	664.810	8%	171.394	14%
Øvrige erhverv	440.826	5%	75.427	6%
Erhverv i alt	5.005.955	59%	920.223	73%
Private	3.408.861	41%	344.903	27%
I alt	8.414.816	100%	1.265.126	100%
Heraf gruppevisse nedskrivninger			24.107	

Bruttoeksponering og nedskrivninger fordelt på brancher - moderselskabet:

2016 1.000 DKK.	Brutto- eksponering	Pct	Nedskriv- ninger	Pct
Offentlige myndigheder	0	0%	0	0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	2.186.052	25%	455.662	47%
Industri og råstofindvinding	213.095	2%	16.255	2%
Energiforsyning	249.462	3%	4.961	1%
Bygge- og anlægsvirksomhed	450.300	5%	19.701	2%
Handel	578.249	6%	41.070	4%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	209.461	2%	23.350	2%
Information og kommunikation	41.072	0%	3.384	0%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	327.817	4%	7.670	1%
Fast ejendom	784.704	9%	110.769	11%
Øvrige erhverv	492.604	6%	44.066	5%
Erhverv i alt	5.532.816	62%	726.888	75%
Private	3.321.698	38%	248.732	25%
I alt	8.854.514	100%	975.620	100%
Heraf gruppevisse nedskrivninger			33.887	

2015 1.000 DKK.	Brutto- eksponering	Pct	Nedskriv- ninger	Pct
Offentlige myndigheder	0	0%	0	0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	2.157.505	26%	480.246	38%
Industri og råstofindvinding	186.638	2%	25.692	2%
Energiforsyning	162.762	2%	1.738	0%
Bygge- og anlægsvirksomhed	401.444	5%	38.222	3%
Handel	471.889	6%	70.161	6%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	201.952	2%	30.681	2%
Information og kommunikation	35.198	0%	5.520	0%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	282.931	3%	21.142	2%
Fast ejendom	666.462	8%	171.394	14%
Øvrige erhverv	440.826	5%	75.427	6%
Erhverv i alt	5.007.607	59%	920.223	73%
Private	3.408.861	41%	344.903	27%
I alt	8.416.468	100%	1.265.126	100%
Heraf gruppevis nedskrivninger			24.107	

Ejendomme

Danske Andelskassers Bank A/S har eksponeringer mod ejendomsbranchen på 9 % (8 %) målt efter Finanstilsynets tilsynsdiamant, hvilket er betydeligt under Finanstilsynets grænseværdi på 25 %.

Landbrug

Landbrug, jagt og skovbrug udgør 25 % (26 %) af den samlede udlånseksponering. Danske Andelskassers Bank A/S har traditionelt haft en relativ høj andel af udlån til landbrug som følge af bankens mangeårige tilknytning til landbruget. De økonomiske vilkår og bytteforholdene for landbrugserhvervet har væsentlig betydning for nedskrivningerne på landbrugseksponeringer. Bytteforholdene er hen mod slutningen af 2016 forbedret, og der ventes yderligere forbedringer i 2017, hvilket forventes at nedbringe bankens nedskrivninger på landbrugseksponeringer i 2017. Der vil dog fortsat være landbrugsbedrifter, som er økonomisk udfordrede, som trods forbedrede rammevilkår vil medføre øgede nedskrivninger. Banken følger udviklingen meget nøje og sikrer en tæt kontakt med landbrugskunderne og en grundig styring, som gør det muligt at vurdere situationen løbende og lave de nødvendige tiltag. Den positive udvikling i vilkårene for landbruget har desuden medført, at der 31.12.2016 ikke i det individuelt opgjorte solvensbehov indgår en særlig landbrugsreservation.

Krediteksponeringen er sammensat af følgende balanceposter og ikke-balanceførte poster

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Udlån og andre tilgodehavender	5.835.648	5.435.681	5.835.614	5.437.333
Garantier	2.009.284	1.677.051	2.009.284	1.677.051
Rente af nedskrevne fordringer mv.	33.996	36.960	33.996	36.960
Krediteksponering netto	7.878.928	7.149.692	7.878.894	7.151.344
Korrektivkonto udlån	959.568	1.247.699	959.568	1.247.699
Korrektivkonto garantier	16.052	17.425	16.052	17.425
Krediteksponering brutto	8.854.548	8.414.816	8.854.514	8.416.468

Krediteksponering opdelt efter bonitet

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Eksponeringer med OIV	910.499	1.005.739	910.499	1.005.739
Eksponeringer med væsentlige svagheder	738.130	770.006	738.130	770.006
Eksponeringer med lidt forringet bonitet	3.762.129	3.273.697	3.762.129	3.273.697
Eksponeringer med normal til god bonitet	2.468.170	2.100.250	2.468.136	2.101.902
Samlet eksponering efter nedskrivninger	7.878.928	7.149.692	7.878.894	7.151.344

Non-performing udlån og garantier

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Misligholdte udlån og garantier (non-performing)	1.398.422	1.867.061	1.398.422	1.867.061
Individuelle nedskrivninger	925.680	1.223.593	925.680	1.223.593
Ikke-misligholdte udlån og garantier (performing)	7.406.186	6.506.224	7.406.152	6.507.876
Samlet eksponering efter nedskrivninger	7.878.928	7.149.692	7.878.894	7.151.344

Udlån og garantier er defineret som non-performing, såfremt det opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Der er nedskrevet individuelt på udlånet
- Lånet har været i restance/overtræk i mere end 90 dage med et beløb der overstiger 1000 kr. for private og 10000 kr. for erhverv.

Udlån og garantier med lempelser i lånevilkårene

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Misligholdte udlån og garantier (non-performing)	601.772	962.420	601.772	962.420
Individuelle nedskrivninger på misligholdte udlån og garantier	423.198	753.758	423.198	753.758
Ikke-misligholdte udlån og garantier (performing)	29.431	167.508	29.431	167.508
Individuelle nedskrivninger på ikke-misligholdte udlån og garantier	204	564	204	564
Samlet eksponering efter nedskrivninger	207.801	375.606	207.801	375.606

Udlån og garantier med kreditlempelser er defineret som udlån og garantier, hvor der er sket:

- en ændring af lånevilkårene der ikke ville have været givet, hvis ikke låntager havde været i økonomiske problemer
- en fuldstændig eller delvis refinansiering af en lånekontrakt, der ikke ville være blevet gennemført, hvis ikke låntager havde været i økonomiske problemer.

Udlån og garantier med objektiv indikation for værdiforringelse.

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Samlet eksponering før nedskrivninger	6.271.115	6.246.593	6.271.115	6.246.593
Nedskrivninger	976.425	1.247.699	976.425	1.247.699
Samlet eksponering efter nedskrivninger	5.294.690	4.998.893	5.294.690	4.998.893

Individuelt nedskrevne udlån mv.

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Udlån og tilgodehavende før nedskrivning	1.398.422	1.867.061	1.398.422	1.867.061
Udlån og tilgodehavende efter nedskrivning	472.742	643.468	472.742	643.468
Samlet nedskrivning på udlån og tilgodehavende, hvor der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse	925.680	1.223.593	925.680	1.223.593

Branchefordeling af udlån og garantier, der er individuelt nedskrevne

Koncernen - 2016

1.000 DKK.	Brutto-eksponering	Værdi af sikkerheder	Blanco	Nedskrivninger	Maksimal kreditrisiko efter sikkerheder
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0
Erhverv:					
Landbrug, jagt og skovbrug	779.702	280.148	499.554	456.066	43.488
Industri og råstofindvinding	18.742	2.506	16.236	16.199	37
Energiforsyning	12.038	7.047	4.991	4.991	0
Bygge- og anlægsvirksomhed	28.828	9.184	19.644	18.749	895
Handel	69.395	27.021	42.374	41.530	844
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	33.783	6.653	27.130	23.714	3.416
Information og kommunikation	4.651	600	4.051	3.620	431
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	9.261	1.556	7.705	7.705	0
Fast ejendom	226.769	113.833	112.936	111.193	1.743
Øvrige erhverv	62.018	15.857	46.161	43.818	2.343
Erhverv i alt	1.245.187	464.405	780.782	727.585	53.197
Private	329.396	42.515	286.881	247.713	39.168
I alt	1.574.583	506.920	1.067.663	975.298	92.365

Koncernen - 2015

1.000 DKK.	Brutto-eksponering	Værdi af sikkerheder	Blanco	Nedskrivninger	Maksimal kreditrisiko efter sikkerheder
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0
Erhverv:					
Landbrug, jagt og skovbrug	794.062	275.090	518.972	472.019	46.953
Industri og råstofindvinding	34.666	9.796	24.870	24.870	0
Energiforsyning	1.577	1	1.576	1.576	0
Bygge- og anlægsvirksomhed	65.337	28.457	36.880	36.200	680
Handel	109.227	34.355	74.872	68.757	6.115
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	46.237	10.906	35.331	30.085	5.246
Information og kommunikation	6.523	247	6.276	5.460	816
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	23.019	615	22.404	20.956	1.448
Fast ejendom	321.664	138.568	183.096	169.573	13.523
Øvrige erhverv	113.803	33.357	80.446	73.923	6.523
Erhverv i alt	1.516.115	531.392	984.723	903.419	81.304
Private	475.172	70.618	404.554	337.599	66.955
I alt	1.991.287	602.010	1.389.277	1.241.018	148.259

Moderselskabet - 2016

1.000 DKK.	Brutto-eksponering	Værdi af sikkerheder	Blanco	Nedskrivninger	Maksimal kreditrisiko efter sikkerheder
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0
Erhverv:					
Landbrug, jagt og skovbrug	779.702	280.148	499.554	456.066	43.488
Industri og råstofindvinding	18.742	2.506	16.236	16.199	37
Energiforsyning	12.038	7.047	4.991	4.991	0
Bygge- og anlægsvirksomhed	28.828	9.184	19.644	18.749	895
Handel	69.395	27.021	42.374	41.530	844
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	33.783	6.653	27.130	23.714	3.416
Information og kommunikation	4.651	600	4.051	3.620	431
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	9.261	1.556	7.705	7.705	0
Fast ejendom	226.769	113.833	112.936	111.193	1.743
Øvrige erhverv	62.018	15.857	46.161	43.818	2.343
Erhverv i alt	1.245.187	464.405	780.782	727.585	53.197
Private	329.396	42.515	286.881	247.713	39.168
I alt	1.574.583	506.920	1.067.663	975.298	92.365

Moderselskabet - 2015

1.000 DKK.	Brutto- eksponering	Værdi af sikkerheder	Blanco	Nedskriv- ninger	Maksimal kreditrisiko efter sikkerheder
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0
Erhverv:					
Landbrug, jagt og skovbrug	794.062	275.090	518.972	472.019	46.953
Industri og råstofindvinding	34.666	9.796	24.870	24.870	0
Energiforsyning	1.577	1	1.576	1.576	0
Bygge- og anlægsvirksomhed	65.337	28.457	36.880	36.200	680
Handel	109.227	34.355	74.872	68.757	6.115
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	46.237	10.906	35.331	30.085	5.246
Information og kommunikation	6.523	247	6.276	5.460	816
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	23.019	615	22.404	20.956	1.448
Fast ejendom	321.664	138.568	183.096	169.573	13.523
Øvrige erhverv	113.803	33.357	80.446	73.923	6.523
Erhverv i alt	1.516.115	531.392	984.723	903.419	81.304
Private	475.172	70.618	404.554	337.599	66.955
I alt	1.991.287	602.010	1.389.277	1.241.018	148.259

Nedskrivningskontoen for individuelle nedskrivninger fordelt på årsager til værdiforringelse

1.000 DKK.	2016		2015	
	Ekspone- ring før nedskrivning	Nedskrivning	Ekspone- ring før nedskrivning	Nedskrivning
Konkurs	35.443	28.920	119.215	105.478
Inkasso og betalingsstandsning	50.891	48.203	130.629	114.539
Finansielle vanskeligheder i øvrigt	1.488.250	898.175	1.741.443	1.021.001
I alt	1.574.583	975.298	1.991.287	1.241.018

Moderselskabet

1.000 DKK.	2016		2015	
	Ekspone- ring før nedskrivning	Nedskrivning	Ekspone- ring før nedskrivning	Nedskrivning
Konkurs	35.443	28.920	119.215	105.478
Inkasso og betalingsstandsning	50.891	48.203	130.629	114.539
Finansielle vanskeligheder i øvrigt	1.488.250	898.175	1.741.443	1.021.001
I alt	1.574.584	975.298	1.991.287	1.241.018

Forfaldne, men ikke værdiforringede fordringer

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
0 - 30 dage	24.301	32.216	24.301	32.216
30 - 60 dage	1.716	189	1.716	189
60 - 90 dage	19	36	19	36
> 90 dage	11	7	11	7
I alt	26.047	32.448	26.047	32.448

Forfaldne, men ikke værdiforringede fordringer fordelt på brancher

Koncernen - 2016

Overtræk > 1000 kr.

1.000 DKK.	0 - 30 dage	30 - 60 dage	60 - 90 dage	> 90 dage	I alt
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0
Erhverv:					
Landbrug, jagt og skovbrug	6.824	1.423	1	0	8.248
Industri og råstofindvinding	1.613	0	0	0	1.613
Energiforsyning	1.158	0	0	0	1.158
Bygge- og anlægsvirksomhed	1.727	102	0	0	1.829
Handel	1.788	10	0	0	1.798
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	1.442	0	0	0	1.442
Information og kommunikation	119	0	0	0	119
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	526	0	0	0	526
Fast ejendom	1.336	9	0	0	1.345
Øvrige erhverv	1.772	52	11	0	1.835
Erhverv i alt	18.305	1.596	12	0	19.913
Private	5.996	120	7	11	6.134
I alt	24.301	1.716	19	11	26.047

Koncernen - 2015

Overtræk > 1000 kr.

1.000 DKK.	0 - 30 dage	30 - 60 dage	60 - 90 dage	> 90 dage	I alt
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0
Erhverv:					
Landbrug, jagt og skovbrug	10.427	0	0	0	10.427
Industri og råstofindvinding	1.232	0	0	0	1.232
Energiforsyning	593	0	0	0	593
Bygge- og anlægsvirksomhed	2.848	58	0	0	2.906
Handel	3.562	2	0	0	3.564
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	1.352	0	0	0	1.352
Information og kommunikation	118	0	0	0	118
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	536	11	0	0	547
Fast ejendom	1.248	0	0	0	1.248
Øvrige erhverv	1.092	4	21	0	1.117
Erhverv i alt	23.008	75	21	0	23.104
Private	9.208	114	15	7	9.344
I alt	32.216	189	36	7	32.448

Moderselskabet - 2016

Overtræk > 1000 kr.

1.000 DKK.	0 - 30 dage	30 - 60 dage	60 - 90 dage	> 90 dage	I alt
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0
Erhverv:					
Landbrug, jagt og skovbrug	6.824	1.423	1	0	8.248
Industri og råstofindvinding	1.613	0	0	0	1.613
Energiforsyning	1.158	0	0	0	1.158
Bygge- og anlægsvirksomhed	1.727	102	0	0	1.829
Handel	1.788	10	0	0	1.798
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	1.442	0	0	0	1.442
Information og kommunikation	119	0	0	0	119
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	526	0	0	0	526
Fast ejendom	1.336	9	0	0	1.345
Øvrige erhverv	1.772	52	11	0	1.835
Erhverv i alt	18.305	1.596	12	0	19.913
Private	5.996	120	7	11	6.134
I alt	24.301	1.716	19	11	26.047

Moderselskabet - 2015

Overtræk > 1000 kr.

1.000 DKK.	0 - 30 dage	30 - 60 dage	60 - 90 dage	> 90 dage	I alt
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0
Erhverv:					
Landbrug, jagt og skovbrug	10.427	0	0	0	10.427
Industri og råstofindustri	1.232	0	0	0	1.232
Energiforsyning	593	0	0	0	593
Bygge- og anlægsvirksomhed	2.848	58	0	0	2.906
Handel	3.562	2	0	0	3.564
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	1.352	0	0	0	1.352
Information og kommunikation	118	0	0	0	118
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	536	11	0	0	547
Fast ejendom	1.248	0	0	0	1.248
Øvrige erhverv	1.092	4	21	0	1.117
Erhverv i alt	23.008	75	21	0	23.104
Private	9.208	114	15	7	9.344
I alt	32.216	189	36	7	32.448

Beskrivelse af sikkerheder

Udlån og sikkerhedsstillelser vurderes løbende og der anvendes i videst muligt omfang de muligheder, som eksisterer for at reducere risikoen på udlånsaktiviteterne. De mest anvendte sikkerhedstyper ved engagementer med privatkunder er pant i fast ejendom, værdipapirer og biler. De mest anvendte sikkerhedstyper ved engagementer med erhvervs-kunder er pant i fast ejendom, værdipapirer, driftsmidler, varelagre, debitorer samt indhentning af kautioner.

Modtagne sikkerheder og typer

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Krediteksponering	7.878.928	7.149.692	7.878.894	7.151.344
Værdi af sikkerheder	4.368.544	4.042.124	4.368.544	4.042.124
Blanco	3.510.384	3.107.568	3.510.350	3.109.220
Blanco i procent af eksponering	45%	43%	45%	43%

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Ejendomme	2.146.914	1.978.141	2.146.914	1.978.141
Indtrædelsesret i pant i fast ejendom	1.092.387	876.134	1.092.387	876.134
Værdipapirer	93.512	245.984	93.512	245.984
Løsøre, driftsmidler, biler mv	779.316	685.653	779.316	685.653
Kontanter	148.465	141.877	148.465	141.877
Andre sikkerheder	107.950	114.335	107.950	114.335
I alt sikkerheder	4.368.544	4.042.124	4.368.544	4.042.124

Modtagne sikkerheder fordelt på brancher

Koncernen - 2016

1.000 DKK.	Ejen- domme	Indtrædel- sesret i pant fast ejendom	Værdi- papirer	Løsøre, drifts- midler, biler mv	Konter	Andre sikker- heder	I alt
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0	0	0
Erhverv:							
Landbrug, jagt og skovbrug	722.300	109.042	24.113	96.006	15.691	51.267	1.018.419
Industri og råstofindvinding	40.518	14.415	4.049	68.566	1.393	2.680	131.621
Energiforsyning	31.734	97.358	4.198	17.242	893	510	151.935
Bygge- og anlægsvirksomhed	80.428	32.050	6.620	52.559	13.091	11.114	195.862
Handel	102.849	64.062	978	160.134	5.887	10.834	344.744
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	49.061	33.668	1.723	35.136	4.213	1.539	125.340
Information og kommunikation	6.187	7.382	801	4.368	2.293	220	21.251
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	48.439	45.495	8.372	2.887	275	365	105.833
Fast ejendom	297.851	138.049	1.950	2.207	12.744	12.431	465.232
Øvrige erhverv	119.942	119.865	4.039	39.883	7.193	5.855	296.777
Erhverv i alt	1.499.309	661.386	56.843	478.988	63.673	96.815	2.857.014
Private	647.605	431.001	36.669	300.328	84.792	11.135	1.511.530
I alt	2.146.914	1.092.387	93.512	779.316	148.465	107.950	4.368.544

Koncernen - 2015

1.000 DKK.	Ejen- domme	Indtrædel- sesret i pant fast ejendom	Værdi- papirer	Løsøre, drifts- midler, biler mv	Konter	Andre sikker- heder	I alt
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0	0	0
Erhverv:							
Landbrug, jagt og skovbrug	748.908	58.966	18.453	95.149	14.139	51.836	987.451
Industri og råstofindvinding	31.182	16.360	880	39.513	458	3.265	91.658
Energiforsyning	27.384	57.130	6.371	20.854	756	1.410	113.905
Bygge- og anlægsvirksomhed	81.858	35.971	7.926	52.612	9.018	14.279	201.664
Handel	76.326	46.471	1.008	133.270	3.640	11.210	271.925
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	47.857	34.007	1.279	28.420	3.188	1.547	116.298
Information og kommunikation	5.270	7.240	0	3.706	566	220	17.002
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	33.550	11.635	173.790	2.150	965	1.495	223.585
Fast ejendom	212.086	142.685	1.437	1.518	25.431	7.145	390.302
Øvrige erhverv	101.470	74.640	3.874	35.628	7.021	8.737	231.370
Erhverv i alt	1.365.891	485.105	215.018	412.820	65.182	101.144	2.645.160
Private	612.250	391.029	30.966	272.833	76.695	13.191	1.396.964
I alt	1.978.141	876.134	245.984	685.653	141.877	114.335	4.042.124

Moderelskabet - 2016

1.000 DKK.	Ejen- domme	Indtrædel- sesret i pant fast ejendom	Værdipa- pirer	Løsøre, drifts- midler, biler mv	Konter	Andre sikker- heder	I alt
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0	0	0
Erhverv:							
Landbrug, jagt og skovbrug	722.300	109.042	24.113	96.006	15.691	51.267	1.018.419
Industri og råstofindvinding	40.518	14.415	4.049	68.566	1.393	2.680	131.621
Energiforsyning	31.734	97.358	4.198	17.242	893	510	151.935
Bygge- og anlægsvirksomhed	80.428	32.050	6.620	52.559	13.091	11.114	195.862
Handel	102.849	64.062	978	160.134	5.887	10.834	344.744
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	49.061	33.668	1.723	35.136	4.213	1.539	125.340
Information og kommunikation	6.187	7.382	801	4.368	2.293	220	21.251
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	48.439	45.495	8.372	2.887	275	365	105.833
Fast ejendom	297.851	138.049	1.950	2.207	12.744	12.431	465.232
Øvrige erhverv	119.942	119.865	4.039	39.883	7.193	5.855	296.777
Erhverv i alt	1.499.309	661.386	56.843	478.988	63.673	96.815	2.857.014
Private	647.605	431.001	36.669	300.328	84.792	11.135	1.511.530
I alt	2.146.914	1.092.387	93.512	779.316	148.465	107.950	4.368.544

Moderselskabet - 2015

1.000 DKK.	Ejen- domme	Indtrædel- sesret i pant fast ejendom	Værdi- papirer	Løsøre, drifts- midler, biler mv	Kontanter	Andre sikker- heder	I alt
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0	0	0
Erhverv:							
Landbrug, jagt og skovbrug	748.908	58.966	18.453	95.149	14.139	51.836	987.451
Industri og råstofindvinding	31.182	16.360	880	39.513	458	3.265	91.658
Energiforsyning	27.384	57.130	6.371	20.854	756	1.410	113.905
Bygge- og anlægsvirksomhed	81.858	35.971	7.926	52.612	9.018	14.279	201.664
Handel	76.326	46.471	1.008	133.270	3.640	11.210	271.925
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	47.857	34.007	1.279	28.420	3.188	1.547	116.298
Information og kommunikation	5.270	7.240	0	3.706	566	220	17.002
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	33.550	11.635	173.790	2.150	965	1.495	223.585
Fast ejendom	212.086	142.685	1.437	1.518	25.431	7.145	390.302
Øvrige erhverv	101.470	74.640	3.874	35.628	7.021	8.737	231.370
Erhverv i alt	1.365.891	485.105	215.018	412.820	65.182	101.144	2.645.160
Private	612.250	391.029	30.966	272.833	76.695	13.191	1.396.964
I alt	1.978.141	876.134	245.984	685.653	141.877	114.335	4.042.124

Samlet krediteksponering efter nedskrivning fordelt på blancoandele
Koncernen - 2016

1.000 DKK.	Ekspone- ring efter nedskrivning	Værdi af sikkerheder	Maksimal kreditrisiko	Blanco procent
Offentlige myndigheder	0	0	0	0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	1.730.390	1.018.419	711.971	41%
Industri og råstofindvinding	196.840	131.621	65.219	33%
Energiforsyning	244.500	151.935	92.565	38%
Bygge- og anlægsvirksomhed	430.599	195.862	234.737	55%
Handel	537.149	344.744	192.405	36%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	186.112	125.340	60.772	33%
Information og kommunikation	37.688	21.251	16.437	44%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	320.148	105.833	214.315	67%
Fast ejendom	673.968	465.232	208.736	31%
Øvrige erhverv	448.538	296.777	151.761	34%
Erhverv i alt	4.805.932	2.857.014	1.948.918	41%
Private	3.072.996	1.511.530	1.561.466	51%
I alt	7.878.928	4.368.544	3.510.384	45%

Koncernen - 2015

1.000 DKK.	Ekspone- ring efter nedskrivning	Værdi af sikkerheder	Maksimal kreditrisiko	Blanco procent
Offentlige myndigheder	0	0	0	0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	1.677.259	987.451	689.808	41%
Industri og råstofindvinding	160.946	91.658	69.288	43%
Energiforsyning	161.024	113.905	47.119	29%
Bygge- og anlægsvirksomhed	363.223	201.664	161.559	44%
Handel	401.728	271.925	129.803	32%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	171.272	116.298	54.974	32%
Information og kommunikation	29.679	17.001	12.678	43%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	261.789	223.585	38.204	15%
Fast ejendom	493.416	390.302	103.114	21%
Øvrige erhverv	365.399	234.371	131.028	36%
Erhverv i alt	4.085.735	2.648.160	1.437.575	35%
Private	3.063.957	1.393.964	1.669.993	55%
I alt	7.149.692	4.042.124	3.107.568	43%

Moderselskabet - 2016				
1.000 DKK.	Maksimal kreditrisiko	Værdi af sikkerheder	Blanco	Blanco procent
Offentlige myndigheder	0			
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	1.730.390	1.018.419	711.971	41%
Industri og råstofindvinding	196.840	131.621	65.219	33%
Energiforsyning	244.500	151.935	92.565	38%
Bygge- og anlægsvirksomhed	430.599	195.862	234.737	55%
Handel	537.149	344.744	192.405	36%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	186.112	125.340	60.772	33%
Information og kommunikation	37.688	21.251	16.437	44%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	320.148	105.833	214.315	67%
Fast ejendom	673.934	465.232	208.702	31%
Øvrige erhverv	448.538	296.777	151.761	34%
Erhverv i alt	4.805.898	2.857.014	1.948.884	41%
Private	3.072.996	1.511.530	1.561.466	51%
I alt	7.878.894	4.368.544	3.510.350	45%

Moderselskabet - 2015				
1.000 DKK.	Maksimal kreditrisiko	Værdi af sikkerheder	Blanco	Blanco procent
Offentlige myndigheder	0	0	0	0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	1.677.259	987.451	689.808	41%
Industri og råstofindvinding	160.946	91.658	69.288	43%
Energiforsyning	161.024	113.905	47.119	29%
Bygge- og anlægsvirksomhed	363.223	201.664	161.559	44%
Handel	401.728	271.925	129.803	32%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	171.272	116.298	54.974	32%
Information og kommunikation	29.679	17.001	12.678	43%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	261.789	223.585	38.204	15%
Fast ejendom	495.068	390.302	104.766	21%
Øvrige erhverv	365.399	234.371	131.028	36%
Erhverv i alt	4.087.387	2.648.160	1.439.227	35%
Private	3.063.957	1.393.964	1.669.993	55%
I alt	7.151.344	4.042.124	3.109.220	43%

Samlet krediteksponering før nedskrivning fordelt efter størrelse

2016

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	Eksposering	Antal kunder	Eksposering	Antal kunder
0 - 100	288.869	9.120	288.869	9.120
100 - 500	1.957.478	7.996	1.957.478	7.996
500 - 1.000	1.205.320	1.771	1.205.320	1.771
1.000 - 5.000	2.145.456	1.081	2.145.422	1.083
5.000 - 10.000	890.382	129	890.382	129
10.000 - 20.000	885.047	64	885.047	64
20.000 - 50.000	757.784	25	757.784	25
> 50.000	724.212	8	724.212	8
I alt	8.854.548	20.194	8.854.514	20.196

Relativ fordeling	Eksposering	Antal kunder	Eksposering	Antal kunder
0 - 100	3%	45%	3%	45%
100 - 500	22%	40%	22%	40%
500 - 1.000	14%	9%	14%	9%
1.000 - 5.000	24%	5%	24%	5%
5.000 - 10.000	10%	1%	10%	1%
10.000 - 20.000	10%	0%	10%	0%
20.000 - 50.000	9%	0%	9%	0%
> 50.000	8%	0%	8%	0%
I alt	100%	100%	100%	100%

2015

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	Eksposering	Antal kunder	Eksposering	Antal kunder
0 - 100	316.333	9.826	316.333	9.826
100 - 500	2.048.752	8.414	2.048.752	8.414
500 - 1.000	1.179.131	1.736	1.179.131	1.736
1.000 - 5.000	2.186.209	1.115	2.186.209	1.117
5.000 - 10.000	780.060	111	781.712	111
10.000 - 20.000	810.184	58	810.184	58
20.000 - 50.000	480.310	15	480.310	15
> 50.000	613.837	6	613.837	6
I alt	8.414.816	21.281	8.416.468	21.283

Relativ fordeling	Eksposering	Antal kunder	Eksposering	Antal kunder
0 - 100	4%	47%	4%	47%
100 - 500	24%	40%	24%	40%
500 - 1.000	14%	8%	14%	8%
1.000 - 5.000	26%	4%	26%	4%
5.000 - 10.000	9%	1%	9%	1%
10.000 - 20.000	10%	0%	10%	0%
20.000 - 50.000	6%	0%	6%	0%
> 50.000	7%	0%	7%	0%
I alt	100%	100%	100%	100%

Kreditrisiko - Finansielle poster

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	922.263	747.651	922.263	747.651
Obligationer til dagsværdi	2.815.082	3.115.354	2.815.082	3.115.354
I alt	3.737.345	3.863.005	3.737.345	3.863.005

Obligationsbeholdning fordelt på rating

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
AAA	2.192.450	2.639.148	2.192.450	2.639.148
AA	129.891	0	129.891	0
A	23.068	8.252	23.068	8.252
BBB	83.019	14.133	83.019	14.133
BB	68.300	17.302	68.300	17.302
B	50.791	3.328	50.791	3.328
CCC	0	683	0	683
Uden rating	267.563	432.508	267.563	432.508
I alt	2.815.082	3.115.354	2.815.082	3.115.354

Tilgodehavender hos kreditinstitutter fordelt efter produkttype

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Indskudsbeviser	594.000	141.000	594.000	141.000
Pantsatte konti (margin konti)	79.502	75.270	79.502	75.270
Løbende konti	248.761	531.381	248.761	531.381
I alt	922.263	747.651	922.263	747.651

Tilgodehavender hos kreditinstitutter fordelt efter rating

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
AAA	594.000	141.000	594.000	141.000
AA	0	101.022	0	101.022
A	317.880	198.214	317.880	198.214
BB	0	214.889	0	214.889
Uden rating	10.383	92.526	10.383	92.526
I alt	922.263	747.651	922.263	747.651

Note 36 » Markedsrisiko

Handel med aktier, obligationer, valuta og relaterede finansielle instrumenter er vigtige forretningsområder. Som følge heraf påtager banken sig løbende markedsrisici.

Markedsrisiko er risikoen for, at markedsværdien af bankens aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer i markedsforholdene. Markedsrisiko opstår på bankens åbne positioner og kan opdeles i renterisiko, valutarisiko og aktierisiko.

Der er i 2016 ikke foretaget væsentlige ændringer i forudsætninger, målsætninger, politikker, og beregningsmetoder i forhold til sidste år.

Rammer for markedsrisiko er fastlagt af bestyrelsen. Direktionen har videregivet dele af risikorammen til investerings- og udlandsområdet. Alle meddelte risikorammer kontrolleres af en funktion, der er uafhængig af forretningsansvar og positionsstyring. Eventuelle overskridelser rapporteres efter fastlagt frekvens til direktion og bestyrelse.

Ultimo 2016 udgjorde de væsentligste grænser for bankens placeringer:

- en renterisiko på 2,7 % målt i forhold til bankens kernekapital efter fradrag, ved en stigning i renten på 1%.
- en valutaposition på 5,4 % målt i forhold til bankens kernekapital efter fradrag
- en obligationsbeholdning af udstedt af danske realkreditinstitutter og statsobligationer med rating AAA på 3,5 mia. kr.

Renterisikoen beregnes efter Finanstilsynets regler som den totale tabsrisiko ved en generel ændring i renteniveaet i ugunstig retning på 1 procentpoint.

Renterisiko

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
DKK	22.473	22.519	22.473	22.519
EUR	4.981	3.037	4.981	3.037
CHF	-5	0	-5	0
USD	2.186	-81	2.186	-81
NOK	-5	-7	-5	-7
JPY	-22	-1	-22	-1
Øvrige	-165	-11	-165	-11
I alt	29.443	25.456	29.443	25.456

Valutarisiko

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Aktiver i fremmed valuta	1.043.014	778.684	1.043.014	778.684
Passiver i fremmed valuta	57.411	115.909	57.411	115.909
Valutaindikator 1	20.666	7.495	20.666	7.495
Valutaindikator i pct af kernekapital incl hybrid kernekapital efter fradrag	1,6	0,6	1,6	0,6
Valutaindikator 2	0	0	0	0

Aktierisiko

1.000 DKK.	Koncernen		Moderselskabet	
	2016	2015	2016	2015
Aktier i handelsbeholdningen:				
Børsnoterede aktier i handelsbeholdningen	4.156	22.028	4.156	22.028
Unoterede aktier i handelsbeholdningen	0	0	0	0
I alt	4.156	22.028	4.156	22.028

Aktier uden for handelsbeholdningen:

Kredit- og finansieringsinstitutter	112.388	128.120	112.388	128.120
Administrationsselskaber og investeringsforeninger	151.217	180.860	151.217	180.860
Pensionsinstitutter	574	621	574	621
Dataleverandør	21.247	21.965	21.247	21.965
Betalingsformidlingsvirksomhed	1.525	2.594	1.525	2.594
Andre aktier	78.832	6.927	78.832	6.927
I alt	365.783	341.087	365.783	341.087

Følsomhedsanalyse

Oplysningerne viser effekten af isolerede ændringer i renten samt aktie- og valutakurser efter skat.

	Ændring i pct af egenkapital		Driftseffekt i mio. DKK.	
	2016	2015	2016	2015
Rentestigning på 1 procentpoint	-1,8	-2,1	-23,0	-25,4
Rentefald på 1 procentpoint	1,8	2,1	23,0	25,4
Aktiekursfald på 10 % (af handelsbeholdningen)	-0,0	-0,1	-0,3	-1,7
Valutakursændring på 2 % i ugunstig retning	-0,0	0,0	-0,3	-0,1

Note 37 » Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risikoen for tab som følge af, at der sker ændringer i eksterne forhold eller begivenheder, som skader bankens image eller indtjening.

Danske Andelskassers Bank er særligt eksponeret mod dele af Danmark, der har oplevet en begrænset vækst de seneste år, og hvor det må vurderes, at væksten alene vil tiltage langsomt i de kommende år. Det er den del af Danmark, banken har opereret i siden bankens begyndelse, og det er et bevidst valgt fortsat at have bankens primære fokus her. Banken er sig bevidst, at der er særlige risici knyttet hertil.

Tilsvarende er banken sig bevidst, at bankens største enkeltsegment, landbruget, har været udfordret de senere år, og at banken qua segmentets andel af bankens udlån er særlig følsom over for den fremtidige udvikling i landbruget. Banken har mange gode og veldrevne landbrugsengagementer, men der er også mange svage engagementer. Danske Andelskassers Bank er aktiv i styringen af sådanne engagementer,

Note 38 » Likviditetsrisiko

Likviditetsstyringen sker med det formål at sikre en til enhver tid tilstrækkelig likviditet til at honorere koncernens forpligtelser, når de forfalder. Der er internt fastsat mål for den ønskede likviditetsmæssige overdækning i forhold til de krav til likviditet, som følger af lovgivningen.

De lovmæssige krav til likviditet er fastsat i henhold til EU's kapitalkravsregler og CRR og i lov om finansiel virksomhed (FIL) § 152. Kravet i FIL § 152 udfases ved udgangen af 2016 og sidste opgørelse heraf er ultimo 2016. Overdækningen i henhold til kravet i FIL § 152 vil dog fortsat skulle opgøres og offentliggøres som en del af Tilsynsdiamanten. LCR-kravet er gældende fra 1. oktober 2015 med et minimumskrav på 60 %, hvilket vil blive løbende forhøjet, indtil det udgør 100 % i 2018. I 2016 udgjorde kravet 70 % og i 2017 udgør kravet 80 %.

Den kortsigtede likviditetsstyring sker dels ved daglig overvågning af de forventede og kendte betalingsstrømme for den kommende uge, dels ved at sikre et beredskab af lines hos andre pengeinstitutter og dels ved opretholdelse af et betydeligt likviditetsberedskab.

Den langsigtede likviditetsstyring skal sikre, at banken såvel under normale markedsforhold som under en stresset likviditetsudvikling for de kommende 12 måneder, beregnet med afsæt i Lokale Pengeinstitutters likviditetsmodel, kan overholde de internt fastsatte mål. Herudover forholder banken en gang årligt til det langsigtede fundingbehov på 3 års sigt. Likviditetsstyring tager udgangspunkt i, at bankens funding primært sker gennem indlån fra kunder.

I henhold til bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter har Danske Andelskassers Bank udarbejdet en likviditetsberedskabsplan indeholdende tiltag, som kan styrke bankens likviditet i en krisesituation. Likviditetsberedskabsplanen træder i kraft, såfremt Danske Andelskassers Bank fastsatte likviditetsinstruks ikke kan opfyldes.

Likviditetskravet er gældende fra 1. oktober 2015 med et minimumskrav på 60 %, hvilket vil blive løbende forhøjet, indtil det udgør 100 % i 2018. I 2016 udgjorde kravet 70 % og i 2017 udgør kravet 80 %.

Der er i 2016 ikke foretaget væsentlige ændringer til beregningsmetoder, politikker og eksponeringer m.v. i forhold til sidste år.

Balancens poster fordelt efter forventet forfaldstidspunkt - koncernen

Aktiver

1.000 DKK.	2016	2016	2015	2015
	< 1 år	> 1 år	< 1 år	> 1 år
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	207.183	0	320.127	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	842.761	79.502	664.098	83.553
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	2.166.147	3.669.501	1.768.434	3.667.247
Obligationer til dagsværdi	301.895	2.513.187	1.037.186	2.078.168
Aktier m.v.	4.156	365.783	22.028	341.087
Grunde og bygninger				
Domicilejendomme	0	63.065	0	69.719
Investeringsjendomme	0	18.611	0	14.409
Øvrige materielle aktiver	0	13.119	0	15.699
Aktuelle skatteaktiver	79	0	1.993	0
Udsudte skatteaktiver	0	18.675	0	20.212
Aktiver i midlertidig besiddelse	8.501	0	20.735	0
Andre aktiver	406.985	0	411.838	0
Periodeafgrænsningsposter	11.073	0	11.837	0
I alt	3.948.780	6.741.443	4.258.276	6.290.094

Passiver

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	552.698	0	547.638	0
Indlån og anden gæld	992.531	7.414.472	377.209	7.939.611
Aktuelle skatteforpligtelser	4.202	0	0	0
Andre passiver	288.757	0	287.885	0
Periodeafgrænsningsposter	2	0	2	0
Hensatte forpligtelser	19.836	43.713	22.143	43.499
Efterstillede kapitalindskud	131.429	0	0	130.841
I alt	1.989.455	7.458.185	1.234.877	8.113.951

Indlån omfatter anfordringstilgodehavender. Anfordringsindlån har kontraktmæssig kort løbetid, men betragtes som en stabil fundingkilde med forventet løbetid over 1 år.

Kontraktuel restløbetid af finansielle forpligtelser - koncernen

1.000 DKK.	Regnskabs- mæssig værdi	Kontraktuel pengestrøm	< 1 år	1 - 5 år	Over 5 år
2016					
Afledte finansielle instrumenter					
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	552.698	552.698	552.698	0	0
Indlån og anden gæld	8.407.003	8.448.721	1.245.472	6.878.648	324.601
Andre passiver excl afledte finansielle instrumenter	124.684	124.684	124.684	0	0
Efterstillede kapitalindskud	131.429	131.780	0	0	131.780
Udnyttede kredittilsagn	2.819.088	2.819.088	2.819.088	0	0
Garantier	2.009.284	2.009.284	0	0	0
I alt	14.044.186	14.086.255	4.741.942	6.878.648	456.381
Afledte finansielle instrumenter					
Afledte finansielle instrumenter anvendt som sikringsinstrumenter	164.073	164.073	164.073	0	0
2015					
Afledte finansielle instrumenter					
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	547.638	547.638	547.638	0	0
Indlån og anden gæld	8.316.820	8.397.707	648.430	7.364.874	384.403
Andre passiver excl afledte finansielle instrumenter	142.689	142.689	142.689	0	0
Efterstillede kapitalindskud	130.841	131.780	0	0	131.780
Udnyttede kredittilsagn	2.417.366	2.417.366	2.417.366	0	0
Garantier	1.677.051	1.677.051	0	0	0
I alt	13.232.405	13.314.231	3.756.123	7.364.874	516.183
Afledte finansielle instrumenter					
Afledte finansielle instrumenter anvendt som sikringsinstrumenter	145.196	145.196	145.196	0	0

Note 39 » Operationel risiko

Ved operationel risiko forstås risikoen for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive juridiske risici.

Alle aktiviteter i organisationen er forbundet med operationelle risici. Der arbejdes i banken på at begrænse det operationelle risikoniveau mest muligt, ligesom det er bankens politik løbende at forbedre forretningsgange og procedurer herunder at sikre funktionsadskillelse mellem udførende og kontrollerende enhed, med henblik på at reducere antal af fejl og hændelser, som indeholder muligheder for tab.

Banken styrer operationelle risici gennem skriftlige forretningsgange og kontrolforanstaltninger, og banken søger blandt andet at minimere operationelle risici ved at adskille udførelsen af aktiviteter fra kontrollen af disse. Bankens fastholder i vid udstrækning arbejdsgange og processer i skriftlige procedurer og har herigennem fokus på at minimere afhængigheden af specifikke medarbejdere. Endvidere anvendes backup-bemanding på områder, der vurderes at være særligt kritiske.

Derudover har banken iværksat et system med det formål, at alle væsentlige operationelle hændelser bliver indberettet centralt. Den viden, som de indsamlede data giver, er medvirkende til at vurdere, om der skal ske ændringer i bankens rammer og forretningsgange for at imødegå disse risici. Operationelle hændelser rapporteres løbende til ledelsen. Herudover rapporteres der minimum årligt til bestyrelsen vedrørende Danske Andelskassers Banks overordnede operationelle risiko.

Der foretages en løbende rapportering til direktionen og bestyrelsen af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici.

Note 40 » Afledte finansielle instrumenter

Fordelt efter restløbetid:

Til og med 3 måneder 1.000 DKK.	2016		2015	
	Nominal værdi	Netto markedsværdi	Nominal værdi	Netto markedsværdi
Valutakontrakter				
Terminer/futures, køb	-215.048	3.537	-169.166	1.662
Terminer/futures, salg	1.183.782	-1.105	763.860	710
Valutaswap	0	0	0	0
Optioner, erhvervede	0	0	0	0
Optioner, udstedte	0	0	0	0
Rentekontrakter				
Terminer/futures, køb	-12.043	145	-6.303	-48
Terminer/futures, salg	12.043	-126	6.303	54
Renteswap	0	0	0	0
Aktiekontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	0	0	0
I alt	968.734	2.451	594.694	2.378

Over 3 mdr. til og med 1 år 1.000 DKK.	2016		2015	
	Nominal værdi	Netto markedsværdi	Nominal værdi	Netto markedsværdi
Valutakontrakter				
Terminer/futures, køb	-18.513	364	-7.171	10
Terminer/futures, salg	12.321	-221	8.820	-19
Valutaswap	0	0	0	0
Optioner, erhvervede	0	0	0	0
Optioner, udstedte	0	0	0	0
Rentekontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	0	0	0
Renteswap	0	0	51.220	65
Aktiekontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	0	0	0
I alt	-6.192	143	52.869	56

Over 1 år til og med 5 år 1.000 DKK	2016		2015	
	Nominal værdi	Netto markedsværdi	Nominal værdi	Netto markedsværdi
Valutakontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	7.055	-322	0	0
Valutaswap	0	0	0	0
Optioner, erhvervede	0	0	0	0
Optioner, udstedte	0	0	0	0
Rentekontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	0	0	0
Renteswap	59.070	12	25.451	20
Aktiekontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	0	0	0
I alt	66.125	-310	25.451	20

Over 5 år 1.000 DKK.	2016		2015	
	Nominel værdi	Netto markedsværdi	Nominel værdi	Netto markedsværdi
Valutakontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	0	0	0
Valutaswap	0	0	0	0
Optioner, erhvervede	0	0	0	0
Optioner, udstedte	0	0	0	0
Rentekontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	0	0	0
Renteswap	981.602	-6.396	1.026.075	644
Aktiekontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	0	0	0
I alt	981.602	-6.396	1.026.075	644

I alt 1.000 DKK.	2016		2015	
	Nominel værdi	Netto markedsværdi	Nominel værdi	Netto markedsværdi
Valutakontrakter				
Terminer/futures, køb	-233.561	3.901	-176.337	1.672
Terminer/futures, salg	1.203.158	-1.648	772.680	691
Valutaswap	0	0	0	0
Optioner, erhvervede	0	0	0	0
Optioner, udstedte	0	0	0	0
Rentekontrakter				
Terminer/futures, køb	-12.043	145	-6.303	-48
Terminer/futures, salg	12.043	-126	6.303	54
Renteswap	1.040.672	-6.384	1.102.746	729
Aktiekontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	0	0	0
I alt	2.010.269	-4.112	1.699.089	3.098

Markedsværdi 1.000 DKK.	2016		2015	
	Positiv	Negativ	Positiv	Negativ
Valutakontrakter				
Terminer/futures, køb	4.372	471	2.296	624
Terminer/futures, salg	3.242	4.890	3.814	3.123
Valutaswap	0	0	0	0
Optioner, erhvervede	0	0	0	0
Optioner, udstedte	0	0	0	0
Rentekontrakter				
Terminer/futures, køb	145	0	0	48
Terminer/futures, salg	0	126	54	0
Renteswap	152.202	158.586	141.876	141.147
Aktiekontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	0	0	0
I alt	159.961	164.073	148.040	144.942

Afledte finansielle instrumenter

Gennemsnitlig markedsværdi 1.000 DKK.	2016		2015	
	Positiv	Negativ	Positiv	Negativ
Valutakontrakter				
Terminer/futures, køb	104	11	47	13
Terminer/futures, salg	70	106	50	41
Valutaswap	0	0	0	0
Optioner, erhvervede	0	0	0	0
Optioner, udstedte	0	0	0	0
Rentekontrakter				
Terminer/futures, køb	16	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	14	0	0
Renteswap	2.624	2.734	2.086	2.076
Aktiekontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	0	0	0
I alt	2.815	2.866	2.183	2.129

Markedsværdi af ikke-garanterede kontrakter 1.000 DKK.	2016		2015	
	Positiv	Negativ	Positiv	Negativ
Valutakontrakter				
Terminer/futures, køb	4.372	471	2.296	624
Terminer/futures, salg	3.242	4.890	3.814	3.123
Valutaswap	0	0	0	0
Optioner, erhvervede	0	0	0	0
Optioner, udstedte	0	0	0	0
Rentekontrakter				
Terminer/futures, køb	145	0	0	48
Terminer/futures, salg	0	126	54	0
Renteswap	152.202	158.586	141.876	141.147
Aktiekontrakter				
Terminer/futures, køb	0	0	0	0
Terminer/futures, salg	0	0	0	0
I alt	159.961	164.073	148.040	144.942

Uafviklede spotforretninger

2016 1.000 DKK.	Nominel værdi	Markedsværdi		Netto
		Positiv	Negativ	
Valutaforretninger, køb	4.336	0	0	0
Valutaforretninger, salg	30	0	0	0
Renteforretninger, køb	11.809	13	3	10
Renteforretninger, salg	12.525	11	13	-2
Aktieforretninger, køb	343	95	62	33
Aktieforretninger, salg	345	72	93	-21
I alt	29.388	191	171	20

2015

1.000 DKK.	Nominel værdi	Positiv	Negativ	Netto
Valutaforretninger, køb	7.040	1	1	0
Valutaforretninger, salg	720	0	0	0
Renteforretninger, køb	8.233	0	6	-6
Renteforretninger, salg	204.180	14	24	-10
Aktieforretninger, køb	16.748	61	100	-39
Aktieforretninger, salg	17.095	114	49	65
I alt	254.016	190	180	10

Note 41 » Hoved- og nøgletal moderselskabet

Resultatopgørelse (moderselskab)

1.000 DKK.	2016	2015	2014	2013	2012
Renteindtægter	388.743	427.134	505.771	627.361	747.044
Renteudgifter	48.239	94.374	120.663	169.167	216.465
Netto renteindtægter	340.504	332.760	385.108	458.194	530.579
Udbytte af aktier mv	18.797	671	13.848	11.894	6.035
Gebyrer og provisionsindtægter - netto	228.657	233.960	219.414	209.292	215.559
Netto rente- og gebyrindtægter	587.958	567.391	618.370	679.380	752.173
Kursreguleringer	-21.017	15.342	64.963	5.781	11.155
Andre driftsindtægter	1.522	1.902	4.576	4.688	8.072
Udgifter til personale og administration	420.100	428.396	448.980	496.697	519.798
Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	7.164	7.563	16.838	8.011	11.432
Andre driftsudgifter	29.916	45.663	32.937	44.802	40.360
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv	64.557	118.446	153.283	524.324	342.154
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	2.536	3.274	-13.417	2.711	-41.636
Resultat før skat	49.262	-12.159	22.454	-381.274	-183.980
Skat	11.282	-286	2.083	1.005	-12.783
Årets resultat	37.980	-11.873	20.371	-382.279	-171.197

Balance (moderselskab)

i 1.000 DKK.	2016	2015	2014	2013	2012
Tilgodehavender hos kreditinstitutter m.v.	922.263	747.651	408.127	323.674	379.314
Udlån	5.835.614	5.437.333	5.705.822	6.723.970	7.562.804
Obligationer og aktier	3.185.021	3.478.469	3.329.374	3.000.691	4.209.628
Gæld til kreditinstitutter	552.698	547.638	498.229	590.704	1.153.975
Indlån	8.409.408	8.317.612	8.565.564	8.875.875	9.324.086
Udstedte obligationer	0	0	6.575	14.410	1.016.920
Efterstillede kapitalindskud	131.429	130.841	434.177	644.282	749.499
Egenkapital	1.242.583	1.199.542	859.866	839.537	1.221.831
Aktiver i alt	10.691.486	10.548.809	10.793.463	11.322.040	13.880.222
Basisindtjening	158.817	126.365	143.113	177.308	222.070
Garantier	2.009.284	1.677.051	1.356.463	1.372.852	1.568.260
Antal medarbejdere	361	382	405	494	517

Nøgletal (moderselskab)	2016	2015	2014	2013	2012
Kapitalprocent	15,7%	15,1%	15,7%	11,2%	15,1%
Kernekapitalprocent	15,7%	15,1%	15,7%	11,2%	14,9%
Egenkapitalforretning før skat*)	2,4%	-1,1%	2,7%	-37,1%	-14,0%
Egenkapitalforretning efter skat*)	1,9%	-1,2%	2,4%	-37,1%	-13,0%
Indtjening pr. omkostningskrone	1,09	0,98	1,03	0,64	0,81
Renterisiko	2,3%	2,1%	0,8%	3,6%	2,6%
Valutaposition	1,6%	0,6%	1,7%	3,5%	4,4%
Valutarisiko	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
Udlån i forhold til indlån	80,8%	80,4%	81,7%	92,1%	93,4%
Udlån i forhold til egenkapital	4,7	4,5	6,6	8,0	6,2
Periodens udlånsvækst	7,4%	-4,7%	-15,1%	-11,1%	-15,4%
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	176,0%	205,0%	236,3%	169,2%	251,0%
Summen af store eksponeringer	48,7%	50,5%	53,0%	46,4%	29,1%
Akkumuleret nedskrivningsprocent	11,1%	15,1%	15,8%	15,3%	11,5%
Periodens nedskrivningsprocent	0,7%	1,4%	1,8%	5,7%	3,3%
Afkastgrad *)	0,4%	-0,1%	0,2%	-3,4%	-1,2%
Periodens resultat ekskl. hybrid kernekapital efter skat pr. aktie *)	0,1	-0,2	0,4	-7,1	-3,2
Indre værdi ekskl. hybrid kernekapital pr aktie *)	8,2	17,7	16,0	15,3	23,0
Udbytte pr aktie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Børskurs/periodens resultat pr aktie *)	39,9	-13,3	19,6	-0,8	-3,0
Børskurs/indre værdi pr aktie *)	0,5	0,1	0,5	0,4	0,4

*) Nøgletallet er beregnet, som om den hybride kernekapital regnskabsmæssigt behandles som en forpligtelse.

For definitioner af nøgletallene henvises til note 42.

Note 42 » Nøgletalsdefinitioner

Kapitalprocent

Kapitalgrundlag i procent af risikoeksponeringerne.

Kernekapitalprocent

Kernekapital efter fradrag i procent af risikoeksponeringerne.

Egentlig kernekapitalprocent

Egentlig kernekapital (CET1) efter fradrag i procent af risikoeksponeringerne.

Egenkapitalforrentning før skat

Resultat før skat i procent af aktionærernes gennemsnitlige egenkapital. Gennemsnitlig egenkapital beregnes som simpelt gennemsnit af primo og ultimo. Resultat før skat og aktionærernes egenkapital beregnes som om den hybride kernekapital behandles som en forpligtelse.

Egenkapitalforrentning efter skat

Resultat efter skat i procent af aktionærernes gennemsnitlige egenkapital. Gennemsnitlig egenkapital beregnes som simpelt gennemsnit af primo og ultimo. Resultat efter skat og aktionærernes egenkapital beregnes som om den hybride kernekapital behandles som en forpligtelse.

Indtjening pr. omkostningskrone (Finanstilsynets definition)

Netto rente- og gebyrindtægter, Kursreguleringer, Andre driftsindtægter og Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder i procent af Udgifter til personale og administration, Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver, Andre driftsudgifter og Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Renterisiko

Renterisiko i procent af kernekapital efter fradrag.

Valutaposition

Valutaindikator 1 i procent af kernekapital efter fradrag.

Valutarisiko

Valutaindikator 2 i procent af kernekapital efter fradrag.

Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån

Udlån + nedskrivninger i procent af indlån.

Udlån i forhold til indlån

Udlån i procent af indlån.

Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet

Kassebeholdning, Anfordringstilgodehavender i Danmarks Nationalbank, fuldt ud sikre og likvide anfordringstilgodehavender i kreditinstitutter, ubelånte indlånsbeviser udstedt af Danmarks Nationalbank og sikre letsælgelige (børsnoterede) ubelånte værdipapirer i procent af 10 procent af reducerede gælds- og garantiforpligtelser.

Summen af store engagementer

Summen af store engagementer i procent af kapitalgrundlaget, korrigeret for engagementer med kreditinstitutter m.fl. under 1 mia. kr. efter fradrag for henholdsvis særlig sikre dele og modtagne sikkerheder, garantier mv.

Periodens nedskrivningsprocent

Periodens nedskrivninger i procent af udlån + garantier + nedskrivninger.

Periodens udlånsvækst

Udlånsvækst fra primo året til ultimo året i procent

Udlån i forhold til egenkapital

Udlån/egenkapital.

Periodens resultat pr. aktie

Periodens resultat efter skat/gennemsnitligt antal aktier. Gennemsnitligt antal aktier beregnes som simpelt gennemsnit af primo og ultimo (stykstørrelse 2 kr.)

Indre værdi pr. aktie

Egenkapital/antal aktier, ekskl. egne aktier (stykstørrelse 2 kr.)

Udbytte pr. aktie

Foreslået udbytte/antal aktier (stykstørrelse 2 kr.)

Børskurs i forhold til årets resultat pr. aktie

Børskurs/årets resultat pr. aktie (stykstørrelse 2 kr.)

Børskurs i forhold til indre værdi

Børskurs/indre værdi pr. aktie (stykstørrelse 2 kr.)

Afkastgrad

Periodens resultat i forhold til aktiver i alt.

Basisindtjening

Resultat før skat ekskl. kursreguleringer, nedskrivninger, omstrukturingsudgifter og sektorløsninger mm.

Kolofon

Redaktion:

Kommunikationskonsulent Mia Krog Pedersen,
kommunikationsmedarbejder Christian Holst Haarsløv og
kommunikationschef Tine Martlev Pallesen

Layout:

Grafisk designer Rikke Risager

Foto:

Danske Andelskassers Banks arkiv.
Hvor intet andet er angivet: Fotograf Anders Kavin og fotograf Flemming Jeppesen

Tryk:

ATM Arktryk Midtjylland A/S

Ansvarshavende:

Kommunikationschef Tine Martlev Pallesen

Udgiver:

Danske Andelskassers Bank A/S
Baneskellet 1, Hammershøj
8830 Tjele
Telefon 87 99 30 00
E-mail: info@andelskassen.dk

Redaktionen er afsluttet den 27. februar 2017.

Andelskassen – en del af Danske Andelskassers Bank A/S

Danske Andelskassers Bank A/S
Baneskellet 1
Hammershøj
8830 Tjele
Telefon 87 99 30 00
www.andelskassen.dk
CVR-nr. 31843219